

Grondwettelijk Hof

**Arrest nr. 26/2023
van 16 februari 2023
Rolnummers : 7494, 7505, 7526 en 7606**

In zake : de beroepen tot vernietiging :

- van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 10 juli 2020 « tot wijziging van artikel 47 en 81 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid », ingesteld door Jens Hermans en anderen;
- van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 17 juli 2020 « tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid », ingesteld door Karin Verelst;
- van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 18 december 2020 « tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 », ingesteld door Jens Hermans en anderen, Maarten Roels en anderen en door de vzw « Association de Promotion des Droits Humains et des Minorités ».

Het Grondwettelijk Hof,

samengesteld uit de voorzitters L. Lavrysen en P. Nihoul, en de rechters T. Giet, J. Moerman, M. Pâques, Y. Kherbache, T. Detienne, D. Pieters, S. de Bethune, E. Bribosia, W. Verrijdt en K. Jadin, bijgestaan door de griffier F. Meersschaut, onder voorzitterschap van voorzitter L. Lavrysen,

wijst na beraad het volgende arrest :

I. Onderwerp van de beroepen en rechtspleging

a. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 13 januari 2021 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 14 januari 2021, zijn een beroep tot vernietiging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 10 juli 2020 « tot wijziging van artikel 47 en 81 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 13 juli 2020, tweede editie) en een beroep tot vernietiging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 18 december 2020 « tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad*

van 28 december 2020) ingesteld door Jens Hermans, Karin Verelst en C.U., bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. De Grootte, advocaat bij de balie te Dendermonde.

Bij hetzelfde verzoekschrift vorderden de verzoekende partijen eveneens de schorsing van hetzelfde decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 18 december 2020. Bij het arrest nr. 88/2021 van 10 juni 2021 (ECLI:BE:GHCC:2021:ARR.088), bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 5 oktober 2021, heeft het Hof de vordering tot schorsing verworpen.

b. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 25 januari 2021 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 26 januari 2021, heeft Karin Verelst, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. J. De Grootte, beroep tot vernietiging ingesteld van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 17 juli 2020 « tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 24 juli 2020).

c. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 5 maart 2021 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 9 maart 2021, is beroep tot vernietiging ingesteld van hetzelfde decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 18 december 2020 door Maarten Roels, John de Vreeze, Jean-Pierre Van Cauwenberghe, Viviane Van Kerckhove, Martin van Dongen, Steve Caster, Jean van Hille, Bert De Rijck, Elien Cardon, Kathy Grambergen, Annelies Beugnies, Danny Lambert, Katty Colpaert, Marjolein Maryns, Martine Wullaert, Peter Vereecke, Carine Buyens, Maria Van Schoors, Mario Denoyette, Luc Declercq, Francine Coopman, Willy Caekebeke, Sigrid Nelissen, Sandra Delperdange, Carine De Backer, Elise De Deyn, Cateline Hendrickx, Dirk Steenhout, Eddy Matthijs, Rita Van Beneden, Rufin Wauters, Veerle Van Keymeulen, Patrick De Schepper, Aurelia Verdonck, François De Wit, François Van Den Bergh, Paul De Man, Adelheid Gysel, An Van Eetvelde, Helena Lamberts-Van Assche, Liselotte Van Dooren, Jurgen Baeck, Björn De Meyer, Joeri Gantois, Marjan De Landtsheer, Martine Verhofstadt, Renate Dooms, Rita De Backer, Pieter Willem de Vries, Annie Van Daele, Marie Brusselaers, Bastiaan Geysen, Ingeborg Vercammen, Nico Troch, Hildegard De Meulenaere, Inge Liesens, Peter Van der Henst, Patrick Maes, Piet De Smedt, Bernd van Hassel, Fabrice Selvi, Jeroen Franssens, Kristina Van de Gaer, Inge De Decker, Kurt van Rysseghem, Patrik Boone, Geertrui Daem, Viviane Van Kerckhove, Constance Hanssens, Jan Lanckman, Karel Schoonbaert, Marleen Pensaert, Myriam Demey, Sylvia Van Damme, Magda Libbrecht, Patrick Vandendriessche, Karen Vandendriessche, Martine Feryn, Stefaan Haezebrouck, Inés Vandewoestijne, Romain Vandewoestijne, Rita Hoornaert, Cornelia Jonckheere, Francis Jonckheere, Nancy Verschoot, Anja Thorrez, Erika Hallaert, Eva Vanooteghem, Paul Van Egghen, Willy Doom, Chris Beyaert, Katrien De Puydt, Kurt vanlandschoot, Annemie De Bel, Bart Desmet, Gerda Van De Pontseele, Nathalie Tettelin, Dirk Deman, Geert Verhelst, Kate Verhelst, Valerie Destoop-Verbrugge, Carlos Debucquoy, Thierry Castele, Gregory Lahousse, Karl Philips, Albert Bostyn, Nick Verhulst, Veronique Claes d'Erckenteel, Danny Gaytant, Kathleen Deroo, Werner Bertels, Brigitte Schoukens, Freddy Henderix, Lydie Melsen, Paul Vandecruys, Amanda Samaey, Birgit Hederer, Geert Vandewalle, Maria-Isabel Malleiro Y Taboas, André Vegter, Veronica Van Hoet, Agnes Jonckheere, Ann Callewaert, Steven Depicker, Steven Vrancken, Bert Smets, Mieke Vriens, Elvira de Graaf, Ruud Gysen, Johannes Noldes, Sven Hellings, Carolien Damman, Nancy De Pooter, Yvonne Van Kempen, Benjamin Dewit, Dominique Van Den Broeck, Niels Ramaekers, Inge Joachims, Dominique Stulens-Lenaers, Kristof Hermans, Dennis Roovers, Rudi Princen, Marielle Lambrechts, Lieve Philips, Josy Laumen, Noël Dinjens, Ann Hendrikx, Kelly Duisters, Patrick Indekeu, Petra Gielen, Robben Van Erum, John Van Reempts, Frank Dirckx,

Sascha Del Sal, Ivo Goossens, Chantal Hoeven, Christina Delbressine, Karin Hoeven, Monique Dassen, Filip Habets, Wendy Janssen, Barbara Asprokolas, Miek Maes, Marielle Alewaters, Umile Barbieri, Jochen Bessemans, Fabrice Hamel, Karel Manshoven, Didier Steyaert, Edeltraud Cosemans, Gilda Biagina Mollo, Tiziana Gallucci, Cedric Kerkhofs, Karel Gorissen, Laura Barbieri, Rosina Micieli, Hans Pauwels, Claudia De Proft, Vik Nelissen, Catherine Keupers, Christel Copermans, Juul Vanleysen, Klaas Hoogerwaard, Marleen Marchal, Nathalie Janssen, Rafaël Eijssen, Tania Claes, Katrien Weckx, Birgit Berlinger, Jean-Luc Vanderlinden, Magda Robert, Wendy Lasseel, Ingrid Vertenten, Louis Jans, Martine Beyers, William Collett, Bert Cools, Christian Panneels, Elzbieta Oleksa, Laura Sampermans, Martine Deconinck, Alain Soffers, Liesbeth Renders, Wim Van Aelst, Veerle Mattheussen, Anne Huygh, Danielle Liesenborghs, Grietje Van den Eede, Jan De Keuster, Marleen De Braekeleer, Torsten Koch, Bart Bottu, Tom Dhaenens, Derek Vanmolecot, Clark Trappeniers, Rob Daneels, Gerd Van Kogelenberg, Hilde De Smet, Hugo Dooms, Ivar Hermans, Severine Tastenhoye, Katrien Verstraete, Agnes Feyaerts, Griet Van Roosmalen, Hans Laureysen, Dennis Geelen, Fried'l Hermans, Ignace Van Eeckhout, Nico IJff, Leen Haagdorens, Evi Vanheel, Dirk Bastiaensen, Lutgart Hanssens, Carolien Jongbloed, Danny De Cock, Francois Bosch, Hanny Poot, Luc Geenen, Muriel Van de Steen, Danny Digneffe, Frank Peeraer, Lud Verhelst, Michel Roofthoof, Mariette Pepermans, Ann Depooter, Cynthia Wyckmans, Patricia Aarts, Simon Roelants, Sofie Declercq, Dana Van den Broek, Denise Claessens, Anne Fierlafijn, Hadewych Goetelen, Brigitte Crombez, Mark Van Wauwe, Reinhilde Goossens, Leo Van den Bossche, Philip Martens, Maria Van Gompel, Esmeralda Verlinden, Jean-Marc Ravels, Lutgart Gillis, Nancy Dhont, Carine Francken, Diederik Brees, Karel Van Hilst, Luc Van Espen, Henri Vermuyten, Thierry De Mees, Gilles Hertoghe, Gisela Dietlein, Guy Poortmans, Martine Peters, Ilse Kussé, Antonis Antoniadis, Mario Verbruggen, Chris Prime, Elisa Ventrella, Ferdinand Van Ouytsel, Katie D'haene, Brigitte Pinckaers, Joris Van Dyck, Jean-Pierre Nachtegael, Kathy Farmery, Nicole Van Essche, Sissi Uytterhoeven, Efrem Van Steenwinkel, Luc Covents, Cynthia Bogaerts, Judy Daems, Lieve Ruwet, Johan Denis, Linda Immens, Peggy Van den Bergh, Alain Van den Bergh, Anne Brouwers, Bart Schelstraete, Katrien Meeussen, Marc Michiels, Dimitri Dierckx de Casterle, Dennis Deridder, Godfried Bervoets, Linda Santana, Marijke Mateusen, Karine De Proost, Peter Sels, Henri Pollaerts, Lydia Van Gestel, Dirk Roctus, Matej Vukas, Bob Frateur, Ilona Elfers, Griet Cockx, Gunther Valgaeren, Greet Vanthienen, Guido Beysen, Nancy de Moor, Danielle De Roover, Gerda Moorkens, Kathleen Bastiaens, Liselotte Gijssels, Loran Behits, Ronald Van Roosbroeck, Krisje Scheurweghs, Kurt Deckx, Miranda Pauwels, Peggy Engelen, Sylvie Balemans, Ken Gysbrechts, Kristel Rombouts, Linda Int Panis, Rita Blank, Peter De Bie, Jeroen Faes, Paolo Craet, Karin Sloomans, Monique Wuyts, Sandra Trevisan, Dirk Van Offel, Sandra Int Panis, Anne Dorssemont, Fabienne Claeys, Guy Franck, Katrien Rommens, Nadine Van den Bergh, Elly Dekeyser, Robert Klene, Johan Van Aerschot, Rosa Boschmans, Ylvi Haass, Els Mattheeuws, Mieke Mattheeuws, Els Somers, Dien Stas, Serge Boeckx, Kervyn De Marcke Ten Dries, Andy De Geyndt, Ron Farmery, Conny Van Eycken, Gaby De Decker, Peter Lauwereys, Fabienne Sels, Marta Barandiy, Andrea Heitkamp, Karla Vannuffelen, Nadia Van Hemelrijck, Peter Vandendaele, Martina Hartmann, Godelieve Van Den Nest, Anne-Marie Sergeant, Willem Carpentier, Nathalie Borremans, Peggy Lissens, Chris Fauconnier, Carine De Neef, Marileen Janssens, Guido Crommen, Luc Desmedt, Joseph Nagy, Sheena Lee De Clercq, Inge Verjans, Victor Van de Putte, Guy Van de Putte, Joseph Brokken, Patrick Rouges, Steven Peeters, Danielle Renaut en Dirk Baeken, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. C. Knapen, advocaat bij de balie te Brussel.

Bij hetzelfde verzoekschrift vorderden de verzoekende partijen eveneens de schorsing van hetzelfde decreet. Bij het arrest nr. 89/2021 van 10 juni 2021 (ECLI:BE:GHCC:2021:ARR.089), bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 20 september 2021, tweede editie, heeft het Hof de vordering tot schorsing verworpen.

d. Bij verzoekschrift dat aan het Hof is toegezonden bij op 21 juni 2021 ter post aangetekende brief en ter griffie is ingekomen op 23 juni 2021, heeft de vzw « Association de Promotion des Droits Humains et des Minorités », bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Verdussen, advocaat bij de balie te Brussel, beroep tot gehele of gedeeltelijke vernietiging ingesteld van hetzelfde decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 18 december 2020.

Die zaken, ingeschreven onder de nummers 7494, 7505, 7526 en 7606 van de rol van het Hof, werden samengevoegd.

Memories zijn ingediend door :

- de Vlaamse Regering, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. B. Martel, Mr. K. Caluwaert en Mr. A. Van de Meulebroucke, advocaten bij de balie te Brussel (in de zaken nrs. 7494, 7526 en 7606);

- het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, bijgestaan en vertegenwoordigd door Mr. M. Uyttendaele, Mr. P. Minsier en Mr. E. Jacobowitz, advocaten bij de balie te Brussel (in de zaak nr. 7505).

De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494, 7505 en 7606 hebben memories van antwoord ingediend.

Memories van wederantwoord zijn ingediend door :

- de Vlaamse Regering (in de zaken nrs. 7494 en 7606);

- het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

Bij beschikking van 13 juli 2022 heeft het Hof, na de rechters-verslaggevers S. de Bethune en T. Giet te hebben gehoord, beslist dat de zaken in staat van wijzen zijn, dat geen terechtzitting zal worden gehouden, tenzij een partij binnen zeven dagen na ontvangst van de kennisgeving van die beschikking een verzoek heeft ingediend om te worden gehoord, en dat, behoudens zulk een verzoek, de debatten zullen worden gesloten op 1 augustus 2022 en de zaken in beraad zullen worden genomen.

Ingevolge de verzoeken van verschillende partijen om te worden gehoord, heeft het Hof bij beschikking van 21 september 2022 de dag van de terechtzitting bepaald op 12 oktober 2022.

Op de openbare terechtzitting van 12 oktober 2022 :

- zijn verschenen :

- . Jens Hermans en Karin Verelst, in eigen persoon (in de zaak nr. 7494);

- . Mr. J. De Grootte, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 7505;
  - . Mr. M. Verdussen, voor de verzoekende partij in de zaak nr. 7606;
  - . Mr. B. Martel en Mr. K. Caluwaert, voor de Vlaamse Regering;
  - . Mr. E. Jacobowitz, voor het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie;
- hebben de rechters-verslaggevers S. de Bethune en T. Giet verslag uitgebracht;
  - zijn de voornoemde partijen gehoord;
  - zijn de zaken in beraad genomen.

De bepalingen van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof met betrekking tot de rechtspleging en het gebruik van de talen werden toegepast.

II. *In rechte*

- A -

Wat de zaak nr. 7494 betreft

Ten aanzien van de ontvankelijkheid en de omvang van het beroep

A.1.1. De Vlaamse Regering merkt allereerst op dat het beroep tot vernietiging gedeeltelijk niet ontvankelijk is bij gebrek aan grieven. Zij betoogt dat uit het verzoekschrift blijkt dat noch de integrale vernietiging van het decreet van 18 december 2020 « tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 » (hierna : het decreet van 18 december 2020), noch de integrale vernietiging van het decreet van 10 juli 2020 « tot wijziging van artikel 47 en 81 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (hierna : het decreet van 10 juli 2020) wordt gevorderd. Zij stelt dat de verzoekende partijen enkel grieven uiten tegen artikel 2 van het decreet van 10 juli 2020, in zoverre het de mogelijkheid uitbreidt voor een ambtenaar-arts om een bevel tot tijdelijke afzondering op te leggen, en tegen artikel 3 van hetzelfde decreet, in zoverre het de mogelijkheid voor een arts-ambtenaar invoert om bepaalde personen aan een medisch onderzoek te onderwerpen. Zij wijst erop dat de verzoekende partijen enkel grieven uiten tegen artikel 2 van het decreet van 18 december 2020, dat een regeling bevat inzake de gegevensverwerking in het kader van de handhaving van de verplichte tijdelijke afzondering, tegen artikel 4 van hetzelfde decreet, in zoverre het een verplichte melding om een test te ondergaan en een verplichte « zelfquarantaine » instelt voor personen die in een hoogrisicogebied zijn geweest of die een verhoogd risico op COVID-19 hebben, en tegen artikel 9 van hetzelfde decreet, dat een regeling bevat inzake de verwerking van persoonsgegevens naar aanleiding van het contactonderzoek.

Zij is dan ook van oordeel dat het beroep tot vernietiging enkel ontvankelijk is in zoverre het tegen voormelde (onderdelen van) bepalingen van het decreet van 10 juli 2020 en van het decreet van 18 december 2020 is gericht. Omgekeerd is het beroep niet ontvankelijk indien daarmee eveneens de vernietiging van andere (onderdelen van) bepalingen wordt beoogd. De Vlaamse Regering stelt dat de omvang van het beroep dan ook tot die (onderdelen van) bepalingen is beperkt.

A.1.2. De Vlaamse Regering is bovendien van oordeel dat het beroep tot vernietiging gedeeltelijk niet ontvankelijk is bij gebrek aan uiteenzetting van de middelen, zoals nochtans wordt vereist door artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof. Zij verwijst daarvoor naar haar verweer bij de respectieve middelen.

Ten aanzien van het eerste middel

A.2. De verzoekende partijen leiden een eerste middel af uit de schending van artikel 187 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de in de overige middelen aangehaalde grondrechten, door het decreet van 10 juli 2020 en het decreet van 18 december 2020.

A.3.1. De verzoekende partijen zetten allereerst uiteen dat artikel 187 van de Grondwet *an sich* alle individuele vrijheden en rechten waarborgt en vrijwaart zodat een aanslag op die grondwetsbepaling, ook een aantasting van een afzonderlijk individueel recht of individuele vrijheid impliceert, hetgeen er volgens hen toe leidt dat artikel 187 van de Grondwet onder de toetsingsbevoegdheid van het Hof ressorteert. Zij stellen vervolgens dat artikel 187 van de Grondwet dermate streng is dat een noodtoestand als grondwettelijk uitzonderingskader niet op een rechtsgeldige manier kan worden aangevoerd. Onder verwijzing naar het arrest van het Hof nr. 62/2016 van 28 april 2016 (ECLI:BE:GHCC:2016:ARR.062) betogen de verzoekende partijen dat artikel 187 van de Grondwet zich verzet tegen het geven van een algemene vrijbrief inzake grondwettelijke rechten aan de decreetgever en dat het Hof die rechtspraak dient door te trekken.

A.3.2. Zij betogen dat de bestreden bepalingen door hun algemeenheid een algemene opschorting van de grondwettelijke rechten en vrijheden inhouden en derhalve een schending van artikel 187 van de Grondwet met zich meebrengen. Zij wijzen erop dat soortgelijke maatregelen in het buitenland enkel kunnen worden genomen na afkondiging van een vorm van noodtoestand zodat er sprake is van opschortingen en niet van proportionele beperkingen van grondrechten. Zij zijn van oordeel dat een toetsing aan artikel 187 van de Grondwet samenhangt met het onderzoek van de legitimiteit van het optreden van de overheid. Het is volgens hen niet legitiem dat de bestreden maatregelen waarmee aan verschillende grondrechten wordt geraakt door de overheid worden verantwoord door zich op een « sanitaire noodtoestand » te beroepen daar dit net door artikel 187 van de Grondwet wordt uitgesloten. Volgens hen strekken de bepalingen van het decreet van 18 december 2020 ertoe op algemene en automatische wijze vrijheidsberovende maatregelen te kunnen nemen ten aanzien van grote delen van de bevolking op basis van abstracte criteria zonder een concrete afweging, en zonder dat door de betrokkenen rechtsmiddelen kunnen worden aangewend. Zij wijzen er in het bijzonder op dat de bestreden bepalingen toelaten dat de uitvoerende macht eenzijdig kan stellen wat een « verhoogd risico » of een « risicogebied » inhoudt zodat zij er *de facto* op neerkomen dat de uitvoerende macht de « sanitaire » noodtoestand willekeurig kan uitroepen.

A.3.3. Zij zijn van oordeel dat uit de uiteenzetting van de overige middelen blijkt dat de combinatie van artikel 187 van de Grondwet met de artikelen 10, 11, 12, 13, 14, 22 en 23 van de Grondwet, de artikelen 3, 5, 6, 7, 8, 9 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, de artikelen 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, de artikelen 7, 9, 15 en 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 « betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) » (hierna : de AVG) leidt tot een schending van het verbod op de noodtoestand.

A.4.1. De Vlaamse Regering is van oordeel dat het eerste middel niet ontvankelijk is daar het Hof niet bevoegd is om wetskrachtige normen rechtstreeks aan artikel 187 van de Grondwet te toetsen. Die grondwetsbepaling zit volgens haar ook niet impliciet vervat in artikel 1, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof. Noch de Grondwetgever, noch de bijzondere wetgever hadden volgens haar voor ogen dat het Hof rechtstreeks aan artikel 187 van de Grondwet zou kunnen toetsen.

A.4.2. De Vlaamse Regering is daarnaast van oordeel dat het middel niet ontvankelijk is in zoverre daarin de schending van de rechten van titel II van de Grondwet wordt aangevoerd daar die bepalingen louter formeel worden aangevoerd zonder dat concreet wordt uiteengezet waarom ze zouden zijn geschonden. Evenmin wordt uiteengezet waarom artikel 187 van de Grondwet zou zijn geschonden in samenhang gelezen met die referentienormen. In zoverre het eerste middel in dat opzicht toch zou worden toegelicht in de overige middelen waar de verzoekende partijen naar verwijzen, merkt de Vlaamse Regering op dat het eerste middel geen toegevoegde waarde heeft.

A.4.3. In ondergeschikte orde is de Vlaamse Regering van oordeel dat het eerste middel niet gegrond is. Zij betoogt dat de redenering dat er sprake zou zijn van een opschorting van de grondwettelijke vrijheden geen hout snijdt. Artikel 187 van de Grondwet is zeer duidelijk en bepaalt dat de Grondwet niet kan worden geschorst. Uit niets blijkt dat het bestreden decreet zou beogen een « noodtoestand » uit te roepen. Het gegeven dat de verzoekende partijen het niet eens zijn met een aantal van de dringende en dwingende maatregelen die in het kader van de bestrijding van de gezondheids crisis veroorzaakt door de COVID-19 pandemie, door de federale en deelstatelijke overheden worden genomen, betekent immers niet dat hun rechten en vrijheden integraal zouden zijn opgeschort, laat staan dat dit het gevolg zou zijn van de bestreden bepalingen.

De Vlaamse Regering merkt in dat verband op dat er een wezenlijk verschil is tussen het schorsen van (delen van) de Grondwet en het beperken van bepaalde grondrechten die door de Grondwet zijn gewaarborgd. Een schorsing van de Grondwet in de zin van artikel 187 van de Grondwet impliceert dat bepaalde grondrechten, en in het bijzonder de rechterlijke controle op die grondrechten, tijdelijk buiten werking worden gesteld. Het feit dat de verzoekende partijen een schorsings- en vernietigingsberoep kunnen instellen tegen de bestreden bepalingen toont aan dat er geen sprake is van een opschorting van grondrechten. Voor de goede orde merkt de Vlaamse Regering nog op dat het praktijkgeval waarnaar de derde verzoekende partij verwijst niet tot een andere conclusie leidt. Volgens de Vlaamse Regering werd immers verkeerdelijk een verzoekschrift neergelegd bij het in artikel 81 van het decreet van 21 november 2003 « betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (hierna : het decreet van 21 november 2003) vermelde beroepscollege. Aangezien de rechtsfiguur van de noodtoestand niet bestaat en de Grondwet niet kan worden geschorst, dienen de bestreden maatregelen te worden beoordeeld vanuit het klassieke toetsingskader inzake de beperking van grondrechten.

Voor het overige verwijst de Vlaamse Regering naar haar verweer in het kader van de andere middelen.

Ten aanzien van het tweede middel

A.5.1. De verzoekende partijen leiden een tweede middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 12, 13 en 23 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 3, 5, 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 6, 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, door het decreet van 10 juli 2020 en door het decreet van 18 december 2020.

A.5.2. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat de artikelen 47 (zoals gewijzigd bij het decreet van 10 juli 2020) en 47/1 (ingevoegd bij het decreet van 18 december 2020) van het decreet van 21 november 2003 een vrijheidsberoving instellen. Zij betogen dat op basis van de criteria (aard van de maatregel, de instemming van de betrokkene, de wijze van uitvoering en de gevolgen, de duurtijd) in de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens de bestreden maatregelen dienen te worden gekwalificeerd als een vrijheidsberoving en niet als een beperking van de bewegingsvrijheid.

Volgens de verzoekende partijen zijn de bestreden maatregelen van dien aard dat ze de bewegingsvrijheid van de betrokken personen volledig ontnemen. Ook al bepaalt de Vlaamse Regering enkele uitzonderingen op de in artikel 47/1 vooropgestelde afzonderingsplicht, de regel is een verplichte afzondering, hetgeen impliceert dat de niet-afzondering of de vrijheid de uitzondering is. Zij stelt dat die logica eigenlijk de rechtsstaat waar vrijheid het uitgangspunt is, op zijn kop zet. Het feit dat de afzondering in de eigen woning geschiedt en dat er weinig of geen toezicht wordt gehouden, is daarbij niet van belang. De instemming van de betrokkene met de afzonderingsmaatregel is niet vereist, de afzonderingsplicht geldt immers ongeacht zijn instemming. Wat de afzonderingsmaatregel in artikel 47 betreft, is het volgens de verzoekende partijen glashelder dat de overheid een bevel tot afzondering geeft waarvan de uitvoering in beginsel op een door die overheid bepaalde plaats, desnoods met de hulp van de openbare macht, kan worden afgedwongen. Wat de afzonderingsmaatregel in artikel 47/1 betreft, stelt de verzoekende partij vast dat de Vlaamse Regering weliswaar uitzonderingen kan vaststellen, die de betrokkene toelaten de woning te verlaten om inkopen te doen en andere essentiële verplaatsingen, maar dat de regel nog steeds een vrijheidsberoving uitmaakt. Er is bovendien, in tegenstelling tot wat de Vlaamse Regering beweert, sprake van een systematische controle op de naleving van de afzonderingsplicht.

De verzoekende partijen hebben in dat opzicht, via het optreden van hun raadsman, een naar eigen zeggen realistisch *Passenger Locator Form* (hierna : het PLF) aangaande een fictief, doch *low risk* verblijf in een « rode zone » op 12 april 2021 ingevuld, hetgeen heeft geleid tot het onmiddellijk ontvangen van een sms met de melding

dat een quarantaineverplichting geldt en dat op de niet-naleving een boete staat. Daags nadien werd door de overheid telefonisch contact gezocht, werd duidelijk gemaakt dat men de woning niet mag verlaten en werd gevraagd naar de verblijfplaats. Zij werpen op dat die test aantoonde dat de zelfevaluatie erop neerkomt dat iedereen die terugkeert uit een rode zone, ongeacht zijn gedrag tijdens zijn verblijf, steeds in afzondering moet. Zij stellen vervolgens vast dat op 15 april 2021 door een politieambtenaar van de lokale politiezone een controle op het naleven van de quarantaine werd verricht. Volgens de betrokken politieambtenaar is de controle geen toeval, maar is er sprake van een systematische controle op basis van ontvangen lijsten, controle waarvan de politieambtenaar ook de uitvoering aan de hand van fotomateriaal dient aan te tonen aan de hiërarchische meerdere, zo niet wordt het strafrechtelijk apparaat ingeschakeld. Dit alles leidt tot het besluit dat er wel degelijk sprake is van een vrijheidsberoving.

De verzoekende partijen merken ten slotte op dat de relatief korte duur van de maatregel aan die kwalificatie niets afdoet. Zelfs een maatregel van korte duur kan een vrijheidsberoving inhouden.

A.5.3. De verzoekende partijen betogen dat artikel 3 van het decreet van 18 december 2020 voorziet in een automatische zelfquarantaineplicht (artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003) en de opvolging ervan. Zij stellen dat wie de voormelde zelfquarantaine niet naleeft op zich reeds een misdrijf begaat (artikel 5 van het decreet van 18 december 2020), dat kan leiden tot ofwel onmiddellijke strafvervolging, al dan niet gekoppeld aan een voorlopige hechtenis, ofwel een oneigenlijke voorlopige hechtenis op grond van een verplichte afzondering op bevel van een ambtenaar-arts. Volgens hen is er in het tweede geval sprake van een « aanhouding » omdat er een vermoeden bestaat dat de burger het misdrijf heeft gepleegd (niet-naleven van de zelfquarantaine) of omdat het noodzakelijk is te beletten een misdrijf te plegen (niet-naleven van de zelfquarantaine). Zij zijn van oordeel dat te dezen artikel 5, lid 1, c), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens van toepassing is zonder dat in een mogelijkheid is voorzien om de betrokkene voor een rechter te brengen. Ook de betrokkene die het niet eens is met de toepassing van artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 op zijn persoon, beschikt niet over een rechtsmiddel. Zij merken op dat artikel 81 van het decreet van 21 november 2003 weliswaar in een beroepsprocedure voorziet, maar die procedure kan niet worden gericht tegen de maatregelen, vermeld in artikel 47/1. Zij voegen er nog aan toe dat artikel 5, lid 2, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens voorschrijft dat diegene die van zijn vrijheid wordt beroofd de redenen daarvoor dient te kennen. Zij betogen dat artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 niet in een motiveringsplicht voorziet.

Zij zijn dan ook van oordeel dat de decretale zelfquarantaineplicht zonder dat voor de betrokkene enig rechtsmiddel beschikbaar is om zich te verzetten tegen een (al dan niet automatische) notificatie of kwalificatie als persoon die onder de in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 vermelde categorieën van personen valt, de in het middel aangehaalde referentienormen schendt. Volgens hen staat daarmee ook de schending van artikel 187 van de Grondwet vast.

A.5.4. De verzoekende partijen stellen dat het decreet van 10 juli 2020 ertoe strekt personen in afzondering in elke daartoe passende locatie te kunnen plaatsen op bevel van een ambtenaar-arts wanneer zij een hoog risico vormen (artikel 47 van het decreet van 21 november 2003). Het gaat om een verruiming van het toepassingsgebied tot personen bij wie niet eens met zekerheid een besmetting is vastgesteld. Zij wijzen op de verregaande bevoegdheden van de ambtenaar-arts of een andere door de Vlaamse Regering aangestelde persoon, die de verplichte afzondering van een persoon die een hoog risico vormt, kan bevelen, op eender welke niet nader omschreven daartoe geschikte plaats, zelfs buiten het ziekenhuis, en daartoe de bijstand van de politie kan vragen om dat bevel af te dwingen.

Zij zijn van oordeel dat de bestreden regeling een vrijheidsberoving inhoudt ter preventieve beveiliging van de maatschappij zonder dat in de waarborgen die in het kader van vergelijkbare beveiligingsmaatregelen gelden, is voorzien. Zij wijzen erop dat een beveiligingsmaatregel nog steeds een gevangenhouding in de zin van artikel 5, lid 1, e), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens is, zodat aan het overeenkomstig artikel 5, lid 4 van het voormelde Verdrag vastgestelde recht om voor een rechter te worden gebracht, dient te worden voldaan. Ze wijzen op soortgelijke waarborgen in artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, de artikelen 6, 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 12 van de Grondwet, dat niet beperkt is tot een vrijheidsberoving in een strafrechtelijke context. Zij merken op dat niet in het voorafgaand optreden van een rechter is voorzien en dat de duur van de afzondering naar vrije appreciatie van de ambtenaar-arts kan worden ingevuld. Zelfs indien een voorafgaand bevel van een rechter niet door de Grondwet zou worden vereist, dan nog zijn er onvoldoende waarborgen die een effectieve toegang tot de rechter bewerkstelligen.

Zo voorziet artikel 81 van het decreet van 21 november 2003 in een beroepsprocedure via een gemotiveerd aangetekend schrijven voor een beroepscollege, dat uitspraak dient te doen binnen 10 dagen na ontvangst van het beroep op straffe van verval van de vrijheidsberoving. Zij betogen evenwel dat die procedure niet is uitgewerkt (o.a. ontbreken van een reglement van werking, van een toegang tot een eigen arts en advocaat) en dat een betrokkene in afwachting van de behandeling en de uitspraak nog steeds 10 dagen in afzondering kan zitten terwijl de Grondwet voorschrijft dat men binnen 48 uur een uitsluitel dient te krijgen over zijn vrijheidsberoving.

Volgens de verzoekende partijen schendt het decreet van 10 juli 2020 bijgevolg de artikelen 12, 13 en 23 van de Grondwet, de artikelen 5 en 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, de artikelen 6, 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten. Zij zijn van oordeel dat een combinatie van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet met de voormelde grondwets- en verdragsbepalingen eveneens tot dezelfde conclusie leidt. Zij wijzen erop dat de bestreden afzonderingsmaatregel kan worden vergeleken met de gedwongen opname, bepaald in de wet van 26 juni 1990 « betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke » (hierna : de wet van 26 juni 1990). Volgens hen behoren de personen op wie een beveiligingsmaatregel volgens de voormelde wet van toepassing is, tot een vergelijkbare categorie van personen als diegenen die een besmettelijke ziekte zouden hebben. Toch worden de laatstgenoemden niet op dezelfde wijze behandeld als de eerstgenoemden. Zij wijzen op de waarborgen in die wet, onder meer wat het voorafgaand optreden van een rechter betreft.

A.5.5. Daarnaast voorziet artikel 3 van het decreet van 10 juli 2020 in een verplichte medische test voor personen die na een verblijf terugkeren uit een hoogrisicogebied. Zij wijzen erop dat noch in een beroepsprocedure is voorzien, noch in een toegang tot de rechter voor de persoon die wordt onderworpen aan de verplichte medische test. Een loutere bewering dat men uit een hoogrisicogebied zou komen, volstaat om een persoon te onderwerpen aan de verplichte test, desnoods onder dwang, hetgeen een inbreuk maakt op de fysieke integriteit. Volgens de verzoekende partijen vereist een dergelijke maatregel het optreden van een rechter middels een opschortend beroep. Zij zijn van oordeel dat aldus ook de artikelen 12, 13 en 23 van de Grondwet, de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, evenals artikel 187 van de Grondwet worden geschonden.

A.6.1. De Vlaamse Regering voert allereerst aan dat het tweede middel gedeeltelijk niet ontvankelijk is. Aangezien de verzoekende partijen geen aanknopingspunt van hun situatie met het Unierecht aantonen en overigens niet uiteenzetten waarin de schending zou bestaan, is het middel niet ontvankelijk in zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 6, 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Zij voegt er nog aan toe dat de verzoekende partijen evenmin uiteenzetten waarom de artikelen 10, 11 en 23 van de Grondwet en artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens precies geschonden zouden zijn. Het tweede middel is evenmin ontvankelijk in zoverre een schending wordt afgeleid uit die bepalingen.

De door de verzoekende partijen geformuleerde kritieken kunnen met enige goede wil zo worden begrepen dat in twijfel wordt getrokken of de tijdelijke verplichte afzondering in de zin van de artikelen 47 en 47/1 van het decreet van 21 november 2003 in overeenstemming is met het recht op individuele vrijheid en het recht op toegang tot de rechter waarop de artikelen 12 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 5, 6, lid 1, en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, alsook met artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, betrekking hebben.

A.6.2.1. De Vlaamse Regering is van oordeel dat het tweede middel niet gegrond is.

A.6.2.2. Zij voert in hoofdorde aan dat de verplichte tijdelijke afzondering in de zin van de artikelen 47 en 47/1 van het decreet van 21 november 2003 een preventieve administratieve maatregel is die geen vrijheidsberoving inhoudt.

Volgens haar beschermt artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens niet tegen een loutere beperking van de fysieke vrijheid van de persoon, maar dient er sprake te zijn van een vrijheidsberoving. Zij betoogt dat uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens kan worden afgeleid dat om na te gaan of er een vrijheidsberoving, dan wel een loutere beperking van de vrijheid in het geding is, welke moet worden onderzocht op grond van artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, rekening dient te worden gehouden met, enerzijds, de context en omstandigheden waarin de betrokken maatregel tot stand kwam en, anderzijds, de aard, de duur, de gevolgen en de uitvoeringsmodaliteiten van de betrokken maatregel.

Wanneer die beoordelingselementen in overweging worden genomen, dan is het volgens de Vlaamse Regering duidelijk dat de verplichte tijdelijke afzondering een fundamenteel andere maatregel is dan een voorlopige hechtenis en ook geen vrijheidsberoving inhoudt. Het betreft geen strafmaatregel, maar een louter preventieve administratieve maatregel, die tot doel heeft de verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan. De Vlaamse Regering zet uiteen en illustreert dat de maatregel, zowel wat zijn aard als zijn intensiteit betreft, niet te vergelijken valt met een vrijheidsberoving van een verdachte in strafzaken of met een veroordeling tot een gevangenisstraf. Zo kiezen de personen die in verplichte tijdelijke afzondering dienen te gaan in beginsel de plaats waar zij hun afzondering doorbrengen, ontbreekt een systematisch toezicht op de verplichte tijdelijke afzondering, is het behoudens in geval van een verplichte isolatie niet verboden zich naar buiten te begeven, is de strafrechtelijke handhaving door de toezichthoudende overheden slechts een laatste stap, is de termijn van verplichte afzondering kortstondig, kunnen tijdens de verplichte afzondering sociale contacten digitaal of fysiek verlopen mits naleving van de algemeen geldende regels, en worden de financiële gevolgen zoveel mogelijk beperkt.

Aangezien de in de artikelen 47 en 47/1 beoogde verplichte afzondering aldus geen vrijheidsberoving uitmaakt, zijn de in artikel 12 van de Grondwet, artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten verankerde waarborgen niet van toepassing zodat de referentienormen in dat opzicht niet geschonden kunnen zijn.

A.6.2.3. In ondergeschikte orde is de Vlaamse Regering van oordeel dat de verplichte tijdelijke afzondering, zoals beoogd in de artikelen 47 en 47/1 van het decreet van 21 november 2003, een rechtmatige vorm van vrijheidsberoving inhoudt, die bestaanbaar is met artikel 12 van de Grondwet, artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

De vrijheidsberoving valt in tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partijen betogen over de strafrechtelijke handhaving, vervolging en de voorlopige hechtenis, evenwel niet onder artikel 5, lid 1, c), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. In zoverre de verplichte afzondering als een vrijheidsberoving dient te worden beschouwd, is zij geen strafmaatregel, maar een preventieve administratieve maatregel met als doel de verdere verspreiding van het virus tegen te gaan. Een dergelijke maatregel dient hoogstens te worden beoordeeld in het licht van artikel 5, lid 1, e), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, dat een grond tot detentie bevat van personen ter voorkoming van de verspreiding van besmettelijke ziekten. De Vlaamse Regering stelt dat die verdragsbepaling niet beperkt is tot de personen die besmettelijk zijn, maar ook potentieel besmettelijke personen betreft.

Om rechtmatig te zijn, dient die detentie volgens rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens te beantwoorden aan volgende essentiële criteria : de verspreiding van de infectieziekte dient gevaarlijk te zijn voor de volksgezondheid of de openbare veiligheid, en de detentie dient het laatste redmiddel te zijn om de verspreiding van de ziekte te verhinderen omdat minder verregaande maatregelen onvoldoende werden bevonden om de volksgezondheid en openbare veiligheid te waarborgen.

Volgens de Vlaamse Regering is voldaan aan beide criteria. Zij wijst op het niet-betwiste gevaar van het virus dat COVID-19 veroorzaakt (o.a. sterfte, ziekenhuisopnames, enz.) voor het Belgische gezondheidssysteem, en dus de volksgezondheid en de openbare veiligheid. Zij is ook van oordeel dat de verplichte tijdelijke afzondering een laatste redmiddel is, nadat eerst andere, minder verregaande maatregelen zijn overwogen en genomen, maar onvoldoende zijn bevonden. Zij verwijst naar de wisselende maatregelen die zijn genomen en moesten worden genomen naar gelang van de fase van de pandemie. Daarbij hebben de overheden getracht een billijk evenwicht te bewaren tussen de belangen van de samenleving in haar geheel en die van de betrokken personen. Een van die maatregelen betreft de verplichte tijdelijke afzondering van personen die (nog) geen COVID-19 hebben, maar die wel zijn blootgesteld aan het virus (via een hoogrisicocontact of een verblijf in een hoogrisicogebied). Om de verdere verspreiding van het virus tegen te gaan, is het noodzakelijk dat die personen tijdens de incubatieperiode van het virus in tijdelijke afzondering gaan. Daartoe bleek de regeling van artikel 47 van het decreet van 21 november 2003, die uitgaat van een individueel bevel van een ambtenaar-arts, niet aangepast aan de bijzondere uitdagingen inzake de beheersing en bestrijding van de pandemie. Het grote aantal personen dat in isolatie of quarantaine moet blijven, ook zonder symptomen, doch vermoedelijk besmettelijk, laat niet toe aan iedereen een individueel bevel tot tijdelijke afzondering door een ambtenaar-arts op te leggen. Daarom heeft de decreetgever ervoor moeten kiezen een verplichting tot afzondering op te leggen, die overigens niet langer duurt dan wetenschappelijk verantwoord is.

A.6.2.4. In ondergeschikte orde – in zoverre de verplichte tijdelijke afzondering een vrijheidsberoving in de zin van artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zou zijn – stelt de Vlaamse Regering dat

geen afbreuk wordt gedaan aan het recht op toegang tot de rechter en het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel. Zij herinnert eraan dat artikel 5, lid 4, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens slechts van toepassing is in het geval van arrestatie of gevangenhouding, zijnde een vrijheidsberoving die wordt opgelegd door een overheid, die toeziet op de naleving ervan zodat de betrokkenen ook effectief van hun vrijheid zijn beroofd. De doelstelling van die verdragsbepaling is immers een jurisdictionele controle van de vrijheidsberoving mogelijk te maken zodat de invrijheidstelling kan worden bevolen. Volgens de Vlaamse Regering gaat het *in casu* niet om een arrestatie of een gevangenhouding : er is geen actieve beknotting van de vrijheid en geen systematisch toezicht door de overheid, en de burger kan finaal zelf beslissen over zijn invrijheidstelling. Er is met andere woorden geen sprake van overheidsdwang. De betrokkenen kunnen op elk ogenblik de afzondering zelf beëindigen. Om die redenen is er volgens haar geen verplicht optreden van een rechterlijke instantie noodzakelijk. Indien een persoon die zich op eigen risico van de quarantaineplicht vrijstelt bij een controle een proces-verbaal krijgt, met blootstelling aan strafsancities, dan kan hij daartegen steeds rechtsmiddelen van gemeen straf(proces)recht aanwenden, met inbegrip van de mogelijkheid om prejudiciële vragen inzake de grondwettigheid van de artikelen 47 en 47/1 van het decreet van 21 december 2003 aan het Hof te laten voorleggen. Volgens de Vlaamse Regering is artikel 5, lid 4, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens dan ook niet geschonden. De toetsing aan de artikelen 12 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, leidt niet tot een andere conclusie.

A.6.2.5. In ondergeschikte orde – in zoverre de verplichte tijdelijke afzondering een vrijheidsberoving in de zin van artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zou zijn – stelt de Vlaamse Regering dat geen afbreuk wordt gedaan aan de verplichtingen in artikel 5, lid 2, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. Volgens haar kan er geen schending van de voormelde verdragsbepaling voorliggen louter en alleen omdat in geen enkele formele kennisgeving of motivering is voorzien. Het volstaat te dezen dat de redenen van de vrijheidsberoving onverwijld aan de betrokkenen worden meegedeeld. Zo bepaalt artikel 47/1, § 3, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 dat een persoon die een verhoogd risico heeft op COVID-19 onmiddellijk in tijdelijke afzondering gaat « als hij op de hoogte is gebracht van het feit dat hij een verhoogd risico heeft op COVID-19 ». Het is op het moment dat de betrokkene ervan op de hoogte wordt gesteld dat de verplichting tot afzondering ingaat. Die formele kennisgeving moet de betrokkenen ook toelaten het startpunt van de verplichte afzondering met het oog op de na te leven termijn, te kennen. Dit betekent volgens de Vlaamse Regering dat de betrokkene onverwijld wordt geïnformeerd zodat is voldaan aan de vereiste.

Uit de omstandigheid dat de decreetgever niet heeft voorzien in een formele kennisgeving voor personen die uit een hoogrisicogebied terugkeren, mag niet worden afgeleid dat zij niet op de hoogte zouden worden gebracht van het feit dat zij in verplichte afzondering dienen te gaan. Middels het verplicht in te vullen PLF ontvangen de betrokkenen een sms met de nodige informatie zodat zij onverwijld worden ingelicht.

A.6.2.6. In meer ondergeschikte orde betoogt de Vlaamse Regering dat het beweerde gebrek aan rechtsmiddelen of formele kennisgeving hoogstens kan leiden tot de vaststelling van een leemte in het bestreden decreet doordat niet is voorzien in een beroepsmogelijkheid tegen de verplichte tijdelijke afzondering, dan wel niet is voorzien in de formele kennisgeving van de redenen van de verplichte tijdelijke afzondering.

A.6.3. Wat de beweerde schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet betreft, waarbij de bestreden regeling wordt vergeleken met de regeling in de wet van 26 juni 1990 en de daarin vervatte waarborgen, is de Vlaamse Regering van oordeel dat de grief ongegrond is.

Zij stelt dat het gegeven dat personen die zijn onderworpen aan een beschermingsmaatregel in de zin van de wet van 26 juni 1990 meer (procedurele) waarborgen zouden genieten dan personen die zijn onderworpen aan artikel 47, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003, geen miskenning inhoudt van het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel. Zij betoogt ook dat de categorieën van personen die vergeleken worden, niet vergelijkbaar zijn. Voor het overige stelt zij dat het verschil in behandeling voortvloeit uit procedureregels die toepasselijk zijn in verschillende omstandigheden (administratief beroep vs. jurisdictioneel beroep), hetgeen op zich niet tot een discriminatie leidt. Er zou slechts sprake kunnen zijn van discriminatie indien dat verschil in behandeling, voortvloeiende uit verschillende procedureregels, onevenredige beperkingen van de rechten van de betrokken personen met zich zou meebrengen. Onder verwijzing naar hetgeen zij hiervoor heeft uiteengezet over de grondwettigheid van de preventieve administratieve maatregel, is de Vlaamse Regering van oordeel dat de rechten niet onevenredig worden beperkt.

Zij wijst er bovendien op dat de vergeleken situaties ressorteren onder aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale overheid (wet van 26 juni 1990), dan wel tot die van de gemeenschappen (decreet van 21 november 2003) behoren. Aldus is het beweerde verschil in behandeling het gevolg van de omstandigheid

dat de federale wetgever en de decreetgever over eigen bevoegdheden beschikken, hetgeen impliceert dat het verschil in behandeling niet in strijd is met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

Het is ten slotte niet kennelijk onredelijk dat verschillende situaties verschillend worden behandeld.

A.6.4. Wat de grief inzake het ontbreken van een rechterlijk optreden bij het opleggen van een verplicht medisch onderzoek betreft, is de Vlaamse Regering van oordeel dat geen enkele van de aangehaalde referentienormen vereist dat een maatregel die raakt aan de fysieke integriteit van een persoon enkel zou kunnen worden opgelegd door een rechter. De Vlaamse Regering wijst erop dat personen die zijn onderworpen aan artikel 47, § 1, 2°, van het decreet van 21 november 2003, wel over een effectief rechtsmiddel beschikken. Het feit dat er geen administratief beroep in de zin van artikel 81 van het decreet van 21 november 2003 beschikbaar is, doet geen afbreuk aan die conclusie. Het opleggen van een medisch onderzoek door de ambtenaar-arts is een eenzijdige individuele bestuurshandeling waartegen de betrokkene in voorkomend geval een beroep tot nietigverklaring en een vordering tot schorsing (al dan niet bij uiterst dringende noodzakelijkheid) bij de Raad van State kan instellen. Bovendien kan elk geschil over een subjectief recht op fysieke integriteit aan de burgerlijke rechter, al dan niet in kort geding, worden voorgelegd om een einde te maken aan de beweerde inbreuk op dat recht.

Ten aanzien van het derde middel

A.7.1. De verzoekende partijen leiden een derde middel af uit de schending van de artikelen 12 en 14 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, door het decreet van 10 juli 2020 en door het decreet van 18 december 2020.

A.7.2. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat het decreet van 10 juli 2020 ertoe leidt dat een persoon op bevel van een ambtenaar-arts na een eenzijdige appreciatie inzake een gelopen « verhoogd risico » potentieel van zijn vrijheid kan worden beroofd zonder dat in de mogelijkheid is voorzien om de wettigheid van dat bevel na te gaan. Het is volgens hen niet ondenkbaar dat een onwettig bevel wordt gegeven waartegen de betrokkene zich moet kunnen verzetten. Aangezien de burger zich mag verzetten tegen een onwettig bevel, en daar enkel het niet-naleven van een wettig bevel strafbaar kan zijn, dient de burger op basis van de begrippen waarop een bevel steunt te kunnen weten welk gedrag strafbaar is. Volgens de verzoekende partijen hanteert de decreetgever vage termen zoals « verhoogd risico » of « elke daartoe geschikte plaats ».

A.7.3. Zij betogen vervolgens dat de bij het decreet van 18 december 2020 vastgestelde strafbaarstelling van de niet-naleving van de quarantaineplicht, wat de terugkeer uit een « hoogerisicogebied » betreft, het rechtzekerheidsbeginsel schendt. Zij wijzen erop dat die strafbaarstelling eenzijdig wordt ingevuld door de « bevoegde federale dienst » zonder dat er daarvoor richtlijnen bestaan. De burger weet niet op grond van welke criteria een dergelijk gebied wordt vastgesteld, noch hoe hij moet weten dat hij daaruit komt. Hierdoor wordt een essentieel onderdeel van de omschrijving van het strafbare gedrag en de voorspelbaarheid afhankelijk van de willekeur van een overheidsdienst. Zij zijn van oordeel dat de strafbaar gestelde quarantaineplicht in dat opzicht onvoldoende nauwkeurig is omschreven. Zij wijzen er ook op dat het decreet van 18 december 2020 niet voorziet in enige kennisgeving of in een wijze waarop de betrokkene kan weten of hij onder een in artikel 47/1 van decreet van 21 november 2003 vermelde categorie van personen valt.

A.8. De Vlaamse Regering is van oordeel dat het middel niet gegrond is. Zij betoogt dat artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 geenszins in strijd is met het strafrechtelijk wettigheidsbeginsel. Volgens haar verwarren de verzoekende partijen de preventieve administratieve maatregel van de verplichte tijdelijke afzondering, die *an sich* geen strafsancie uitmaakt waarop de artikelen 12 en 14 van de Grondwet, artikel 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van toepassing zouden zijn, met de strafbare gedraging (artikel 79, 1°, van het decreet van 21 november 2003), zijnde de niet-naleving van de quarantaineplicht.

Het wettigheidsbeginsel in strafzaken vereist niet dat de betrokkene de criteria kent of kan kennen op basis waarvan de bevoegde federale dienst bepaalt wat een hoogerisicogebied is. Het volstaat dat de betrokkenen zich realiseren dat zij zich naar een dergelijk gebied begeven of er verbleven hebben, wat het geval is als zij kennis nemen van de beslissingen van de bevoegde federale dienst. Die beslissingen zijn eenvoudig online raadpleegbaar. Op basis van artikel 47/1, § 2, eerste lid, *juncto* artikel 79, 1°, van het decreet van 21 november 2003 is het duidelijk dat de niet-naleving van de verplichte tijdelijke afzondering voor personen die in hoogerisicogebied zijn

geweest, strafbaar is gesteld. De Vlaamse Regering merkt nog op dat de betrokkenen in het geval van een terugkeer uit een dergelijk gebied worden ingelicht over de verplichting tot tijdelijke afzondering. Wat de personen die een verhoogd risico hebben gelopen, betreft, dient erop te worden gewezen dat artikel 47/1, § 3, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 bepaalt dat de verplichte afzondering pas ingaat wanneer de betrokkene op de hoogte is gesteld. Op basis van artikel 79, 1°, van het decreet van 21 november 2003 dienen die personen te weten dat de niet-naleving van deze verplichting strafbaar is gesteld.

Ten aanzien van het vierde middel

A.9.1. De verzoekende partijen leiden een vierde middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 23 ervan, door het decreet van 10 juli 2020 en door het decreet van 18 december 2020.

A.9.2. Zij betogen in een eerste onderdeel dat de decreetgever niet heeft voorzien in afdoende sociale, medische en juridische bijstand en daardoor artikel 23 van de Grondwet schendt. Zo geldt de verplichte automatische afzondering zonder enig sociaal, medisch of juridisch optreden. Zij wijzen op het ontbreken van een financiële compensatie voor inkomensverlies en van andere vormen van ondersteuning. Zij menen dat de verplichte afzondering een automatisme is zonder enige concrete medische inschatting en zonder mogelijkheid tot herziening of het verkrijgen van een uitzondering wegens een bijzondere situatie.

Zij zijn in een tweede onderdeel van oordeel dat ook de artikelen 10 en 11 van de Grondwet worden geschonden omdat de bestreden regeling geen enkel onderscheid maakt en alle burgers over dezelfde kam scheert. Zo wordt niet in een uitzondering op de quarantaineplicht voorzien voor personen in een bijzondere situatie.

A.10. Volgens de Vlaamse Regering is het middel niet gegrond. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de bij artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 verplichte tijdelijke afzondering artikel 23 van de Grondwet niet schendt. Voor zover er sprake zou zijn van een beperking van het recht op sociale, geneeskundige of juridische bijstand, is dat geen gevolg van de bestreden bepalingen. Bovendien zetten de verzoekende partijen niet uiteen waarom de personen in verplichte tijdelijke afzondering geen recht meer zouden hebben op de voormelde bijstand. Voor zover wordt verwezen naar een potentieel inkomensverlies is dat volgens haar evenmin een gevolg van de bestreden bepalingen, maar wel van de federale regeling inzake tijdelijke werkloosheid. Zij herinnert er ook aan dat de rechten in artikel 23 van de Grondwet ook plichten impliceren zoals de plicht om geen afbreuk te doen aan het recht op gezondheid van anderen. De verplichte tijdelijke afzondering is voor de ene een ongemak, maar zij is wel een maatregel die met het oog op het tegengaan van de verdere verspreiding van COVID-19 noodzakelijk is gebleken om een reëel risico op ernstige schade, zelfs overlijden, van de andere te voorkomen.

Zij is ook van oordeel dat het tweede onderdeel van het vierde middel niet ontvankelijk is bij gebrek aan uiteenzetting ervan. Zo is het volgens haar niet duidelijk welke categorieën van personen dienen te worden vergeleken. Bovendien wordt niet toegelicht waarom het (kennelijk) onredelijk zou zijn dat niet in een vrijstelling voor de derde verzoekende partij is voorzien.

Ten aanzien van het vijfde middel

A.11.1. De verzoekende partijen leiden een vijfde middel af uit de schending van artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 7 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met de AVG, door het decreet van 18 december 2020.

A.11.2. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat het decreet van 18 december 2020 voorziet in een ruime deling van medische persoonsgegevens met een ruime kring van actoren, en dat die regeling is aangenomen zonder dat het ontwerpdecreet is voorgelegd voor advies aan de Gegevensbeschermingsautoriteit. Voorts stellen zij dat er geen rechtsgrond voorhanden is voor de doorgifte van persoonsgegevens aan de gemeenten van personen die zijn opgesomd in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, noch in een rechtsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens van personen die terugkeren uit een hoogrisicogebied. Daarbij zou de herkomst van de gegevens onduidelijk zijn.

Zij wijzen erop dat artikel 34/1, zoals ingevoegd bij het decreet van 18 december 2020, verwijst naar de persoonsgegevens van de personen vermeld in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003. Zij betogen dat

het decreet niet de verwerking van die gegevens (bv. aanleg van een databank) regelt, maar enkel de doorgifte van bepaalde gegevens regelt.

Zij veronderstellen, niettegenstaande de hierna vermelde tegenindicaties, dat de in het geding zijnde gegevens de gegevens zijn die bedoeld worden in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano (hierna : het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020).

Noch het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, noch het decreet van 29 mei 2020 « tot organisatie van het centrale contactonderzoek door een samenwerkingsverband van externe partners, het lokale contactonderzoek door lokale besturen of zorgraden en tot organisatie van de COVID-19-teams in het kader van COVID-19 » (hierna : het decreet van 29 mei 2020) bevat een verwijzing naar de mogelijkheid om gegevens door te geven aan de lokale besturen met het oog op de handhaving van de verplichte afzondering. Zij wijzen er bovendien op dat het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 (artikel 3, § 4) expliciet het gebruik van de verzamelde gegevens voor politionele doeleinden verbiedt. Aldus worden volgens de verzoekende partijen de persoonsgegevens die binnen het kader van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 worden verzameld – in zoverre zij al het voorwerp zouden zijn van de doorgifte aan de lokale besturen – onrechtmatig aangewend voor handhaving door de lokale besturen, hetgeen in strijd is met het doelgebonden karakter van de initiële verwerving van de gegevens. Zij merken daarbij bovendien op dat, wat de in het geding zijnde gegevensverwerking betreft, de definities van de verwerkte categorieën van personen, vermeld in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, en de definities van de verwerkte categorieën van personen, vermeld in artikel 34/1, niet dezelfde zijn. Aldus kunnen de gegevens volgens hen niet afkomstig zijn uit de databanken, opgericht bij en vermeld in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Zij voegen er nog aan toe dat, wat de gegevens van personen die terugkeren uit een hoogrisicogebied betreft, die categorie zelfs niet wordt vermeld in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, doch enkel in artikel 21 van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 « houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken », hetgeen geen wetskrachtige norm is.

Zij wijzen er ook op dat de regeling niet in overeenstemming is met de rechten en vereisten, bepaald in de AVG. Zo heeft de decreetgever niet voorzien in de mogelijkheid om onjuiste gegevens recht te zetten. Zo kunnen besmette personen onjuiste verklaringen afleggen betreffende hun risicocontacten, hetgeen doorwerkt in de kwalificatie van personen met een « verhoogd risico ». Ook worden de authenticiteit van de indiener van een PLF en de juistheid ervan niet geverifieerd. Op basis van een loutere verklaring worden zo persoonsgegevens opgenomen en kunnen die worden doorgegeven aan lokale besturen. Zij merken op dat niet is voorzien in de mogelijkheid of een procedure om (de aanleiding voor) de gegevens te controleren bij of door de betrokkene, aan te passen of te verbeteren : het risicocontact wordt immers niet op de hoogte gesteld van de identiteit van de besmette persoon. Zij voeren aan dat de samenwerking met externe (commerciële) partners inzake de centrale contactopvolging, die op grond van de voormelde gegevensdeling beoordelen wie in afzondering dient te gaan – hetgeen neerkomt op een vrijheidsberoving -, onverenigbaar is met de grondwettelijke vrijheid van de persoon.

Daarnaast worden in het kader van de contactopvolging zonder toestemming van de betrokkene persoonsgegevens van besmette personen, vermoedelijk besmette personen en van personen die contact hebben gehad met een (vermoedelijk) besmet persoon doorgegeven aan veldonderzoekers van het centraal contactcentrum en hun supervisors, aan lokale contactcentra en aan COVID-19-teams van de zorgraden.

De verzoekende partijen besluiten dat er geen duidelijkheid is over de verzameling, de herkomst, de finaliteit, de ontvangers, de bewaartermijn, de mogelijkheid tot correctie en de rechtsgrond (het ontbreken van een wetskrachtige norm) met betrekking tot de persoonsgegevens, vermeld in artikel 34/1. Aangezien de gegevensverwerking niet geschiedt in het belang van de betrokkene, gelet op de vrijheidsberoving, is de inmenging volgens hen zeer ernstig. Om die redenen doet het bestreden decreet afbreuk aan het recht op eerbiediging van het privéleven en aan de AVG.

A.12.1. De Vlaamse Regering is in hoofdorde van oordeel dat het vijfde middel niet ontvankelijk is wegens een gebrek aan uiteenzetting. Zo zetten de verzoekende partijen niet uiteen hoe een schending van artikel 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in het geding zou zijn. Voorts betoogt de Vlaamse Regering dat de verzoekende partijen op een niet-gestructureerde wijze bezorgdheden uiten over de gevolgen van de

bestreden normen zonder die te koppelen aan de schending van specifieke referentienormen. Zij merkt nog op dat het middel gedeeltelijk niet ontvankelijk is wegens de onbevoegdheid van het Hof om de grondwettigheid van samenwerkingsakkoorden en ministeriële besluiten te beoordelen. Het middel is derhalve onontvankelijk in zoverre de verzoekende partijen de grondwettigheid van het voormelde samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 of van het voormelde ministerieel besluit van 28 oktober 2020 in twijfel trekken.

A.12.2. De Vlaamse Regering betoogt dat, anders dan de verzoekende partijen beweren, er geen afzonderlijke databank gemaakt wordt om de gegevens door te geven aan de gemeenten met toepassing van artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003. De gegevens die worden doorgegeven zijn afkomstig uit de gegevensbank I van het voormelde samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Die persoonsgegevens zijn duidelijk en limitatief opgesomd.

De rechtsgrond voor de gegevensverwerking is, anders dan de verzoekende partijen lijken te veronderstellen, niet artikel 44, § 2, van het decreet van 21 november 2003, maar artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020, dat verwijst naar het voormelde samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020.

Voor zover als nodig onderstreept de Vlaamse Regering dat in het bestreden decreet van 18 december 2020 wel degelijk alle essentiële elementen voor de gegevensverwerking worden bepaald. Zo omschrijft artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003 het doeleinde van de gegevensdoorgifte, de verantwoordelijke voor de verwerking, de persoonsgegevens die worden verwerkt, de ontvangers van de persoonsgegevens, de bewaartermijn. Artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 somt bovendien de categorieën van betrokkenen duidelijk op. Die categorieën komen overigens overeen met de categorieën in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 en het ministerieel besluit. Hoewel de herkomst van de gegevens geen essentieel element is, blijkt volgens haar uit de toelichting tijdens de voorbereiding van het bestreden decreet duidelijk de herkomst.

De Vlaamse Regering erkent dat een persoon die een risico op besmetting met COVID-19 heeft niet wordt geïnformeerd over de precieze omstandigheden waarin het hoogrisicocontact heeft plaatsgevonden en dat die persoon niet kan achterhalen of en wanneer er effectief sprake is geweest van een dergelijk contact. Volgens haar is de reden voor die aanpak duidelijk. Enkel op die manier is het mogelijk de anonimiteit van de (vermoedelijk) besmette persoon te waarborgen. Die anonimiteit is volgens haar cruciaal om de vrijwillige medewerking van (vermoedelijk) besmette personen te verkrijgen. Overigens zou de bekendmaking van de identiteit van de (vermoedelijk) besmette persoon, mede gelet op het gevoelige karakter van gezondheidsgegevens, een schending van het recht op privéleven uitmaken. Zij wijst er nog op dat de rechten van de betrokkenen niet absoluut zijn en dat ze dienen te worden afgewogen tegenover andere grondrechten of dat ze kunnen worden beperkt ter bescherming van de volksgezondheid. In dat opzicht is het waarborgen van de anonimiteit van wezenlijk belang om de vrijwillige medewerking van de (vermoedelijk) besmette personen te verzekeren. Het contactonderzoek zou in het gedrang komen en onwerkzaam worden indien de anonimiteit niet gewaarborgd zou zijn, hetgeen op zijn beurt de volksgezondheid in het gedrang zou brengen.

Volgens haar is er ook geen verplichting om de rechten van de betrokkenen expliciet op te nemen in de wetskrachtige norm die de gegevensverwerking instelt daar de algemene regeling van de AVG steeds van toepassing blijft zodat de betrokkenen desnoods rechtstreeks daaruit hun rechten kunnen putten. Ook de bewering inzake de authenticiteit van het PLF klopt volgens haar niet. Zij wijst erop dat voor het invullen van het PLF naast een telefoonnummer ook het rijksregisternummer dient te worden gebruikt, gegevens die niet zomaar ter beschikking zijn. Bovendien wordt via sms een bevestigingscode verstuurd als vorm van authenticatie om het PLF verder in te vullen. Indien de betrokkene niet in een hoogrisicogebied zou zijn geweest, bieden de sms-berichten de mogelijkheid om te reageren.

De Vlaamse Regering is van oordeel dat de doorgifte van persoonsgegevens aan gemeenten geen afbreuk doet aan het doelbindingsbeginsel. Zij erkent dat het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 inderdaad bepaalt dat de verzamelde gegevens niet mogen worden gebruikt voor politionele doeleinden. Zij betoogt dat de doelstelling die wordt beoogd met de doorgifte niet politioneel van aard is, op de wijze die wordt bedoeld in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Uit artikel 135, § 2, tweede lid, 5°, van de Nieuwe Gemeentewet volgt dat de burgemeester passende maatregelen kan nemen om de gezondheid van de burgers te beschermen.

De Vlaamse Regering merkt ten slotte nog op dat de externe partners of veldonderzoekers enkel vaststellen of iemand al dan niet in contact is geweest met een (vermoedelijk) besmette persoon. De tijdelijke afzondering die uit die vaststelling volgt, vloeit rechtstreeks voort uit het decreet en niet uit een beslissing tot « vrijheidsberoving » door een veldonderzoeker. Bovendien zijn er passende maatregelen genomen om te waarborgen dat de

persoonsgegevens die worden verwerkt, afdoende worden beschermd. Zo heeft de Vlaamse Regering bijkomende technische en organisatorische maatregelen vastgesteld.

Ten aanzien van het zesde middel

A.13. De verzoekende partijen leiden een zesde middel af uit de schending van de artikelen 12, 22 en 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 1, 3, 4, 6, 7, 8 en 10 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met artikel 7 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met de artikelen 3, 5, 8 en 9 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, door het decreet van 10 juli 2020.

A.14. Zij betogen dat personen die uit een hoogrisicogebied terugkeren en van wie niet is geweten of ze besmet zijn, zonder enige mogelijkheid tot differentiatie en zonder rechterlijk optreden onderworpen kunnen worden aan een dwangmaatregel (zij verwijzen ter zake naar artikel 46, 3°, van het decreet van 21 november 2003), zijnde een verplicht medisch onderzoek dat volgens hen ook tot gegevensverwerking aanleiding geeft. Zij stellen dat de gegevens op grond waarvan bepaald wordt of men uit een dergelijk gebied komt en van zijn vrijheid kan worden beroofd, niet betrouwbaar zijn en dat de criteria om een dergelijk gebied aan te wijzen, onduidelijk zijn. Zij zijn dan ook van oordeel dat het verplicht onderwerpen aan een medisch onderzoek van personen die uit een hoogrisicogebied terugkeren de voormelde referentienormen schendt.

A.15.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het middel niet ontvankelijk is bij gebrek aan duidelijke uiteenzetting van hoe en in welke mate de bestreden bepalingen van het decreet van 10 juli 2020 de aangehaalde referentienormen schenden.

A.15.2. In ondergeschikte orde is zij van oordeel dat het zesde middel, in zoverre het een andere draagwijdte zou hebben dan de overige middelen, feitelijke en juridische grondslag mist en derhalve niet gegrond is.

Zij wijst erop dat de verzoekende partijen een verkeerde lezing geven aan artikel 46, 3° van het decreet van 21 november 2003, dat niet toepasselijk is op het in het geding zijnde medisch onderzoek, vermeld in artikel 47, § 1, 2°, van het decreet van 21 november 2003. Volgens haar bepaalt het voormelde artikel 47, § 1, 2°, enkel dat ambtenaren-artsen de personen die uit een hoogrisicogebied komen, kunnen onderwerpen aan een medisch onderzoek door hun een bevel te geven om zich aan te melden om het onderzoek te ondergaan. Het betreft een verplichting in zoverre de niet-naleving ervan kan worden bestraft. Het betreft volgens de Vlaamse Regering in geen geval medische testen die zouden kunnen worden uitgevoerd zonder instemming van de betrokkene, laat staan dat dit onder fysieke dwang zou kunnen gebeuren. Zij merkt ten slotte op dat de verzoekende partijen nalaten aan te geven uit welke referentienorm zou voortvloeien dat een verplicht optreden van de rechter noodzakelijk is om onder meer na te gaan of de betrokkene wel onder de geviseerde categorie van personen valt.

Wat de zaak nr. 7505 betreft

Ten aanzien van het belang

A.16. Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voert aan dat de verzoekende partij niet over het juridisch vereiste belang beschikt aangezien zij niet concreet aantoonde dat zij persoonlijk, rechtstreeks en ongunstig wordt geraakt door de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 17 juli 2020 « tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (hierna : de ordonnantie van 17 juli 2020). Het Verenigd College verzet zich tegen de invulling van het belang als een louter hypothetisch belang en een *actio popularis*. Zo toont de verzoekende partij niet aan dat zij onder één van de door de bestreden norm beoogde categorieën van personen valt. Er wordt geen enkel bewijs bijgebracht van (1) een maatregel ten nadele van de verzoekende partij, die door een geneesheer-gezondheidsinspecteur werd genomen, (2) een gepland of afgelopen verblijf in een rode zone dat langer duurde dan 48 uur en waarvoor geen zelfevaluatieformulier werd ingevuld, of (3) een recent hoogrisicocontact.

A.17. De verzoekende partij werpt op dat het Hof in soortgelijke zaken reeds het belang bij een beroep tot vernietiging heeft aanvaard. Zo verwijst zij naar arresten van het Hof waaruit zou voortvloeien dat, wanneer in strafsancities wordt voorzien zoals *in casu* door de bestreden maatregelen het geval is, het belang voldoende vaststaat en dat de persoonlijke toestand van de verzoekende partij niet dient te worden onderzocht. Zij betoogt

dat, tenzij het Verenigd College wenst te argumenteren dat de verzoekende partij onder geen enkel beding een persoon kan zijn die ooit zou kunnen worden onderworpen aan de strafrechtelijk gesanctioneerde quarantaine, het belang voldoende is aangetoond.

Ten aanzien van het eerste middel

A.18. De verzoekende partij leidt een eerste middel af uit de schending van artikel 187 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de in de overige middelen in de zaak nr. 7505 aangehaalde grondrechten, door de ordonnantie van 17 juli 2020.

A.19. De verzoekende partij zet het eerste middel uiteen aan de hand van argumenten die *mutatis mutandis* ook worden aangevoerd in het eerste middel van de zaak nr. 7494. Zij is van oordeel dat de ordonnantie van 17 juli 2020 door de personele uitbreiding en de automatische vrijheidsberoving (afzondering of zelfquarantaine) zonder rechtsmiddel of concrete afweging op algemene wijze de grondrechten van de burgers opschort. Zij voert meer specifiek aan dat de bestreden bepalingen van de ordonnantie van 17 juli 2020, zowel in de bewoordingen als in de parlementaire voorbereiding ervan, bevestigen dat de maatregelen in het leven zijn geroepen wegens de pandemie en blijven gelden zolang de sanitaire noodtoestand bestaat, en bijgevolg vertrekken vanuit de idee van een soort noodtoestand, hetgeen evenwel door artikel 187 van de Grondwet verboden is.

A.20. Het Verenigd College voert in hoofdorde aan dat het eerste middel niet ontvankelijk is daar het Hof niet bevoegd is om de bestreden norm te toetsen aan artikel 187 van de Grondwet. De stelling van de verzoekende partij dat artikel 187 van de Grondwet betrekking zou hebben op de bepalingen van titel II van de Grondwet zodat het impliciet vervat is in artikel 1, 2°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, kan niet worden gevolgd. Noch de Grondwetgever, noch de bijzondere wetgever had een rechtstreekse toetsing aan artikel 187 van de Grondwet voor ogen. Die niet-ontvankelijkheid geldt eveneens in dezelfde mate ten aanzien van de overige middelen waarin een schending van artikel 187 van de Grondwet wordt opgeworpen. Bovendien is het middel eveneens niet ontvankelijk in zoverre het een schending van de rechten van titel II van de Grondwet aanvoert. Het Verenigd College is van oordeel dat de verzoekende partij heeft nagelaten toe te lichten waarom en op welke wijze die rechten zouden zijn geschonden.

A.21. In ondergeschikte orde is het Verenigd College van oordeel dat het eerste middel niet gegrond is. Er wordt immers op geen enkele wijze aangetoond dat door de ordonnantie van 17 juli 2020 een juridische noodtoestand wordt afgekondigd. Het Verenigd College wijst erop dat er een onderscheid gemaakt dient te worden tussen, enerzijds, een feitelijke en, anderzijds, een juridische noodtoestand. De Grondwet kan overeenkomstig artikel 187 van de Grondwet niet worden geschorst, ongeacht het bestaan van een feitelijke noodtoestand. Dit verhindert niet dat de bevoegde overheden maatregelen nemen om een feitelijke noodtoestand te verhelpen. In dat kader kunnen de grondrechten worden beperkt in zoverre de beperking wordt verantwoord en kan worden onderworpen aan rechterlijke toetsing.

Volgens het Verenigd College houden de bestreden maatregelen, die zijn genomen in het kader van de bestrijding van de gezondheidscrisis, geen opschorting in van grondrechten zodat ze dienen te worden geanalyseerd vanuit het klassieke toetsingskader inzake beperkingen van grondrechten: legitimiteit, noodzakelijkheid en evenredigheid. Het gegeven dat de verzoekende partij een vernietigingsberoep kan instellen tegen de ordonnantie van 17 juli 2020 toont aan dat er geen sprake is van een opschorting van grondrechten.

Ten aanzien van het tweede middel

A.22. De verzoekende partij leidt een tweede middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 12, 13 en 23 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 3, 5, 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 6, 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, door de ordonnantie van 17 juli 2020.

A.23.1. De verzoekende partij is in een eerste onderdeel van oordeel dat de bestreden norm ertoe strekt personen in afzondering te kunnen plaatsen op bevel van de geneesheer-gezondheidsinspecteur wanneer zij mogelijk besmet zijn na een contact met een besmet persoon. Daarnaast strekt de bestreden ordonnantie ertoe terugkeerders uit een « rode zone » en contactpersonen die een hoogrisicoprofiel vertonen, automatisch in quarantaine te plaatsen. Zij betoogt dat de maatregelen neerkomen op een vrijheidsberoving ter preventieve

beveiliging van de samenleving (een beveiligingsmaatregel) zonder dat evenwel in de nodige procedurele waarborgen is voorzien terwijl dergelijke waarborgen wel bestaan in het kader van soortgelijke beveiligingsmaatregelen ten behoeve van geesteszieken.

Zij betoogt dat artikel 12 van de Grondwet de vrijheid van komen en gaan inhoudt, die niet tot een strafrechtelijke context is beperkt. Zij wijst erop dat een beveiligingsmaatregel zoals een quarantaine nog steeds een gevangenhouding in de zin van artikel 5, lid 1, e), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens is zodat aan het overeenkomstig artikel 5, lid 4, van het voormelde Verdrag vastgestelde recht om op korte termijn voor een rechter te worden gebracht met het oog op een controle van de maatregel, dient te worden voldaan. Zij merkt op dat soortgelijke waarborgen voortvloeien uit artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, de artikelen 6, 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 12 van de Grondwet, dat niet beperkt is tot een vrijheidsberoving in een strafrechtelijke context.

Zij wijst allereerst op het feit dat de geneesheer-gezondheidsinspecteur geenszins beperkt is in het doen uitvoeren van zijn bevel tot verplichte quarantaine. Zij verwijst ter zake naar de artikelen 10, 13 en 14, § 2, van de ordonnantie van 19 juli 2007 « betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (hierna : de ordonnantie van 19 juli 2007), die de ruimste bevoegdheden omvatten om, desnoods met behulp van de openbare macht, het bevel tot afzondering of de zelfquarantaine af te dwingen. Zo kan de geneesheer-gezondheidsinspecteur zelf volledig vrij bepalen wanneer de vrijheidsberoving eindigt. Ook is er niet langer een besmetting vereist zodat nagenoeg elke burger, ook de niet-besmette burger, kan worden aangehouden zonder dat er een rechter kan optreden en zonder dat in procedurele waarborgen is voorzien. Nochtans vereist de Grondwet dat voor elke aanhouding die 48 uren overschrijdt, een voorafgaand bevel van de rechter voorhanden is. Zij stelt dat, zelfs indien de Grondwet een dergelijk voorafgaand bevel niet zou vereisen, er evenmin in voldoende procedurele waarborgen is voorzien. Er is immers geen enkele rechter die de door de ordonnantiegever gehanteerde begrippen « contact met een geïnfecteerde persoon » en « contactpersoon die een hoog risicoprofiel vertoont » kan toetsen op de redelijkheid of de waarachtigheid daarvan.

Zij wijst er bovendien op dat een vrijheidsberoving in de zin van artikel 5, lid 1, e), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens naar het oordeel van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens slechts een laatste redmiddel mag zijn nadat alle andere middelen zijn uitgeput. Volgens haar dient geval per geval te worden nagegaan of er effectief sprake is van een besmettelijke ziekte die een reëel gevaar oplevert voor de samenleving en of andere, minder ingrijpende maatregelen mogelijk zijn. De ordonnantiegever heeft in strijd met de voormelde vereisten geoordeeld dat terugkeerders uit een rode zone in zelfquarantaine moeten gaan zonder dat een bewijs van besmetting voorligt en zonder dat in andere waarborgen zoals het optreden van een rechter is voorzien. De ordonnantiegever heeft de quarantaine bovendien ook uitgebreid tot de contactpersoon die een verhoogd risicoprofiel vertoont. De verzoekende partij betwist de impliciete zienswijze van de ordonnantiegever dat de voormelde verdragsbepaling niet van toepassing zou zijn wegens de uitzonderlijke omstandigheden (volgens haar een verwijzing naar een noodtoestand).

A.23.2. In een tweede onderdeel, in ondergeschikte orde, stelt de verzoekende partij dat de bestreden quarantainemaatregelen vergelijkbaar zijn met de gedwongen opname in het kader van de wet van 26 juni 1990. Zij wijst erop dat het Europees Hof voor de Rechten van de Mens uitdrukkelijk het verband legt tussen personen met een geestelijke stoornis en personen die besmettelijk zijn en dat daarop soortgelijke criteria van toepassing zijn. Zo moet er worden aangetoond dat er sprake is van een geestesziekte *c.q.* besmetting, dat de aard van de ziekte *c.q.* besmetting een opsluiting rechtvaardigt en dat de duur van de gedwongen opsluiting afhangt van het aanhouden van de stoornis. Zij is van oordeel dat de personen op wie een maatregel van beveiliging overeenkomstig de wet van 26 juni 1990 van toepassing is vergelijkbaar zijn met de personen die een besmettelijke ziekte hebben, maar zij worden verschillend behandeld. Het gaat immers in beide gevallen om personen die een gevaar kunnen opleveren voor anderen en die wegens een medische toestand dienen te worden afgezonderd.

Zij betoogt onder verwijzing naar de artikelen 2, 4 en 7 van de wet van 26 juni 1990, waarin onder meer is voorzien in een snel rechterlijk optreden, een ambtshalve aanwijzing van een advocaat en van een arts-psychiater, dat de bestreden maatregelen in schril contrast staan tot de waarborgen in de wet van 26 juni 1990. Zij stelt dat er aldus sprake is van een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.23.3. In een derde onderdeel bekritiseert zij het gebrek aan enig rechtsmiddel of toegang tot de rechter (zoals gewaarborgd bij de artikelen 5, 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens) tegen de automatische zelfquarantaine waarbij de betrokkene strafbaar is indien hij zichzelf niet van zijn vrijheid berooft. Artikel 5, lid 2, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens voorziet erin dat diegene die van zijn vrijheid wordt beroofd, zoals bij de verplichte zelfquarantaine het geval is, de redenen daarvoor dient te kennen,

zodat de ontstentenis van mededeling van die redenen zijn recht op toegang tot de rechter of een effectief rechtsmiddel frustreert. Er is door de ordonnantiegever niet voorzien in een formele kennisgeving of enige motivering. Zij is van oordeel dat die maatregel, in zoverre de zelfquarantaine als plicht bestaat zonder dat enig rechtsmiddel voorhanden is tegen enige, al dan niet automatische notificatie of kwalificatie als persoon, bedoeld in de bestreden ordonnantie, ontoelaatbaar is.

Zij voert voorts aan dat de niet-naleving van de verplichte zelfquarantaine op zichzelf een strafbaar feit uitmaakt, waarop kan worden gereageerd met een strafvervolgning of met een bevel tot quarantaine van de geneesheer-gezondheidsinspecteur, hetgeen een oneigenlijke voorlopige hechtenis impliceert met het oog op het voorkomen van een misdrijf. In dat laatste geval is er volgens haar sprake van een aanhouding in de zin van artikel 5, lid 1, c), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, hetzij omdat er een vermoeden bestaat dat de persoon het misdrijf heeft gepleegd, hetzij omdat het noodzakelijk wordt geacht hem te beletten de zelfquarantaine naast zich neer te leggen en dus een misdrijf te plegen. Zij werpt op dat niet is voorzien in een mogelijkheid om de betrokkene voor de rechter te leiden.

A.23.4. Ten slotte brengt het voorgaande volgens de verzoekende partij ook een schending van artikel 187 van de Grondwet met zich mee.

A.24. Het Verenigd College voert in hoofdorde aan dat het middel niet ontvankelijk is in zoverre het een schending afleidt uit de bepalingen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Aangezien de verzoekende partij geen aanknopingspunt van haar situatie met het Unierecht aantoont en overigens niet uiteenzet waarin de schending zou bestaan, is het middel niet ontvankelijk in zoverre het is afgeleid uit de schending van de artikelen 6, 7 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De verzoekende partij zet volgens het Verenigd College evenmin uiteen waarom artikel 23 van de Grondwet en artikel 3 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens precies geschonden zouden zijn. Het tweede middel is evenmin ontvankelijk in zoverre een schending wordt afgeleid uit die bepalingen.

A.25.1. Het Verenigd College is in ieder geval van oordeel dat er geen vrijheidsberoving of gevangenhouding in de zin van artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens door de bestreden maatregelen in het leven is geroepen. Artikel 12 van de Grondwet, artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten zijn dus niet van toepassing.

Het Verenigd College stelt dat artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens enkel van toepassing is indien er sprake is van een effectieve vrijheidsberoving en dat die bepaling dus niet beschermt tegen een loutere beperking van de fysieke vrijheid van de persoon. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens vloeit voort dat het onderscheid tussen een vrijheidsberoving en een vrijheidsbeperking in de zin van artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wordt bepaald aan de hand van de graad en de intensiteit van de maatregel, gelet op de concrete situatie. Daarbij dient ook rekening te worden gehouden met verschillende factoren zoals de aard, de duur, de gevolgen en de uitvoeringsmodaliteiten van de maatregel en de manier waarop die maatregel werd genomen. Onder verwijzing naar arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens meent het Verenigd College dat de verplichting om op een bepaalde plaats te blijven of het verbod om een bepaalde plaats te verlaten geen vrijheidsberoving inhoudt, maar veeleer dient te worden onderzocht in het licht van artikel 2 van het Protocol nr. 4.

Volgens het Verenigd College zijn de artikelen 13 en 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007 in zeer uitzonderlijke omstandigheden tot stand gekomen. Sinds maart 2020 heeft de COVID-19-pandemie een ongeziene gezondheidscrisis veroorzaakt die heeft geroepen tot ongeziene maatregelen ter bestrijding van het virus. In dat opzicht is de quarantaine, beoogd door de artikelen 13, 2°, en 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, een noodzakelijke maatregel. Het betreft een preventieve administratieve maatregel die essentieel is om te kunnen vermijden dat het SARS-CoV-2-virus zich ongecontroleerd zou verspreiden onder de bevolking. Het Verenigd College betoogt dat de quarantainemaatregel geen strafmaatregel is, maar een preventieve administratieve maatregel. Die maatregel is zowel wat de aard als de intensiteit van die maatregel betreft, niet vergelijkbaar met een vrijheidsberoving in strafzaken of met een veroordeling tot een gevangenisstraf: de betrokkenen kiezen in beginsel zelf de gepaste plaats om de quarantaine door te brengen; er is geen systematisch toezicht en er wordt geen enkele fysieke hindernis ingesteld om de quarantaine zelfstandig te kunnen beëindigen; de betrokkenen beslissen finaal zelf of zij zich aan die plicht houden of niet en worden niet gehinderd door de bestreden normen om de plaats van quarantaine te verlaten; het is overeenkomstig artikel 3 van het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 8 oktober 2020 « tot uitvoering van artikel 13/1, § 3 van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot

opheffing van het besluit van 4 augustus 2020 van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot uitvoering van artikel 13/3, § 3 van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » toegestaan om bepaalde essentiële activiteiten uit te voeren zonder dat een voorafgaande toestemming nodig is; de quarantaine is tijdelijk en de duur wordt vastgelegd door de geneesheer-gezondheidsinspecteur, rekening houdend met de meest recente wetenschappelijke inzichten; de betrokkenen worden niet verhinderd om sociale contacten te onderhouden via allerlei communicatiekanalen die onbeperkt beschikbaar blijven. Het Verenigd College is derhalve van oordeel dat er geen sprake is van een vrijheidsberoving.

Volgens het Verenigd College is de kritiek van de verzoekende partij op artikel 14 van de ordonnantie van 19 juli 2007 niet ontvankelijk, daar die bepaling niet het voorwerp uitmaakt of kan uitmaken van het voorliggende beroep. Bovendien zijn de vermeende bevoegdheden van de geneesheer-gezondheidsinspecteur niet onbeperkt. Zo is er geen fysieke dwang mogelijk om op een bepaalde plaats te blijven. De geneesheer-gezondheidsinspecteur kan immers enkel een bevel geven aan personen, die vervolgens op eigen verantwoordelijkheid in quarantaine gaan op een vrij gekozen plaats. Het gegeven dat de ordonnantiegever bij de totstandkoming van de bestreden maatregelen heeft verwezen naar het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 25 januari 2005 in zake *Enhorn t. Zweden* (ECLI:CE:ECHR:2005:0125JUD005652900), waarin artikel 5, lid 1, e), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens aan de orde is, betekent niet dat er sprake is van een vrijheidsberoving. Volgens het Verenigd College is de situatie die onderzocht wordt in het voormelde arrest verschillend van de thans voorliggende situatie.

A.25.2. In ondergeschikte orde betoogt het Verenigd College dat, indien er toch sprake zou zijn van een vrijheidsberoving in de zin van de voormelde verdragsbepaling, de bestreden maatregel in ieder geval rechtmatig is. Artikel 5, lid 1, e), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens laat detentie van personen ter voorkoming van de verspreiding van een besmettelijke ziekte toe indien is voldaan aan volgende cumulatieve voorwaarden : enerzijds, het gevaar van de verspreiding van de besmettelijke ziekte voor de samenleving en, anderzijds, moet de detentie het laatste redmiddel zijn om de verspreiding tegen te gaan omdat minder verregaande maatregelen overwogen werden, maar onvoldoende werden bevonden om de volksgezondheid te beschermen. Dergelijke detentiemaatregelen zijn blijkens de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens niet beperkt tot de besmettelijke personen, maar kunnen ook de potentieel besmettelijke personen omvatten.

Volgens het Verenigd College beantwoordt de tijdelijke quarantaineplicht aan de vereisten in de rechtspraak. Er is immers sprake van een groot aantal overlijdens ingevolge COVID-19. De besmettelijkheid van het SARS-CoV-2-virus, gecombineerd met het overlijdensrisico en de bezettingsgraad van de ziekenhuizen zorgen voor een enorme druk op het gezondheidssysteem en een reëel risico van overbelasting indien geen maatregelen worden genomen. Er is dus aan de eerste voorwaarde in de rechtspraak voldaan. Daarnaast is volgens het Verenigd College ook voldaan aan de tweede voorwaarde omdat de quarantaineverplichting als laatste redmiddel dient te worden beschouwd. Voordat de bestreden maatregel werd aangenomen, werden immers al andere, dringende maatregelen genomen om de pandemie te bedwingen. Naar gelang van de fase van de pandemie houden die maatregelen minder, dan wel verregaande beperkingen op het vlak van de persoonlijke bewegingsvrijheid in. Het Verenigd College verwijst ter zake naar de in maart 2020 ingevoerde, zogenaamde *lockdown light*. Niet-essentiële verplaatsingen of reizen waren verboden. In een latere fase, toen de besmettings- en hospitalisatiecijfers daalden, werden de maatregelen versoepeld en werden onder meer binnenlandse verplaatsingen en buitenlandse reizen opnieuw mogelijk. Aangezien die versoepeling het risico doet ontstaan op een nieuwe toename van het aantal gevallen van COVID-19, werd een systeem van quarantaine ingesteld voor reizen naar rode zones in het buitenland. Die regeling, die overigens tot stand is gekomen via een overleg tussen de federale overheid en de gefedereerde entiteiten, houdt een billijk evenwicht in tussen, enerzijds, het algemeen belang, in het bijzonder de bescherming van de volksgezondheid en, anderzijds, de persoonlijke belangen van individuele burgers.

A.26. Wat het tweede onderdeel betreft, betwist het Verenigd College de vergelijkbaarheid van de personen die in tijdelijke quarantaine moeten en de personen die een gedwongen opname in de zin van de wet van 26 juni 1990 ondergaan. Personen die rechtstreeks in contact geweest zijn met een besmettingsbron, terugkeren uit een rode zone of een hoogrisicoprofiel hebben en die ter preventie van de verspreiding van het besmettelijke virus in quarantaine dienen te gaan op een locatie naar keuze kunnen niet worden vergeleken met de personen die een geestesziekte hebben en die zich in een toestand bevinden die een gevaar voor zichzelf en anderen met zich meebrengt en dientengevolge worden opgenomen in een dienst die ze niet mogen verlaten.

Het Verenigd College is van oordeel dat beide categorieën van personen fundamenteel verschillend zijn. De eerste categorie heeft geen geestesziekte terwijl de tweede categorie wel een dergelijke ziekte heeft. De tweede categorie is veel kwetsbaarder en dient daarom te worden omgeven met bijkomende waarborgen en zorg.

Daarenboven kan de uitvoering van de quarantaine ook niet worden vergeleken met de uitvoering van de gedwongen opname in een psychiatrische dienst : de keuze van de plaats is in het eerste geval vrij terwijl in het laatste geval het bestuur de keuze maakt; er is geen toezicht in het eerste geval terwijl in het laatste geval wel een toezicht wordt uitgeoefend; in het eerste geval kan de plaats worden verlaten terwijl in het laatste geval de psychiatrische dienst niet zomaar verlaten kan worden; in het eerste geval kan de quarantaine worden onderbroken om zich te verplaatsen om essentiële activiteiten uit te voeren terwijl de gedwongen opname niet naar eigen goeddunken kan worden onderbroken. Het is verantwoord dat de twee categorieën van personen verschillend worden behandeld. Ook wordt met het verschil in behandeling dat voortvloeit uit de bestreden ordonnantie een legitiem doel nagestreefd. De bestreden maatregelen zijn ook pertinent voor het verwezenlijken van dat doel aangezien ze bijdragen tot het beperken van het aantal fysieke contacten waardoor verdere verspreiding wordt tegengegaan. De bestreden maatregelen zijn volgens het Verenigd College ook noodzakelijk om het doel te verwezenlijken. Door de versoepelingen inzake verplaatsingen en reizen diende het risico op besmettingen, vooral door het reizen naar rode zones, te worden opgevangen met verplichte testen en quarantaine. Volgens het Verenigd College veroorzaken de bestreden maatregelen ook geen onevenredige gevolgen. De quarantaineplicht is beperkt tot specifieke personen, niet absoluut, op een zelf gekozen plaats na te leven, zonder systematisch toezicht, zonder obstakels om de quarantaineplaats te verlaten, en die verplichting sluit het onderhouden van sociale contacten via communicatiemiddelen niet uit. Het Verenigd College besluit dat er geen sprake is van een schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

A.27. Wat het derde onderdeel inzake toegang tot de rechter en effectieve rechtsmiddelen betreft, stelt het Verenigd College in hoofddeorde dat artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens niet van toepassing is daar er geen vrijheidsberoving in het geding is. Ook artikel 6 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens is niet van toepassing omdat er noch sprake is van geschillen over burgerlijke rechten of verplichtingen, noch van een beoordeling van de gegrondheid van een ingestelde vordering. In ondergeschikte orde kan er eveneens geen toepassing worden gemaakt van artikel 5, lid 4, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, dat bovendien een *lex specialis* betreft ten opzichte van artikel 13 van hetzelfde Verdrag. Aangezien de verplichting die wordt opgelegd door de bestreden ordonnantie geen effectieve arrestatie of gevangenhouding inhoudt, zijnde een vrijheidsberoving opgelegd door de overheid, die op de naleving ervan toeziet, is er volgens het Verenigd College geen enkele nood aan een rechterlijke toetsing om te beslissen over een invrijheidstelling. De personen die in quarantaine moeten gaan, beslissen finaal zelf over hun invrijheidstelling, weliswaar louter op eigen verantwoordelijkheid. Zij dienen er rekening mee te houden dat zij zich mogelijk blootstellen aan strafsancities indien komt vast te staan dat zij geen wettige reden hadden om de quarantaine vroegtijdig te beëindigen of zich naar buiten te begeven. In voorkomend geval blijven het recht op toegang tot de rechter en het recht op een effectief rechtsmiddel tegen de strafvervolgving via de rechtsmiddelen van het straf(proces)recht toch gewaarborgd.

Volgens het Verenigd College wordt evenmin de informatieplicht, die uit artikel 5, lid 2, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens voortvloeit, geschonden. In hoofddeorde stelt het Verenigd College dat er geen sprake is van een vrijheidsberoving zodat de waarborgen in artikel 5 van het voormelde Verdrag niet van toepassing zijn. In ondergeschikte orde wordt de voormelde verdragsbepaling niet geschonden. Artikel 5, lid 2, van het voormelde Verdrag vereist niet dat de ordonnantiegever uitdrukkelijk voorziet in de formele kennisgeving van de redenen van de vrijheidsberoving. Het volstaat dat de redenen onverwijld meegedeeld worden aan de betrokkene. Dat is *in casu* het geval omdat de beslissingen van de geneesheer-gezondheidsinspecteur binnen een termijn van 24 uur aan de betrokkene schriftelijk worden meegedeeld (artikel 7, § 1, van het besluit van 23 april 2009 van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie « betreffende de profylaxe tegen overdraagbare ziekten »). De beslissingen dienen melding te maken van de inhoud van de maatregel, de duur en de motieven. Voorts worden personen met een hoogrisicoprofiel via *contact tracing* op de hoogte gebracht en worden personen die terugkeren uit een rode zone via een sms nadat ze een PLF en de zelfevaluatie hebben ingevuld, erop gewezen dat ze uit een rode zone terugkeren, en dus kennen ze de reden van hun quarantaineplicht.

In ondergeschikte orde is het Verenigd College van oordeel dat, in zoverre de artikelen 5, 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens door de bestreden ordonnantie worden geraakt, de maatregelen, zoals reeds is uiteengezet, een legitiem doel dienen, pertinent en noodzakelijk zijn en geen onevenredige gevolgen met zich meebrengen.

Ten slotte merkt het Verenigd College op dat de verzoekende partij feitelijke en juridische onjuistheden aanhaalt door te stellen dat de naleving van de quarantaine door strafrechtelijke handhaving, zelfs middels een voorlopige hechtenis, zou worden afgedwongen. Het Verenigd College herhaalt dat er geen systematisch toezicht op de naleving van de quarantaine is en stelt dat de vaststelling van een niet-naleving van de quarantaine niet

automatisch een strafonderzoek tot gevolg heeft. In zoverre een voorlopige hechtenis zou worden opgelegd, is dat zeker niet het gevolg van de bestreden ordonnantie.

Ten aanzien van het derde middel

A.28. De verzoekende partij leidt een derde middel af uit de schending van de artikelen 12 en 14 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, door de bestreden ordonnantie.

A.29. Zij betoogt dat de strafbaarstelling van de niet-naleving van de quarantaineplicht (bevel of automatische zelfquarantaine) ingevolge artikel 15 van de ordonnantie van 19 juli 2007, het rechtzekerheidsbeginsel schendt doordat de ordonnantiegever de onderliggende quarantaineverplichtingen op basis van vage begrippen heeft vastgesteld. De verzoekende partij is van oordeel dat de bestreden ordonnantie ertoe leidt dat een situatie wordt gecreëerd waarbij eenieder op bevel van een geneesheer-gezondheidsinspecteur op grond van een eenzijdige appreciatie inzake een gelopen risico potentieel van zijn vrijheid kan worden beroofd zonder dat in de mogelijkheid is voorzien om de wettigheid van dat bevel na te gaan. Het is volgens haar niet ondenkbaar dat een onwettig bevel wordt gegeven waartegen de betrokkene zich moet kunnen verzetten. Aangezien de burger zich mag verzetten tegen een onwettig bevel, en daar enkel het niet-naleven van een wettig bevel strafbaar kan zijn, dient de burger op basis van de begrippen waarop een dergelijk bevel steunt, te kunnen weten welk gedrag strafbaar is. Zij betoogt dat de ordonnantiegever in het kader van de bevoegdheid van de geneesheer-gezondheidsinspecteur om een bevel tot quarantaine te geven (artikel 13 van de ordonnantie van 19 juli 2007) vage termen hanteert zoals « contact met een geïnfecteerde persoon of na contact met een andere besmettingsbron » zodat de wettelijke criteria voor het geven van dat bevel onvoldoende duidelijk zijn.

Daarnaast wijst zij erop dat ook in het kader van de zelfquarantaineplicht (artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007) vage begrippen zoals « hoog risicoprofiel » of « rode zone » worden gehanteerd. De burger weet niet op grond van welke criteria door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken een « rode zone » wordt vastgesteld, noch hoe hij moet weten dat hij uit een dergelijke zone komt. Zij betoogt dat die strafbaarstelling eenzijdig wordt ingevuld door de Federale Overheidsdienst zonder dat er daarvoor richtlijnen bestaan. Hierdoor wordt een essentieel onderdeel van de omschrijving van het strafbare gedrag en de voorspelbaarheid afhankelijk van de willekeur van een overheidsdienst. Zij is van oordeel dat de strafbaar gestelde quarantaineplicht in dat opzicht onvoldoende nauwkeurig is omschreven.

A.30. Het Verenigd College is van oordeel dat de bestreden ordonnantie niet in strijd is met het wettigheidsbeginsel in strafzaken. De preventieve administratieve maatregelen die door artikel 2 van de bestreden ordonnantie worden opgelegd, houden immers geen strafbaarstelling in. Enkel uit artikel 15 van de ordonnantie van 19 juli 2007 vloeit voort dat de niet-naleving van de test- en quarantaineverplichting strafbaar wordt gesteld. Volgens het Verenigd College is het voormelde artikel 15 zeer duidelijk en kan uit de artikelen 13 en 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007 perfect worden afgeleid aan welke maatregelen gevolg moet worden gegeven en van welke maatregelen de uitvoering niet mag worden verhinderd of belemmerd.

Het Verenigd College verwijst voor de invulling en de interpretatie van de begrippen « rode zone », « contactpersoon die een hoog risicoprofiel vertoont » en « quarantaine » naar hetgeen in de parlementaire voorbereiding wordt uiteengezet. De betrokkenen kunnen dus weten welke handelingen en/of verzuimen strafrechtelijke aansprakelijkheid teweeg kunnen brengen. Voor het overige is het Verenigd College van oordeel dat het wettigheidsbeginsel niet vereist dat er kennis moet kunnen worden genomen van de criteria op grond waarvan een rode zone wordt bepaald. Het volstaat dat de betrokkenen weten dat zij aan een test- en quarantaineplichting zijn onderworpen als zij terugkeren uit een dergelijke zone. Of dat het geval is, is eenvoudig online na te gaan.

Ten aanzien van het vierde middel

A.31. De verzoekende partij leidt een vierde middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 23 van de Grondwet, door de ordonnantie van 17 juli 2020.

A.32. Zij betoogt in een eerste onderdeel dat de ordonnantiegever niet heeft voorzien in afdoende sociale, medische en juridische bijstand en daardoor artikel 23 van de Grondwet schendt. Zo geldt de afzonderingsplicht zonder enige vorm van sociale, medische of juridische bijstand. Zij wijst op het ontbreken van een financiële

compensatie voor inkomensverlies en van andere vormen van ondersteuning wanneer de automatische zelfquarantaine van toepassing is. Zij stelt dat de verplichte afzondering een automatisme is zonder enige concrete medische inschatting en zonder mogelijkheid tot herziening of tot het verkrijgen van een uitzondering wegens een bijzondere situatie.

Zij is in een tweede onderdeel van oordeel dat ook de artikelen 10 en 11 van de Grondwet worden geschonden omdat de bestreden regeling geen enkel onderscheid maakt en alle burgers over dezelfde kam scheert. Zo wordt niet in een uitzondering op de quarantaineplicht voorzien voor personen in een bijzondere situatie.

A.33.1. Het Verenigd College is van oordeel dat de bij de bestreden ordonnantie verplichte tijdelijke quarantaine artikel 23 van de Grondwet niet schendt. Voor zover er sprake zou zijn van een beperking van het recht op sociale, geneeskundige of juridische bijstand, is dat geen gevolg van de bestreden bepalingen. Bovendien toont de verzoekende partij niet aan dat personen in verplichte tijdelijke quarantaine geen recht meer zouden hebben op de voormelde bijstand waaronder het sociale zekerheidssysteem, de geneeskundige voorzieningen en de juridische bijstand. In zoverre er sprake zou zijn van een beperking van de rechten die worden gewaarborgd bij artikel 23 van de Grondwet, brengt het Verenigd College in herinnering dat de bestreden maatregelen, zoals reeds in het kader van de voorgaande middelen is uiteengezet, een legitiem doel dienen, pertinent en noodzakelijk zijn en geen onevenredige gevolgen met zich meebrengen.

A.33.2. Het Verenigd College is van oordeel dat het tweede onderdeel niet ontvankelijk is bij gebrek aan uiteenzetting ervan. Zo is het onder meer niet duidelijk welke categorieën van personen dienen te worden vergeleken. Bovendien stelt het Verenigd College dat de bestreden maatregelen een legitiem doel dienen, pertinent en noodzakelijk zijn en geen onevenredige gevolgen met zich meebrengen.

Ten aanzien van het vijfde middel

A.34. De verzoekende partij leidt een vijfde middel af uit de schending van artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 7 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met de AVG, door de ordonnantie van 17 juli 2020.

A.35. De verzoekende partij stelt dat het evident is dat de bestreden ordonnantie eveneens de verwerking (o.a. opvragen en doorgeven) van medische persoonsgegevens impliceert.

Zij betoogt dat er echter geen rechtsgrond is voor de verwerking van de persoonsgegevens van een « contactpersoon die een hoog risicoprofiel vertoont » of van personen die terugkeren uit een rode zone. Wat de eerste categorie van personen betreft, lijkt het begrip niet noodzakelijk aan te sluiten bij de omschrijving van één van de categorieën van personen, gedefinieerd in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Wat de tweede categorie van personen betreft, is er zelfs helemaal geen grondslag in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Dat akkoord regelt niets met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens van personen die terugkeren uit een « rode zone ». Nochtans dienen die personen zich verplicht te laten lasten en in quarantaine te gaan voor een duur die wordt bepaald door de geneesheer-gezondheidsinspecteur. Zij merkt op dat artikel 21 van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 « houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken » (hierna : het ministerieel besluit van 28 oktober 2020) voorziet in de verzameling van de gegevens van personen die terugkeren uit een rode zone aan de hand van het PLF en de opname ervan in de gegevensbank I, bedoeld in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Nochtans is de verwerking van de gegevens van die categorie van personen niet vermeld in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. De verzoekende partij stelt dat de verwerking van die gegevens geen enkele rechtsgrond heeft en dus evenmin de basis kan vormen van een gegevensverwerking in het kader van de bestreden ordonnantie. Dat is in strijd met de artikelen 6, lid 3, en 9, lid 2, van de AVG, in samenhang gelezen met artikel 22 van de Grondwet, aangezien niet in de verwerking van die persoonsgegevens is voorzien bij een wetskrachtige norm.

Zij wijst er nochtans op dat de geneesheer-gezondheidsinspecteur ergens gegevens dient te verkrijgen over die personen en dat er dus een parallel circuit lijkt te bestaan. Zij betoogt dat, gelet op het feit dat de ordonnantie van 19 juli 2007 reeds voorzag in het betrekken van de burgemeester bij de uitvoering van een quarantainemaatregel of andere maatregelen, minstens de indruk ontstaat dat de burgemeester de persoonsgegevens van personen die terugkeren uit een rode zone of contactpersonen met een hoogrisicoprofiel kan ontvangen. Zij is dan ook van oordeel dat de bestreden ordonnantie, in zoverre zij toelaat dat de geneesheer-gezondheidsinspecteur gegevens van de betwiste categorieën van personen opvraagt en verwerkt

buiten het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 – en mogelijk zelfs doorstuurt naar de burgemeester - in strijd is met het grondwettelijk recht op bescherming van het privéleven.

A.36. De verzoekende partij betoogt vervolgens dat de bestreden ordonnantie niet voorziet in een effectieve procedure voor een betrokkene om op zeer korte termijn fouten recht te zetten en gegevens te wissen. Zij wijst erop dat overeenkomstig de artikelen 5, lid 1, a) en d), van de AVG persoonsgegevens rechtmatig, behoorlijk, transparant en juist moeten worden verwerkt. Zij wijst er nog op dat de AVG eveneens voorziet in een recht op rectificatie (artikel 16) en een recht op bezwaar (artikel 21). Volgens haar is, wat de verwerking van de gegevens van risicocontacten van besmette personen betreft, niet voldaan aan de vereisten van de AVG. De juistheid van de verklaringen van besmette personen wordt immers niet geverifieerd. Wanneer evenwel het risicocontact bij het informeren van die personen niet wordt bevestigd, is het enige gevolg dat de gegevens van die persoon worden gewist. Er is nergens voorzien in een dergelijke procedure. Zij merkt op dat de huidige praktijk bij de contactopsporing erin bestaat dat het risicocontact niet op de hoogte gesteld wordt van de identiteit van de besmette persoon zodat het voor de betrokkene onmogelijk wordt gemaakt om een eventueel risicocontact te bevestigen of tegen te spreken.

Ook wat de verwerking betreft van de persoonsgegevens van personen die terugkeren uit rode zones is niet voldaan aan de vereisten. De gegevens worden in de praktijk wederrechtelijk ingezameld via PLF zonder dat is voorzien in enige authenticatie van de betrokkene. Volgens de verzoekende partij is het niet uitgesloten dat derden een verblijf verzinnen door de gegevens door te geven via een PLF. Zij merkt op dat er geen procedures zijn om fouten te corrigeren of gegevens te laten wissen.

De verzoekende partij beklemtoont dat de bestreden ordonnantie onaanvaardbare gevolgen koppelt aan die gegevensverwerking doordat ze kan leiden tot een vrijheidsberoving op basis van bijvoorbeeld foute gegevens.

A.37. De verzoekende partij vermoedt ten slotte dat gegevens die binnen het kader van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 worden ingezameld, worden aangewend in het kader van de bestreden ordonnantie. Zij meent dat niet valt in te zien hoe de niet-naleving van de quarantaineplicht strafbaar kan worden gesteld zonder gegevens aan te wenden uit de gegevensbanken van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 voor strafrechtelijke doeleinden, hetgeen in strijd is met artikel 5, lid 1, c), van de AVG inzake het principe van doelbinding. Hierdoor is eveneens artikel 22 van de Grondwet geschonden.

A.38. De verzoekende partij voert nog aan dat de schending van het recht op eerbiediging van het privéleven is ingegeven door de sanitaire noodtoestand, die een vrijgeleide lijkt te zijn om medische persoonsgegevens te delen zonder waarborgen. Dat is volgens haar tevens een schending van artikel 187 van de Grondwet.

A.39. Het Verenigd College voert allereerst aan dat het vijfde middel niet ontvankelijk is in zoverre het een schending aanvoert van de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. De verzoekende partij toont geen aanknopingspunt van haar situatie met het Unierecht aan. Het middel is eveneens niet ontvankelijk in zoverre een schending van artikel 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens wordt aangevoerd, aangezien de verzoekende partij heeft nagelaten duidelijk toe te lichten op welke wijze en waarom die verdragsbepaling geschonden zou zijn. Zij werpt ten slotte nog op dat het overgrote deel van de kritieken van de verzoekende partij gericht is tegen het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 en tegen het ministerieel besluit van 28 oktober 2020, waarvan het Hof de grondwettigheid niet kan nagaan. Het middel is derhalve niet ontvankelijk in zoverre de verzoekende partij de ongrondwettigheid van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 en het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 aanvoert.

A.40.1. Het Verenigd College merkt, wat de grond van het middel betreft, vervolgens op dat de bestreden ordonnantie op geen enkele wijze de gegevensverwerking regelt. Er wordt in de bestreden ordonnantie zelfs niet gesproken over enige verzameling, verwerking, verzending of toepassing van persoonsgegevens.

Het Verenigd College betoogt voorts dat de contactpersonen die een hoogrisicoprofiel vertonen en de personen die aankomen uit een rode zone behoren tot de categorie van personen « bij wie de arts een ernstig vermoeden heeft dat ze besmet zijn met het coronavirus COVID-19, zonder dat een coronavirus COVID-19-test is uitgevoerd of voorgeschreven of waarbij de coronavirus COVID-19-test op het coronavirus COVID-19 uitwees dat ze niet besmet waren », wier gegevens rechtmatig overeenkomstig het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 worden verwerkt. Er is dus geen sprake van een parallel circuit. Het Verenigd College betoogt dat artikel 21, § 6, van het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 past in dat kader.

A.40.2. Het Verenigd College is ook van oordeel dat artikel 5, lid 1, en de artikelen 16 en 21 van de AVG niet worden geschonden. Het staat vast dat de persoon die contact heeft gehad met een bekende besmettingsbron wordt ingelicht over het risico op eventuele besmetting, maar niet over de specifieke omstandigheden van de eventuele besmetting, noch over de identiteit van de besmette persoon met wie er contact is geweest. Volgens het Verenigd College kan enkel door de anonimiteit van de besmette persoon te waarborgen, het recht op bescherming van het privéleven van die persoon en zijn vrijwillige medewerking worden gewaarborgd. Het Verenigd College merkt vervolgens op dat het recht inzake gegevensbescherming niet absoluut is en dat de rechten van de betrokkenen kunnen worden beperkt in het licht van andere grondrechten. De gegevensverwerking in het kader van de contactopsporing is van dermate groot belang voor de volksgezondheid, *in casu* het tegengaan van de verdere verspreiding van het virus, dat onder meer het recht op correctie kan worden beperkt door de identiteit van de besmette persoon geheim te houden. De waarborg van anonimiteit is volgens het Verenigd College noodzakelijk om de vrijwillige medewerking van de besmette persoon te verkrijgen. Zonder die medewerking zou de contactopsporing niet effectief of efficiënt zijn. Het Verenigd College betwist overigens dat er een verplichting zou zijn om de rechten van de betrokkenen formeel in een wetskrachtige norm op te nemen aangezien de AVG van toepassing blijft en de betrokkenen zich daar rechtstreeks op kunnen beroepen. Ook de bewering inzake de authenticiteit van het PLF klopt volgens het Verenigd College niet. Er wordt op gewezen dat voor het invullen van het PLF naast een telefoonnummer ook het rijksregisternummer dient te worden gebruikt, gegevens die niet zomaar ter beschikking zijn. Bovendien wordt via sms een bevestigingscode verstuurd als vorm van authenticatie om het PLF verder in te vullen. Indien de betrokkene niet in een rode zone zou zijn geweest, bieden de sms-berichten de mogelijkheid om te reageren.

A.40.3. Het Verenigd College betwist ten slotte dat de ordonnantie van 17 juli 2020 een gegevensverwerking met een politieel of strafrechtelijk doel in het leven zou roepen. Er is geen enkele bepaling met betrekking tot de verwerking of uitwisseling van persoonsgegevens voor strafrechtelijke of politieke doeleinden terug te vinden.

Ten aanzien van het zesde middel

A.41. De verzoekende partij leidt een zesde middel af uit de schending van de artikelen 12, 22 en 23 van de Grondwet, al dan niet in samenhang gelezen met de artikelen 1, 3, 4, 6, 7, 8 en 10 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met artikel 7 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met de artikelen 3, 5, 8 en 9 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, door de ordonnantie van 17 juli 2020.

A.42. Zij betoogt dat personen die terugkeren uit een rode zone en elke contactpersoon die een hoogrisicoprofiel vertoont, ingevolge artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007, aan een dwangmaatregel, zijnde een verplichte test, kunnen worden onderworpen. Zij wijst op de bewoordingen van artikel 14 van de voormelde ordonnantie om te betogen dat er sprake is van een dwangmaatregel, die een verregaande inbreuk op de fysieke integriteit met zich meebrengt. Zij is ook van oordeel dat de menselijke waardigheid en het recht op een menswaardig bestaan door die verplichting worden aangetast. De personen die kunnen worden onderworpen aan dergelijke testen worden volgens haar ook aangewezen op basis van, enerzijds, onbetrouwbare gegevens en, anderzijds, onduidelijke criteria, wat de kwalificatie als « rode zone » betreft. Zij wijst er ook op dat in geen enkel optreden van een rechter is voorzien om na te gaan of de betrokken persoon dient te worden beschouwd als een persoon die aan de verplichting kan worden onderworpen. Zij stelt dat het verplichte karakter van de testen ook een gedwongen verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengt op grond van onbetrouwbare informatiegaring (cf. het vijfde middel).

A.43.1. Het Verenigd College voert aan dat het zesde middel niet ontvankelijk is in zoverre het een schending aanvoert van de artikelen 1, 3, 4, 6, 7, 8 en 10 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, aangezien de verzoekende partij geen aanknopingspunt met het Unierecht aantoonde. De verzoekende partij zet evenmin uiteen op welke wijze en waarom de bestreden ordonnantie de artikelen 8 en 9 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en artikel 9 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zou schenden.

Het Verenigd College is bovendien van oordeel dat de verzoekende partij zich beperkt tot loutere beweringen om te stellen dat 13 grondwets- en verdragsbepalingen zijn geschonden zonder dat er om concrete toelichting volgt. Het middel is in hooforde dus niet ontvankelijk.

A.43.2. Het Verenigd College is in ondergeschikte orde van oordeel dat het zesde middel niet gegrond is om de redenen die bij de weerlegging van het eerste tot het vijfde middel zijn uiteengezet.

Ten aanzien van het zevende middel

A.44. De verzoekende partij leidt een zevende middel af uit de schending van de artikelen 10, 11, 12 en 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 128, 134 en 135 van de Grondwet en met de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna : de bijzondere wet van 8 augustus 1980), door de ordonnantie van 17 juli 2020.

A.45.1. Zij voert aan dat de bevoegdheid op het vlak van preventieve bescherming van de gezondheid grotendeels aan de gemeenschappen is toegewezen. Zij stelt dat overeenkomstig artikel 5, § 1, I, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 die bevoegdheid beperkt is : het gaat om preventieve gezondheidszorg en, daarbinnen, enkel om « activiteiten en diensten », niet om « beleid ». Volgens de verzoekende partij behoort het preventieve gezondheidsbeleid als residuaire bevoegdheid toe aan de federale overheid. Zij stelt ten slotte dat de verplichte inenting onder de federale bevoegdheid betreffende « nationale maatregelen inzake profylaxis » ressorteren, en dat de facultatieve inenting derhalve onder de bevoegdheid van de gemeenschappen ressorteren. Zij is evenwel van oordeel dat het begrip « profylaxe » niet louter betrekking heeft op vaccinaties, maar op een geheel van maatregelen dat door de overheid of een medische autoriteit kan worden genomen om epidemieën in een vroeg stadium op te sporen, risicogroepen te identificeren en de verdere verspreiding ervan in te dijken. Zij meent dat ook ingrijpende medische maatregelen zoals een verplichte quarantaine daarover vallen.

Ter ondersteuning van haar standpunt verwijst zij naar de wet van 16 oktober 2009 « die machtigingen verleent aan de Koning in geval van een griepepidemie of -pandemie ».

A.45.2. Volgens de verzoekende partij bevat de bestreden ordonnantie maatregelen die de bevoegdheden van de gemeenschappen te buiten gaan. Ze wijst op het verplichte karakter van de quarantaine en het medisch onderzoek, die worden opgelegd, desnoods met dwang en op straffe van strafrechtelijke sancties bij de niet-naleving ervan. Bovendien wordt de bevoegdheid voor het bepalen van de uitzonderingen op de regels bij het Verenigd College gelegd. Zij voert aan dat de bestreden maatregelen (verplichte quarantaine en verplicht medisch onderzoek) uitermate ingrijpend zijn in het privé- en gezinsleven. Volgens haar zijn de gemeenschappen niet bevoegd om de eerbiediging van het privé- en gezinsleven op een dergelijke manier in te perken. Het wettigheidsbeginsel, vermeld in artikel 22, eerste lid, van de Grondwet, houdt in dat slechts de federale wetgever kan bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven kan worden beperkt. Zij is van oordeel dat artikel 22 van de Grondwet geschonden is. Naast die zware ingrepen worden ook persoonsgegevens verwerkt van de betrokkenen. Zij merkt op dat het gaat om zeer gevoelige medische gegevens. Het verzamelen van die gegevens en het delen ervan met burgemeesters (en bijgevolg de politiediensten) leidt volgens haar tot onevenredige gevolgen. Zij zullen immers worden gevisieerd door de handhavingdiensten en dreigen te worden gestigmatiseerd.

A.45.3. Tot slot werpt zij nog op dat zij als Nederlandstalige in Brussel-Hoofdstad zou kunnen worden gediscrimineerd. In crisissituaties zoals bijvoorbeeld voor coronapatiënten, is de vrije keuze van ziekenhuis niet gewaarborgd zodat zij kan worden onderworpen aan regels die op die instellingen van toepassing zijn zonder dat zij daar vrijwillig voor gekozen heeft.

A.46. Het Verenigd College voert allereerst aan dat het zevende middel niet ontvankelijk is in zoverre het is afgeleid uit de artikelen 12, 128, 134 en 135 van de Grondwet aangezien niet wordt toegelicht op welke wijze of waarom die grondwetsbepalingen geschonden zouden zijn.

A.47.1. Het Verenigd College is van oordeel dat het preventieve gezondheidsbeleid wel tot de bevoegdheid van de gemeenschappen behoort. De nationale maatregelen inzake profylaxis betreffen de wettelijk verplichte inenting, die, als een uitzondering op de bevoegdheid van de gemeenschap, ressorteren onder de bevoegdheid van de federale overheid. In tegenstelling tot wat de verzoekende partij beweert over het onderscheid tussen gezondheidszorg en –beleid, is artikel 5, § 1, I, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 niet beperkt tot preventieve gezondheidszorg, maar in de eerste plaats gericht op het preventieve gezondheidsbeleid zodat de gemeenschappen maatregelen kunnen nemen die zijn gericht op het voorkomen van de verdere verspreiding van besmettingen. De federale bevoegdheid inzake nationale maatregelen inzake profylaxis krachtens artikel 5, § 1, I, tweede lid, van de voormelde bijzondere wet betreft volgens het Verenigd College enkel de wettelijk verplichte inenting en niet iedere preventieve maatregel. De bestreden maatregelen werden genomen

in het kader van een reeds bestaand preventief gezondheidsbeleid, dat louter werd aangepast in het licht van de COVID-19-crisis, zodat de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie niet buiten haar bevoegdheid is getreden.

A.47.2. Het Verenigd College betwist eveneens dat de bestreden ordonnantie door haar algemeenheid afbreuk zou doen aan de federale bevoegdheid, zoals die zou voortvloeien uit de artikelen 12 en 22 van de Grondwet. Het Verenigd College stelt ook onder verwijzing naar de weerlegging van de andere middelen, dat de aangehaalde grondwetsbepalingen niet geschonden zijn.

A.47.3. Het Verenigd College is ten slotte van oordeel dat de grief inzake benadeling van Nederlandstaligen in Brusselse ziekenhuizen niets te maken heeft met het onderwerp van het huidige beroep tot vernietiging. De bestreden ordonnantie regelt immers niet de toegang tot de ziekenhuizen of de verstrekking van medische hulp door de ziekenhuizen.

Ten aanzien van het achtste middel

A.48. De verzoekende partij leidt een achtste middel af uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 33, 34, 35 en 187 van de Grondwet, door de bestreden ordonnantie.

A.49. De verzoekende partij stelt dat het bestreden artikel 2, 2°, dat een nieuw artikel 13/1 invoegt in de ordonnantie van 19 juli 2007, bepaalt dat de nieuwe maatregel geldt zolang de Wereldgezondheidsorganisatie de afgekondigde toestand van pandemie aanhoudt. Hoewel het Verenigd College ook een einde kan maken aan de plicht tot zelfquarantaine, is het volgens de verzoekende partij duidelijk dat zodra de Wereldgezondheidsorganisatie beslist dat er een einde is gekomen aan de pandemie, het voormelde artikel 13/1 wordt opgeheven. Zij is van oordeel dat de ordonnantiegever daarmee zijn bevoegdheid om een ordonnantie op te heffen aan de Wereldgezondheidsorganisatie heeft overgedragen, niettegenstaande het Verenigd College ook die bevoegdheid heeft. Er is volgens de verzoekende partij geen enkele rechtsgrond die ertoe strekt de Wereldgezondheidsorganisatie een dergelijke macht toe te kennen. Zij merkt op dat noch artikel 33, noch een overeenkomstig artikel 34 van de Grondwet aangenomen wetsbepaling of een verdragsbepaling aan de Wereldgezondheidsorganisatie een dergelijke macht toekent. Door die Organisatie een dergelijke macht toe te kennen, heeft de ordonnantiegever een deel van zijn bevoegdheid afgestaan ten nadele van de democratische rechten van de inwoners van het Gewest.

Volgens haar toont die machtstoebedeling ook aan dat er sprake is van een noodtoestandmaatregel die verboden is door artikel 187 van de Grondwet. Het valt niet in te zien waarom de Wereldgezondheidsorganisatie de mogelijkheid zou hebben om een maatregel te beëindigen indien er geen sprake zou zijn van een noodtoestand, *a fortiori* daar niet in een dergelijke bevoegdheid is voorzien in het kader van andere preventieve gezondheidsmaatregelen.

A.50. Het Verenigd College is van oordeel dat het middel feitelijk en juridisch onjuist is. De Wereldgezondheidsorganisatie heeft geen enkele lokale beslissingsbevoegdheid, noch enige macht om op te treden om federale of deelstatelijke wetskrachtige normen op te heffen. Er wordt ook geen beslissingsbevoegdheid overgedragen. De bestreden bepaling preciseert enkel dat het Verenigd College zich zal baseren op de wetenschappelijke inzichten van de Wereldgezondheidsorganisatie om te beoordelen of de bestreden maatregel kan worden opgeheven.

Wat de zaak nr. 7526 betreft

Ten aanzien van het eerste middel

A.51. Volgens de verzoekers schendt het decreet van 18 december 2020 artikel 128, § 2, van de Grondwet en artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, aangezien de quarantaineplicht en de *contact tracing* geen deel uitmaken van de limitatief opgesomde bevoegdheden van de gemeenschappen inzake het gezondheidsbeleid. Die bepalingen kennen de decreetgever immers geen enkele bevoegdheid toe inzake de verwerking van persoonsgegevens en medische gegevens, noch inzake het verplicht stellen van een PCR-test. Alle maatregelen in het kader van de preventie van ziekten behoren tot de exclusieve bevoegdheid van de federale wetgever. Die bepalingen laten de decreetgever evenmin toe de overtreding van zijn decreten strafbaar te stellen.

Ook het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 heeft volgens de verzoekers de federale bevoegdheden inzake gegevensverwerking, vrijheidsberoving en strafrecht niet overgedragen of gedelegeerd aan de gemeenschappen. Integendeel, het benadrukt dat de federale overheid en de gefedereerde entiteiten elk binnen hun bevoegdheidsfeer de nodige maatregelen moeten nemen om het ten uitvoer te leggen.

Tot slot schendt het decreet van 18 december 2020 volgens de verzoekers artikel 5, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, aangezien het voorontwerp ervan niet voor verslag werd voorgelegd aan de algemene vergadering van het Rekenhof, die krachtens die bepaling nochtans de gevolgen op korte en lange termijn op de begroting van de federale overheid en van de sociale zekerheid diende te evalueren.

A.52.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het eerste middel laattijdig is in zoverre het kritiek formuleert op het decreet van 29 mei 2020, op het decreet van 10 juli 2020 en op andere, niet nader gespecificeerde decreten. In zoverre het die laatste decreten niet identificeert, is het middel overigens onontvankelijk bij gebrek aan duidelijkheid.

A.52.2. De verplichting om in tijdelijke afzondering te gaan en zich te melden voor een medisch onderzoek, valt volgens de Vlaamse Regering wel degelijk onder de bevoegdheden van de gemeenschappen. Krachtens artikel 5, § 1, I, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn zij immers exclusief bevoegd voor de preventieve gezondheidszorg en hebben zij op dat vlak volheid van bevoegdheid gekregen.

Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, in zijn advies bij het bestreden decreet vermeldde, is de federale bevoegdheid voor de nationale maatregelen inzake profylaxis overigens beperkt tot de verplichte inenting. De bestreden bepalingen hebben evenwel niets uit te staan met die materie.

A.52.3. De verwerking van persoonsgegevens is volgens de Vlaamse Regering geen residuair federale bevoegdheid, maar een parallelle bevoegdheid, die elke wetgever kan regelen binnen de uitoefening van zijn materiële bevoegdheden. Artikel 22 van de Grondwet vermeldt immers uitdrukkelijk dat de bescherming van het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven wordt geregeld door de wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel. Aangezien de gemeenschappen bevoegd zijn om de tijdelijke afzondering en de verplichte COVID-19-test te regelen, zijn zij dus ook bevoegd om in dat verband de verwerking van persoonsgegevens te regelen.

A.52.4. De Vlaamse Regering wijst er voorts op dat de deelstaten krachtens artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 wel degelijk bevoegd zijn om de niet-naleving van hun decreten strafbaar te stellen en de straffen te bepalen.

A.52.5. Tot slot moest het voorontwerp van het bestreden decreet volgens de Vlaamse Regering niet voor advies worden voorgelegd aan de algemene vergadering van het Rekenhof, aangezien die verplichting alleen geldt voor decreten die als doel hebben de erkenningsnormen van ziekenhuizen, ziekenhuisdiensten, zorgprogramma's en ziekenhuisfuncties vast te leggen.

Ten aanzien van het tweede middel

A.53. Volgens de verzoekers schendt het nieuwe artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, zoals ingevoegd bij artikel 4 van het decreet van 18 december 2020, de artikelen 8 en 12 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Een quarantaine is volgens de verzoekers een vrijheidsberoving zonder voorafgaand rechterlijk optreden en zonder rechterlijk toezicht *a posteriori*. Artikel 81 van het decreet van 18 december 2020 sluit zelfs elk beroep in rechte uit zolang de quarantaineplicht geldt.

De bestreden bepaling legt de quarantaineplicht niet alleen op aan personen die daadwerkelijk met het SARS-CoV-2-virus zijn besmet, maar ook aan personen van wie een arts vermoedt dat zij besmet zijn, alsook aan personen die worden gebeld door een *contact tracer* met de mededeling dat zij een hoogrisicocontact hebben gehad en aan personen die terugkeren vanuit een buitenlands hoogrisicogebied. Ten aanzien van die drie laatste categorieën van personen is volgens de verzoekers geen sprake van een bewezen besmetting, en vaak zelfs niet eens van een vermoeden van besmetting.

Wat meer bepaald de categorie van de terugkeerders uit hoogrisicogebieden betreft, wijzen de verzoekers erop dat de Belgische beoordeling van wat een hoogrisicogebied is, niet noodzakelijk overeenkomt met de beoordeling die het betrokken land daar zelf over maakt. Het is tevens mogelijk dat een bepaald gebied nog als risicovrij wordt bestempeld op het ogenblik waarop de reiziger ernaartoe vertrekt, maar dat het een hoogrisicogebied is geworden wanneer hij terugkeert. Dit impliceert dat hij bij terugkeer tien dagen quarantaine in acht moet nemen, zelfs indien hij heeft verbleven in een afgelegen vakantiehuis zonder contact met derden.

De verzoekers wijzen in dit verband nog erop dat de wetenschappelijke inzichten omtrent de besmettelijkheid en de incubatietijd van COVID-19 vaak veranderen, zonder dat enige wetenschappelijke studie voorligt die deze wisselende stellingnames ondersteunt. Daardoor wordt de bevolking onderworpen aan pure willekeur op het vlak van quarantainemaatregelen. Sedert 1 oktober 2020 kent België overigens geen formele noodtoestand meer. Slechts 5,5 % van de bevolking test positief, het overgrote deel van de positief geteste personen maakt de ziekte asymptomatisch door, en de meeste mensen die symptomen ontwikkelen, blijken een erg milde vorm van de ziekte door te maken. De weinige personen die zwaar ziek worden, zijn bejaarden en personen met onderliggende aandoeningen.

A.54.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het tweede middel gedeeltelijk onontvankelijk is wegens gebrek aan uiteenzetting ervan. De verzoekers zetten immers nergens uiteen hoe de bestreden bepaling artikel 8 van de Grondwet zou schenden. Eveneens verbinden zij de kritiek dat de inzichten over besmettelijkheid en incubatietijd van COVID-19 aan evolutie onderhevig zijn, alsook de kritiek dat de lijst van hoogrisicogebieden snel verandert en verschilt van land tot land, niet met de aangevoerde toetsingsnormen.

A.54.2. Volgens de Vlaamse Regering maakt de tijdelijke afzondering in de zin van artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 geen vrijheidsberoving uit, zodat artikel 12 van de Grondwet en artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens er niet op van toepassing zijn. Uit de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt immers dat het onderscheid tussen een vrijheidsberoving en een loutere vrijheidsbeperking wordt bepaald aan de hand van de intensiteit van de maatregel en niet aan de hand van de inhoud ervan. Er dient rekening te worden gehouden met de aard, de duur, de gevolgen, de uitvoeringsmodaliteiten en de manier waarop de maatregel werd genomen.

In zijn arrest van 23 februari 2017 in zake *de Tommaso t. Italië* (ECLI:CE:ECHR:2017:0223JUD004339509) heeft de grote kamer van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens overigens geoordeeld dat de specifieke context en omstandigheden waarin de betrokken maatregel tot stand komt, een belangrijke factor zijn, aangezien zich in een moderne samenleving vaak situaties voordoen waarin de bevolking kan worden opgeroepen om in het algemeen belang beperkingen op haar bewegingsvrijheid te ondergaan. Dergelijke beperkingen maken geen vrijheidsberoving uit als zij een onvermijdelijk gevolg zijn van omstandigheden buiten de controle van de overheid, noodzakelijk zijn om een reëel risico op ernstig letsel of schade te voorkomen en beperkt blijven tot de minimale duur die voor het bereiken van die doelstelling vereist is.

Uit de overige rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens blijkt overigens dat de gedwongen opname in een ziekenhuis of in een verzorgingstehuis van personen die medische verzorging nodig hebben, geen vrijheidsberoving vormt, alsook dat een vorm van bijzonder toezicht, gecombineerd met een bevel om in een bepaalde plaats te verblijven en met andere beperkingen, geen vrijheidsberovende maatregel in de zin van artikel 5 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens, maar een vrijheidsbeperkende maatregel in de zin van artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij dat Verdrag uitmaakt.

A.54.3. De Vlaamse Regering betoogt dat bij de beoordeling van de bestreden bepaling rekening moet worden gehouden met de zeer uitzonderlijke omstandigheden waarin zij tot stand is gekomen. België en de omliggende landen worden nog steeds geconfronteerd met een ongeziene en ernstige gezondheids crisis die dringende en ingrijpende maatregelen nodig maakt. De tijdelijke afzondering in de zin van de bestreden bepaling is een noodzakelijke maatregel om de COVID-19-pandemie te bedwingen en te vermijden dat het Belgische gezondheidszorgsysteem zou worden overbelast.

In die context is de tijdelijke afzondering in de zin van de bestreden bepaling een maatregel van een geheel andere orde dan de voorlopige hechtenis. Zij is immers geen strafmaatregel, maar een preventieve administratieve maatregel die als bedoeling heeft de verspreiding van een zeer besmettelijk virus te vertragen. De aard en de intensiteit van die maatregel zijn ook geenszins vergelijkbaar met die van een vrijheidsberoving in het kader van een strafzaak, en dit om acht redenen.

Ten eerste kunnen de personen die in afzondering moeten gaan, zelf kiezen op welke gepaste plaats zij dat doen, zonder dat dit door de overheid wordt opgelegd. Zij kunnen kiezen voor hun hoofdverblijfplaats, voor een tweede verblijf of voor een hotelkamer.

Ten tweede is er geen een systematisch toezicht op de tijdelijke afzondering. De controle op de naleving ervan gebeurt immers slechts steekproefsgewijs.

Ten derde wordt er geen fysieke hindernis aangebracht die het verlaten van de plaats van afzondering belemmert. In dat opzicht is het dus onjuist te beweren dat er geen rechterlijk toezicht is dat tot « invrijheidstelling » kan leiden.

Ten vierde mogen de personen van wie nog niet is bewezen dat zij met COVID-19 zijn besmet, hun plaats van tijdelijke afzondering verlaten voor bepaalde noodzakelijke verplaatsingen zoals dringende medische verzorging, de aankoop van basisbenodigdheden en het regelen van dringende financiële of juridische kwesties, voor zover zij daarbij extra aandacht besteden aan de hygiënische maatregelen.

Ten vijfde geschiedt de handhaving van de tijdelijke afzondering op basis van evenredigheid. Hoewel artikel 79 van het decreet van 21 november 2003 voorziet in de mogelijkheid om strafsancities op te leggen, gaat de voorkeur uit naar ondersteuning en sensibilisering. De strafrechtelijke handhaving is pas de laatste stap.

Ten zesde duurt de tijdelijke afzondering slechts zo lang als strikt noodzakelijk is in het licht van de meest actuele wetenschappelijke inzichten met betrekking tot de besmettelijkheid en de incubatietijd van COVID-19. Krachtens artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 « tot uitvoering van artikel 34/1, tweede lid, en artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 » (hierna : het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021) bedraagt de huidige duur van de tijdelijke afzondering aldus slechts tien dagen. Die duur kan zelfs worden ingekort door op de zevende dag een vrijwillige COVID-19-test te ondergaan : indien die test negatief is, kan de afzondering vroegtijdig worden beëindigd.

Ten zevende houdt de tijdelijke afzondering enkel de verplichting in om fysieke contacten met anderen te vermijden. Andere manieren om sociaal contact te onderhouden, worden daarentegen niet beperkt en de betrokkene heeft onbeperkt toegang tot telefoon, internet en andere communicatiekanalen. Zelfs een fysieke ontmoeting met inachtneming van de nodige veiligheidsmaatregelen, bijvoorbeeld achter vensterglas, blijft mogelijk. De beperkingen op de fysieke contacten gelden thans overigens niet alleen voor de personen die in tijdelijke afzondering moeten gaan, maar voor alle burgers.

Ten achtste worden de financiële gevolgen van de tijdelijke afzondering zo veel mogelijk beperkt. Personen die kunnen thuiswerken, mogen dat ook tijdens hun afzondering onverkort blijven doen. Personen die vanuit de aard van hun functie niet kunnen thuiswerken, hebben recht op een tijdelijke werkloosheidsuitkering.

A.54.4. In ondergeschikte orde voert de Vlaamse Regering aan dat de bestreden maatregel een rechtmatige vorm van vrijheidsberoving uitmaakt. Indien hij al onder het toepassingsgebied van artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens zou vallen, vormt enkel artikel 5, lid 1, e), van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens een gepast toetsingscriterium. Krachtens die bepaling is een detentie gerechtvaardigd in zoverre dat noodzakelijk is ter voorkoming en verspreiding van besmettelijke ziekten. In dat verband moet worden opgemerkt dat de verspreiding van COVID-19 een gevaar voor de volksgezondheid uitmaakt, aangezien er op datum van 12 april 2021 al meer dan 23 000 Belgen aan die ziekte zijn overleden en aangezien zij aanleiding geeft tot een hoge bezettingsgraad in de ziekenhuizen.

De tijdelijke afzondering moet ook als het laatste redmiddel in de strijd tegen de COVID-19-pandemie worden beschouwd, aangezien minder verregaande maatregelen onvoldoende zijn gebleken om de volksgezondheid en de openbare veiligheid te beschermen. Het bevel tot tijdelijke afzondering maakt immers deel uit van een cluster van dringende maatregelen die zijn genomen om die pandemie te beheersen. Naar gelang van de fase waarin die pandemie zich bevindt, houden die maatregelen minder of meer verregaande beperkingen op het vlak van de bewegingsvrijheid in, waarbij de federale overheid en de deelstaatregeringen steeds hebben gezocht naar een billijk evenwicht tussen de belangen van de samenleving in haar geheel en de belangen van de betrokken personen.

A.54.5. In uiterst ondergeschikte orde voert de Vlaamse Regering aan dat de bestreden bepaling geen afbreuk doet aan het recht op toegang tot de rechter en het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel. Het recht op een rechterlijke controle *a priori* dat is vervat in artikel 12 van de Grondwet is alleen van toepassing op de aanhouding in het kader van een onderzoek naar strafbare feiten en is *in casu* dus niet van toepassing. Artikel 5, lid 4, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens past in het kader van het fundamentele beginsel van de *habeas corpus*. Die bepaling geldt weliswaar ook buiten de strikt strafrechtelijke context, maar wel alleen voor personen die worden gevangengehouden.

Het bevel tot tijdelijke afzondering is daarentegen geen arrestatie of aanhouding waarop artikel 5, lid 4, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens kan worden toegepast. Er is immers geen sprake van een opsluiting op een door de overheid aangewezen plaats, met onmogelijkheid om die plaats te verlaten en met systematisch toezicht. Personen die in tijdelijke afzondering moeten gaan, moeten vooral op grond van hun eigen burgerzin die afzondering bewaken, maar kunnen bij gebrek aan fysieke barrières hun eigen « invrijheidstelling » bewerkstelligen, zonder dat daarvoor een rechterlijke uitspraak nodig is. Indien zij daarbij worden geverbaliseerd, staat hun tegen de opgelegde sanctie een beroep met volle rechtsmacht bij de bevoegde rechter open, en indien zij strafrechtelijk worden gedagvaard, doet een onafhankelijke en onpartijdige strafrechter uitspraak over die strafklacht. Bovendien dient de rechterlijke controle vooral tot het nagaan of de genomen detentiemaatregel rechtmatig is, terwijl de bestreden tijdelijke afzondering rechtstreeks voortvloeit uit het bestreden decreet.

Ten aanzien van het derde middel

A.55. Volgens de verzoekers schendt het nieuwe artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003, ingevoegd bij artikel 2 van het decreet van 18 december 2020, artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 135 van de Nieuwe Gemeentewet, doordat het uitvoeringsbesluit ervan voorziet in een zeer ruime uitwisseling van gevoelige persoonsgegevens met lokale besturen.

Nochtans kent artikel 135 van de Nieuwe Gemeentewet de gemeenten niet de bevoegdheid toe om persoonsgebonden informatie, zoals informatie met betrekking tot SARS-CoV-2-testen, te verwerken. Die bepaling laat hun slechts toe passende maatregelen te nemen ter bestrijding van epidemieën, maar de *contact tracing* is in dat verband geen passende maatregel.

De verzoekers wijzen erop dat het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 het federaal agentschap Zorg en Gezondheid als verwerker van de persoonsgegevens bedoeld in de bestreden bepaling aanwijst. Die keuze voor een federaal agentschap illustreert volgens hen dat de Vlaamse Regering intussen haar eigen onbevoegdheid had ingezien.

In dit verband is volgens hen ook van belang dat de Vlaamse Regering de volledige *contact tracing* heeft uitbesteed aan een private onderneming, zonder te voorzien in de nodige garanties dat de werknemers van dat bedrijf hun beroepsgeheim zullen eerbiedigen. Het is bijvoorbeeld denkbaar dat de *contact tracer* de persoon die hij moet contacteren, persoonlijk kent. Die private onderneming moet de door haar verzamelde gegevens overigens delen met de vzw « Smals », die het sms-systeem beheert en die zelf niet aan enige geheimhoudingsplicht is onderworpen.

Die inbreuk op het privé- en gezinsleven is volgens de verzoekers geenszins noodzakelijk, aangezien België sinds 1 oktober 2020 geen noodtoestand meer kent en aangezien slechts een kleine fractie van de besmette personen ernstige symptomen ontwikkelt. Bovendien is alleen de federale wetgever bevoegd om te bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden het recht op eerbiediging van het privéleven mag worden beperkt. Indien de decreetgever binnen zijn bevoegdheden maatregelen neemt die een inmenging in het privéleven uitmaken, dient hij de algemene federale regelgeving als minimumregeling te eerbiedigen.

A.56.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het derde middel onontvankelijk is bij gebrek aan uiteenzetting ervan. De verzoekers sommen heel wat onsamenhangende feiten op en halen daarbij veel zaken door elkaar, maar laten na aan te geven op welke manier die feitelijke gegevens, als zij al juist zijn, relevant zijn in het licht van de aangevoerde toetsingsnormen. In zoverre de verzoekers verwijzen naar het decreet van 29 mei 2020, is hun uiteenzetting naast de kwestie, aangezien de bestreden bepaling slechts betrekking heeft op het doorgeven van persoonsgegevens aan de gemeenten door het agentschap Zorg en Gezondheid. In zoverre de verzoekers verwijzen

naar vroegere bepalingen van het decreet van 29 mei 2020, die door het bestreden decreet werden gewijzigd, is het middel overigens onontvankelijk *ratione temporis*.

A.56.2. Volgens de Vlaamse Regering bevat de uiteenzetting van de verzoekers veel onjuistheden. Het is onjuist te beweren dat de bestreden bepaling als gevolg heeft dat allerhande data, waaronder delicate medische gegevens, worden gedeeld met verscheidene lokale besturen. De persoonsgegevens die aan de gemeenten mogen worden doorgegeven, betreffen slechts de voornaam en familienaam, het adres van de afzondering en de termijn ervan. Zij worden bovendien niet gedeeld met andere lokale besturen dan gemeenten.

Daarnaast is het onjuist te beweren dat de gemeenten niet over enige bevoegdheid beschikken ten aanzien van die persoonsgegevens. De bestreden bepaling voorziet zelf in de bevoegdheid van de gemeenten om krachtens artikel 135, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet over te gaan tot handhaving van de maatregelen. De burgemeester kan krachtens die bepaling passende maatregelen nemen om de volksgezondheid van de inwoners te beschermen.

Ook is het onjuist te beweren dat de gemeenten niet zijn onderworpen aan de controle van de Gegevensbeschermingsautoriteit of dat het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 de aan de gemeenten meegedeelde persoonsgegevens uitbreidt.

A.56.3. In zoverre de verzoekers kritiek leveren op het uitbesteden van het centrale contactcentrum aan externe partners en de daarmee samenhangende risico's in verband met het beroepsgeheim, wijst de Vlaamse Regering erop dat artikel 458 van het Strafwetboek niet het voorwerp van het onderhavige beroep uitmaakt en dat een schending van het beroepsgeheim niet alleen contractueel, maar ook strafrechtelijk wordt bestraft.

A.56.4. De Vlaamse Regering geeft toe dat de bestreden bepaling een inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven vormt, maar voegt daaraan toe dat die inmenging *in casu* gerechtvaardigd is.

Ten eerste is de bestreden maatregel bepaald bij een formeel wetskrachtige norm. Het is in dat opzicht onjuist te beweren dat alleen de federale wetgever bevoegd zou zijn om beperkingen op dat grondrecht te bepalen. Het gaat immers om een oneigenlijk concurrerende bevoegdheid, waarbij de federale wetgever op algemene wijze kan bepalen in welke gevallen en op welke manier het grondrecht op eerbiediging van het privéleven kan worden beperkt, en het vervolgens aan elke wetgevende vergadering toekomt om, binnen de uitoefening van de eigen bevoegdheden, toepassing te maken van die federale regels.

Ten tweede streeft de bestreden bepaling een legitieme doelstelling na, zoals vermeld in artikel 8, lid 2, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, meer bepaald de bescherming van de gezondheid en van de rechten en vrijheden van anderen.

Ten derde is de bestreden bepaling noodzakelijk in een democratische samenleving, omdat de COVID-19-pandemie een ernstig maatschappelijk probleem vormt en de verwerking van persoonsgegevens in de bestreden bepaling een cruciale rol speelt in het bestrijden ervan. Zij vormt een gepaste en noodzakelijke maatregel gelet op de specifieke eigenschappen van dat virus. Veel personen die ermee besmet zijn en die zelf besmettelijk zijn, vertonen geen symptomen. Het bestreden contactonderzoek maakt het mogelijk om die personen op te sporen en hen te wijzen op hun plicht om in tijdelijke afzondering te gaan. De bestreden maatregel is tot slot evenredig met de nagestreefde doelstelling doordat zij slechts betrekking heeft op die persoonsgegevens die strikt noodzakelijk zijn om de controle op de tijdelijke afzondering mogelijk te maken en aangezien zij in een zeer korte bewaartermijn van die persoonsgegevens voorziet. Voorts bepalen de artikelen 3 en 6 van het decreet van 18 december 2020 dat de Vlaamse Regering maatregelen moet nemen om de persoonsgegevens te beschermen, hetgeen zij heeft gedaan bij haar besluit van 8 januari 2021.

Ten aanzien van het vierde middel

A.57. Volgens de verzoekers schendt het decreet van 18 december 2020 de AVG en de « Europese wet » van 25 mei 2018, die zij ook als de *General Data Protection Regulation* aanduiden.

Die beide normen leggen volgens hen verschillende verplichtingen op die in het kader van de voorbereiding van het bestreden decreet zijn veronachtzaamd. Zo heeft de Vlaamse Regering geen voorafgaande overeenkomst gesloten met de entiteiten die worden aangesteld om persoonsgegevens te verwerken, heeft zij het voorontwerp van decreet niet aan een *Privacy Impact Assessment* onderworpen en heeft zij dat voorontwerp niet voor advies

voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit. Die nalatigheden stellen de Vlaamse Regering volgens de verzoekers bloot aan een boete, opgelegd door de Gegevensbeschermingsautoriteit, die kan oplopen tot 20 miljoen euro.

Ook inhoudelijk strookt het bestreden decreet volgens de verzoekers niet met die Europese normen, aangezien het de betrokkene dwingt om de gevraagde persoonsgegevens mee te delen, op straffe van de strafsancities bepaald in artikel 79 van het decreet van 21 november 2003, terwijl die Europese normen elke verwerking van persoonsgegevens onderwerpen aan de ondubbelzinnige en geïnformeerde toestemming van de betrokken burger. Het bestreden decreet laat ook na te waarborgen dat de betrokkene op de hoogte wordt gehouden over wat er met zijn persoonsgegevens gebeurt of dat hij zijn gegevens kan verbeteren. Ook zijn recht om vergeten te worden, wordt door het bestreden decreet niet gewaarborgd.

A.58.1. De Vlaamse Regering wijst erop dat het Hof onbevoegd is om wetskrachtige normen rechtstreeks te toetsen aan de AVG en aan de « Europese wet » van 25 mei 2018.

Daarnaast is het vierde middel onontvankelijk omdat het Hof niet bevoegd is om de parlementaire procedure te controleren. Het is met name niet bevoegd om na te gaan of de decreetgever ten onrechte heeft nagelaten het voorafgaande advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit in te winnen.

Tot slot is het vierde middel onontvankelijk bij gebrek aan uiteenzetting ervan. De verzoekers laten na een concrete toetsingsnorm aan te wijzen en preciseren niet hoe het bestreden decreet hem zou schenden. Zij beperken zich tot een onsamenhangende opsomming van enkele algemeenheden inzake gegevensbescherming.

A.58.2. Daarnaast voert de Vlaamse Regering aan dat de uiteenzetting van de verzoekers feitelijke onjuistheden bevat. De AVG en de *General Data Protection Regulation* zijn één en dezelfde norm, die op 27 april 2016 is aangenomen en op 25 mei 2018 in werking is getreden. Een verordening moet overigens niet worden omgezet in nationale wetgeving, omdat zij directe werking heeft. Ook is het onjuist te beweren dat het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 een federaal agentschap als verwerkingsverantwoordelijke aanwijst : het agentschap Zorg en Gezondheid is wel degelijk een Vlaams intern verzelfstandigd agentschap. Tot slot is de Gegevensbeschermingsautoriteit niet bevoegd om de Vlaamse Regering een boete op te leggen.

A.58.3. Ten gronde merkt de Vlaamse Regering op dat de toestemming van de betrokkene, vermeld in artikel 6, lid 1, van de AVG, niet de enige rechtsgrond is voor de verwerking van persoonsgegevens. De verzoekers laten overigens na te preciseren voor welke verwerking toestemming moet worden gevraagd en waarom die toestemming vereist zou zijn. Voorts vermeldt de privacyverklaring van het agentschap Zorg en Gezondheid de mogelijkheid voor de betrokkenen om hun rechten uit te oefenen in het kader van de contactopsporing. Die privacyverklaring moest niet bij decreet worden geregeld, gelet op de directe werking van de AVG.

Voorts laten de verzoekers na te preciseren welke norm de Vlaamse Regering zou verplichten om een voorafgaande overeenkomst te sluiten met « de entiteiten die worden aangesteld om persoonsgegevens te verwerken ». Het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 wijst het agentschap Zorg en Gezondheid overigens aan als de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerkingen die worden uitgevoerd op grond van het bestreden decreet. De verzoekers laten eveneens na te verduidelijken welke bepaling de Vlaamse Regering zou verplichten om een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren.

A.58.4. Wat de voorbereiding van het bestreden decreet betreft, wijst de Vlaamse Regering erop dat niet de Gegevensbeschermingsautoriteit, maar de Vlaamse Toezichtcommissie moest worden geraadpleegd. Dat is ook gebeurd en die commissie heeft op 17 november 2020 een advies uitgebracht over het voorstel dat tot het bestreden decreet heeft geleid.

Ten aanzien van het vijfde middel

A.59. Volgens de verzoekers schendt artikel 79 van het decreet van 21 november 2003, zoals gewijzigd bij artikel 6 van het decreet van 18 december 2020, de artikelen 10, 11, 14 en 30 van de Grondwet en de artikelen 12, 13 en 19 van de wet van 30 juli 1981 « tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden » (hierna : de Antiracismewet).

Volgens de verzoekers komt het enkel aan de federale wetgever toe te bepalen welke gedragingen strafbaar zijn. Hij dient niet elk aspect van de strafbaarstelling te regelen, maar de delegaties die hij verleent, moeten beperkt

zijn. Aangezien de federale wetgever de Vlaamse Regering niet heeft gemachtigd om bij decreet strenge strafsancities op te leggen, schendt de bestreden bepaling de aangehaalde toetsingsnormen.

Daarnaast zijn de verzoekers van mening dat de bestreden bepaling niet bestaanbaar is met de artikelen 12, 13 en 19 van de Antiracismewet, aangezien de strafsancities waarin zij voorziet, enkel van toepassing zijn op « Vlamingen die woonachtig zijn op Vlaams grondgebied en in de Vlaamse rand rond Brussel », maar niet op het grondgebied van Wallonië en Brussel.

Het bestreden decreet schendt daarnaast het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie, omdat artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 verschillende categorieën van personen uitzondert van de verplichte PCR-test, de *contact tracing* en de quarantaineplicht. Die personen worden vrijgesteld van elke verplichting, ongeacht of zij ziek of besmet zijn.

A.60.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het vijfde middel gedeeltelijk onontvankelijk is, aangezien de verzoekers niet uiteenzetten hoe de bestreden bepaling artikel 30 van de Grondwet zou schenden. Ook in zoverre het middel veeleer gericht lijkt te zijn tegen beleidskeuzes die de Vlaamse Regering heeft gemaakt in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021, is het onontvankelijk. Tot slot is het vijfde middel onontvankelijk in zoverre het aanvoert dat de bestreden bepaling de Antiracismewet zou schenden, aangezien die wet niet tot de toetsingsnormen van het Hof behoort.

A.60.2. De Vlaamse Regering wijst erop dat de bestreden strafbepaling wel degelijk door een wetgevende vergadering is uitgevaardigd, namelijk het Vlaams Parlement, en dus niet door de Vlaamse Regering. De Vlaamse decreetgever is overigens bevoegd om de niet-naleving van zijn decreten strafbaar te stellen en de straffen te bepalen krachtens artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

De decreetgever moet daarbij de zwaarte van de strafsancities die hij bepaalt, niet afstemmen op de strafsancities die de federale wetgever of de wetgevende vergaderingen van de andere deelstaten voor soortgelijke feiten bepalen. Een dergelijk verschil in behandeling kan de artikelen 10 en 11 van de Grondwet niet schenden, aangezien dit de autonomie van de deelstaten zou uithollen.

A.60.3. In zoverre het middel betrekking heeft op een verschil in behandeling tussen personen die een hoogrisicogebied hebben bezocht, naargelang zij zich wel of niet aan de verplichting om in tijdelijke afzondering te gaan, moeten houden, wijst de Vlaamse Regering op de ruime beoordelingsmarge waarover de decreetgever in de huidige complexe context beschikt om de gepaste maatregelen te bepalen om de COVID-19-pandemie te bestrijden.

Artikel 47/1, § 2, vierde lid, van het decreet van 21 november 2003 machtigt de Vlaamse Regering om een vrijstelling van de verplichting om in tijdelijke afzondering te gaan, toe te kennen aan drie categorieën van personen die een hoogrisicogebied hebben bezocht. Het gaat om personen die daar slechts voor een korte duur zijn geweest, personen wier kans op besmetting door hun gedrag laag wordt geacht en personen die om essentiële redenen in een hoogrisicogebied zijn geweest. Met de keuze voor die drie categorieën van personen beoogt de decreetgever de strijd tegen de COVID-19-pandemie te verzoenen met het vermijden van een al te grote socio-economische ontwrichting. Om de continuïteit van een aantal essentiële functies te garanderen, is het noodzakelijk aan bepaalde personen toe te staan de grens over te steken zonder nadien in tijdelijke afzondering te moeten gaan, althans voor zover niet bewezen is dat zij met COVID-19 zijn besmet.

Ten aanzien van het zesde middel

A.61. Volgens de verzoekers schendt het decreet van 18 december 2020 artikel 187 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de grondrechten gewaarborgd door titel II van de Grondwet. Ingevolge artikel 187 van de Grondwet kan de Grondwet noch geheel, noch ten dele worden geschorst, ongeacht de aard en intensiteit van de noodtoestand die zich zou voordoen.

Die bepaling wordt volgens hen geschonden doordat de huidige situatie nooit tot « pandemie » had mogen worden uitgeroepen. De cijfergegevens op grond waarvan de Wereldgezondheidsorganisatie op 11 maart 2020 oordeelde dat sprake was van een pandemie, zijn achteraf een zware overschatting van het aantal besmettingen en overlijdens gebleken. De Wereldgezondheidsorganisatie is nochtans niet bevoegd om de Belgische overheid te dwingen de noodtoestand uit te roepen of om haar bindende regels op te leggen.

Ook op Belgisch niveau is volgens hen geen sprake van een epidemie, aangezien slechts 5,5 % van de afgenomen COVID-testen positief is en er nooit meer dan 7 300 personen tegelijk gehospitaliseerd waren, terwijl België meer dan 50 000 ziekenhuisbedden telt. Het merendeel van de gehospitaliseerde patiënten waren overigens bejaarden en personen met een onderliggende aandoening. Het nieuwe artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 is bovendien niet in de tijd afgebakend en kan bijgevolg jaarlijks door de Vlaamse Regering worden aangevoerd om draconische maatregelen te nemen ter bestrijding van de seizoensgriep.

A.62.1. De Vlaamse Regering voert aan dat het Hof niet bevoegd is om wetskrachtige normen rechtstreeks te toetsen aan artikel 187 van de Grondwet. Voorts is het middel onontvankelijk omdat de verzoekers niet uiteenzetten waarom het bestreden decreet die grondwetsbepaling zou schenden.

A.62.2. Ten gronde voert de Vlaamse Regering aan dat het zesde middel hooguit een semantische discussie aan de orde stelt die hoe dan ook niet op het eerste gezicht de ongrondwettigheid van het bestreden decreet doet blijken.

In elk geval roept het bestreden decreet geen noodtoestand uit. De schorsing van de Grondwet die daar het gevolg van zou zijn, dient overigens te worden onderscheiden van de beperking van bepaalde grondrechten. Van een schorsing zou slechts sprake zijn indien elke rechterlijke toetsing van die beperkingen buiten werking zou worden gesteld. Het bestreden decreet dient met andere woorden te worden onderzocht binnen het klassieke toetsingskader van de beperking van grondrechten.

A.62.3. Tot slot wijst de Vlaamse Regering erop dat het onjuist is te beweren dat artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 in de toekomst zou kunnen worden hergebruikt voor de seizoensgriep. Die bepaling vermeldt immers uitdrukkelijk dat zij slechts van toepassing is op het virus dat COVID-19 veroorzaakt.

Wat de zaak 7606 betreft

Ten aanzien van het belang

A.63. De Vlaamse Regering werpt op dat de verzoekende partij niet over het rechtens vereiste belang beschikt. Zij stelt dat de verzoekende partij niet aantoonbaar op welke wijze het bestreden decreet haar statutair doel op een rechtstreekse wijze ongunstig zou kunnen raken. De loutere verwijzing naar eerdere rechtspraak van het Hof volstaat niet om het belang bij het voorliggende beroep te staven. Het bestreden decreet strekt ertoe de organisatie van het contactonderzoek bij COVID-19 te regelen en de daarmee gepaard gaande verwerking van persoonsgegevens in het kader van de handhaving van de verplichte tijdelijke afzondering. De verzoekende partij slaagt er niet in een rechtstreeks, voldoende geïndividualiseerd verband tussen de bestreden bepalingen en haar situatie aan te tonen, en wel op die manier dat haar statutair doel rechtstreeks en ongunstig kan worden geraakt. Zij ziet nog meer geen verband, wat de vermeende schending van het beginsel van de federale loyaliteit betreft. Volgens de Vlaamse Regering tracht de verzoekende partij haar beoordeling van de belangen van de federale overheid in de plaats te stellen van de democratische instellingen ervan.

De Vlaamse Regering voert in ondergeschikte orde aan dat, hoewel de verzoekende partij volgens haar statuten een ruim geformuleerd statutair doel betreffende de bescherming van grondrechten *sensu lato* nastreeft, haar doelstelling in de praktijk is beperkt tot het optreden tegen vermeende inbreuken op de (taal)rechten van Franstaligen, in het bijzonder in de Vlaamse Gemeenschap. Zij verwijst daarvoor naar eerdere zaken waarin de verzoekende partij is opgetreden voor het Hof. Het gaat telkens om zaken waarin een beweerde (taal)discriminatie wordt aangevoerd. Aangezien de werkelijk nagestreefde doelstelling en de bestreden bepalingen geen voldoende verband vertonen, blijkt niet dat de verzoekende partij beschikt over het rechtens vereiste belang om de vernietiging van het decreet van 18 december 2020 te vorderen.

A.64. De verzoekende partij betwist dat haar beroep een *actio popularis* zou zijn. Zij wijst erop dat het Hof reeds eerder het belang van de verzoekende partij heeft bevestigd daar het door haar nagestreefde doel voldoende te onderscheiden is van het algemeen belang. Ook heeft het Hof reeds in eerdere arresten erkend dat het statutair doel van de verzoekende partij rechtstreeks en ongunstig kon worden geraakt door de in die zaken bestreden normen. Zij wijst erop dat haar statutair doel niet is gewijzigd sinds die uitspraken zodat niet valt in te zien waarom het Hof nu anders zou moeten oordelen. Zij is van oordeel dat het aanvoeren van het recht inzake de bescherming van de private levenssfeer, gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet, onder haar statutair doel ressorteert. Aangezien het bestreden decreet onder meer de verwerking van persoonsgegevens regelt, raakt het aan artikel 22 van de Grondwet. Zij herinnert er voorts aan dat een belang bij het beroep tot vernietiging volstaat, zodat het niet

is vereist dat de verzoekende partij een belang heeft bij elk van de middelen die zij aanvoert. Het is dus niet nodig dat de verzoekende partij een belang heeft bij het middel dat is afgeleid uit de schending van artikel 143, § 1, van de Grondwet.

Zij bestrijdt ook dat het statutair doel niet werkelijk zou worden nagestreefd. Zij wijst erop dat het Hof in een eerder arrest het tegenovergestelde heeft bevestigd. Het gegeven dat de verzoekende partij nog nooit eerder een beroep heeft ingesteld in de context van het recht op eerbiediging van het privéleven, is geen argument om het belang van de verzoekende partij te weerleggen.

Ten aanzien van het eerste middel

A.65. De verzoekende partij leidt een eerste middel af uit de schending van, enerzijds, artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en, anderzijds, artikel 143, § 1, van de Grondwet, door het decreet van 18 december 2020.

A.66.1. In een eerste onderdeel voert de verzoekende partij aan dat de decreetgever tijdens de totstandkoming van het bestreden decreet enkel de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft geconsulteerd voor een advies en heeft nagelaten de Gegevensbeschermingsautoriteit te consulteren, terwijl zowel de artikelen 36, lid 4 en 57, lid 1, c), en overweging 96 van de preambule van de AVG als de wet van 3 december 2017 « tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit » (hierna : de wet van 3 december 2017) voorschrijven dat wanneer een wetgever het voornemen heeft een wetskrachtige norm betreffende de verwerking van persoonsgegevens aan te nemen of te wijzigen, een voorafgaand advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit verplicht is.

Zij betoogt dat de afdeling wetgeving van de Raad van State reeds meermaals in haar adviezen heeft onderstreept dat de wet van 3 december 2017, in samenhang gelezen met de AVG, tot gevolg heeft dat in België, telkens wanneer een federale of deelstatelijke wetgever het voornemen heeft een norm die betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens aan te nemen of te wijzigen, de Gegevensbeschermingsautoriteit dient te worden geconsulteerd met het oog op een advies. Zij wijst erop dat de afdeling wetgeving van de Raad van State in haar adviespraktijk reeds de respectieve bevoegdheden van de Gegevensbeschermingsautoriteit en de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft gepreciseerd en heeft aangegeven dat een ontwerp wettekst voor een advies kan worden voorgelegd aan beide instanties. De afdeling wetgeving van de Raad van State heeft verduidelijkt dat deelstaten eigen controle- en adviesorganen kunnen oprichten, belast met advisering en de controle op de naleving van de eigen normen die met het oog op de uitvoering van de AVG zijn vastgesteld, maar voegt eraan toe dat het advies van de deelstatelijke organen geen betrekking kan hebben op de algemene regels inzake gegevensverwerking zoals die voortvloeien uit de AVG of de federale wetgeving.

De verzoekende partij betoogt dat wanneer de Vlaamse decreetgever een norm aanneemt die betrekking heeft op de verwerking van persoonsgegevens, de ontwerp tekst verplicht het voorwerp dient te zijn van een voorafgaand advies door de Gegevensbeschermingsautoriteit, die het enige controleorgaan in de zin van de AVG is in België. Zij wijst erop dat de Vlaamse decreetgever enkel de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft geconsulteerd.

Zij is van oordeel dat de miskennis van de verplichting, voortvloeiende uit de AVG, een schending uitmaakt van artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

A.66.2. In een tweede onderdeel voert zij aan dat diezelfde miskennis van de verplichting om de Gegevensbeschermingsautoriteit te consulteren, een schending inhoudt van het principe inzake de federale loyauteit, voortvloeiende uit artikel 143, § 1, van de Grondwet. Zij is van oordeel dat de omzeiling door een gefedereerde entiteit van de verplichting om een ontwerp van wettekst voor te leggen aan een federaal orgaan dat specifiek is belast met het waarborgen van de naleving van de federale en Europese wetgeving door alle overheden, een deloyale houding uitmaakt. De verzoekende partij erkent dat de adviesverplichting niet ressorteert onder de formaliteiten bedoeld in artikel 30bis van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, waarvan het Hof de naleving controleert, maar zij wijst erop dat het Hof in zijn rechtspraak reeds heeft erkend dat het niet-sluiten van een samenwerkingsakkoord zowel het principe van de federale loyauteit als het evenredigheidsbeginsel kan miskennen. Met andere woorden, het Hof ziet toe op de naleving van formaliteiten die niet onder artikel 30bis van de voormelde bijzondere wet ressorteren.

A.67.1. De Vlaamse Regering is van oordeel dat het eerste onderdeel van het middel niet ontvankelijk is in zoverre het is afgeleid uit de schending van artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, wegens het ontbreken van een aanknopingspunt van haar situatie in het Unierecht. Volgens haar is het eerste onderdeel van het middel voor het overige niet ontvankelijk wegens onbevoegdheid van het Hof. Zij stelt dat het Hof enkel bevoegd is om de grondwettigheid na te gaan van wetkrachtige normen. Zo is het vaste rechtspraak van het Hof dat de toetsingsbevoegdheid van het Hof zich niet uitstrekt tot de totstandkoming van een wetkrachtige norm, onder voorbehoud van artikel 30*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof. Zij stelt dat de verzoekende partij vraagt om de wijze van totstandkoming en dus niet de inhoud van het decreet van 18 december 2020 te toetsen in zoverre zij aanvoert dat het voorafgaande advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit niet werd ingewonnen vooraleer het bestreden decreet werd aangenomen. Dat is volgens de Vlaamse Regering niet anders, louter en alleen omdat de aangehaalde vormvereiste uit het Unierecht zou voortvloeien. Zij erkent dat het juist is dat het Hof in een zeer beperkt aantal gevallen en telkens in een zeer specifieke context heeft aanvaard dat het bij wijze van uitzondering en via de noodzakelijke omweg van een toetsing van de bestaanbaarheid met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, bevoegd is om de parlementaire procedure tot aanneming van wettelijke bepalingen te toetsen. De Vlaamse Regering is van oordeel dat er geen geval voorligt waarin het Hof, zoals in bepaalde rechtspraak het geval was, uitzonderlijk rekening heeft gehouden met de wijze van totstandkoming. Zij wijst erop dat de verzoekende partij niet heeft aangevoerd dat de bestreden wet de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 36, lid 4, van de AVG, zou schenden. Zij stelt dat de verzoekende partij zich niet formeel beroept op een schending van een in de AVG vastgestelde vormvereiste, zelfs niet onrechtstreeks in samenhang gelezen met een referentienorm waaraan het Hof vermag te toetsen.

De Vlaamse Regering wijst erop dat de verzoekende partij haar grief inzake het ontbreken van een voorafgaand advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit afleidt uit de schending van artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, maar is van oordeel dat artikel 22 van de Grondwet enkel materiële verplichtingen oplegt aan de wetgevers. Zij betoogt dat de voormelde grondwetsbepaling op geen enkele wijze een formele verplichting oplegt aan de wetgever wanneer hij legifereert. De wetgevingsprocedure is geregeld in de artikelen 74 tot 83 van de Grondwet, en de artikelen 35 en volgende van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, voor wat de deelstatelijke wetgevers betreft. Volgens haar kan van artikel 22 van de Grondwet niet worden beweerd, zonder aan die bepaling een draagwijdte te geven die ze niet heeft, dat zij onlosmakelijk is verbonden met de AVG.

A.67.2. De Vlaamse Regering is in ondergeschikte orde van oordeel dat het eerste onderdeel, voor zover het ontvankelijk is, niet gegrond is. Zij betoogt dat niet wordt aangetoond dat de niet-raadpleging van de Gegevensbeschermingsautoriteit een inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven zou inhouden. Zij betwist niet dat de bestreden bepalingen van het decreet van 18 december 2020 die de verwerking van persoonsgegevens regelen, een beperking kunnen inhouden van het recht op eerbiediging van het privéleven. Volgens haar blijkt evenwel niet dat de niet-raadpleging voorafgaand aan de aanneming van het bestreden decreet, een inmenging zou kunnen inhouden in het privéleven van de betrokkenen. Zij stelt vast dat de verzoekende partij zich niet richt tegen de inhoudelijke bepalingen van het decreet van 18 december 2020, maar enkel een miskennis van de in de AVG vastgestelde verplichting om de toezichthoudende autoriteit te raadplegen. De vraag of naast de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens ook nog de Gegevensbeschermingsautoriteit diende te worden geraadpleegd, is volgens haar geen vraag die verband houdt met een eventuele miskennis van het recht op eerbiediging van het privéleven of de naleving van de regels van de AVG, maar met de interne bevoegdheidsverdeling tussen de federale overheid en de gemeenschappen. Zij stelt echter vast dat de grieven die worden ontwikkeld geen verband houden met een schending van de bevoegdheidsverdelende regels, maar enkel met een beweerde schending van het recht op eerbiediging van het privéleven. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de verzoekende partij op geen enkele manier aantoonde hoe de beweerde miskennis van de consultatieplicht een inmenging zou kunnen opleveren in het recht op eerbiediging van het privéleven. Dat geldt *a fortiori* aangezien er wel een advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens met betrekking tot het decreet van 18 december 2020 voorhanden is. Aldus werd een advies van een autoriteit in de zin van de AVG ingewonnen. Er kan dus geen sprake zijn van een schending van de in het middel aangehaalde referentienormen.

De Vlaamse Regering is bovendien van oordeel dat het aan de nationale lidstaten toekomt om op basis van het nationaal recht te bepalen welke overheidsinstanties als toezichthoudende autoriteit optreden. Het is overeenkomstig artikel 51, lid 1, van de AVG mogelijk om binnen een lidstaat meer dan één instantie aan te wijzen. De Vlaamse Regering stelt dat in de adviespraktijk van de Raad van State wordt erkend dat noch de bepalingen

van de AVG, noch de bevoegdheidverdelende regels eraan in de weg staan dat meerdere toezichthouders worden opgericht. Zij stelt dat de artikelen 10/1 en 10/4 van het decreet van 18 juli 2008 « betreffende het elektronische bestuurlijke gegevenswerk » , ter uitvoering van de artikelen 36, lid 4, en 51, lid 1, c), van de AVG, voorziet in de oprichting van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, die exclusief bevoegd is ten aanzien van Vlaamse instanties zoals het Vlaams Parlement. Dit wordt volgens haar ook door de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State bevestigd. Aangezien het ontwerp van het bestreden decreet aan de Vlaamse Toezichtcommissie werd voorgelegd en een advies werd verkregen, is voldaan aan de vereiste in artikel 36, lid 4, van de AVG. Het is niet nodig dat ook nog het advies van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit wordt ingewonnen. De Vlaamse Regering is van oordeel dat er geen sprake is van de beweerde schending van artikel 22 van de Grondwet.

De Vlaamse Regering wijst er nog op dat het decreet van 18 december 2020, waarover een advies diende te worden ingewonnen, betrekking heeft op aangelegenheden die verband houden met de uitoefening van exclusieve materiële bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap inzake het preventief gezondheidsbeleid. Volgens haar beschikt de federale toezichthouder over geen enkele bevoegdheid ter zake. Zij stelt dat er anders over oordelen zou betekenen dat de Gegevensbeschermingsautoriteit belast zou zijn met toezichtstaken buiten de aangelegenheden die tot de bevoegdheid van de federale overheid behoren. Het komt niet toe aan de federale wetgever om zich te mengen in aangelegenheden waarvoor de gemeenschappen exclusief bevoegd zijn. De Vlaamse Regering betwist in dat verband het standpunt van de Raad van State in diens adviespraktijk. Zij is van oordeel dat het toezicht op de naleving van de « algemene » regels niet behoort tot de federale bevoegdheid inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bedoeld in artikel 22, eerste lid, van de Grondwet. Die laatste bevoegdheid strekt zich volgens haar enkel uit tot de vaststelling van materiële regels op grond waarvan het grondrecht kan worden beperkt. Volgens de Vlaamse Regering dient het regelen van het toezicht op de naleving van de materiële regels te worden beschouwd als het uitoefenen van een instrumentele bevoegdheid die aan elke overheid toekomt. Uit artikel 22, tweede lid, van de Grondwet vloeit immers voort dat het aan de federale wetgever en aan de deelstatelijke wetgever toekomt om, ieder binnen de grenzen van zijn materiële bevoegdheid, het recht op eerbiediging van het privéleven te waarborgen. Volgens de Vlaamse Regering valt het toezicht op de naleving van de inhoudelijke voorwaarden voor de verwerking van persoonsgegevens in domeinen die door de decreetgever worden geregeld en waarvoor hij zelf heeft bepaald hoe het voormelde recht wordt gewaarborgd, onder de bevoegdheid van de Vlaamse decreetgever, zodat het toezicht enkel aan de Vlaamse Toezichtcommissie toekomt, met uitsluiting van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit. Het valt overigens niet in te zien waarom de Vlaamse Toezichtcommissie geen rekening zou mogen of zelfs moeten houden met de algemene regels inzake de beperking van het recht op eerbiediging van het privéleven, zoals bepaald door de federale wetgever of de AVG. Zij wijst er ook op dat dit tevens blijkt uit het advies dat door de Vlaamse Toezichtcommissie werd gegeven over het voorstel van decreet dat aan de grondslag van het bestreden decreet ligt.

A.68. De Vlaamse Regering is van oordeel dat het tweede onderdeel van het eerste middel niet gegrond is. Zij stelt vast dat de verzoekende partij in wezen hoogstens opmerkt dat het niet-raadplegen van de Gegevensbeschermingsautoriteit over het voorstel van het bestreden decreet deloyaal zou zijn. Zij ziet niet in hoe de vaststelling dat in het kader van de aanneming van het bestreden decreet geen voorafgaand advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd ingewonnen, aanleiding zou kunnen geven tot een schending van het beginsel van de federale loyauteit. Volgens haar wordt de uitoefening van de bevoegdheden van de federale overheid niet bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt. Het decreet van 18 december 2020 ontnemt de federale overheid niet de mogelijkheid om de algemene regels vast te stellen en een regeling te treffen inzake de voorafgaande raadpleging van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Het decreet doet op geen enkele wijze afbreuk aan de opdracht van de Gegevensbeschermingsautoriteit.

Overigens, in zoverre de kritiek van de verzoekende partij gericht is tegen de wijze waarop het bestreden decreet tot stand is gekomen, is het Hof niet bevoegd om zich daarover te buigen, ook niet via de omweg van een toetsing aan het beginsel van de federale loyauteit.

Ten aanzien van het tweede middel

A.69. De verzoekende partij leidt een tweede middel af uit de schending van artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, door de artikelen 2, 9, 11, 12 en 14 van het decreet van 18 december 2020.

A.70. De verzoekende partij is van oordeel dat de decreetgever niet alle essentiële aspecten van de gegevensverwerking zelf heeft geregeld. Zij betoogt dat artikel 22 van de Grondwet een formeel en een materieel wettigheidsbeginsel inhoudt. Wat het formele wettigheidsbeginsel betreft, dient elke inmenging in het recht op bescherming van het privéleven bij wetkrachtige norm te worden vastgesteld. Die wetkrachtige norm dient bovendien op voldoende duidelijke en precieze wijze te bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden persoonsgegevens worden verwerkt. Zij wijst erop dat het Hof en de adviespraktijk van de Raad van State reeds eerder de essentiële elementen van een gegevensverwerking hebben verduidelijkt, die ook als zodanig door de Gegevensbeschermingsautoriteit worden gehanteerd. In het kader van elke gegevensverwerking dient de wetgever de volgende elementen specifiek te bepalen: de gebruikte gegevens, de wijze van gegevensverzameling, de verwerkingsdoeleinden, de personen die recht hebben op toegang tot de gegevens, de toegangsvoorwaarden en de maximale bewaartermijn. Volgens de verzoekende partij is de vaststelling van die essentiële elementen van groot belang in het licht van de voorspelbaarheid, maar ook met het oog op de toetsing van de evenredigheid van de gegevensverwerking.

Volgens haar voldoen meerdere bepalingen van het decreet van 18 december 2020 niet aan het voormelde vereiste. Artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003, ingevoegd bij artikel 2 van het decreet van 18 december 2020, voldoet niet aan het wettigheidsbeginsel. Enkele aspecten van die bepaling zijn omgeven met een waas van vaagheid. Zo preciseert de decreetgever niet vanwaar de gegevens die de burgemeester bezit, afkomstig zijn, noch aan welke personen binnen een gemeente de gegevens kunnen worden bezorgd, noch welke personen binnen de gemeente gemachtigd zijn om de gegevens te bewaren. Het staat bovendien aan de decreetgever en niet aan de Vlaamse Regering om de verantwoordelijke voor de doorgifte van gegevens aan te wijzen. Het is eveneens niet duidelijk voor welke doeleinden de voormelde bepaling de doorgifte van gegevens toelaat. Zo kunnen volgens haar al zeker geen adresgegevens worden doorgegeven met het oog op het uitvoeren van controles op de woonplaats aangezien niet in een dergelijk verwerkingsdoel in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 is voorzien.

Artikel 9, 3°, van het decreet van 18 december 2020, dat in artikel 3, § 1, van het decreet van 29 mei 2020 toevoegt dat de persoonsgegevens worden verwerkt overeenkomstig het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, biedt geen soelaas. Het is noch op basis van die tekst, noch op basis van de parlementaire voorbereiding duidelijk of de decreetgever met zijn toevoeging verwijst naar de doeleinden van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, dan wel naar de precieze bepalingen van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Zij merkt eveneens op dat de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens ook in die zin een opmerking heeft gemaakt. Artikel 11, dat artikel 5 van het decreet van 29 mei 2020 vervangt, richt een databank op bij het centrale contactcentrum voor de veldonderzoekers.

Onder verwijzing naar het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit voert zij aan dat het gebrek aan precisie en de onduidelijkheid van de bepaling van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 waarnaar door de bestreden bepaling wordt verwezen, doorwerken naar de bestreden bepaling zelf, die daardoor gecontamineerd is. Zij stelt vervolgens dat artikel 12 van het decreet van 18 december 2020, dat artikel 6 van het decreet van 29 mei 2020 vervangt, behept is met hetzelfde gebrek als het voormelde artikel 3, § 1, van het decreet van 29 mei 2020 omdat niet voldoende gepreciseerd wordt volgens welke bepaling van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 de verwerking door de lokale contactcentra wordt geregeld.

Zij stelt ten slotte dat artikel 14 van het decreet van 18 december 2020, dat een nieuw artikel 6/2 invoegt in het decreet van 29 mei 2020, eveneens op meerdere punten strijdig is met het wettigheidsbeginsel. Zo dragen artikel 6/2, § 1, vierde lid, en artikel 6/2, § 2, derde lid, aan de Vlaamse Regering op om de activiteiten van de COVID-19-teams, die door de respectieve leden van de betrokken artikelen worden beoogd, te preciseren terwijl dit door de decreetgever zelf moet gebeuren. Artikel 6/2, § 2, eerste lid, somt de gegevens op die door de COVID-19-teams worden verwerkt. De gegevens, die worden vermeld onder 1°, 9°, 10° en 11° zijn volgens de verzoekende partij onvoldoende gepreciseerd door de decreetgever zodat het niet duidelijk is wat ermee wordt bedoeld. Artikel 6/2, § 2, kent opdrachten toe aan een entiteit (vierde en achtste lid). Het is niet duidelijk of het om dezelfde of onderscheid entiteiten gaat. Artikel 6/2, § 2, tiende lid, bepaalt dat de Vlaamse Regering de technische en organisatorische maatregelen kan bepalen die door de zorggraad dienen te worden genomen om de verwerking van de persoonsgegevens door de COVID-19-teams te beschermen terwijl de decreetgever dit zelf moet regelen.

A.71. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de bestreden bepalingen artikel 22 van de Grondwet niet schenden. Zij erkent dat een wetkrachtige norm die een gegevensverwerking instelt, voldoende duidelijk, nauwkeurig en voorspelbaar dient te zijn. Zij stelt dat een delegatie aan een andere macht niet in strijd is met het

wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de uitvoering van maatregelen waarvan de essentiële elementen door de wetgever zelf voorafgaandelijk zijn vastgesteld.

A.72.1. De Vlaamse Regering betoogt dat de decreetgever alle essentiële elementen heeft geregeld voor de gegevensverwerkingen, beoogd in artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003, in samenhang gelezen met artikel 47/1 van hetzelfde decreet, en in de artikelen 2, 5, 6 en 6/2 van het decreet van 29 mei 2020. Volgens haar bevat artikel 34/1 alle essentiële elementen: (1) het doeleinde van de doorgifte, (2) de verwerkingsverantwoordelijke, enerzijds, voor wat de doorgifte van de persoonsgegevens betreft, na aanwijzing door de Vlaamse Regering: het intern verzelfstandigd agentschap Zorg en Gezondheid en, anderzijds, voor wat de gegevens die overeenkomstig het eerste lid worden verwerkt, betreft: de gemeente, (3) de persoonsgegevens die worden verwerkt, (4) de ontvangers van de persoonsgegevens en (5) de bewaartermijn. Artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, waarnaar voormeld artikel 34/1 verwijst, somt de categorieën van betrokkenen op. Zij wijst erop dat noch de Raad van State, noch de Vlaamse Toezichtcommissie hieromtrent enige opmerking heeft gemaakt.

Voor zover de herkomst van de gegevens door de verzoekende partij als een essentieel element worden aangemerkt, dient te worden vastgesteld dat dit niet als een essentieel element wordt beschouwd door de Gegevensbeschermingsautoriteit. Zij merkt overigens op dat de herkomst van de gegevens duidelijk werd toegelicht in de parlementaire voorbereiding. Zij wijst in dat verband ook op de toelichting aan de afdeling wetgeving van de Raad van State en het daaropvolgende advies, waaruit volgens haar blijkt dat er geen tegenstrijdigheid is tussen het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 en de bestreden bepaling. Zij betoogt dat de gegevens die worden doorgegeven aan de gemeenten afkomstig zijn uit Gegevensbank I van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. De persoonsgegevens die worden verwerkt en doorgegeven aan de gemeenten zijn duidelijk en limitatief opgesomd in artikel 34/1. De Vlaamse Regering stelt dat artikel 34/1 duidelijk bepaalt dat de gemeente de verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerking van de gegevens die worden ontvangen met het oog op de handhaving van de maatregelen, vermeld in artikel 47/1. De Gegevensbeschermingsautoriteit vereist niet dat de decreetgever individuele personen aanwijst als verantwoordelijke. Het komt aan de gemeente zelf toe om te bepalen wie binnen de gemeente toegang zal krijgen tot de ontvangen gegevens. De gemeenten moeten daarbij ook steeds handelen in overeenstemming met de beginselen van de AVG, waaronder het beginsel van integriteit en vertrouwelijkheid. De Vlaamse Regering wijst er bovendien op dat het agentschap Zorg en Gezondheid met elke gemeente een protocol heeft gesloten om de modaliteiten van de doorgifte van gegevens nader te regelen en de nodige veiligheidsmaatregelen ten aanzien van de gemeenten te kunnen opleggen. De Gegevensbeschermingsautoriteit vereist evenmin dat de personen die de persoonsgegevens mogen bewaren, door de decreetgever worden bepaald. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de bestreden bepaling wel voldoende preciseert voor welk doeleinde de gegevens worden doorgegeven, namelijk de verwerking met het oog op de handhaving van de maatregelen, vermeld in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003. Het is volgens haar niet vereist dat de decreetgever aangeeft welke specifieke verwerkingen de verwerkingsverantwoordelijke op die gegevens zal toepassen in het kader van het beschreven doeleinde. Dat is immers geen essentieel element. Ook het opdragen van de aanwijzing van een verwerkingsverantwoordelijke aan de Vlaamse Regering doet geen afbreuk aan artikel 22 van de Grondwet daar het niet om een essentieel element gaat.

A.72.2. De Vlaamse Regering is van oordeel dat de bestreden bepalingen, die wijzigingen aanbrengen in het decreet van 29 mei 2020, beantwoorden aan het wettigheidsbeginsel, zoals dat voortvloeit uit artikel 22 van de Grondwet. Zij betoogt dat de verwijzingen in de bestreden artikelen 9 en 12 van het decreet van 18 december 2020 naar het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 duidelijk zijn. De verzoekende partij laat na om toe te lichten waarom een verwijzing naar de algemene doelstellingen van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 onvoldoende zou zijn of waarom een verwijzing naar specifieke bepalingen noodzakelijk zou zijn. De bestreden artikelen 9 en 12 verwijzen naar de doelstellingen opgesomd in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. De Vlaamse Regering wijst erop dat het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 zeer complex en omvangrijk is en dat het met het oog op de leesbaarheid geenszins aangewezen was te verwijzen naar specifieke bepalingen van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 aangezien het nodig is het geheel in rekening te nemen bij de verwerking van persoonsgegevens.

Volgens de Vlaamse Regering doen de artikelen 12 en 14 van het decreet van 18 december 2020 evenmin afbreuk aan het wettigheidsbeginsel. De kritiek van de verzoekende partij op artikel 11 komt volgens haar neer op een kritiek ten aanzien van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 zelf, waarover het Hof zich niet vermag uit te spreken. Het Hof is evenmin bevoegd om na te gaan of de bestreden bepaling in overeenstemming is met het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Verder wijst zij erop dat de rechtsgrond voor de

gegevensverwerking in het kader van het afleggen van fysieke bezoeken door veldonderzoekers artikel 5 van het decreet van 29 mei 2020 zelf is. Dat artikel dient alle essentiële elementen te bevatten, hetgeen volgens haar het geval is. Ook op dit punt hebben de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens en de Raad van State geen opmerkingen gemaakt. De Vlaamse Regering is van oordeel dat artikel 6/2, zoals ingevoegd door artikel 14 van het decreet van 18 december 2020, alle essentiële elementen bevat die nodig zijn om de rechtsgrond voor de gegevensverwerking te kunnen bieden. Artikel 6/2 bepaalt duidelijk de taken van de COVID-19-teams, en bijgevolg de doeleinden van de verwerking van de persoonsgegevens, lijst de categorieën van persoonsgegevens op die kunnen worden verwerkt, en bevat technische en organisatorische maatregelen die moeten worden nageleefd, waaronder het beroepsgeheim en een mogelijkheid tot toezicht.

Wat de beweerde onrechtmatige delegaties aan de Vlaamse Regering betreft, wijst zij erop dat het Hof, de Raad van State en de Gegevensbeschermingsautoriteit meermaals hebben bevestigd dat, wanneer de essentiële elementen in het decreet zijn vermeld, de verdere invulling en precisering aan de uitvoerende macht kan worden overgelaten. Dat is volgens haar het geval.

Wat de onduidelijkheid betreft over de entiteiten waarnaar wordt verwezen in artikel 6/2, § 2, stelt de Vlaamse Regering dat de entiteiten worden verduidelijkt in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 « tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 ».

Ten aanzien van de handhaving van de gevolgen

A.73. De Vlaamse Regering is van oordeel dat, indien het Hof zou oordelen dat bepaalde of alle bestreden bepalingen dienen te worden vernietigd, er redenen zijn om de gevolgen van die bepalingen definitief voor het verleden te handhaven. Een niet-gemoduleerde vernietiging zou ontegensprekelijk leiden tot aanzienlijke rechtsonzekerheid. Er dient immers te worden aangenomen dat op het moment van uitspraak door het Hof, reeds vele duizenden personen zijn onderworpen geweest aan de maatregel van verplichte afzondering en de daarmee gepaard gaande verwerking van persoonsgegevens in het kader van de handhaving ervan.

De terugwerkende kracht van een vernietigingsarrest zou *in casu* tot gevolg kunnen hebben dat de grondwettigheid van die maatregel en de verbonden gegevensverwerking in het geding zou kunnen worden gebracht, louter en alleen omdat bij de aanneming van het bestreden decreet niet het voorafgaande advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit werd ingewonnen, dan wel omdat niet alle essentiële elementen door de decreetgever zijn vastgesteld.

- B -

Ten aanzien van de bestreden decreten, de bestreden ordonnantie en hun context

B.1. Het beroep tot vernietiging in de zaak nr. 7494 is gericht tegen het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 10 juli 2020 « tot wijziging van artikel 47 en 81 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (hierna : het decreet van 10 juli 2020). De beroepen tot vernietiging in de zaken nrs. 7494, 7526 en 7606 zijn gericht tegen het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 18 december 2020 « tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 » (hierna : het decreet van 18 december 2020). Het beroep tot

vernietiging in de zaak nr. 7505 is gericht tegen de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 17 juli 2020 « tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (hierna : de ordonnantie van 17 juli 2020).

B.2. Op 11 maart 2020 heeft de Wereldgezondheidsorganisatie de uitbraak van het SARS-CoV-2-virus uitgeroepen tot een pandemie. Ook België is sedert maart 2020 geconfronteerd met die pandemie en de gevolgen ervan. Het SARS—CoV-2-virus is een zeer besmettelijk virus dat de ziekte COVID-19 veroorzaakt, die voornamelijk voor ouderen en personen met een medische voorgeschiedenis ernstige medische problemen veroorzaakt of dodelijk kan zijn (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 415/1, p. 2; *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, p. 2; *Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/1, p. 1).

In het kader van die COVID-19-gezondheids crisis en om een verdere verspreiding van de ziekte COVID-19 tegen te gaan, werd oorspronkelijk de Nationale Veiligheidsraad en daarna het Overlegcomité, waarin vertegenwoordigers van de federale overheid en van de deelstaten werden opgenomen, belast om op elkaar afgestemde maatregelen te nemen teneinde de verdere verspreiding van COVID-19 te beperken (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 415/1, p. 2; *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, p. 2).

B.3.1. De bestreden decreten en de bestreden ordonnantie passen in het kader van het aanvullen en het actualiseren van het arsenaal aan maatregelen die de verschillende overheden hebben genomen om de COVID-19-pandemie te bestrijden en de verdere verspreiding van het SARS-CoV-2-virus tegen te gaan.

B.3.2. Zo werden in de beginfase van de pandemie strenge maatregelen genomen die ertoe strekten de overdracht van het SARS-CoV-2-virus tegen te gaan door onder meer alle fysieke contacten tussen personen en reizen te verbieden (bv. afstand van anderhalve meter bewaren, samenscholingsverbod, verbod op niet-essentiële verplaatsingen, enz.). Vanaf mei 2020, gelet op de dalende trend inzake het aantal ziekenhuisopnames en overlijdens, is een nieuwe fase in de pandemie ingegaan, die noopte tot andere maatregelen om de verdere verspreiding van het virus en COVID-19 tegen te gaan. Die maatregelen hadden in het bijzonder betrekking op het opsporen en begeleiden van (vermoedelijk) besmette personen en hun contacten. Daartoe werd een gegevensbank bij Sciensano opgericht om gegevens over die personen te verzamelen

(koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020 « tot oprichting van een databank bij Sciensano in het kader van de strijd tegen de verspreiding van het coronavirus COVID-19 »). Er werd in rechtsgronden voor de voormelde contactopsporing voorzien bij onder meer het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 29 mei 2020 « tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 » (hierna : het decreet van 29 mei 2020) en het besluit van bijzondere machten van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie nr. 2020/006 van 18 juni 2020 « tot het organiseren van het gezondheidskundig contactonderzoek in het kader van de strijd tegen de COVID-19-pandemie », bekrachtigd bij de ordonnantie van 4 december 2020 « houdende bekrachtiging van de besluiten van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot uitvoering van de ordonnantie van 19 maart 2020 om bijzondere machten toe te kennen aan het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in het kader van de gezondheids crisis COVID-19 en betreffende het toekennen van bijkomende opdrachten aan de bicommunautaire Dienst voor Gezondheid, Bijstand aan Personen en Gezinsbijslag ».

B.3.3. In juli 2020 werden in het licht van de nieuwe fase in de COVID-19-crisis, waarbij na een periode van zogenaamde « lockdown light » de beperkingen op fysieke contacten tussen personen werden versoepeld en reizen opnieuw mogelijk werd, verdere maatregelen genomen om de daarmee samenhangende risico's van verdere verspreiding tegen te gaan.

B.4. Het bestreden decreet van 10 juli 2020 strekt ertoe het personele toepassingsgebied van de reeds bestaande verplichte afzondering, bepaald in het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 21 november 2003 « betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (hierna : het decreet van 21 november 2003), uit te breiden door de ambtenaar-arts de mogelijkheid te bieden om ook potentieel besmette personen, wegens een « verhoogd risico » of een verblijf in een « hoogrisicogebied », een afzondering op te leggen. Daarenboven wordt de mogelijkheid geboden om die tijdelijke afzondering te ondergaan op een andere gepaste plaats en dus niet langer uitsluitend in een ziekenhuisafdeling.

B.5. Het bestreden decreet van 18 december 2020 voert in het decreet van 21 november 2003 de verplichte zelfafzondering als maatregel in. Daarnaast regelt het bestreden decreet de organisatie van de contactopsporing, de gegevensverwerking van bepaalde categorieën van personen in het kader van de handhaving van de afzonderings- en testverplichtingen, en de

verwerking van persoonsgegevens bij de contactopsporing, die reeds is ingesteld bij decreet van 29 mei 2020.

B.6. De bestreden ordonnantie van 17 juli 2020 wijzigt de bestaande regeling inzake overdraagbare ziekten, bepaald bij de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 19 juli 2007 « betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » (hierna : de ordonnantie van 19 juli 2007). De bestreden ordonnantie legt een verplichte test en quarantaine op gedurende de COVID-19-pandemie voor personen die terugkeren uit een « rode zone » of die een hoog risicoprofiel vertonen.

Wat betreft de verplichtingen tot afzondering of quarantaine

Maatregelen van de Vlaamse Gemeenschap

B.7.1. Het decreet van 21 november 2003 stelt een kader vast om nadere maatregelen te nemen of beleidsinitiatieven te ontwikkelen op het gebied van preventieve gezondheidszorg met het oog op het verbeteren van de levenskwaliteit, het realiseren van gezondheidswinst en het verhogen van de efficiëntie van het gezondheidsbeleid (artikel 3).

Om dat preventieve gezondheidsbeleid concreet te organiseren, kan de overheid initiatieven en maatregelen nemen om exogene en endogene factoren (determinanten of bronnen van gevaar inzake gezondheid van de mens) te voorkomen of de gevolgen ervan tegen te gaan (artikelen 39 tot 66). Gelet op de epidemiologische ervaringen in het verleden en de centrale plaats ervan in de preventieve gezondheidszorg (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2002-2003, nr. 1709/1, p. 19) werd in specifieke maatregelen voorzien om de uitbreiding van de schadelijke effecten tegen te gaan van exogene factoren die een risico voor de gezondheid meebrengen, in het bijzonder wat de biotische factoren (virussen, bacteriën en andere micro-organismen) betreft (artikelen 44 tot 50).

Een ambtenaar-arts kan aan een persoon die is aangetast door een infectie en daarbij een bijzonder gevaar van besmetting voor anderen vormt, evenals aan personen die een verhoogd risico hebben om de infectie te hebben opgelopen, een bevel geven tot tijdelijke afzondering in een ziekenhuisafdeling of op een andere gepaste plaats (artikel 47, § 1, 1°).

B.7.2. De decreetgever heeft, geconfronteerd met het zeer besmettelijke SARS-CoV-2-virus dat tot de ziekte COVID-19 leidt, door de decreten van 10 juli 2020 en 18 december 2020 aan te nemen, de instrumenten van het preventieve gezondheidsbeleid willen actualiseren en in handhavingsmaatregelen willen voorzien om zo een gepast antwoord te bieden op de nood om verdere verspreiding ervan tegen te gaan (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 415/1, pp. 2-3; *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, pp. 2-3).

B.7.3.1. Het decreet van 10 juli 2020 wijzigt artikel 47, § 1, van het decreet van 21 november 2003 door het toepassingsgebied uit te breiden van de afzonderingsmaatregelen die behoren tot de bevoegdheid van de ambtenaren-artsen.

Artikel 47, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003, zoals gewijzigd bij artikel 2 van het decreet van 10 juli 2020, bepaalt :

« § 1. De ambtenaren-artsen, bedoeld in artikel 44, § 3, 2°, kunnen :

1° personen die aangetast zijn door een dergelijke infectie en die een bijzonder gevaar van besmetting vormen voor andere personen, verplichten een gepaste medische behandeling te volgen om die besmettelijkheid te bestrijden en/of deze personen, evenals personen die een verhoogd risico hebben om deze infectie te hebben opgelopen, het bevel geven tot tijdelijke afzondering in een door de ambtenaren-artsen bepaalde ziekenhuisafdeling of een andere gepaste plaats. Die verplichte afzondering verloopt zodra de persoon aan wie het bevel is gegeven niet meer besmettelijk is of zodra het gevaar op besmettelijkheid is geweken ».

Artikel 47, § 1, 3°, van het decreet van 21 november 2003, zoals gewijzigd bij artikel 4 van het decreet van 10 juli 2020, bepaalt :

« De ambtenaren-artsen, bedoeld in artikel 44, § 3, 2°, kunnen :

[...]

3° personen die besmet blijken en de infectie kunnen overdragen evenals personen die een verhoogd risico hebben om deze besmetting te hebben opgelopen, de contacten met anderen, al dan niet bij de uitoefening van hun beroepsactiviteit, verbieden zolang zij hierdoor een bijzonder gevaar betekenen voor de volksgezondheid ».

B.7.3.2. Teneinde de verspreiding van de infectie tegen te gaan (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 415/1, pp. 3 en 5-6) en overcapaciteit in de ziekenhuizen te

vermijden (*ibid.*, p. 5), heeft de decreetgever de maatregel tot tijdelijke afzondering aldus uitgebreid ten aanzien van de personen van wie nog niet is aangetoond dat ze besmet zijn, maar die toch een « verhoogd risico » op besmetting met het SARS-CoV-2-virus hebben gelopen (hoogrisicocontacten en personen die terugkeren uit een « hoogrisicogebied », een zogenaamde « rode zone », alsook de personen die contact hebben gehad met risicopersonen).

B.7.4.1. Het decreet van 18 december 2020 voegt een nieuw artikel 47/1 in het decreet van 21 november 2003 in. In afwijking van artikel 47 van het decreet van 21 november 2003 en beperkt tot (mogelijke) COVID-19-besmettingen, heeft de decreetgever voorzien in het opleggen van een verplichting tot afzondering van bepaalde categorieën van personen zonder enig bevel van een ambtenaar-arts, waarvan de niet-naleving strafbaar is gesteld. Hij heeft eveneens voorzien in gegevensdeling met lokale besturen met het oog op de handhaving van de afzonderingsplicht (artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003, ingevoegd bij artikel 2 van het decreet van 18 december 2020).

B.7.4.2. Artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, ingevoegd bij artikel 4 van het decreet van 18 december 2020, bepaalt :

« § 1. In afwijking van artikel 47, § 1, 1°, gaat iedere persoon van wie bewezen is dat hij besmet is met COVID-19 of van wie de arts een ernstig vermoeden heeft dat hij besmet is met COVID-19, onmiddellijk in tijdelijke afzondering, hetzij op zijn hoofdverblijfplaats, hetzij op een andere gepaste plaats.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn van de tijdelijke afzondering, vermeld in het eerste lid, op basis van de wetenschappelijke inzichten over de besmettelijkheid van COVID-19.

§ 2. In afwijking van artikel 47, § 1, 1°, gaat iedere persoon die in een hoogrisicogebied is geweest, onmiddellijk bij zijn aankomst in het Nederlandse taalgebied in tijdelijke afzondering, hetzij op zijn hoofdverblijfplaats, hetzij op een andere gepaste plaats.

De persoon, vermeld in het eerste lid, die terugkeert uit een hoogrisicogebied, is verplicht om zich na zijn terugkeer onmiddellijk te melden bij een COVID-19-test- centrum, bij een triagecentrum of bij zijn behandelend arts met de mededeling dat hij uit een hoogrisicogebied is teruggekeerd, zodat hij een COVID-19-test kan ondergaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn van de tijdelijke afzondering, vermeld in het eerste lid, op basis van de wetenschappelijke inzichten over de incubatietijd van COVID-19. De termijn van tijdelijke afzondering loopt af als uit een onderzoek blijkt dat de persoon geen gevaar vormt voor de volksgezondheid.

In afwijking van het eerste lid kan de Vlaamse Regering een vrijstelling van de tijdelijke afzondering of van de verplichting om zich bij een COVID-19-testcentrum, triagecentrum of behandelend arts te melden, vermeld in het tweede lid, verlenen aan :

1° een persoon die maar voor een beperkte duur in een hoogrisicogebied is geweest;

2° een persoon bij wie de kans op besmetting door zijn gedrag in een hoogrisicogebied laag wordt ingeschat;

3° een persoon die om essentiële redenen in een hoogrisicogebied is geweest.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels van die afwijking, bepaalt wat onder beperkte duur wordt verstaan en bepaalt de manier waarop de kans op besmetting wordt ingeschat, en legt de essentiële redenen vast waarvoor de tijdelijke afzondering, vermeld in het eerste lid, of de verplichting om zich bij een COVID-19-testcentrum, een triagecentrum of de behandelend arts te melden, vermeld in het tweede lid, niet gelden.

In deze paragraaf wordt verstaan onder hoogrisicogebied : een gebied dat de bevoegde federale dienst heeft aangeduid als een gebied met een zeer hoog risico op besmetting met COVID-19.

§ 3. In afwijking van artikel 47, § 1, 1°, gaat iedere andere persoon dan de personen, vermeld in paragraaf 1 en 2, die een verhoogd risico heeft op COVID-19, onmiddellijk in tijdelijke afzondering als hij op de hoogte is gebracht van het feit dat hij een verhoogd risico heeft op COVID-19, hetzij op zijn hoofdverblijfplaats, hetzij op een andere aangepaste plaats.

De persoon, vermeld in het eerste lid, is verplicht om zich onmiddellijk nadat hij kennis heeft genomen van het feit dat hij een verhoogd risico heeft op COVID-19, te melden bij een COVID-19-testcentrum, bij een triagecentrum of bij zijn behandelend arts, zodat hij een COVID-19-test kan ondergaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de termijn van de tijdelijke afzondering, vermeld in het eerste lid, op basis van de wetenschappelijke inzichten over de incubatietijd van COVID-19. De termijn van tijdelijke afzondering loopt af als uit een onderzoek blijkt dat de persoon geen gevaar vormt voor de volksgezondheid.

De Vlaamse Regering bepaalt nader op welke manier de persoon, vermeld in het eerste lid, op de hoogte wordt gebracht van het feit dat hij een verhoogd risico heeft op COVID-19.

Het verhoogde risico op COVID-19, vermeld in het eerste lid, wordt door de Vlaamse Regering vastgesteld op basis van de richtlijnen van de bevoegde federale dienst ».

Die bepaling is in werking getreden op 12 januari 2021. Hieruit vloeit voort dat, vanaf die datum, de verplichting tot afzondering ten aanzien van een besmetting met COVID-19 is geregeld bij artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, dat afwijkt van artikel 47 van hetzelfde decreet.

Artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 is gewijzigd bij het decreet van 25 juni 2021 « tot wijziging van artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid in het kader van COVID-19 in de zomer van 2021 » en bij het decreet van 23 december 2021 « tot wijziging van artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot verlenging van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van het centrale contactonderzoek door een samenwerkingsverband van externe partners, het lokale contactonderzoek door lokale besturen of zorgraden en tot organisatie van de COVID-19-teams in het kader van COVID-19 ». Die wijzigingen hebben geen weerslag op het onderzoek van de onderhavige beroepen.

B.7.4.3. Ten opzichte van de maatregel tot afzondering bepaald in artikel 47 van het decreet van 21 november 2003 vertoont de maatregel waarin artikel 47/1 voorziet, die bijzonderheid dat hij geen enkel bevel van de ambtenaar-arts vereist en aldus een verplichting tot « zelfafzondering » met zich meebrengt. Voor het overige heeft die afzondering dezelfde draagwijdte als de bevolen afzondering in de zin van artikel 47, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003. De betrokkene kan de plaats waar hij de verplichte afzondering dient te ondergaan in grote mate zelf kiezen, voor zover die gepast is. Ten slotte machtigt de voormelde bepaling de Vlaamse Regering ertoe de duur van de afzondering en de vrijstellingen van die verplichting vast te stellen.

B.7.4.4. Daarnaast heeft een aantal van de bestreden bepalingen betrekking op het invoegen van verwijzingen naar artikel 47/1 om het toepassingsgebied van handhavingsmaatregelen uit te breiden.

Zo wordt de niet-naleving van de in artikel 47/1 vermelde verplichting tot afzondering strafbaar gesteld. Artikel 79 van het decreet van 21 november 2003, zoals gedeeltelijk vervangen bij het bestreden artikel 6 van het decreet van 18 december 2020, bepaalt :

« Onverminderd de toepassing van de in het Strafwetboek gestelde straffen, worden gestraft met een geldboete van 26 tot 500 euro en met een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden of met een van deze straffen alleen :

1° degenen die geen gevolg geven aan de dwangmaatregelen, vermeld in artikel 41, § 1, § 5 en § 6, artikel 47 en artikel 47/1, of die de uitvoering of naleving ervan verhinderen of belemmeren;

[...] ».

Voorts dient de Vlaamse Regering met het oog op het toezicht op de naleving van onder meer artikel 47/1 het initiatief te nemen om ambtenaren aan te stellen (artikel 44, § 3, 3°, zoals gewijzigd bij artikel 3 van het decreet van 18 december 2020) die bevoegd zijn om een proces-verbaal op te stellen als de verplichtingen die vermeld zijn in artikel 47/1 niet worden nageleefd (artikel 49, zoals gewijzigd bij artikel 5 van het decreet van 18 december 2020).

Artikel 49, § 1, van het decreet van 21 november 2003, zoals gewijzigd bij artikel 5 van het decreet van 18 december 2020, bepaalt :

« Als de verplichtingen, vermeld in artikel 45, § 3, artikel 47, § 1, artikel 47/1 en artikel 48 niet worden nageleefd, zijn de aangeduide ambtenaren die met het toezicht belast zijn, onverminderd de bevoegdheden van de gemeenten conform artikel 135, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, bevoegd om een proces-verbaal op te stellen. Hun processen-verbaal hebben bewijskracht tot het tegendeel bewezen is. Een afschrift van hun proces-verbaal wordt de betrokkene binnen vijf werkdagen aangetekend toegestuurd ».

Maatregelen van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

B.8.1. De ordonnantie van 19 juli 2007 strekt er onder meer toe maatregelen te kunnen nemen teneinde aandoeningen en ziektes te voorkomen en op te sporen. De ordonnantiegever heeft voorzien in een specifiek wettelijk kader inzake maatregelen tegen overdraagbare ziekten (artikelen 12 tot 14/1).

Zo wordt aan de geneesheer-gezondheidsinspecteur de bevoegdheid verleend om bepaalde profylactische maatregelen op te leggen of door de burgemeester te doen opleggen (artikel 13). In zoverre dit mogelijk is, worden zij opgelegd na de burgemeester van de gemeente te hebben betrokken of zijn medewerking te hebben gevraagd, en in overleg met de behandelende artsen. De profylactische maatregelen kunnen overeenkomstig voormeld artikel 13 onder meer bestaan in een contactverbod ten aanzien van besmette personen (1°), een verplicht medisch onderzoek ten aanzien van potentieel besmette personen (2°) of een verplichte medische behandeling van besmette personen (3°).

Met die bepaling beoogde de ordonnantiegever de volksgezondheid te waarborgen door de verspreiding van besmettelijke ziekten tegen te gaan (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2006-2007, nr. B-84/1, p. 10).

De niet-naleving van de profylactische maatregelen, het belemmeren of verhinderen van de uitvoering ervan, zijn strafbaar gesteld (artikel 15, 2°).

B.8.2. De ordonnantie van 17 juli 2020 wijzigt de artikelen 13 en 15 van de ordonnantie van 19 juli 2007 en voegt een nieuw artikel 13/1 in de laatstgenoemde ordonnantie in.

De ordonnantiegever beoogde, ter uitvoering van de beslissing van het Overlegcomité van 8 juli 2020, maatregelen te nemen teneinde de verspreidingsrisico's van COVID-19 ingevolge het reizen te beheren (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/1, p. 2).

B.8.3.1. Artikel 13 van de ordonnantie van 19 juli 2007, zoals gewijzigd bij artikel 2, 1°, van de ordonnantie van 17 juli 2020, bepaalt :

« De geneesheer-gezondheidsinspecteur kan, indien mogelijk na de burgemeester van de gemeente waar de maatregel moet worden uitgevoerd hierbij te hebben betrokken of zijn medewerking te hebben gevraagd, en, voor zover mogelijk, na overleg met de behandelende artsen, profylactische maatregelen nemen of door de burgemeester doen nemen, zoals :

1° personen die besmet blijken en die infectie kunnen overdragen fysieke contacten met anderen verbieden zolang zij hierdoor een bijzonder gevaar betekenen voor de volksgezondheid;

2° personen, die, na contact met een geïnfecteerde persoon of na contact met een andere besmettingsbron mogelijk besmet zijn en die, door contacten met anderen, deze infectie kunnen overdragen, onderwerpen aan een medisch onderzoek of een quarantaine;

3° personen die besmet blijken en die infectie kunnen overdragen, verplichten een aangepaste medische behandeling te volgen met het oog op het bestrijden van deze besmettelijkheid;

4° personen die, in het kader van de uitoefening van hun beroepsactiviteiten, een infectie kunnen overdragen verbieden deze activiteit uit te oefenen of verplicht onderwerpen aan een medisch onderzoek, zolang zij een bijzonder gevaar betekenen voor de volksgezondheid;

5° de opvoering van een ziekenhuisdienst om de afzondering van de personen die besmet zijn of bij wie een ernstige besmetting wordt vermoed te bewerkstelligen;

6° de ontsmetting bevelen van voorwerpen en lokalen die besmet zijn;

7° de behandeling, afzondering of het doden van dieren bevelen die een besmettingsgevaar betekenen voor de mens, met uitzondering van het besmettingsgevaar door consumptie van deze dieren ».

B.8.3.2. Om de COVID-19-crisis te beheren, beoogde de ordonnantiegever een beroep te doen op de bevoegdheid van de geneesheer-gezondheidsinspecteur om krachtens artikel 13 van de ordonnantie van 19 juli 2007 maatregelen op te leggen; daartoe heeft hij het arsenaal van de op te leggen maatregelen aangevuld door, voor de categorie van besmette personen (1°) of mogelijk besmette personen(2°), te voorzien in een verplichting tot quarantaine, zelfs thuis (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/2, pp. 2 en 10; 2006-2007, nr. B-48/2, p. 38).

B.8.4.1. Artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007, zoals ingevoegd bij artikel 2, 2°, van de ordonnantie van 17 juli 2020, bepaalt :

« § 1. Onverminderd artikel 13, zolang de op 11 maart 2020 door de Wereldgezondheidsorganisatie afgekondigde toestand van pandemie voor Covid-19 blijft bestaan, is ieder persoon die aankomt op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, afkomstig uit een stad, gemeente, district, regio of land die door de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken als rode zone is bestempeld in het kader van die pandemie en ieder persoon die beschouwd wordt als contactpersoon die een hoog risicoprofiel vertoont door de geneesheer-gezondheidsinspecteur, ertoe gehouden :

1° om zo snel mogelijk zijn behandelend arts te raadplegen om zich te onderwerpen aan een test; en

2° om onmiddellijk een quarantaine te ondergaan waarvan de duur bepaald wordt door de geneesheer-gezondheidsinspecteur.

§ 2. Het Verenigd College is gemachtigd om een einde te stellen aan de in paragraaf 1, 1° en 2°, bedoelde verplichtingen indien de Nationale Veiligheidsraad van oordeel is dat de gezondheidssituatie dit toelaat.

§ 3. Sommige personen kunnen van de verplichtingen onder paragraaf 1, 1° en 2°, ontheven worden door de omstandigheden van hun verplaatsing. Het Verenigd College bepaalt de gevallen en de modaliteiten van deze uitzonderingen ».

Uit de formulering van die bepaling blijkt dat artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007 voorziet in een regeling die komt bovenop die waarin artikel 13 van dezelfde ordonnantie voorziet. Artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007 is gewijzigd bij artikel 4 van de

ordonnantie van 6 mei 2021 « tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid ». Die wijzigingen hebben geen weerslag op het onderzoek van de onderhavige beroepen.

B.8.4.2. De ordonnantiegever beoogde de personen die terugkeren uit zones die vanuit epidemiologisch standpunt als een risico worden beschouwd of die worden beschouwd als een « hoogrisicocontact » na een contact met een bevestigd geval aan een zelfquarantaine - zonder enig optreden van de geneesheer-gezondheidsinspecteur of van de burgemeester van de gemeente van de woonplaats van de betrokkene - te onderwerpen (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/1, p. 4; nr. B-41/2, p. 10). Hij bracht verder in herinnering dat, wat de plaats van de quarantaine betreft, thuisquarantaine reeds mogelijk was (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/2, p. 10).

B.8.5.1. De ordonnantiegever heeft ook voorzien in strafsancties bij het niet-naleven, het belemmeren of verhinderen van de uitvoering van de quarantainemaatregelen.

Artikel 15 van de ordonnantie van 19 juli 2007, zoals gewijzigd bij artikel 3 van de ordonnantie van 17 juli 2020, bepaalt :

« Onverminderd de toepassing van de in het strafwetboek gestelde straffen, worden gestraft met een geldboete van 1 tot 500 EUR en met een gevangenisstraf van 8 dagen tot 6 maanden of met een van deze straffen alleen :

1° degenen die geen aangifte doen zoals bedoeld in artikel 12, § 1, of de aangifte verhinderen of belemmeren;

2° degenen die geen gevolg geven aan de maatregelen bedoeld in de artikelen 13 en 13/1, of de uitvoering van deze maatregelen verhinderen of belemmeren;

3° degenen die de uitoefening van de bevoegdheden bedoeld in artikel 14 verhinderen of belemmeren ».

De ordonnantiegever beoogde bij artikel 3 van de ordonnantie van 17 juli 2020 de bestaande strafsancties uit te breiden tot de in artikel 13/1 vermelde maatregel (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/2, p. 3).

B.8.5.2. Wat de handhaving en het toezicht op de in artikel 13 vermelde quarantaineplicht betreft, heeft de ordonnantiegever erin voorzien dat de geneesheer-gezondheidsinspecteur bij middel van proces-verbaal overtredingen van de verplichting kan vaststellen en een onderzoek, controle of enquête kan instellen, desnoods mits bijstand van de politie (artikel 14, § 2, van de ordonnantie van 19 juli 2007).

Bij ordonnantie van 6 mei 2021 « tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid » werd een nieuw artikel 14/1 ingevoegd in de ordonnantie van 19 juli 2007.

Artikel 14/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007 bepaalt :

« § 1. De geneesheer-gezondheidsinspecteur kan persoonsgegevens doorgeven aan de burgemeester van de gemeente enerzijds van personen die uitdrukkelijk hebben aangegeven dat zij de isolatie of de quarantaine niet willen respecteren of zich niet willen laten testen en anderzijds van personen die niet bereikbaar zijn door het contactcenter.

De burgemeester mag deze persoonsgegevens enkel verwerken om :

a) de uitvoering van profylactische maatregelen te laten verifiëren door het gemeentelijk personeel;

b) de personen bedoeld in het eerste lid te sensibiliseren over het belang om de profylactische maatregelen na te leven.

De burgemeester communiceert het resultaat van deze verificatie aan de geneesheer-gezondheidsinspecteur om de geneesheer-inspecteur de mogelijkheid te bieden om van de overtreding bericht te geven aan de Procureur des Konings overeenkomstig artikel 29 Wetboek van Strafvordering.

§ 2. De categorieën van verwerkte gegevens zijn de volgende :

1° naam en voornaam van de betrokken persoon, geboortedatum, geslacht, telefoonnummer(s), postcode van de woonplaats en gewenste taal;

2° quarantaine- of isolatieadres;

3° reden voor het verzoek om actie van de gemeente;

4° eventuele datum van aankomst in België;

5° vermoedelijke datum van het einde van de quarantaine of de isolatie.

§ 3. De Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is de verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2.

§ 4. De gegevens vermeld in paragraaf 2 worden gewist na 28 dagen.

In afwijking van het eerste lid, worden PLF-gegevens en gegevens die betrekking hebben op het verifiëren van de isolatie of de quarantaine, vernietigd na het verstrijken van de vooropgestelde isolatie- of quarantaineperiode van de betrokkene en, wat betreft PLF-gegevens, ten laatste 14 kalenderdagen na datum van aankomst van de reiziger in België.

De meegedeelde persoonsgegevens die nog niet werden vernietigd in toepassing van het bepaalde in het eerste en het tweede lid, worden vernietigd uiterlijk vijf dagen na de publicatie van het besluit van het Verenigd College waarin het einde van de epidemie van het coronavirus COVID-19 in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt vastgesteld.

§ 5. Het Verenigd College en de burgemeester kunnen de nadere technische en operationele uitwerking van de gegevensuitwisseling met en de gegevensverwerking door de burgemeester in een protocol bepalen.

§ 6. De geneesheer-gezondheidsinspecteur deelt wekelijks aan het Verenigd College het aantal gevallen mee dat aan elke gemeente is doorgegeven en de reden die tot de doorgifte heeft geleid ».

Wat betreft het verplicht medisch onderzoek of de verplichte medische testing

Maatregelen van de Vlaamse Gemeenschap

B.9.1. Artikel 4 van het decreet van 10 juli 2020 wijzigt voormeld artikel 47, § 1, 2°, van het decreet van 21 november 2003. Met die wijziging breidde de decreetgever het toepassingsgebied van de mogelijkheid voor de ambtenaar-arts tot het opleggen van een medisch onderzoek uit tot personen die in een « hoogrisicogebied » hebben verbleven (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 415/1, p. 6).

B.9.2. Zoals reeds is vermeld, heeft artikel 4 van het decreet van 18 december 2020 een artikel 47/1 ingevoegd in het decreet van 21 november 2003. Uit de paragrafen 2 en 3 van die bepaling vloeit voort dat personen die terugkeren uit een « hoogrisicogebied », evenals de personen die een « verhoogd risico » hebben op COVID-19, in beginsel aan een test zijn onderworpen.

Maatregelen van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

B.10. De geneesheer-gezondheidsinspecteur kan personen, die na een hoogrisicocontact potentieel besmet zijn en die deze infectie door contacten met anderen kunnen overdragen, aan een medisch onderzoek onderwerpen (artikel 13, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007).

Artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007, zoals ingevoegd bij artikel 2, 2°, van de ordonnantie van 17 juli 2020, vóór de wijziging ervan bij artikel 4 van de ordonnantie van 6 mei 2021 « tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid », voorziet in een automatische testverplichting voor personen die in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad aankomen uit een « rode zone », en de personen die als een « hoogrisicocontact » worden beschouwd door de geneesheer-gezondheidsinspecteur.

Wat betreft de contactopsporing

B.11.1. Aangezien het decreet van 21 november 2003 onvoldoende rechtsgrond bood om maatregelen inzake de opsporing en begeleiding te kunnen nemen om een verdere verspreiding van COVID-19 tegen te gaan, heeft de decreetgever in een specifiek instrument voorzien om potentieel besmette personen op te sporen en te begeleiden (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 314/1, p. 3). Bij decreet van 29 mei 2020 werd dan ook een mechanisme van contactopsporing met betrekking tot COVID-19 ingesteld.

Zo werd in de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering voorzien om ter uitvoering van artikel 44, § 1, van het decreet van 21 november 2003, en met behoud van hetgeen in artikel 44, § 3, van hetzelfde decreet is bepaald, een samenwerkingsverband van externe partners aan te stellen dat een contactcentrum opricht dat belast wordt met opdrachten van opsporing en begeleiding van personen (artikel 3, vóór de wijziging ervan bij het decreet van 18 december 2020). Het bepalen van nadere regels voor de organisatie van het samenwerkingsverband werd opgedragen aan de Vlaamse Regering (artikel 4, vóór de wijziging ervan bij decreet van 18 december 2020). Verder bevatte het decreet van 29 mei 2020 in zijn oorspronkelijke versie

zelf regels met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens door het contactcentrum (artikel 5, vóór de wijziging ervan bij decreet van 18 december 2020).

B.11.2. Door in te zetten op het vroegtijdig opsporen van personen die besmet zijn of ten aanzien van wie een vermoeden bestaat dat zij besmet zijn, evenals hun contacten - onderzoek dat in beginsel uitsluitend door ambtenaren-artsen wordt uitgevoerd - en door hun de nodige aanbevelingen inzake testing en afzondering te geven, beoogde de decreetgever de afbouw van de oorspronkelijk opgelegde beperkingen van fysieke contacten mogelijk te maken en tegelijk de risico's van verdere verspreiding van het zeer besmettelijke SARS-CoV-2-virus die daarmee gepaard gaan, tegen te gaan (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 314/1, pp. 2 en 4; 2020-2021, nr. 488/1, pp. 2 en 4).

Dat contactonderzoek is nauw verweven met de federaal opgerichte gegevensbanken van Sciensano en de normatieve ontwikkelingen in dat verband (koninklijk besluit nr. 18 van 4 mei 2020; koninklijk besluit nr. 44 van 26 juni 2020 « betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde regionale overheden of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano » (hierna : het koninklijk besluit nr. 44 van 26 juni 2020); het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de gezamenlijke gegevensverwerking door Sciensano en de door de bevoegde gefedereerde entiteiten of door de bevoegde agentschappen aangeduide contactcentra, gezondheidsinspecties en mobiele teams in het kader van een contactonderzoek bij personen die (vermoedelijk) met het coronavirus COVID-19 besmet zijn op basis van een gegevensbank bij Sciensano (hierna : het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020)).

B.11.3. Het decreet van 18 december 2020 wijzigt de artikelen 2 tot 6 van het decreet van 29 mei 2020 en voegt in dat laatste decreet een aantal nieuwe bepalingen (artikel 6/1, artikel 6/2 en artikel 7/1) in.

De decreetgever beoogde de contactopsporing te actualiseren, gelet op de interfederale ontwikkelingen betreffende de regeling van de gegevensbanken van Sciensano door, enerzijds,

de lacunes in de bestaande regeling weg te werken en, anderzijds, de lokaal gegroeide initiatieven inzake contactopsporing wettelijk te verankeren en te integreren in het geheel (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, p. 3).

B.11.4. Artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020, zoals gewijzigd bij artikel 9 van het decreet van 18 december 2020, bepaalt :

« Om de bevoegdheid over het tegengaan van de verspreiding van infecties, vermeld in artikel 44, § 2, van het decreet van 21 november 2003, te kunnen uitvoeren in het kader van de pandemie van COVID-19, kan de Vlaamse Regering met behoud van de toepassing van artikel 44, § 3, van het voormelde decreet een samenwerkingsverband van externe partners aanstellen dat een centraal contactcentrum opricht dat belast wordt met opdrachten van opsporing en begeleiding van personen met een bevestigde of vermoedelijke diagnose van COVID-19, of van personen die mogelijk een risicodragend contact hebben gehad met een persoon die besmet is met COVID-19 of die vermoedelijk besmet is met COVID-19. De persoonsgegevens worden verwerkt conform het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020.

De Vlaamse Regering wijst een agentschap aan dat optreedt als verwerkingsverantwoordelijke en dat een verwerkingsovereenkomst sluit met het samenwerkingsverband van externe partners, vermeld in het eerste lid, conform artikel 28, lid 3, van de algemene verordening gegevensbescherming.

De personen die in opdracht van het centrale contactcentrum, vermeld in het eerste lid, de opdrachten, vermeld in het eerste lid, uitvoeren, zijn gebonden door het beroepsgeheim, vermeld in artikel 458 van het Strafwetboek.

Het centrale contactcentrum, vermeld in het eerste lid, staat mee onder toezicht van en wordt aangestuurd door de ambtenaren-artsen en de ambtenaren van het agentschap, vermeld in artikel 44, § 3, 2° en 3°, van het decreet van 21 november 2003.

Het samenwerkingsverband van externe partners, vermeld in het eerste lid, maakt een inhoudelijk en financieel verslag op over de opdrachten die eraan zijn toegekend. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de inhoud van het inhoudelijk en financieel verslag.

De Vlaamse Regering bepaalt welke technische en organisatorische maatregelen het samenwerkingsverband van externe partners treft ter bescherming van de verwerking van de persoonsgegevens door het centrale contactcentrum, vermeld in het eerste lid ».

Ingevolge de wijzigingsbepalingen wordt de benaming van het in artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020 vermelde contactcentrum van het samenwerkingsverband van externe partners gewijzigd in « centraal contactcentrum » (artikel 9, 1° en 4°, van het decreet van 18 december 2020). Daarnaast hebben zij betrekking op de verwerking van persoonsgegevens door dat contactcentrum (artikel 9, 2°, 3° en 5°, van het decreet van 18 december 2020). Zo worden de

in de oorspronkelijke versie van artikel 3 vermelde verwerkingsdoeleinden geschrapt en wordt voor de verwerking verwezen naar het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Verder wordt de Vlaamse Regering opgedragen om de technische en organisatorische maatregelen ter bescherming van de persoonsgegevens vast te stellen.

B.11.5. Artikel 4 van het decreet van 29 mei 2020, zoals vervangen bij artikel 10 van het decreet van 18 december 2020, bepaalt :

« Het centrale contactcentrum, vermeld in artikel 3, eerste lid, is samengesteld uit :

- 1° callcentermedewerkers;
- 2° callcentersupervisors;
- 3° veldonderzoekers;
- 4° supervisors van veldonderzoekers.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie van het centrale contactcentrum ».

De decreetgever beoogde aldus de samenstelling van het centrale contactcentrum decretaal vast te leggen (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, pp. 9 en 10).

B.11.6. Artikel 5 van het decreet van 29 mei 2020, zoals vervangen bij artikel 11 van het decreet van 18 december 2020, bepaalt :

« § 1. Bij het centrale contactcentrum, vermeld in artikel 3, eerste lid, wordt een databank voor veldonderzoekers opgericht.

De persoonsgegevens in de databank, vermeld in het eerste lid, worden verwerkt voor de volgende doeleinden :

1° het afleggen van fysieke bezoeken door de veldonderzoekers van het contactcentrum in het kader van de doeleinden, vermeld in artikel 3, § 2, 1° en 2°, A, van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020;

2° de voortgangscontrole op de fysieke bezoeken, vermeld in punt 1°, door de supervisors van veldonderzoekers.

§ 2. In de databank, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, worden persoonsgegevens verwerkt van :

1° personen bij wie een COVID-19-test heeft uitgewezen dat ze besmet zijn;

2° personen bij wie de arts een ernstig vermoeden heeft dat ze besmet zijn met COVID-19, maar bij wie geen COVID-19-test is uitgevoerd of voorgeschreven, of bij wie de COVID-19-test heeft uitgewezen dat ze niet besmet waren;

3° personen met wie de personen, vermeld in punt 1° en 2°, in contact zijn geweest gedurende een periode van veertien dagen voor en na de eerste tekenen van de besmetting met COVID-19, waarbij een bepaalde appreciatiemarge op grond van wetenschappelijke inzichten in rekening kan worden genomen;

4° de veldonderzoekers die bij het centrale contactcentrum werken.

De volgende persoonsgegevens worden in de databank, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, verwerkt van de personen, vermeld in het eerste lid, punt 1° tot en met 3° :

1° de voor- en achternaam;

2° de provincie waar ze wonen;

3° de geboortedatum;

4° de taal;

5° de contactgegevens, met inbegrip van het adres en telefoonnummer;

6° de scriptcode waaruit kan worden afgeleid of de persoon een indexpersoon is, een persoon met wie de indexpersoon contact heeft gehad en die een hoog risico op besmetting heeft, of een persoon met wie de indexpersoon contact heeft gehad en die een laag risico op besmetting heeft;

7° de status van het fysieke bezoek.

De persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, 1° tot en met 6°, zijn afkomstig van de gegevensbank III, vermeld in het artikel 1, § 1, 8°, van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020.

Het persoonsgegeven, vermeld in het tweede lid, 7°, wordt in de databank ingegeven door de veldonderzoeker.

De persoonsgegevens, vermeld in het tweede lid, worden in de databank, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bewaard voor een termijn van maximaal tien dagen.

De volgende persoonsgegevens worden in de databank, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, verwerkt van de personen, vermeld in het eerste lid, 4° :

1° het identificatienummer in het centrale contactcentrum;

2° de voor- en achternaam;

3° de contactgegevens, met inbegrip van de postcode, het telefoonnummer en het e-mailadres;

4° de regio waar de veldonderzoeker fysieke bezoeken aflegt;

5° de externe partner waarvoor de veldonderzoeker werkzaam is;

6° de naam van de supervisor van de veldonderzoeker.

De persoonsgegevens, vermeld in het zesde lid, worden in de databank, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bewaard tot maximaal veertien dagen na het aflopen van het contract met de veldonderzoeker.

De Vlaamse Regering kan de persoonsgegevens, vermeld in het tweede en zesde lid, nader preciseren.

§ 3. De supervisor van de veldonderzoeker heeft voor het doeleinde, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 2°, toegang tot de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, tweede en zesde lid, voor zover die gegevens noodzakelijk zijn voor de aansturing van de veldonderzoekers die onder zijn toezicht staan.

De veldonderzoeker heeft voor het doeleinde, vermeld in paragraaf 2, tweede lid, 1°, toegang tot de persoonsgegevens, vermeld in paragraaf 2, tweede lid, van de personen bij wie hij overeenkomstig zijn opdracht een fysiek bezoek moet afleggen ».

Die bepaling laat de oprichting toe van een databank met het oog op de organisatie en het opvolgen van de fysieke bezoeken die de veldonderzoekers van het contactcentrum afleggen, en zij bepaalt de voorwaarden inzake de gegevensverwerking in het kader van die bezoeken.

De decreetgever beoogde met die bepaling een databank op te richten die niet vervat is in het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020, maar die essentieel is voor de fysieke bezoeken die veldonderzoekers van het centrale contactcentrum afleggen in het kader van de doeleinden vermeld in artikel 3, § 2, 1° en 2°, A, van het voormelde samenwerkingsakkoord (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, pp. 4 en 10).

B.11.7. De artikelen 6 en 6/1 van het decreet van 29 mei 2020, zoals respectievelijk vervangen en ingevoegd bij de artikelen 12 en 13 van het decreet van 18 december 2020, regelen de oprichting van « lokale contactcentra » door lokale besturen of zorgraden als aanvulling bij of ter vervanging van de opdrachten die door het centrale contactcentrum worden uitgevoerd, hun samenstelling en de voorwaarden waaronder zij persoonsgegevens dienen te verwerken :

« Art. 6. Met behoud van de toepassing van artikel 44 van het decreet van 21 november 2003 kunnen lokale besturen of zorgraden, als aanvulling bij of ter vervanging van de opdrachten die worden uitgevoerd door het centrale contactcentrum, vermeld in artikel 3, eerste lid, lokale contactcentra oprichten die belast worden met opdrachten van opsporing en begeleiding van personen met een bevestigde of vermoedelijke diagnose van COVID-19, of van personen die mogelijk een risicodragend contact hebben gehad met een persoon die besmet is met COVID-19 of die vermoedelijk besmet is met COVID-19. De persoonsgegevens worden door de lokale contactcentra verwerkt conform het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020.

De Vlaamse Regering wijst een entiteit aan die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke en die een verwerkingsovereenkomst sluit met de lokale besturen of de zorgraden, vermeld in het eerste lid, conform artikel 28, lid 3, van de algemene verordening gegevensbescherming.

De persoon die in opdracht van een lokaal contactcentrum als vermeld in het eerste lid, de opdrachten, vermeld in het eerste lid, uitvoert, is overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek gebonden door het beroepsgeheim.

De lokale contactcentra, vermeld in het eerste lid, staan mee onder toezicht van de ambtenaren-artsen en de ambtenaren van de administratie, vermeld in artikel 44, § 3, 2° en 3°, van het decreet van 21 november 2003. Als lokale contactcentra niet voldoen aan de verplichtingen, vermeld in dit decreet, kunnen de voormelde ambtenaren en ambtenaren-artsen de lokale besturen of de zorgraden aanmanen om alle verplichtingen aan de hand van een remediëeringsplan na te komen binnen een termijn die door die ambtenaren en ambtenaren-artsen wordt bepaald.

De lokale besturen of de zorgraden, vermeld in het eerste lid, maken een inhoudelijk verslag op over de opdrachten die zijn toegekend aan de lokale contactcentra die ze hebben opgericht. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de inhoud van het inhoudelijk verslag.

De Vlaamse Regering bepaalt welke technische en organisatorische maatregelen de lokale besturen of de zorgraden treffen ter bescherming van de verwerking van de persoonsgegevens door de lokale contactcentra, vermeld in het eerste lid ».

« Art. 6/1. De lokale besturen of de zorgraden bepalen de samenstelling van lokale contactcentra als vermeld in artikel 6, eerste lid.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor de organisatie van lokale contactcentra ».

B.11.8. Artikel 6/2 van het decreet van 29 mei 2020, zoals ingevoegd bij artikel 14 van het decreet van 18 december 2020, regelt de oprichting van COVID-19-teams bij de zorgraden, hun samenstelling, hun activiteiten, het toezicht en de voorwaarden waaronder zij persoonsgegevens kunnen verwerken :

« § 1. Bij de zorgraden kunnen COVID-19-teams worden opgericht.

De COVID-19-teams, vermeld in het eerste lid, verrichten de volgende activiteiten :

1° ondersteuning bij het contact- en omgevingsonderzoek bieden aan de ambtenaren, vermeld in artikel 40 en 44, § 3, 3°, van het decreet van 21 november 2003, en aan de ambtenaren-artsen, vermeld in artikel 44, § 3, 2°, van hetzelfde decreet;

2° op verzoek van de lokale besturen advies verlenen over de te nemen maatregelen om een verdere verspreiding van COVID-19 te voorkomen;

3° medische en psychosociale ondersteuning organiseren voor de personen die met COVID-19 besmet zijn of vermoedelijk besmet zijn. Deze activiteit is gericht tot individuele personen;

4° een afstemming van hulpvragen van zorgaanbieders organiseren in geval van schaarste van materiaal, en in geval van behoefte aan kennisuitwisseling en ondersteuning;

5° zorgaanbieders sensibiliseren om het draagvlak voor het contactonderzoek te verhogen.

In dit lid wordt verstaan onder :

1° contact- en omgevingsonderzoek : het onderwerpen van een persoon of zijn leefomgeving aan een medisch of milieukundig onderzoek dat nodig is om besmettingsbronnen op te sporen, als die persoon na contact met een geïnfecteerde persoon of na contact met een andere besmettingsbron mogelijk besmet is en door contacten met anderen, al dan niet bij de uitoefening van een beroepsactiviteit, die infectie kan overdragen;

2° medische en psychosociale ondersteuning organiseren: informeren over, doorverwijzen naar en samen met de betrokken persoon contact opnemen om die medische en psychosociale ondersteuning mogelijk te maken.

De Vlaamse Regering kan de activiteiten van het COVID-19-team, vermeld in het tweede lid, nader preciseren.

Elk COVID-19-team bestaat minstens uit een medisch expert. Die medische expert is een arts.

De Vlaamse Regering kan de samenstelling van het COVID-19-team en de rol van de medisch expert nader preciseren en kan nadere regels bepalen voor de organisatie van het COVID-19-team.

De leden van het COVID-19-team die de opdrachten, vermeld in het tweede lid, uitvoeren, zijn overeenkomstig artikel 458 van het Strafwetboek gebonden door het beroepsgeheim.

De leden van het COVID-19-team staan mee onder toezicht van de ambtenaren-artsen en ambtenaren van de administratie, vermeld in artikel 44, § 3, 2° en 3°, van het decreet van 21 november 2003. In het kader van het toezicht kunnen intervisiemomenten worden georganiseerd tussen de medische experts, vermeld in het vierde lid, en de ambtenaren-artsen en ambtenaren van de administratie, vermeld in artikel 44, § 3, 2° en 3°, van het decreet van

21 november 2003. Als COVID-19-teams niet voldoen aan de verplichtingen, vermeld in dit decreet, kunnen de voormelde ambtenaren en ambtenaren-artsen de zorgraden aanmanen om alle verplichtingen aan de hand van een remediëringsplan na te komen binnen een termijn die door die ambtenaren en ambtenaren-artsen wordt bepaald.

De zorgraden die een COVID-19-team oprichten, maken een inhoudelijk verslag op over de opdrachten die aan dat COVID-19-team werden toegekend. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen over de inhoud van het inhoudelijke verslag.

§ 2. Voor het verrichten van de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerken de COVID-19-teams de volgende persoonsgegevens van de personen bij wie een COVID-19-test heeft uitgewezen dat ze besmet zijn en van de personen van wie de arts een ernstig vermoeden heeft dat ze besmet zijn met COVID-19, maar bij wie geen COVID-19-test is uitgevoerd of voorgeschreven, of bij wie de COVID-19-test heeft uitwezen dat ze niet besmet waren :

1° de identificatiegegevens;

2° de contactgegevens;

3° het geslacht;

4° de leeftijd;

5° de datum waarop de COVID-19-test is afgenomen;

6° de datum van de eerste ziektesymptomen;

7° de eventuele collectiviteiten waarmee de persoon in contact is geweest;

8° de personen met wie ze in contact zijn geweest gedurende een periode van veertien dagen voor en na de eerste tekenen van de besmetting met COVID-19, waarbij een bepaalde appreciatiemarge op grond van wetenschappelijke inzichten in rekening kan worden genomen;

9° de relevante criteria voor de inschatting van een hoog of laag besmettingsrisico en het geven van advies;

10° de gezondheidsgegevens die nodig zijn voor het contact- en omgevingsonderzoek, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 1°, en voor de medische en psychosociale ondersteuning, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 3°;

11° andere gegevens dan die over de gezondheid die nodig zijn voor het contact- en omgevingsonderzoek, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 1°, en voor de medische en psychosociale ondersteuning, vermeld in paragraaf 1, tweede lid 3°.

Voor het verrichten van de activiteiten, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, verwerken de COVID-19-teams de volgende persoonsgegevens van de personen met wie de personen, vermeld in het eerste lid, in contact zijn geweest :

1° de voor- en achternaam;

- 2° de postcode;
- 3° het telefoonnummer;
- 4° het antwoord op de vraag of die personen symptomen van COVID-19 hebben;
- 5° de taalvaardigheid;
- 6° het feit dat die personen al dan niet een gezondheidszorgberoep uitoefenen.

De Vlaamse Regering kan de persoonsgegevens, vermeld in het eerste en tweede lid, nader preciseren.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 1° tot en met 6°, en het tweede lid, 1° tot en met 4°, worden, voor zover ze beschikbaar zijn, aan de zorgraden bezorgd door een entiteit die de Vlaamse Regering aanwijst.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, 7° tot en met 11°, en het tweede lid, 5° en 6°, worden door het COVID-19-team ingewonnen bij de betrokkene.

De COVID-19-teams hebben alleen toegang tot de persoonsgegevens, vermeld in het eerste en tweede lid, van de personen van wie de hoofdverblijfplaats of een andere gepaste plaats waar de betrokkene in tijdelijke afzondering verblijft, ligt in het werkgebied van de zorgraad waarbij het COVID-19-team is opgericht.

Het COVID-19-team kan na toestemming van de betrokkene of zijn vertegenwoordiger de gegevens, vermeld in het eerste lid, delen met zorgaanbieders als vermeld in artikel 2, 14°, van het decreet van 26 april 2019 betreffende de organisatie van de eerstelijnszorg, de regionale zorgplatformen en de ondersteuning van de eerstelijnszorgaanbieders, met het oog op het organiseren van medische en psychosociale ondersteuning als vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 3°.

De Vlaamse Regering wijst een entiteit aan die optreedt als verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die de COVID-19-teams verwerken. Die entiteit sluit een verwerkingsovereenkomst conform artikel 28, lid 3, van de algemene verordening gegevensbescherming, met de zorgraad waarbij een COVID-19-team is opgericht.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste en tweede lid, worden door het COVID-19-team bewaard gedurende een termijn van maximaal dertig dagen, met uitzondering van de persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, van personen als vermeld in het eerste lid, bij wie de medische en psychosociale ondersteuning, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, langer dan dertig dagen duurt. In het laatste geval worden de persoonsgegevens bewaard tot maximaal drie dagen na het einde van die medische en psychosociale ondersteuning.

De Vlaamse Regering kan bepalen welke technische en organisatorische maatregelen de zorgraad treft ter bescherming van de verwerking van de persoonsgegevens door het COVID-19-team ».

Ten aanzien van de omvang van de beroepen

B.12.1. Het Hof moet de omvang van de beroepen tot vernietiging vaststellen uitgaande van de inhoud van de verzoekschriften en in het bijzonder op basis van de uiteenzetting van de middelen. Het Hof beperkt zijn onderzoek tot de bepalingen waartegen middelen zijn gericht.

B.12.2. Uit de uiteenzetting van de middelen in de zaak nr. 7494 blijkt dat de grieven van de verzoekende partijen zijn gericht tegen artikel 2 (invoeging van een nieuw artikel 34/1 in het decreet van 21 november 2003), artikel 4 (invoeging van een nieuw artikel 47/1 in het decreet van 21 november 2003), artikel 6 (wijziging van artikel 79, 1°, van het decreet van 21 november 2003), artikel 9 (wijziging van artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020), artikel 11 (vervanging van artikel 5 van het decreet van 29 mei 2020), artikel 12 (vervanging van artikel 6 van het decreet van 29 mei 2020) en artikel 14 (invoeging van een nieuw artikel 6/2 in het decreet van 29 mei 2020) van het decreet van 18 december 2020, en tegen alle artikelen van het decreet van 10 juli 2020. Uit de uiteenzetting van de middelen in de zaak nr. 7526 kan worden afgeleid dat de grieven gericht zijn tegen het decreet van 18 december 2020 in zijn geheel. Uit de uiteenzetting van de middelen in de zaak nr. 7606 blijkt dat de grieven gericht zijn tegen de artikelen 2 en 7 tot 15 van het decreet van 18 december 2020. De beroepen tot vernietiging in de zaken nrs. 7494 en 7606 zijn niet ontvankelijk in zoverre ze tegen andere bepalingen dan de voormelde artikelen zijn gericht.

Ten aanzien van het belang

B.13.1. De Vlaamse Regering betwist het belang van de verzoekende partij in de zaak nr. 7606, de vzw « Association de Promotion des Droits Humains et des Minorités ». Het belang van de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494, 7505 en 7526 wordt niet betwist.

B.13.2. De Grondwet en de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof vereisen dat elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die een beroep tot vernietiging instelt, doet blijken van een belang. Van het vereiste belang doen slechts blijken de personen wier situatie door de bestreden norm rechtstreeks en ongunstig zou kunnen worden geraakt; bijgevolg is de *actio popularis* niet toelaatbaar.

Wanneer een vereniging zonder winstoogmerk die niet haar persoonlijk belang aanvoert, voor het Hof optreedt, is vereist dat haar statutair doel van bijzondere aard is en, derhalve, onderscheiden van het algemeen belang; dat zij een collectief belang verdedigt; dat haar doel door de bestreden norm kan worden geraakt; dat ten slotte niet blijkt dat dit doel niet of niet meer werkelijk wordt nagestreefd.

B.13.3. De « Association de Promotion des Droits Humains et des Minorités » is een vereniging zonder winstoogmerk waarvan het doel onder andere erin bestaat « de mensenrechten te bevorderen, zoals zij met name zijn verankerd in de [...] Grondwet » alsook in alle internationale verdragen, « elke willekeurige aantasting van de rechten en vrijheden die zijn verankerd in de internrechtelijke of internationaalrechtelijke normen aan te klagen en te bestrijden » en « in rechte te treden [...] in alle geschillen waartoe de toepassing van de internrechtelijke of internationaalrechtelijke normen inzake mensenrechten en [rechten van] minderheden aanleiding kan geven » (artikel 3 van haar statuten, bekendgemaakt in de bijlagen bij het *Belgisch Staatsblad* van 27 november 2013).

Dat doel onderscheidt zich van het algemeen belang en valt onder de verdediging van een collectief belang. Bovendien blijkt niet dat de verzoekende vereniging haar doel niet werkelijk nastreeft. De bestreden bepalingen in de zaak nr. 7606 regelen in het bijzonder de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de COVID-19-crisis. Zij betreffen bijgevolg het recht op eerbiediging van het privéleven, dat is gewaarborgd bij artikel 22 van de Grondwet. Zij kunnen het door de verzoekende vereniging nagestreefde statutaire doel, dat onder meer erin bestaat dat recht te bevorderen, dus rechtstreeks en ongunstig raken.

De vereniging doet blijken van het vereiste belang.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid van de middelen

Wat betreft de bevoegdheid van het Hof

B.14.1. Krachtens artikel 142, tweede lid, van de Grondwet en artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 is het Hof bevoegd om uitspraak te doen op de beroepen tot vernietiging

van een wet, een decreet of een in artikel 134 van de Grondwet bedoelde regel, wegens schending van de regels die door of krachtens de Grondwet zijn vastgesteld voor het bepalen van de onderscheiden bevoegdheid van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten en wegens schending van de artikelen van titel II (« De Belgen en hun rechten ») en van de artikelen 143, § 1, 170, 172 en 191 van de Grondwet.

Het Hof onderzoekt de middelen in zoverre zij de schending aanvoeren van normen waaraan het rechtstreeks vermag te toetsen.

B.14.2. Noch artikel 142 van de Grondwet, noch artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 verlenen het Hof de bevoegdheid om wetskrachtige bepalingen rechtstreeks te toetsen aan bepalingen van het recht van de Europese Unie. Bijgevolg is het Hof niet bevoegd om de bestreden bepalingen rechtstreeks te toetsen aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 « betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) » (hierna : de AVG) en is het vierde middel in de zaak nr. 7526 niet ontvankelijk.

B.14.3.1. Evenmin verlenen artikel 142 van de Grondwet en artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 het Hof de bevoegdheid om wetskrachtige normen rechtstreeks te toetsen aan artikel 187 van de Grondwet.

Het eerste middel in de zaken nrs. 7494 en 7505 en het zesde middel in de zaak nr. 7526 zijn bijgevolg onontvankelijk in zoverre zij de schending aanvoeren van artikel 187 van de Grondwet « op zichzelf genomen ».

Die middelen zijn eveneens onontvankelijk in zoverre zij de schending aanvoeren van artikel 187 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de AVG, met de artikelen 3, 5, 6, 7, 8, 9 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 1, 3, 4, 6, 7, 8, 10 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met de artikelen 7, 9, 15 en 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

B.14.3.2. Artikel 187 van de Grondwet is een waarborg die nauw verbonden is met de bepalingen van de Grondwet waarvan het Hof de naleving verzekert.

Derhalve houdt het Hof rekening met de in die grondwetsbepaling vervatte waarborg wanneer een schending wordt aangevoerd van grondrechten die zijn vermeld in titel II van de Grondwet. In zoverre de middelen zijn afgeleid uit de schending van artikelen in titel II van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 187 van de Grondwet, zijn ze ontvankelijk.

B.14.4.1. Voorts is het Hof niet bevoegd om decretale bepalingen te toetsen aan andere wettelijke bepalingen die geen bevoegdheidverdelende regels zijn.

B.14.4.2. In zoverre het derde middel in de zaak nr. 7526 ertoe strekt om, wat het betrekken van de lokale besturen bij de contactopsporing in de Vlaamse Gemeenschap betreft, de bestreden bepalingen te laten toetsen aan artikel 135 van de Nieuwe Gemeentewet, is het middel bijgevolg niet ontvankelijk.

B.14.4.3. Om dezelfde reden is ook het vijfde middel in de zaak nr. 7526 niet ontvankelijk, in zoverre het ertoe strekt het Hof de bestreden bepalingen te laten toetsen aan de wet van 30 juli 1981 « tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden ».

B.14.5. Tot slot is het Hof, gelet op artikel 142 van de Grondwet en artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, niet bevoegd om ministeriële besluiten of samenwerkingsakkoorden te toetsen aan de normen waaraan het vermag te toetsen.

In zoverre het vijfde middel in de zaak nr. 7494 ertoe strekt het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 en het ministerieel besluit van 28 oktober 2020 « houdende dringende maatregelen om de verspreiding van het coronavirus COVID-19 te beperken » te laten toetsen door het Hof, is het bijgevolg niet ontvankelijk.

Wat betreft de uiteenzetting van de middelen

B.15. Om te voldoen aan de vereisten van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, moeten de middelen van het verzoekschrift te kennen geven welke van de regels waarvan het Hof de naleving waarborgt, zouden zijn geschonden, alsook welke de bepalingen zijn die deze regels zouden schenden, en uiteenzetten in welk opzicht die regels door de bedoelde bepalingen zouden zijn geschonden.

De door de verzoekende partijen aangevoerde middelen in de zaken nrs. 7494, 7505, 7526 en 7606 beantwoorden slechts deels aan die vereisten, nu zij met betrekking tot verschillende verdrags- en grondwetsbepalingen waarnaar zij verwijzen, niet voldoende uiteenzetten in welk opzicht die normen door de bestreden bepalingen zijn geschonden.

Het Hof onderzoekt de middelen in zoverre zij aan de voormelde vereisten voldoen.

Ten gronde

B.16. Het onderzoek van de overeenstemming van een wetskrachtige bepaling met de bevoegdheidverdelende regels moet in de regel dat van de bestaanbaarheid ervan met de bepalingen van titel II en met de artikelen 170, 172 en 191 van de Grondwet voorafgaan. Het Hof onderzoekt bijgevolg eerst de middelen die zijn afgeleid uit de schending van de bevoegdheidverdelende regels. Die middelen hebben betrekking op de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (B.17 tot B.25) en de voorafgaande procedurevereisten (B.26 tot B.30).

Het Hof onderzoekt vervolgens de middelen die zijn afgeleid uit de schending van verschillende grondrechten. De middelen worden per soortgelijke maatregelen behandeld, waarbij voorafgaandelijk wordt ingegaan op de toetsing aan artikel 187 van de Grondwet (B.31). Het Hof onderzoekt eerst de middelen die zijn gericht tegen de verplichting tot afzondering en de verplichting tot quarantaine. Die middelen hebben betrekking op de aard van de vrijheidsbeperking en de daarmee gepaard gaande voorwaarden en waarborgen (B.32 tot B.41), het wettigheidsbeginsel in strafzaken (B.42 tot B.48), het recht op sociale, geneeskundige en juridische bijstand (B.49 tot B.53), het beginsel van gelijkheid en

niet-discriminatie (B.54 tot B.59) en de gevolgen van de afkondiging van de toestand van pandemie door de Wereldgezondheidsorganisatie (B.60 tot B.61). Daarna onderzoekt het Hof de middelen die zijn gericht tegen het verplicht medisch onderzoek en de verplichte medische testing. Die middelen hebben betrekking op het recht op eerbiediging van het privéleven (B.62 tot B.70). Ten slotte onderzoekt het Hof de middelen betreffende de verwerking van persoonsgegevens die verband houdt met de voormelde maatregelen (B.71 tot B.95).

Wat betreft de bevoegdheidverdelende regels

De bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (zevende middel in de zaak nr. 7505 en eerste en derde middel in de zaak nr. 7526)

B.17. In het zevende middel in de zaak nr. 7505 en het eerste en het derde middel in de zaak nr. 7526 voeren de verzoekende partijen in essentie aan dat de bestreden maatregelen (verplichtingen inzake afzondering, quarantaine, medisch onderzoek, medische testing, enerzijds, en contactopsporing, anderzijds) evenals de strafbaarstelling en bestraffing van de niet-naleving van de voormelde verplichtingen, niet onder de bevoegdheid van de gemeenschappen, maar onder de bevoegdheid van de federale overheid ressorteren. Daardoor zouden de artikelen 12, 22, 128 en 135 van de Grondwet en artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (hierna : de bijzondere wet van 8 augustus 1980) worden geschonden.

B.18.1. Artikel 12 van de Grondwet bepaalt :

« De vrijheid van de persoon is gewaarborgd.

Niemand kan worden vervolgd dan in de gevallen die de wet bepaalt en in de vorm die zij voorschrijft.

Behalve bij ontdekking op heterdaad kan niemand worden aangehouden dan krachtens een met redenen omkleed bevel van de rechter dat uiterlijk binnen achtenveertig uren te rekenen van de vrijheidsberoving moet worden betekend en enkel tot voorlopige inhechtenisneming kan strekken ».

Artikel 14 van de Grondwet bepaalt :

« Geen straf kan worden ingevoerd of toegepast dan krachtens de wet ».

B.18.2. Met het gebruik van het woord « wet » in de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet, die naar inhoud ongewijzigd zijn gebleven sinds 1831, heeft de Grondwetgever alleen de bevoegdheid van de uitvoerende macht willen uitsluiten door de bevoegdheid om de strafbaarstelling, de vorm van de strafrechtspleging en de bestraffing te bepalen, voor te behouden aan de democratisch verkozen beraadslagende vergaderingen. Uit die bepalingen kan geen bevoegdheidsvoorbehoud ten aanzien van de federale wetgever worden afgeleid. De artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet verzetten zich bijgevolg niet ertegen dat de bijzondere wetgever de gemeenschappen en de gewesten de regeling van die aangelegenheden zou toekennen.

B.18.3. In dat verband bepaalt artikel 11, eerste en tweede lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 :

« Binnen de grenzen van de bevoegdheden van de Gemeenschappen en de Gewesten kunnen de decreten de niet-naleving van hun bepalingen strafbaar stellen en de straffen wegens die niet-naleving bepalen; de bepalingen van Boek I van het Strafwetboek zijn hierop van toepassing, behoudens de uitzonderingen die voor bijzondere inbreuken door een decreet kunnen worden gesteld.

Het eensluitend advies van de Ministerraad is vereist voor iedere beraadslaging in de Gemeenschaps- of Gewestregering over een voorontwerp van decreet waarin een straf of een strafbaarstelling is opgenomen waarin Boek I van het Strafwetboek niet voorziet ».

B.19.1. Artikel 22 van de Grondwet bepaalt :

« Ieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven en zijn gezinsleven, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden door de wet bepaald.

De wet, het decreet of de in artikel 134 bedoelde regel waarborgen de bescherming van dat recht ».

B.19.2. De decreetgever en de ordonnantiegever dienen rekening te houden met artikel 22, eerste lid, van de Grondwet, volgens hetwelk enkel de federale wetgever op algemene wijze kan bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden het recht op eerbiediging van het privéleven en het gezinsleven kan worden beperkt.

Weliswaar doet de omstandigheid dat een inmenging in het privéleven het gevolg is van een regeling van een welbepaalde aan de decreetgever of de ordonnantiegever toegewezen aangelegenheid geen afbreuk aan hun bevoegdheid, maar de decreetgever en de ordonnantiegever zijn gehouden door de algemene federale regelgeving, die als minimumregeling geldt in welke aangelegenheid ook. In zoverre de bestreden bepalingen de uitwisseling van persoonsgegevens beogen, is de decreetgever gebonden door de minimumwaarborgen in de AVG.

B.20.1. Artikel 128 van de Grondwet bepaalt :

« § 1. De Parlementen van de Vlaamse en de Franse Gemeenschap regelen, elk voor zich, bij decreet, de persoonsgebonden aangelegenheden, alsook, voor deze aangelegenheden, de samenwerking tussen de gemeenschappen en de internationale samenwerking, met inbegrip van het sluiten van verdragen.

Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid, stelt deze persoonsgebonden aangelegenheden vast, alsook de vormen van samenwerking en de nadere regelen voor het sluiten van verdragen.

§ 2. Deze decreten hebben kracht van wet respectievelijk in het Nederlandse taalgebied en in het Franse taalgebied, alsmede, tenzij wanneer een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid er anders over beschikt, ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap ».

B.20.2. Artikel 135 van de Grondwet bepaalt :

« Een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid wijst de overheden aan die voor het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad de bevoegdheden uitoefenen die niet zijn toegewezen aan de gemeenschappen voor de aangelegenheden bedoeld in artikel 128, § 1 ».

B.20.3. Artikel 63, eerste lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen (hierna : de bijzondere wet van 12 januari 1989), genomen ter uitvoering van artikel 135 van de Grondwet, bepaalt :

« Onverminderd de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap en de Vlaamse Gemeenschap, oefenen het verenigd college en de verenigde vergadering de bevoegdheden uit bedoeld in de artikelen 5 [...], 8 tot 16, [...] van de bijzondere wet ».

De Verenigde Vergadering en het Verenigd College zijn de organen van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (artikel 60, vierde lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989) die gezamenlijk de ordonnantiegevende macht uitoefenen (artikel 68, § 1, van dezelfde bijzondere wet).

B.20.4. Uit artikel 128 van de Grondwet vloeit voort dat de gemeenschappen inzake « persoonsgebonden aangelegenheden » territoriaal bevoegd zijn in het Nederlandse taalgebied, respectievelijk het Franse taalgebied, evenals ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd uitsluitend te behoren tot de ene of de andere gemeenschap.

De decreetgever kan, wat het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betreft, personen niet rechtstreeks aan zijn regels onderwerpen. Hij kan slechts verplichtingen opleggen aan personen die zich op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bevinden, in zoverre die het gevolg zijn van een vrijwillige beslissing om zich tot een instelling te richten die behoort tot de Vlaamse of de Franse Gemeenschap. Ten aanzien van andere personen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kunnen inzake persoonsgebonden aangelegenheden enkel verplichtingen worden opgelegd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, overeenkomstig artikel 135 van de Grondwet en artikel 63 van de bijzondere wet van 12 januari 1989.

B.21.1. Artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 bepaalt :

« De persoonsgebonden aangelegenheden bedoeld in artikel 128, § 1, van de Grondwet, zijn :

I. Wat het gezondheidsbeleid betreft :

[...]

8° de gezondheidsopvoeding alsook de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, evenals alle initiatieven inzake de preventieve gezondheidszorg.

De federale overheid blijft evenwel bevoegd voor :

1° de ziekte- en invaliditeitsverzekering;

2° de nationale maatregelen inzake profylaxis.

Elk voorontwerp of voorstel van decreet, elk amendement op een ontwerp of voorstel van decreet, evenals ieder ontwerp van besluit van een gemeenschap met als doel om de erkenningsnormen van ziekenhuizen, ziekenhuisdiensten, zorgprogramma's en ziekenhuisfuncties vast te leggen, wordt voor verslag voorgelegd aan de algemene vergadering van het Rekenhof zodat zij de gevolgen op korte en lange termijn op de begroting van de federale overheid en van de sociale zekerheid evalueert.

Dit verslag wordt ook overgemaakt aan de federale regering evenals aan alle gemeenschapsregeringen.

Na verplicht advies te hebben ingewonnen van het Rijksinstituut voor ziekte en invaliditeitsverzekering en de bevoegde administratie van de betrokken gemeenschap en na, in voorkomend geval, het facultatief advies te hebben ingewonnen van het Federaal Kenniscentrum voor de gezondheidszorg, brengt de algemene vergadering van het Rekenhof binnen de twee maanden na de ontvangst van het voorontwerp, het voorstel, het amendement of het ontwerp een omstandig verslag uit met betrekking tot de gevolgen van deze normen, op korte en lange termijn, op de begroting van de federale overheid en van de sociale zekerheid. Deze termijn kan met één maand worden verlengd.

Dit verslag wordt meegedeeld door het Rekenhof aan de aanvrager van het verslag, aan de federale regering en aan alle gemeenschapsregeringen.

Indien het verslag stelt dat het aannemen van deze normen, op korte of lange termijn, een negatieve impact heeft voor de begroting van de federale overheid en van de sociale zekerheid, zal een overleg plaatsvinden tussen de federale regering en de gemeenschapsregeringen op vraag van de federale regering of de betrokken gemeenschapsregering. Indien dit overleg niet tot een akkoord leidt, zullen de normen onderworpen worden aan het akkoord van de federaal bevoegde ministers of aan het akkoord van de Ministerraad indien één van zijn leden de evocatie van het dossier vraagt.

Indien het verslag niet wordt gegeven binnen de termijn van twee maanden, verlengd met één maand, kan het overleg zoals bepaald in het zevende lid plaatsvinden op initiatief van de betrokken gemeenschapsregering of de federale regering.

Het Rekenhof stelt elk jaar een omstandig verslag op dat betrekking heeft op de weerslag, tijdens het vorige begrotingsjaar, van de van kracht zijnde erkenningsnormen van de gemeenschappen op de begroting van de federale overheid en van de sociale zekerheid. Dit verslag wordt meegedeeld aan de federale regering en aan de gemeenschapsregeringen ».

B.21.2. Overeenkomstig artikel 5, § 1, I, eerste lid, 8°, en tweede lid, 2°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 zijn de gemeenschappen bevoegd voor de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, evenals alle initiatieven inzake de preventieve gezondheidszorg, met uitzondering van de nationale maatregelen inzake profylaxis.

B.21.3. Uit de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 blijkt dat, wat « de activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg »

betreft, in het bijzonder is gedacht aan de opsporing van en de strijd tegen besmettelijke ziekten (*Parl. St.*, Senaat, 1979-1980, nr. 434/2, p. 125). Met betrekking tot de draagwijdte van de « nationale maatregelen inzake profylaxis » blijkt dat die aan de federale overheid voorbehouden bevoegdheid beperkt is tot de verplichte inenting (*ibid.*, p. 125).

Blijkens de parlementaire voorbereiding van de bijzondere wet van 6 januari 2014 met betrekking tot de Zesde Staatshervorming, waarbij de « initiatieven » op het vlak van de preventieve gezondheidszorg werden toegevoegd aan de opsomming van de gemeenschapsbevoegdheden in artikel 5, § 1, I, eerste lid, 8°, beschikken de gemeenschappen « over een algemene bevoegdheid met betrekking tot de gezondheidsopvoeding en preventieve gezondheidszorg ». Diezelfde parlementaire voorbereiding vermeldt dat « de federale overheid [...] niet langer maatregelen [zal] kunnen nemen inzake de gezondheidsopvoeding noch inzake activiteiten en diensten op het vlak van de preventieve gezondheidszorg, die toekomen aan de gemeenschappen ». Daarbij werd in het bijzonder erop gewezen dat de federale overheid bepaalde preventie-initiatieven, zoals vaccinatie- en screeningscampagnes, niet zou voortzetten en in de toekomst evenmin nog nieuwe dergelijke preventie-initiatieven zou kunnen invoeren « op grond van welke bevoegdheid dan ook » (*Parl. St.*, Senaat, 2012-2013, nr. 5-2232/1, pp. 42 en 43).

B.22. Voor zover zij er niet anders over hebben beschikt, moeten de Grondwetgever en de bijzondere wetgever worden geacht aan de gemeenschappen de volledige bevoegdheid te hebben toegekend tot het uitvaardigen van de regels die eigen zijn aan de hun toegewezen aangelegenheden, en zulks onverminderd de mogelijkheid om desnoods een beroep te doen op artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

B.23.1. Uit het bovenstaande volgt dat het in contact treden met (potentieel) besmette personen, alsook met hun contacten, het verstrekken van aanbevelingen, het opleggen van een afzondering of een quarantaine en het opleggen van een medisch onderzoek of medische testing, telkens met het oog op het tegengaan van de verdere verspreiding van de besmettelijke ziekte COVID-19, maatregelen zijn die behoren tot de bevoegdheid van de gemeenschappen bedoeld in artikel 5, § 1, I, eerste lid, 8°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Ook de verwerking, met de finaliteit van het voorkomen van die besmettelijke ziekte, van persoonsgegevens die met de voormelde maatregelen verband houden, valt onder diezelfde gemeenschapsbevoegdheid (zie ook RvSt, advies nr. 68.207/3 van 2 december 2020; RvSt, advies nr. 67.412/3 van 25 mei

2020; RvSt, advies nr. 67.407/3 van 20 mei 2020). De omstandigheid dat dergelijke maatregelen mogelijk een inmenging in het privéleven met zich meebrengen, leidt niet tot de conclusie dat de bestreden bepalingen een inbreuk zouden vormen op de bevoegdheid die de federale overheid ontleent aan artikel 22, eerste lid, van de Grondwet.

B.23.2. De verplichtingen inzake afzondering, quarantaine, medisch onderzoek of medische testing zijn rechtstreeks gericht tot personen. Gelet op hetgeen in B.20.4 is vermeld, zijn de Vlaamse Gemeenschap respectievelijk de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie derhalve territoriaal bevoegd om die maatregelen op te leggen aan de personen die zich in het Nederlandse taalgebied respectievelijk het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad bevinden of daar aankomen na een terugkeer uit een ander gebied. Het gegeven dat, zoals de verzoekende partij in de zaak nr. 7505 betoogt, sommige van die preventieve maatregelen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kunnen worden uitgevoerd in bepaalde instellingen, zoals ziekenhuizen, die wegens hun organisatie dienen te worden beschouwd tot de ene of de andere gemeenschap te behoren, zelfs indien de uitvoering in die instelling het gevolg is van een keuze om zich naar die instelling te begeven, leidt niet tot een andere conclusie. Zulks neemt immers niet weg dat het gaat om verplichtingen die rechtstreeks tot personen zijn gericht en die bijgevolg, wat het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betreft, vallen onder de territoriale bevoegdheid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie.

B.24. Door in strafbaarstellingen en strafsancities te voorzien wanneer de verplichtingen inzake afzondering, quarantaine, medisch onderzoek en medische testing niet worden nageleefd, of wanneer de uitvoering of de naleving ervan wordt verhinderd of belemmerd, gaan de decreet- en de ordonnantiegever tot slot niet buiten de in artikel 11 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 beoogde strafrechtelijke bevoegdheid van de gemeenschappen.

B.25. In zoverre zij zijn afgeleid uit de onbevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, zijn het zevende middel in de zaak nr. 7505 en het eerste en het derde middel in de zaak nr. 7526 niet gegrond.

De voorafgaande procedurevereisten (eerste middel in de zaak nr. 7526 en eerste middel in de zaak nr. 7606)

B.26. In het eerste middel in de zaak nr. 7526 wordt eveneens aangevoerd dat het voorstel van decreet dat heeft geleid tot het decreet van 18 december 2020 niet voor verslag werd voorgelegd aan de algemene vergadering van het Rekenhof, hetgeen in strijd zou zijn met artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Het eerste middel in de zaak nr. 7606 is afgeleid uit de schending van de artikelen 22 en 143, § 1, van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met de artikelen 36, lid 4, en 57, lid 1, van de AVG. De verzoekende partijen wijzen erop dat het voorstel van decreet dat heeft geleid tot het decreet van 18 december 2020 voor advies werd voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (zie het advies nr. 2020/49 van 17 november 2020, *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/2). Zij zijn echter van mening dat bij de totstandkoming van dat decreet eveneens de Gegevensbeschermingsautoriteit diende te worden geraadpleegd.

B.27.1. Artikel 143, § 1, van de Grondwet bepaalt :

« Met het oog op het vermijden van de belangenconflicten nemen de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, in de uitoefening van hun respectieve bevoegdheden, de federale loyaleit in acht ».

De inachtneming van de federale loyaleit veronderstelt dat, wanneer zij hun bevoegdheden uitoefenen, de federale overheid en de deelentiteiten het evenwicht van de federale constructie in haar geheel niet verstoren. De federale loyaleit betreft meer dan de loutere uitoefening van bevoegdheden : zij geeft aan in welke geest dat moet geschieden.

Het beginsel van de federale loyaleit verplicht elke wetgever erover te waken dat de uitoefening van zijn eigen bevoegdheid de uitoefening, door de andere wetgevers, van hun bevoegdheden niet onmogelijk of overdreven moeilijk maakt.

B.27.2. Artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Eenieder heeft recht op eerbiediging van zijn privé-leven, zijn gezinsleven, zijn huis en zijn briefwisseling.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan met betrekking tot de uitoefening van dit recht dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving nodig is in het belang van 's lands veiligheid, de openbare veiligheid, of het economisch welzijn van het land, de bescherming van de openbare orde en het voorkomen van strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden, of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen ».

B.27.3. Artikel 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie bepaalt :

« 1. Eenieder heeft recht op bescherming van zijn persoonsgegevens.

2. Deze gegevens moeten eerlijk worden verwerkt, voor bepaalde doeleinden en met toestemming van de betrokkene of op basis van een andere gerechtvaardigde grondslag waarin de wet voorziet. Eenieder heeft recht van inzage in de over hem verzamelde gegevens en op rectificatie daarvan.

3. Een onafhankelijke autoriteit ziet erop toe dat deze regels worden nageleefd ».

B.28.1. Zoals is vermeld in B.14.1, is het Hof krachtens artikel 142 van de Grondwet en artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 bevoegd om, bij wege van arrest, uitspraak te doen op de beroepen tot vernietiging waarbij de overeenstemming in het geding wordt gebracht van wetskrachtige normen met de regels die de bevoegdheden verdelen tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, alsmede de bestaanbaarheid ervan met de artikelen van titel II (« De Belgen en hun rechten ») en de artikelen 170, 172 en 191 van de Grondwet, alsook met artikel 143, § 1, van de Grondwet.

B.28.2. Krachtens artikel 30*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989 worden « het overleg, de betrokkenheid, het geven van inlichtingen, de adviezen, de eensluidende adviezen, de akkoorden, de gemeenschappelijke akkoorden en de voorstellen waarvan sprake is in de bijzondere wet van 8 augustus 1980, de samenwerkingsakkoorden bedoeld in artikel 92*bis* van voornoemde wet uitgezonderd, alsook in de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de Gemeenschappen en de Gewesten of in elke andere wet genomen ter uitvoering van de artikelen 39, 127, § 1, 128, § 1, 129, § 1, 130, § 1, 135, 136, 137, 140, 166, 175, 176 en 177 van de Grondwet » gelijkgesteld met bevoegdheidverdelende regels in de zin van artikel 1, 1°, van dezelfde bijzondere wet.

B.28.3. Luidens de voormelde bepalingen is het Hof bevoegd om de bestaanbaarheid te toetsen van de inhoud van een bepaling van wetgevende aard met artikel 22 van de Grondwet, in voorkomend geval in samenhang gelezen met de in het eerste middel in de zaak nr. 7606 bedoelde bepalingen van internationaal en Europees recht.

Behalve ten aanzien van de voormelde mechanismen van samenwerkingsfederalisme, bedoeld in artikel 30*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989, is het Hof in beginsel niet bevoegd om de wijze of de nadere regels van totstandkoming van een wetskrachtige bepaling te toetsen. Het Hof heeft zich bijgevolg onbevoegd verklaard voor het toetsen van de niet-raadpleging van de afdeling wetgeving van de Raad van State (arresten nrs. 73/95, ECLI:BE:GHCC:1995:ARR.073, 97/99, ECLI:BE:GHCC:1999:ARR.097, 153/2015, ECLI:BE:GHCC:2015:ARR.153, en 58/2016, ECLI:BE:GHCC:2016:ARR.058), het niet raadplegen van het beheerscomité van de sociale zekerheid (arrest nr. 97/99 van 15 september 1999, ECLI:BE:GHCC:1999:ARR.097), het gebrek aan voorafgaand vakbondsoverleg (arresten nrs. 45/92, ECLI:BE:GHCC:1992:ARR.045, en 64/2009, ECLI:BE:GHCC:2009:ARR.064) of nog het feit dat een wet is aangenomen tijdens de periode van lopende zaken (arrest nr. 70/2013 van 22 mei 2013, ECLI:BE:GHCC:2013:ARR.070). Het Hof heeft zich daarentegen wel bevoegd verklaard om te onderzoeken of een bestreden bepaling met een bijzondere meerderheid diende te worden goedgekeurd, omdat die voorwaarde noodzakelijk deel uitmaakt van het systeem tot bepaling van bevoegdheden (arrest nr. 35/2003 van 25 maart 2003, ECLI:BE:GHCC:2003:ARR.035 B.2.2).

B.29. Te dezen is het niet noodzakelijk te onderzoeken of, krachtens het voormelde artikel 30*bis*, het voor verslag voorleggen van een voorontwerp of voorstel van decreet aan de algemene vergadering van het Rekenhof overeenkomstig artikel 5, § 1, I, derde lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 dient te worden gelijkgesteld met een bevoegdheidverdelende regel en of het Hof derhalve bevoegd is om de naleving van dat vereiste te controleren. Het volstaat immers vast te stellen dat de bestreden maatregelen van de Vlaamse Gemeenschap geen enkel verband vertonen met het vastleggen van erkenningsnormen van ziekenhuizen, ziekenhuisdiensten, zorgprogramma's en ziekenhuisfuncties, zoals bedoeld in die bepaling.

Het eerste middel in de zaak nr. 7526 is bijgevolg niet gegrond.

B.30.1. Wat betreft het eerste middel in de zaak nr. 7606, dat betrekking heeft op de niet-raadpleging van de Gegevensbeschermingsautoriteit, dient allereerst te worden opgemerkt dat, zoals in B.28.3 is vermeld, het Hof bevoegd is om de wijze of de nadere regels van totstandkoming van wetskrachtige normen te toetsen ten aanzien van de mechanismen van samenwerkingsfederalisme bedoeld in artikel 30*bis* van de bijzondere wet van 6 januari 1989, en ten aanzien van de voorwaarden die noodzakelijk deel uitmaken van het systeem tot bepaling van bevoegdheden.

Het Hof is enkel bevoegd om de wijze van totstandkoming van wetten te toetsen wanneer de regels die die wijze van totstandkoming mee bepalen, worden beschouwd als regels die de onderscheiden bevoegdheid bepalen van de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten, als regels die bijdragen tot de inachtneming van de federale loyaliteit of als regels die ertoe strekken de rechten en vrijheden te waarborgen die zijn erkend door titel II of door de artikelen 170, 172 en 191 van de Grondwet.

B.30.2. Er dient te worden bepaald of de decreetgever verplicht was, krachtens de bevoegdheidsverdelende regels, de federale Gegevensbeschermingsautoriteit te raadplegen voorafgaand aan de aanneming van het bestreden decreet.

B.30.3. Op grond van de in B.19.2 bedoelde bevoegdheidsverdeling zijn de gemeenschappen en de gewesten, ieder wat hem betreft, bevoegd om een toezichthoudende instantie op te richten die belast is met het toezicht op de naleving van zowel de algemene federale regelgeving die als minimumregeling geldt in de aan gemeenschappen en de gewesten toegewezen aangelegenheden, als het toezicht op de naleving van de specifieke en aanvullende regels die zij uitvaardigen voor de verwerking van persoonsgegevens in de aangelegenheden waarvoor zij bevoegd zijn (in andere zin : advies van de algemene vergadering van de afdeling wetgeving van de Raad van State nr. 61.267/2/AV van 27 juni 2017 over het voorontwerp dat de wet van 3 december 2017 is geworden, *Parl. St.*, Kamer, 2016-2017, DOC 54-2648/001, pp. 106-116 en 120-121, in het bijzonder pp. 114-115).

Bij gebreke daaraan wordt dat toezicht uitgeoefend door de federale Gegevensbeschermingsautoriteit opgericht bij de Kamer van volksvertegenwoordigers bij artikel 3 van de wet van 3 december 2017 « tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit ».

B.30.4. Aangezien de decreetgever een toezichthoudende instantie heeft ingesteld die bevoegd is inzake bescherming van persoonsgegevens in de aangelegenheden die onder zijn bevoegdheid vallen, namelijk de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens, die een advies heeft uitgebracht over het voorstel van decreet dat heeft geleid tot het bestreden decreet (advies wetgeving VTC nr. 2020/49 van 17 november 2020, *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/2), was hij niet verplicht, krachtens de bevoegdheidverdelende regels, tevens de federale Gegevensbeschermingsautoriteit te raadplegen voorafgaand aan de aanneming van het bestreden decreet.

B.30.5. Er dient nog te worden nagegaan of, te dezen, de raadpleging van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens volstaat voor de inachtneming van de vormvereiste van raadpleging die wordt opgelegd bij artikel 36, lid 4, van de AVG, in samenhang gelezen met artikel 22 van de Grondwet.

Er dient in dat verband te worden opgemerkt dat het Hof, zoals het in de arresten nrs. 144/2012 van 22 november 2012 (ECLI:BE:GHCC:2012:ARR.144) en 29/2014 van 13 februari 2014 (ECLI:BE:GHCC:2014:ARR.029) in herinnering heeft gebracht, in beginsel niet bevoegd is om een exhaustieve materiële en formele toetsing uit te voeren van de handelingen die voorafgaan aan de aanneming van een wet, zelfs niet voor regels van internationaal en Europees recht.

B.30.6. Artikel 36, lid 4, van de AVG bepaalt :

« De lidstaten raadplegen de toezichthoudende autoriteit bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking ».

Artikel 51 van de AVG bepaalt :

« 1. Elke lidstaat bepaalt dat één of meer onafhankelijke overheidsinstanties verantwoordelijk zijn voor het toezicht op de toepassing van deze verordening, teneinde de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen in verband met de verwerking van hun persoonsgegevens te beschermen en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Unie te vergemakkelijken (‘ toezichthoudende autoriteit ’).

2. Elke toezichthoudende autoriteit draagt bij tot de consequente toepassing van deze verordening in de hele Unie. Daartoe werken de toezichthoudende autoriteiten onderling en met de Commissie samen overeenkomstig hoofdstuk VII.

3. Wanneer er in een lidstaat meer dan één toezichthoudende autoriteit is gevestigd, wijst die lidstaat de toezichthoudende autoriteit aan die die autoriteiten in het [Europees] Comité [voor gegevensbescherming] moet vertegenwoordigen en stelt hij de procedure vast om ervoor te zorgen dat de andere autoriteiten de regels in verband met het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme naleven.

4. Elke lidstaat stelt de Commissie uiterlijk op 25 mei 2018 in kennis van de wettelijke bepalingen die hij overeenkomstig dit hoofdstuk vaststelt, alsmede, onverwijld, van alle latere wijzigingen daarvan ».

Artikel 57, lid 1, c) en g), van de AVG bepaalt :

« Onverminderd andere uit hoofde van deze verordening vastgestelde taken, verricht elke toezichthoudende autoriteit op haar grondgebied de volgende taken :

[...]

c) zij verleent overeenkomstig het recht van de lidstaat, advies aan het nationale parlement, de regering, en andere instellingen en organen over wetgevingsinitiatieven en bestuursmaatregelen in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op het gebied van verwerking;

[...]

g) zij werkt samen met andere toezichthoudende autoriteiten, onder meer door informatie te delen en wederzijdse bijstand te bieden, teneinde de samenhang in de toepassing en de handhaving van deze verordening te waarborgen; ».

Artikel 61, lid 1, van de AVG bepaalt :

« De toezichthoudende autoriteiten verstrekken elkaar relevante informatie en wederzijdse bijstand om deze verordening op een consequente manier ten uitvoer te leggen en toe te passen, en nemen maatregelen om doeltreffend met elkaar samen te werken. De wederzijdse bijstand bestrijkt met name informatieverzoeken en toezichtsmaatregelen, zoals verzoeken om voorafgaande toestemming en raadplegingen, inspecties en onderzoeken ».

Artikel 63 van de AVG bepaalt :

« Teneinde bij te dragen aan de consequente toepassing van deze verordening in de gehele Unie werken de toezichthoudende autoriteiten met elkaar en waar passend samen met de Commissie in het kader van het in deze afdeling uiteengezette coherentiemechanisme ».

Artikel 68, lid 4, van de AVG bepaalt :

« Wanneer in een lidstaat meer dan één toezichthoudende autoriteit belast is met het toezicht op de toepassing van de bepalingen krachtens deze verordening, wordt overeenkomstig het recht van die lidstaat een gezamenlijke vertegenwoordiger aangewezen ».

De overwegingen 117, 119, 135 en 136 van de AVG bepalen :

« (117) Het is voor de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens van wezenlijk belang dat in elke lidstaat een toezichthoudende autoriteit wordt ingesteld die bevoegd is haar taken en bevoegdheden volstrekt onafhankelijk uit te oefenen. De lidstaten moeten de mogelijkheid hebben om in overeenstemming met hun constitutionele, organisatorische en bestuurlijke structuur meer dan één toezichthoudende autoriteit in te stellen.

[...]

(119) Wanneer een lidstaat meerdere toezichthoudende autoriteiten instelt, dient die lidstaat bij wet mechanismen in te stellen om ervoor te zorgen dat de toezichthoudende autoriteiten effectief deelnemen aan het coherentiemechanisme. De lidstaat in kwestie dient met name de toezichthoudende autoriteit aan te wijzen die optreedt als enig contactpunt voor de effectieve deelname van die autoriteiten aan de toetsing, teneinde een vlotte en soepele samenwerking met andere toezichthoudende autoriteiten, het Comité en de Commissie te verzekeren.

[...]

(135) Om te zorgen dat deze verordening in de gehele Unie consequent wordt toegepast, dient een coherentiemechanisme voor samenwerking tussen de toezichthoudende autoriteiten te worden vastgesteld. Dat mechanisme dient met name toepasselijk te zijn wanneer een toezichthoudende autoriteit voornemens is betreffende verwerkingsactiviteiten met wezenlijke gevolgen voor een betekenisvol aantal betrokkenen in verscheidene lidstaten een maatregel vast te stellen waarmee rechtsgevolgen worden beoogd. Het dient ook van toepassing te zijn wanneer een betrokken toezichthoudende autoriteit of de Commissie verzoekt om een dergelijke aangelegenheid aan het coherentiemechanisme te onderwerpen. Dat mechanisme dient geen afbreuk te doen aan maatregelen die de Commissie kan nemen in de uitoefening van de bevoegdheden die haar bij de Verdragen zijn toegekend.

(136) Bij de toepassing van het coherentiemechanisme dient het Comité binnen een bepaalde termijn een advies uit te brengen, indien een meerderheid van zijn leden daartoe beslist of indien een betrokken toezichthoudende autoriteit of de Commissie daarom verzoekt. Het Comité moet ook bevoegd zijn om juridisch bindende besluiten vast te stellen wanneer er geschillen bestaan tussen toezichthoudende autoriteiten. In welomschreven gevallen waarin er tussen toezichthoudende autoriteiten, met name in de procedure voor samenwerking tussen de leidende toezichthoudende autoriteit en de betrokken toezichthoudende autoriteiten, meningsverschillen over de zaak bestaan, met name over de vraag of er sprake is van een inbreuk op deze verordening, dient het Comité in beginsel met een tweederdemeerderheid van de leden juridisch bindende besluiten uit te vaardigen ».

B.30.7. Om te voldoen aan de vereisten van de AVG dienen de in België op grond van de interne bevoegdheidsverdeling ingestelde toezichthoudende autoriteiten te worden aangemeld bij de bevoegde instellingen van de Europese Unie, moet één dezer toezichthoudende autoriteiten worden aangewezen die de verschillende toezichtautoriteiten in het Europees Comité voor gegevensbescherming moet vertegenwoordigen en dient de procedure te worden vastgesteld om ervoor te zorgen dat de andere autoriteiten de regels in verband met het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme naleven.

B.30.8. Uit geen enkel gegeven blijkt dat de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens is aangemeld bij de bevoegde instellingen van de Europese Unie en dat er een procedure is vastgesteld om ervoor te zorgen dat zij de regels in verband met het in artikel 63 bedoelde coherentiemechanisme naleeft.

Uit de publiek beschikbare gegevens blijkt dat de federale Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) de onderscheiden Belgische autoriteiten vertegenwoordigt in het Europees Comité voor gegevensbescherming (https://edpb.europa.eu/about-edpb/about-edpb/members_nl#member-be), naast de GBA, het Vast Comité I (VCI) dat bevoegd voor de operationele gegevensverwerkingen bij de Inlichtingendiensten, het Vast Comité P dat samen met het VCI bevoegd voor de verwerkingen bij het Orgaan voor de Coördinatie en de Analyse van de Dreiging (OCAD) en het Controleorgaan op de Politie Informatie (COC) dat bevoegd is voor alle verwerkingen uitgevoerd door de Geïntegreerde Politie (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/burger/de-autoriteit/andere-autoriteiten>).

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens kan bijgevolg niet worden geacht een bevoegde toezichthoudende autoriteit in de zin van artikel 36, lid 4, van de AVG te zijn en het door die commissie gegeven advies kan bijgevolg niet worden beschouwd als een raadpleging in de zin van die bepaling.

B.30.9. Het staat aan de bevoegde overheden ter zake de nodige maatregelen te nemen. Gelet op wat is vermeld in B.30.3 en op de uit artikel 51, leden 3 en 4, van de AVG voor de lidstaten van de Europese Unie voortvloeiende verplichtingen, vermeld in B.30.7, dienen de bevoegde overheden bij het nemen van maatregelen met het oog op het voldoen aan die uit de

AVG voortvloeiende verplichtingen overigens rekening te houden met de bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 die betrekking hebben op de samenwerking tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten en, in voorkomend geval, met de uit die bepalingen en uit het evenredigheidsbeginsel voortvloeiende verplichtingen tot het sluiten van samenwerkingsakkoorden.

B.30.10. Het eerste onderdeel van het eerste middel in de zaak nr. 7606 is gegrond. De artikelen 2 en 7 tot 15 van het decreet van 18 december 2020 moeten worden vernietigd. Het tweede onderdeel van het middel moet niet worden onderzocht, aangezien dat onderzoek niet zou kunnen leiden tot een ruimere vernietiging.

B.30.11. De Vlaamse Regering verzoekt het Hof om de gevolgen van de vernietigde bepalingen te handhaven teneinde de strijd tegen de verdere verspreiding van het SARS-CoV-2-virus, en derhalve de volksgezondheid, niet in gevaar te brengen.

B.30.12. Wat betreft de handhaving van de gevolgen van de vernietigde bepalingen dient rekening te worden gehouden met het beginsel van voorrang van het Unierecht op het recht van de lidstaten. Dat beginsel verplicht alle instanties van de lidstaten om volle werking te verlenen aan de bepalingen van het Unierecht. Het beginsel impliceert dat, indien nationale wetgeving niet in overeenstemming met de vereisten van het Unierecht is vastgesteld, de nationale rechter die in het kader van zijn bevoegdheid is belast met de toepassing van de bepalingen van het Unierecht, verplicht is de volle werking van die bepalingen te verzekeren (HvJ, grote kamer, 6 oktober 2020, C-511/18, C-512/18 en C-520/18, *La Quadrature du Net*, ECLI:EU:C:2020:791, punten 214-215).

Uit het voorgaande vloeit voort dat het Hof in beginsel niet vermag wetsbepalingen waarvan het heeft geoordeeld dat ze in strijd met het Unierecht zijn vastgesteld, tijdelijk te handhaven.

Enkel het Hof van Justitie van de Europese Unie kan in beginsel, bij wijze van uitzondering en om dwingende redenen van rechtszekerheid, een voorlopige opschorting toestaan van het effect dat een regel van het Unierecht op het daarmee strijdige nationale recht voorrang heeft (HvJ, grote kamer, 6 oktober 2020, C-511/18, C-512/18 en C-520/18, *La Quadrature du Net*, ECLI:EU:C:2020:791, punten 216-217).

Een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen niet meer vatbaar zijn voor hoger beroep, is in beginsel gehouden zich tot het Hof van Justitie te wenden om het beginsel van voorrang van het Unierecht uit te leggen, zodat dit kan beoordelen of, bij uitzondering, de bepalingen van nationaal recht die strijdig zijn geacht met het Unierecht, al dan niet voorlopig, kunnen worden gehandhaafd (zie *mutatis mutandis* HvJ, 28 juli 2016, C-379/15, *Association France Nature Environnement*, ECLI:EU:C:2016:603, punt 53).

B.30.13. Wanneer evenwel het aan de orde zijnde rechtspunt is beslecht door vaste rechtspraak van het Hof van Justitie, welke ook de procedures zijn die aanleiding hebben gegeven tot die rechtspraak, zelfs indien de aan de orde zijnde vraagstukken niet volledig gelijk zijn, is een rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationaal recht niet vatbaar zijn voor beroep, er niet toe gehouden een prejudiciële vraag over de uitlegging van het Unierecht aan het Hof van Justitie voor te leggen (HvJ, grote kamer, 6 oktober 2021, C-561/19, *Conorzio Italian Management*, ECLI:EU:C:2021:799, punt 36).

B.30.14. Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie kan worden afgeleid dat het beginsel van de voorrang van het Unierecht zich er niet tegen verzet dat, wanneer maatregelen in strijd met een Unierechtelijke procedurele verplichting zijn vastgesteld, bij wijze van uitzondering de gevolgen van dergelijke maatregelen kunnen worden gehandhaafd, indien de maatregelen voor het overige geen inbreuk inhouden op materiële regels van het Unierecht, mits de niet-nakoming van die procedurele verplichting kan worden geregulariseerd met inachtneming van de procedurele vereiste, en ten slotte, op voorwaarde dat die handhaving beperkt blijft tot de duur die nodig is om de onrechtmatigheid aldus recht te zetten (HvJ, grote kamer, 6 oktober 2020, C-511/18, C-512/18 en C-520/18, *La Quadrature du Net*, ECLI:EU:C:2020:791, punten 218-219; grote kamer, 5 april 2022, C-140/20, *G.D.*, ECLI:EU:C:2022:258, 120-121).

B.30.15. Teneinde rechtsonzekerheid te vermijden die uit de vernietiging van de bestreden bepalingen zou voortvloeien, teneinde de strijd tegen de verdere verspreiding van COVID-19 niet in het gedrang te brengen, en teneinde de contactcentra en de overige betrokken actoren in staat te stellen hun werkzaamheden verder uit te kunnen oefenen, dienen, met toepassing van artikel 8, derde lid, van de bijzondere wet van 6 januari 1989, de gevolgen van de vernietigde bepalingen te worden gehandhaafd tot de inwerkingtreding van een regeling die werd

aangenomen nadat voldaan is aan de vereisten van artikel 36, lid 4, van de AVG en uiterlijk tot en met 31 december 2023.

Wat betreft de grondrechten

De toetsing aan artikel 187 van de Grondwet (eerste middel in de zaken nrs. 7494 en 7505 en zesde middel in de zaak nr. 7526)

B.31.1. In het eerste middel in de zaken nrs. 7494 en 7505 en in het zesde middel in de zaak nr. 7526 voeren de verzoekende partijen onder meer aan dat de bestreden normen niet bestaanbaar zijn met artikel 187 van de Grondwet, dat bepaalt :

« De Grondwet kan noch geheel, noch ten dele worden geschorst ».

B.31.2. Die bepaling bevestigt dat de Grondwet de hoogste rechtsnorm is en verplicht alle staatsmachten om haar in alle omstandigheden te eerbiedigen. Zij verzet zich dan ook tegen wetgeving die een van de staatsmachten zou toelaten om, zelfs in ernstige crisissituaties, de noodtoestand uit te roepen en daarbij de Grondwet of een van haar bepalingen tijdelijk buiten werking te stellen.

Zij verzet zich daarentegen niet tegen een geheel van beperkende maatregelen waarmee de bevoegde wetgever op omvattende en ingrijpende wijze reageert op een feitelijke noodsituatie zoals de COVID-19-pandemie. Zij verbiedt immers een « opschorting » van grondwetsbepalingen die als gevolg zou hebben dat die bepalingen tijdelijk niet van toepassing zijn, zodat de rechterlijke toetsing van de maatregelen die ervan afwijken, onwerkzaam zou worden. Zij verbiedt dan ook geen maatregelen die grondrechten « beperken », voor zover de bevoegde rechter die beperking aan de hand van de gebruikelijke procedures en toetsingscriteria aan die grondrechten kan toetsen.

B.31.3. Zoals uiteengezet in B.3 tot B.11 hebben de bestreden decreten en ordonnantie een strikt afgebakend toepassingsgebied. Zij leggen in het kader van een pandemie aan de erin opgesomde categorieën van personen maatregelen op inzake, enerzijds, afzondering en

quarantaine en, anderzijds, medisch onderzoek en medische testing, en zij regelen in dat verband de contactopsporing.

Hoewel de decreetgever en de ordonnantiegever met de bestreden normen, zoals uiteengezet in de in B.7 en B.8 vermelde parlementaire voorbereiding, beogen een feitelijke noodsituatie te bestrijden en de gevolgen ervan te beperken, komen dergelijke maatregelen geenszins neer op het uitroepen van een noodtoestand zoals bedoeld in B.31.2, waarbij de Grondwet of een van haar bepalingen tijdelijk buiten werking zouden worden gesteld.

B.31.4. Het eerste middel in de zaken nrs. 7494 en 7505 en het zesde middel in de zaak nr. 7526 zijn niet gegrond in zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat de bestreden bepalingen de Grondwet geheel of gedeeltelijk zouden schorsen.

De verplichting tot afzondering (maatregel van de Vlaamse Gemeenschap) en de verplichting tot quarantaine (maatregel van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie)

I. De aard van de vrijheidsbeperking en de daarmee gepaard gaande voorwaarden en waarborgen (tweede middel in de zaak nr. 7494, tweede middel in de zaak nr. 7505 en tweede middel in de zaak nr. 7526)

B.32. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494, 7505 en 7526 leiden hun respectieve middelen af uit de schending van de artikelen 10, 11, 12 en 13 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 5, 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 6 en 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en met artikel 9 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

De middelen zijn gericht tegen de maatregelen beoogd, enerzijds, in de artikelen 47, § 1, 1°, en 47/1 van het decreet van 21 november 2003 en, anderzijds, in de artikelen 13, 2°, en 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007. Zij betreffen derhalve zowel de mogelijkheid tot het bevelen van een afzondering of quarantaine door de bevoegde gezondheidsautoriteit, als de verplichting tot zelfafzondering of -quarantaine. Zij hebben betrekking op de afzondering en de quarantaine voor de besmette personen en de personen die daartoe een verhoogd risico vertonen.

Te dezen zijn de middelen en grieven in hoofdzaak afgeleid uit, enerzijds, de schending van artikel 12 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in zoverre de maatregelen een vrijheidsberoving met zich zouden meebrengen zonder dat is voldaan aan de voor dergelijke maatregelen vereiste voorwaarden en zonder dat is voorzien in de vereiste waarborgen en, anderzijds, de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6, lid 1, en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, doordat niet is voorzien in een gepaste rechterlijke controle op de bestreden maatregelen.

Het onderzoek van die grieven houdt in dat vooraf de kwalificatie moet worden bepaald die kan worden gegeven aan de verplichting tot afzondering en tot quarantaine.

B.33.1. Artikel 12, eerste lid, van de Grondwet bepaalt :

« De vrijheid van de persoon is gewaarborgd ».

B.33.2. Wanneer een verdragsbepaling die België bindt, een draagwijdte heeft die analoog is aan die van één van de grondwetsbepalingen waarvan de toetsing tot de bevoegdheid van het Hof behoort en waarvan de schending wordt aangevoerd, vormen de waarborgen vervat in die verdragsbepaling een onlosmakelijk geheel met de waarborgen die in de betrokken grondwetsbepalingen zijn opgenomen.

Vermits zowel artikel 12 van de Grondwet als artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens het recht op individuele vrijheid waarborgen, dient het Hof, bij de toetsing aan die grondwetsbepaling, rekening te houden met de voormelde verdragsbepaling.

B.33.3. Volgens de verzoekende partijen zouden de verplichting tot afzondering en de verplichting tot quarantaine die in de bestreden bepalingen worden bedoeld, een « vrijheidsberoving » vormen in de zin van artikel 5, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens. De grieven die zij uiteenzetten, zijn op die kwalificatie gegrond. Volgens de Vlaamse Regering en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie is die maatregel

daarentegen een « vrijheidsbeperking » in de zin van artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.33.4. Artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Eenieder heeft recht op persoonlijke vrijheid en veiligheid. Niemand mag van zijn vrijheid worden beroofd, behalve in de navolgende gevallen en langs wettelijke weg :

a) indien hij op rechtmatige wijze wordt gevangen gehouden na veroordeling door een daartoe bevoegde rechter;

b) indien hij op rechtmatige wijze is gearresteerd of gevangen wordt gehouden, wegens weigering een overeenkomstig de wet door een rechter gegeven bevel op te volgen of ten einde de nakoming van een door de wet voorgeschreven verplichting te verzekeren;

c) indien hij op rechtmatige wijze is gearresteerd of gevangen gehouden ten einde voor de bevoegde rechterlijke instantie te worden geleid, wanneer redelijke termen aanwezig zijn om te vermoeden, dat hij een strafbaar feit heeft begaan of indien er redelijke gronden zijn om aan te nemen dat het noodzakelijk is hem te beletten een strafbaar feit te begaan of te ontvluchten nadat hij dit heeft begaan;

d) in het geval van rechtmatige gevangenhouding van een minderjarige met het doel in te grijpen in zijn opvoeding of in het geval van zijn rechtmatige gevangenhouding, ten einde hem voor het bevoegde gezag te geleiden;

e) in het geval van rechtmatige gevangenhouding van personen die een besmettelijke ziekte zouden kunnen verspreiden, van geesteszieken, van verslaafden aan alcohol of verdovende middelen of van landlopers;

f) in het geval van rechtmatige arrestatie of gevangenhouding van personen ten einde hen te beletten op onrechtmatige wijze het land binnen te komen, of indien tegen hen een uitwijzings- of uitleveringsprocedure hangende is.

2. Iedere gearresteerde moet onverwijld en in een taal, welke hij verstaat, op de hoogte worden gebracht van de redenen van zijn arrestatie en van alle beschuldigingen welke tegen hem zijn ingebracht.

[...]

4. Eenieder die door arrestatie of gevangenhouding van zijn vrijheid is beroofd heeft het recht voorziening te vragen bij de rechter opdat deze op korte termijn beslist over de wettigheid van zijn gevangenhouding en zijn invrijheidstelling beveelt, indien de gevangenhouding onrechtmatig is.

[...] ».

Artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« 1. Een ieder die zich wettig op het grondgebied van een Staat bevindt, heeft het recht zich daar vrij te verplaatsen en er in vrijheid woonplaats te kiezen.

2. Een ieder is vrij welk land ook, met inbegrip van het zijne, te verlaten.

3. De uitoefening van deze rechten mag aan geen andere beperkingen worden gebonden dan die welke bij de wet zijn voorzien en in een democratische samenleving nodig zijn in het belang van 's lands veiligheid of van de openbare veiligheid, ter handhaving van de openbare orde, ter voorkoming van strafbare handelingen, ter bescherming van de gezondheid of van de goede zeden of ter bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

4. De in het eerste lid genoemde rechten kunnen ook, in bepaaldelijk omschreven gebieden, worden gebonden aan bij de wet voorziene beperkingen, welke gerechtvaardigd worden door het openbaar belang in een democratische samenleving ».

B.34. Of een vrijheidsbeperkende maatregel dient te worden beschouwd als een beperking van de bewegingsvrijheid in de zin van artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, dan wel als een vrijheidsberoving in de zin van artikel 5, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, hangt af van verschillende factoren, die steeds *in concreto* dienen te worden onderzocht.

Daarbij dient niet zozeer rekening te worden gehouden met de inhoud van de vrijheidsbeperkende maatregel, maar veeleer met zijn intensiteit. Belangrijke factoren bij zijn kwalificatie zijn de context waarin hij is genomen, zijn aard, zijn duur, zijn gevolgen en zijn uitvoeringswijze (EHRM, grote kamer, 12 september 2012, *Nada t. Zwitserland*, ECLI:CE:ECHR:2012:0912JUD001059308, § 225; grote kamer, 23 februari 2017, *de Tommaso t. Italië*, ECLI:CE:ECHR:2017:0223JUD004339509, §§ 80-81). De gevolgen van de maatregel moeten overigens cumulatief en in hun onderlinge wisselwerking worden onderzocht (EHRM, 6 november 1980, *Guzzardi t. Italië*, ECLI:CE:ECHR:1980:1106JUD000736776, § 95).

B.35.1. De grote kamer van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens beklemtoont dat zich in een moderne samenleving situaties kunnen voordoen waarin het publiek in het algemeen belang beperkingen op zijn bewegingsvrijheid dient te aanvaarden (EHRM, grote

kamer, 15 maart 2012, *Austin e.a. t. Verenigd Koninkrijk*, ECLI:CE:ECHR:2012:0315JUD003969209, § 59).

Wat de context betreft, dient rekening te worden gehouden met de eigenschappen van het SARS-CoV-2-virus en met de epidemiologische realiteit van de COVID-19-pandemie. Het SARS-CoV-2-virus is een zeer besmettelijk virus dat overdraagbaar is via de lucht en dat in de praktijk hoofdzakelijk via de ademhaling wordt overgedragen. Nauwe fysieke contacten tussen personen vormen dus de grootste risicofactor.

De COVID-19-pandemie wordt gekenmerkt door een hoog reproductiegetal. Zonder sanitaire maatregelen kent zij bijgevolg een zeer snelle exponentiële verspreiding. Daarnaast wordt zij gekenmerkt door een hoog aantal asymptomatische patiënten die niettemin als superverspreiders kunnen fungeren. Van de patiënten die wel symptomen ontwikkelen, dient een substantieel aantal te worden gehospitaliseerd, waarvan zelfs een aanzienlijk aantal intensieve zorg nodig heeft of zelfs overlijdt.

In die context bestaat een rechtstreeks verband, vastgesteld op basis van wetenschappelijke inzichten over de besmettelijkheid van COVID-19, tussen, enerzijds, de aard en de intensiteit van de maatregelen die de nauwe fysieke contacten tussen personen beperken en, anderzijds, het aantal patiënten en de belasting van het zorgsysteem.

In dat verband is het Europees Hof voor de Rechten van de Mens overigens van oordeel dat « de COVID-19-pandemie zonder enige twijfel zeer ernstige gevolgen kan hebben, niet alleen voor de gezondheid, maar ook voor de maatschappij, de economie, de werking van de Staat en het leven in het algemeen, en dat de situatie dus moet worden gekwalificeerd als een ‘onvoorzienbare uitzonderlijke context’ » (EHRM, 13 april 2021, beslissing, *Terheș t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2012:0413DEC004993320, § 39).

B.35.2. De bestreden maatregelen passen in een geheel van maatregelen die, gecombineerd, ertoe strekken de verspreiding van het SARS-CoV-2-virus te beperken, door een verplichting tot afzondering of tot quarantaine op te leggen, enerzijds, ten aanzien van patiënten van wie de besmetting is aangetoond of ten aanzien van wie een ernstig vermoeden van besmetting met COVID-19 bestaat (artikel 47, § 1, 1°, en artikel 47/1, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003) en, anderzijds, door een vorm van preventieve quarantaine in

te voeren waarbij het risico wordt voorkomen dat de patiënten zonder symptomen of de patiënten die nog geen symptomen van de ziekte vertonen, andere personen besmetten (artikel 47/1, § 2, eerste lid, en § 3, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003).

Voor die laatstgenoemden berust de quarantaineregeling die de ordonnantiegever van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie heeft ingevoerd daarentegen op, enerzijds, een beslissing van de geneesheer-gezondheidsinspecteur, samen met de burgemeester, ten aanzien van de patiënten die mogelijk besmet zijn na contact met een andere besmette persoon of een andere besmettingsbron (artikel 13, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007) en, anderzijds, een vorm van preventieve quarantaine door het risico te voorkomen dat de patiënten zonder symptomen of de patiënten die nog geen symptomen van de ziekte vertonen, andere personen besmetten (artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007).

B.35.3. Het Hof onderzoekt bijgevolg, opeenvolgend, de aard, de duur, de gevolgen en de voorwaarden van de afzonderingsregeling vastgelegd in artikel 47, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003 en van de quarantaineregeling vastgelegd in artikel 13, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, en vervolgens van de regeling van preventieve quarantaine vastgelegd respectievelijk in artikel 47/1, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003, in artikel 47/1, § 2, eerste lid, en § 3, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 en in artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007.

B.36.1. Allereerst kan aan de patiënten wier besmetting is aangetoond of ten aanzien van wie een verhoogd risico op besmetting met COVID-19 bestaat (hoogrisicocontacten en personen die terugkeren uit een « hoogrisicogebied ») een verplichting tot afzondering of tot quarantaine worden opgelegd door de ambtenaar-arts (artikel 47, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003) en kan hun worden verboden sociaal contact te hebben met andere personen (artikel 47, § 1, 3°).

Met artikel 47 van het decreet van 21 november 2003 beoogde de decreetgever de ambtenaar-arts middels het bevel tot tijdelijke afzondering in een ziekenhuisafdeling toe te laten adequate maatregelen te nemen in het geval van infectieuze aandoeningen die, wegens de ernst en besmettelijkheid ervan, een onmiddellijk gevaar voor een epidemische uitbreiding vormen (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2002-2003, nr. 1709/1, p. 44). De ambtenaar-arts, vermeld in artikel 44, § 3, 2°, van het decreet van 21 november 2003, beoordeelt geval per geval het

verhoogde risico op basis van de objectieve gegevens waarover hij beschikt (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2019-2020, nr. 415/1, p. 5). Die maatregel was niet beperkt tot de besmettingen met COVID-19.

Zoals is vermeld in B.7.4.2, is die maatregel evenwel vervangen, ten aanzien van de besmettingen met COVID-19, door de afwijkende regeling vastgelegd in artikel 47/1, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003 vanaf de inwerkingtreding op 21 januari 2021 van artikel 4 van het decreet van 18 december 2020.

B.36.2. Artikel 13, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007 maakt het de geneesheer-gezondheidsinspecteur, al dan niet samen met of met de medewerking van de burgemeester, ook mogelijk aan de personen ten aanzien van wie een ernstig risico op besmetting kan worden vermoed (contact met een besmette persoon of met een andere besmettingsbron) een verplichting op te leggen om in quarantaine te gaan.

Artikel 13, 2°, legt uitdrukkelijk een verband tussen, enerzijds, het risico en het gevaar van die contacten voor het overdragen van de infectie en, anderzijds, de quarantainemaatregel, zodat die maatregel ertoe strekt dat risico en gevaar tegen te gaan, hetgeen logischerwijs impliceert dat fysieke sociale contacten niet toegelaten zijn tijdens de uitvoering van de maatregel. De quarantaine betreft immers een maatregel waarbij de persoon zich dient terug te trekken uit het sociale leven (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/1, p. 4). Op analoge wijze met artikel 47 van het decreet van 21 november 2003 is die maatregel niet beperkt tot de besmettingen met COVID-19.

B.36.3. De afzonderings- of quarantainemaatregel, waarbij sociale contacten met andere personen gedurende een bepaalde periode op een vaste plaats worden belet, steunt derhalve op de sterke besmettelijkheid van het SARS-CoV-2-virus, zoals die is aangetoond op basis van bewezen wetenschappelijke gegevens, waaraan wordt herinnerd in B.35. Vanwege de aard en de gevolgen ervan beperkt een dergelijke maatregel de vrijheid van komen en gaan aanzienlijk.

Hoewel die weliswaar wordt beslist op initiatief van een ambtenaar-arts, kan die maatregel die de sociale contacten beperkt, evenwel plaatshebben in een ziekenhuisdienst, maar ook op de woonplaats van de betrokkene of op een andere gepaste plaats, zonder gepaard te gaan met

enige fysieke dwang. De betrokkene staat evenmin voortdurend onder toezicht, niet door personen of door technische middelen zoals een enkelband of camerabewaking. Het doel van die maatregel bestaat immers erin een daadwerkelijke afzondering te verzekeren, in het licht van een bijzonder besmettelijke ziekte, en die maatregel beoogt uitsluitend personen wier besmetting vaststaat of zeer waarschijnlijk is, gelet op de wetenschappelijk aangetoonde besmettelijkheid van het SARS-CoV-2-virus. Er zij overigens vastgesteld dat, voor de besmettingen met COVID-19, de regeling bepaald in artikel 47/1, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003 vanaf 21 januari 2021 afwijkt van die waarin artikel 47, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003 voorziet.

Gelet op die kenmerken kan de verplichting tot afzondering of tot quarantaine bedoeld in de bestreden bepalingen niet worden gelijkgesteld met een vrijheidsberovende maatregel, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren.

B.37.1. Die conclusie geldt eveneens voor de verplichting tot preventieve afzondering en quarantaine bepaald in, respectievelijk, artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 en artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007.

B.37.2. Artikel 47/1, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003, dat vanaf 21 januari 2021 voor de besmettingen met COVID-19 afwijkt van de regeling waarin artikel 47, § 1, 1°, voorzag, beoogt eveneens de personen wier besmetting is aangetoond of ten aanzien van wie een verhoogd risico op besmetting met COVID-19 bestaat, die verplicht, op eigen initiatief, tijdelijk in afzondering moeten gaan gedurende een bepaalde periode op een vaste plaats.

Artikel 47/1, § 2, eerste lid, en § 3, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 bepaalt dat de personen die in een hoogrisicogebied zijn geweest, die een verhoogd risico op besmetting met COVID-19 hebben of die op de hoogte zijn gebracht van het feit dat zij een verhoogd risico op besmetting met COVID-19 hebben, zich gedurende een welbepaalde periode op een vaste plaats dienen af te zonderen. De decreetgever heeft het begrip « hoogrisicogebied » omschreven als een gebied dat de bevoegde federale dienst (FOD Buitenlandse Zaken; zie *Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, p. 8) heeft aangeduid als een gebied met een zeer hoog risico op besmetting met COVID-19 (artikel 47/1, § 2, laatste lid). Het « verhoogde risico » wordt op basis van de richtlijnen van de bevoegde federale dienst (Sciensano; zie *ibid.*, p. 8) vastgesteld (artikel 47/1, § 3, laatste lid). Die

beoordeling steunt dus per definitie op de meest recente wetenschappelijke inzichten met betrekking tot de overdracht van het SARS-CoV-2-virus.

B.37.3. De verplichting tot quarantaine bepaald in artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007 beoogt, zoals is vermeld in B.8.4.2, de personen die terugkeren uit een risicogebied, vanuit epidemiologisch standpunt, of die worden geacht een « hoogrisicocontact » te zijn na een contact met een bevestigd geval, zonder enig optreden van de geneesheer-gezondheidsinspecteur of de burgemeester van de gemeente van de woonplaats van de betrokkene. Aldus worden beoogd, enerzijds, de personen die terugkeren uit een « rode zone », namelijk de steden, gemeenten, districten, regio's of landen die door de FOD Buitenlandse Zaken als zodanig zijn aangemerkt op haar website (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/1, p. 2), gelet op het feit dat « het risico om besmet te geraken met het SARS-CoV-2-virus [...] zich namelijk wereldwijd [voordoet] » (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/1, p. 2) en, anderzijds, de personen die een « hoogrisicocontact » hebben gehad, namelijk de personen die beantwoorden aan de criteria die zijn vastgelegd door de *Risk Management Group* (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/1, p. 4). In zoverre de respectieve categorieën een zekere beoordelingsbevoegdheid impliceren ten aanzien van de correcte toepassing (vb. « verhoogd risico », « hoogrisicocontact » of « contact met een geïnfecteerde persoon [...] »), blijkt uit de parlementaire voorbereiding dat die bevoegdheid niet onbeperkt is en dat de interpretatie van die begrippen moet worden afgebakend door middel van objectieve gegevens of richtlijnen. De kwalificatie als « hoogrisicocontact » steunt op criteria die zijn vastgelegd door Sciensano op basis van recente wetenschappelijke inzichten. Die criteria zijn eveneens ter beschikking gesteld van het publiek (zie <https://covid-19.sciensano.be/nl/procedures/classificatie-van-contacten>).

B.37.4. De verplichting tot preventieve afzondering waarin de bestreden bepalingen voorzien, vloeit rechtstreeks voort uit het bestreden decreet en beperkt op aanzienlijke wijze de vrijheid van komen en gaan.

Die maatregel vereist geen bevel van de ambtenaar-arts. De afzondering of de quarantaine gaan niet gepaard met fysieke dwang. De betrokkene staat evenmin onder permanente

bewaking, noch door personen, noch door technische hulpmiddelen zoals een enkelband of camerabewaking.

De plaats van de afzondering of van de quarantaine wordt niet opgelegd door de overheid, maar kan vrij worden gekozen door de betrokkene. Hij kan kiezen voor zijn hoofdverblijfplaats of een andere gepaste plaats en kan zijn afzondering dus doorbrengen in een vertrouwde omgeving. De bestreden bepaling stelt aan die keuze geen enkele andere voorwaarde dan dat zij een daadwerkelijke afzondering mogelijk maakt ten aanzien van personen voor wie een verhoogd risico op besmetting vaststaat in het licht van een bijzonder besmettelijke ziekte, rekening houdend met de wetenschappelijke inzichten over de besmettelijkheid van COVID-19.

Dat risico op besmetting steunt aldus op de epidemiologische situatie ter plekke, ofwel op een analyse door CELEVAL op basis van objectieve epidemiologische criteria (zie de beslissing van het Overlegcomité van 9 juli 2020). Die aanname kan evenwel worden bijgestuurd door een meer concrete beoordeling van het risico dat de betrokkene in die gebieden heeft gelopen (artikel 47/1, § 2, vierde lid, 2°, van het decreet van 21 november 2003, artikel 13/1, § 3, van de ordonnantie van 19 juli 2007 en *Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/1, p. 4). De voormelde verplichtingen tot afzondering en tot quarantaine steunen aldus op abstracte, wetenschappelijke beoordelingen, aangevuld met risico-inschattingen op basis van verklaringen van de betrokkenen.

B.37.5. De verplichte afzondering bedoeld in artikel 47/1, § 2, eerste lid, en § 3, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 is, in tegenstelling tot de verplichte afzondering bedoeld in artikel 47/1, § 1, eerste lid, van hetzelfde decreet, overigens geen absolute maatregel. Krachtens artikel 3, vierde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 « tot uitvoering van artikel 34/1, tweede lid, en artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 12 juni 2020 tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 » (hierna : het besluit van 8 januari 2021) kon de tijdelijke afzondering vermeld in artikel 47/1, § 2, eerste lid, en § 3, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 immers tijdelijk worden opgeheven om een noodzakelijke activiteit te vervullen die niet kon worden uitgesteld.

Bovendien kan de Vlaamse Regering, krachtens artikel 47/1, § 2, vierde lid, van het decreet van 21 november 2003, bepaalde personen die in een hoogrisicogebied zijn geweest, vrijstellen van de tijdelijke afzondering en van de verplichte COVID-19-test. Het gaat meer bepaald om personen die maar voor een beperkte duur in een hoogrisicogebied zijn geweest, personen die daar om essentiële redenen zijn geweest en personen bij wie de kans op besmetting door hun gedrag aldaar laag wordt ingeschat. Artikel 4 van het besluit van 8 januari 2021 bepaalde dat onder een « beperkte duur » minder dan 48 uur moet worden verstaan, dat de inschatting van de kans op besmetting gebeurt via de zelfevaluatie die is opgenomen in het *Passenger Locator Form*, en dat veertien opgesomde categorieën van personen worden geacht om essentiële redenen in het buitenland te verblijven.

Het besluit van 8 juni 2021 is opgeheven en vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juni 2021 « tot uitvoering van artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid », in werking getreden op 29 juni 2021, zelf gewijzigd bij besluiten van 23 december 2021 en 14 januari 2022, alvorens te worden opgeheven en vervangen bij het besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2022 « over isolatie, quarantaine en testen bij COVID-19 » (hierna : het besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2022), in werking getreden op 27 april 2022. Die verschillende besluiten getuigen van de constante zorg om afwijkingen mogelijk te maken van de verplichting tot afzondering voor het uitvoeren van essentiële activiteiten of wanneer het risico op besmetting van personen die terugkeren uit risicogebieden gering blijkt, en die afwijkingen aan te passen aan de wetenschappelijke inzichten over de besmettelijkheid van COVID-19.

B.37.6. Evenzo is de verplichting tot quarantaine bedoeld in artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007 geen absolute maatregel. Er word overigens « een beroep gedaan op de burgerzin en de individuele verantwoordelijkheid van de burgers, waarschijnlijk omdat het onmogelijk is om alle gevallen te controleren die zich op het gewestelijke grondgebied kunnen voordoen » (*Parl. St., Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/2, p. 4*).

Aldus, door het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 4 augustus 2020 « tot uitvoering van artikel 13/3, § 3, van de

ordonnantie van 19 juli 2007 betreffend het preventieve gezondheidsbeleid » op te heffen en te vervangen, staan de artikelen 1 tot 3 van het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 8 oktober 2020 « tot uitvoering van artikel 13/1, § 3 van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot opheffing van het besluit van 4 augustus 2020 van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie tot uitvoering van artikel 13/3, § 3 van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid », in werking getreden op 1 oktober 2020, afwijkingen toe van de bestreden verplichting tot afzondering voor de personen die een zelfevaluatiedocument invullen, opgenomen in het *Passenger Locator Form* bekengemaakt op de websites van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken en van de Dienst Vreemdelingenzaken, en voor zover het door het systeem voortgebrachte resultaat negatief is (artikel 1), voor de personen die minder dan 48 uur in een rode zone verblijven of die minder dan 48 uur in België verblijven (artikel 2) en voor de essentiële verplaatsingen, voor een hieraan verbonden essentiële activiteit, in zoverre de realisatie van die activiteit niet kan worden uitgesteld tot nadat de periode van quarantaine is afgelopen op voorwaarde dat de betrokkenen de essentiële activiteit waarvoor zij zich verplaatsen op eenvoudig verzoek kunnen bewijzen (artikel 3).

Die uitzonderingen zijn opgeheven en vervangen door die bedoeld in de bijlage van het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 1 april 2021 « betreffende de uitzonderingen op de verplichtingen inzake quarantaine en staalafname in het kader van de strijd tegen de COVID-19-pandemie », in werking getreden op 1 april 2021, vervolgens in de bijlage van het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 29 april 2021 « tot wijziging van het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 1 april 2021 betreffende de uitzonderingen op de verplichtingen inzake quarantaine en staalafname in het kader van de strijd tegen de COVID-19-pandemie », in werking getreden op 30 april 2021, vooraleer dat besluit zelf is opgeheven en vervangen bij het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 1 juli 2021 « betreffende de uitzonderingen op de verplichtingen inzake quarantaine en staalafname in het kader van de strijd tegen de COVID-19-pandemie », in werking getreden op 1 juli 2021. De artikelen 2 tot 4 van dat besluit voorzien in talrijke afwijkingen van de verplichting tot quarantaine bedoeld in artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, die eveneens getuigen van de constante zorg om afwijkingen mogelijk te maken van de verplichting tot afzondering voor de

uitvoering van essentiële activiteiten of wanneer het risico op besmetting van personen die terugkeren uit een risicogebied gering blijkt, en om die afwijkingen aan te passen aan de wetenschappelijke inzichten over de besmettelijkheid van COVID-19.

Daarnaast bepaalt artikel 13/1, § 2, van de ordonnantie van 19 juli 2007 dat de verplichting bedoeld in paragraaf 1, 2°, zal ophouden te bestaan na de bekendmaking van het besluit van het Verenigd College waarbij het einde van de « epidemie van het coronavirus COVID-19 » in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt vastgesteld.

B.37.7. Op 10 maart 2021 heeft het Overlegcomité een geharmoniseerde lijst van uitzonderingen van de quarantaineregels goedgekeurd waarbij de deelentiteiten zich ertoe hebben verbonden die om te zetten in hun respectieve reglementeringen op 1 april 2021.

B.37.8. De verplichting tot afzondering bepaald in artikel 47/1, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003, hoewel die niet het voorwerp kan uitmaken van afwijkingen, in tegenstelling tot die welke wordt bedoeld in artikel 47/1, § 2, eerste lid, en § 3, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003, is evenwel verantwoord in zoverre die uitsluitend de personen beoogt wier besmetting vaststaat of zeer waarschijnlijk is wegens een verhoogd risico, rekening houdend met de wetenschappelijke inzichten over de besmettelijkheid van COVID-19.

B.37.9. Gelet op die kenmerken kan de tijdelijke afzondering bepaald in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 niet worden gelijkgesteld met een vrijheidsberovende maatregel, in tegenstelling tot wat de verzoekende partijen aanvoeren.

B.38.1. Ten aanzien van de duur van de maatregel inzake de verplichting tot afzondering bepaalde artikel 47, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003 dat de verplichte tijdelijke afzondering afloopt « zodra de persoon aan wie het bevel is gegeven niet meer besmettelijk is of zodra het gevaar op besmettelijkheid is geweken ».

B.38.2. Artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 legt de Vlaamse Regering van zijn kant op de termijn van de tijdelijke afzondering te bepalen op basis van de wetenschappelijke inzichten over de incubatietijd van COVID-19. Het preciseert bovendien dat

de tijdelijke afzondering afloopt als uit een onderzoek blijkt dat de betrokkene geen gevaar vormt voor de volksgezondheid.

Ter uitvoering van die bepaling voorzag artikel 3, eerste lid, van het besluit van 8 januari 2021 erin dat de tijdelijke afzondering bedoeld in artikel 47/1, § 1, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 (1°) minstens zeven dagen duurde na het verschijnen van de symptomen en tot minstens drie dagen zonder koorts en met een verbetering van de ademhalingsymptomen, wanneer er symptomen van COVID-19 zijn, of (2°) zeven dagen vanaf de datum van de COVID-19-test, wanneer er geen COVID-19-symptomen zijn. De duur van zeven dagen is gebracht naar tien dagen bij het besluit van de Vlaamse Regering 29 januari 2021 « tot wijziging van artikel 3, eerste lid, en artikel 4, derde lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 januari 2021 tot uitvoering van artikel 34/1, tweede lid, en artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering op 12 juni 2020 tot uitvoering van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 », dat werd verantwoord door de « dringende noodzakelijkheid omdat het Overlegcomité op 22 januari 2021 heeft beslist met ingang van ten laatste 29 januari 2021 de duur van de isolatie te verlengen van 7 dagen tot 10 dagen voor de (ambulante) personen met COVID-19, hetgeen in lijn is met de aanbeveling van het *European Centre for Disease Prevention and Control* en de *World Health Organization* » (*Belgisch Staatsblad*, 8 februari 2021, p. 10375).

Evenzo voorzag artikel 3, tweede en derde lid, van het besluit van 8 januari 2021 erin dat de afzondering bedoeld in artikel 47/1, §§ 2 en 3, van het decreet van 21 november 2003 in principe 10 dagen duurt te rekenen vanaf de laatste dag waarop de betrokkene zich bevond in een hoogrisicogebied of vanaf het laatste contact dat heeft geleid tot een verhoogd risico op COVID-19, maar dat die afzondering eindigt wanneer de betrokkene een negatieve COVID-19-test heeft afgelegd op zijn vroegst de zevende dag van de tijdelijke afzondering.

De duur van de afzondering bedoeld in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 is voortaan bepaald in het besluit van de Vlaamse Regering van 1 april 2022.

B.38.3. Krachtens artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juni 2007 is de duur van de quarantaine vastgesteld door de geneesheer-gezondheidsinspecteur, zonder dat de ordonnantiegever die duur verder heeft gepreciseerd.

Echter, zoals ten aanzien van de verplichting tot afzondering waarin het decreet van 21 november 2003 voorziet, steunt de duur van de quarantaine op de beslissingen van het Overlegcomité, die zelf steunen op de ontwikkeling van de wetenschappelijke inzichten over de besmettelijkheid van COVID-19. Hieruit vloeit voort dat de quarantaine afloopt zodra het gevaar of het risico voor de volksgezondheid is geweken.

B.38.4. Uit hetgeen voorafgaat, vloeit voort dat de duur van de verplichting tot afzondering en tot quarantaine is vastgesteld en strikt is beperkt teneinde het risico op besmetting te bestrijden, rekening houdend met de wetenschappelijke inzichten over de besmettelijkheid van COVID-19.

B.39. Wat de gevolgen van de maatregel van verplichte afzondering of quarantaine betreft, bevatten de bestreden bepalingen, behoudens de verplichting om zich te laten testen, geen beperkingen op de tijdsbesteding van de betrokkene. Hij kan gedurende de ganse duur van zijn afzondering alle activiteiten ontplooiën die met die afzondering verenigbaar zijn, voor zover zij niet in strijd zijn met andere maatregelen die in het kader van de strijd tegen de COVID-19-pandemie zouden zijn genomen.

Indien de betrokkene kan telewerken, is het hem geenszins verboden zijn werkzaamheden onverkort voort te zetten vanuit de plaats van zijn afzondering. Tevens kan hij onbeperkt via alle telecommunicatiemiddelen contact houden met derden en kan hij zich onbeperkt informeren.

De in de artikelen 47 en 47/1 van het decreet van 21 november 2003 bedoelde personen die de verplichte afzondering niet naleven, stellen zich krachtens artikel 79, 1°, van dat decreet bloot aan een geldboete van 26 tot 500 euro en aan een gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden of aan een van die straffen alleen. De personen bedoeld in de artikelen 13 en 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007 die de verplichte quarantaine niet naleven, stellen zich krachtens artikel 15, 2°, van die ordonnantie bloot aan een geldboete van 1 tot 500 euro en aan een gevangenisstraf van acht dagen of aan een van die straffen alleen. Het loutere gegeven dat

de niet-naleving van de verplichting tot afzondering of tot quarantaine het voorwerp kan uitmaken van een controle door de overheid of van strafrechtelijke sancties, laat niet toe die maatregel *de plano* te kwalificeren als een vrijheidsberoving. Enerzijds zal de opportuniteit van vervolgingen worden beoordeeld door het openbaar ministerie en anderzijds zal de veroordeling van de dader van het misdrijf het voorwerp uitmaken van een beoordeling in feite en in rechte door een onafhankelijke en onpartijdige strafrechter.

B.40. Ondanks het zonder twijfel ingrijpende karakter van een principiële verplichting, opgelegd aan een persoon die geen of nog geen ziektesymptomen vertoont, om zich gedurende zeven tot tien dagen af te zonderen en in weerwil van de mogelijke strafsancities, is de in de bestreden bepalingen bedoelde maatregel geen vrijheidsberoving in de zin van artikel 5, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

De onderlinge wisselwerking van alle kenmerken van die maatregel leidt ertoe dat die maatregel veeleer als een beperking van de bewegingsvrijheid in de zin van artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens moet worden beschouwd, die verantwoord en evenredig is gelet op het feit dat de afzondering in het licht van de besmettelijkheid van COVID-19 een maatregel is die noodzakelijk is voor de bescherming van de volksgezondheid en de gezondheid van anderen. De cumulatieve benadering van die kenmerken leidt niet tot een andere conclusie.

B.41. Gelet op hetgeen voorafgaat, zijn de middelen niet gegrond, in zoverre zij zijn afgeleid uit de schending van artikel 12 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 5 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, in die mate dat de bestreden maatregelen een vrijheidsberoving met zich zouden meebrengen. De grieven die zijn afgeleid uit de niet-naleving van de voorwaarden en waarborgen die door de aangevoerde bepalingen vereist zijn, dienen derhalve niet te worden onderzocht.

Evenwel zijn de grieven inzake het ontbreken van rechterlijk toezicht en de ontstentenis van een effectief rechtsmiddel tegen de bestreden maatregelen, ook afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

B.42.1. Artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, dat onder meer het recht op een rechter waarborgt (EHRM, voltallig, 21 februari 1975, *Golder t. Verenigd Koninkrijk*, ECLI:CE:ECHR:1975:0221JUD000445170, § 36), houdt in dat geschillen over burgerlijke rechten aan de rechter moeten kunnen worden voorgelegd (EHRM, grote kamer, 15 maart 2018, *Nait-Liman t. Zwitserland*, ECLI:CE:ECHR:2018:0315JUD005135707, §§ 112-113) zodat eenieder die van oordeel is dat een inmenging in zijn rechten onrechtmatig is, over de mogelijkheid dient te beschikken om zijn zaak voor te leggen aan een rechterlijke instantie die voldoet aan de vereisten die uit die verdragsbepaling voortvloeien (EHRM, grote kamer, 14 december 2006, *Markovic e.a. t. Italië*, ECLI:CE:ECHR:2006:1214JUD000139803, § 98).

Artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens vormt een *lex specialis* ten opzichte van artikel 13 van dat Verdrag, waarbij voormeld artikel 6, lid 1, van het Verdrag het recht op een daadwerkelijk rechtsmiddel omvat (EHRM, grote kamer, 15 maart 2022, *Grzęda t. Polen*, ECLI:CE:ECHR:2022:0315JUD004357218, § 352).

B.42.2. Het recht op persoonlijke bewegingsvrijheid, zoals gewaarborgd bij artikel 2 van het Protocol nr. 4 is een « burgerlijk recht » in de zin van artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (zie EHRM, grote kamer, 23 februari 2017, *de Tommaso t. Italië*, ECLI:CE:ECHR:2017:0223JUD004339509, §§ 151-155), zodat geschillen over die vrijheid onder het toepassingsgebied van die verdragsbepaling vallen. Een inmenging in het recht op bewegingsvrijheid is slechts evenredig indien een maatregel die de bewegingsvrijheid beperkt, kan worden onderworpen aan een rechterlijk toezicht (EHRM, 25 januari 2007, *Sissanis t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2007:0125JUD002346802, § 70; 8 december 2020, *Rotaru t. Moldavië*, ECLI:CE:ECHR:2020:1208JUD002676412, § 25).

B.42.3. Het recht op toegang tot een rechter is niet absoluut en kan worden onderworpen aan voorwaarden. Die voorwaarden mogen echter niet ertoe leiden dat de toegang tot de rechter dermate wordt beperkt dat afbreuk wordt gedaan aan de essentie zelf ervan. Dat zou het geval zijn wanneer de beperkingen geen wettig doel nastreven en indien er geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het nagestreefde doel (EHRM, grote kamer, 15 maart 2018, *Nait-Liman t. Zwitserland*, ECLI:CE:ECHR:2018:0315JUD005135707, §§ 114-115).

B.42.4. Overeenkomstig vaste rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (grote kamer, 5 april 2018, *Zubac t. Kroatië*, ECLI:CE:ECHR:2018:0405JUD004016012, § 77) dient het recht op toegang tot de rechter « concreet en effectief » te zijn en niet theoretisch en illusoir :

« Die opmerking geldt in het bijzonder voor de waarborgen waarin artikel 6 voorziet, gelet op de prominente plaats die het recht op een eerlijk proces in een democratische samenleving inneemt (*Prins Hans-Adam II van Liechtenstein t. Duitsland* [GK], nr. 42527/98, § 45, EHRM 2001-VIII, en *Paroisse Gréco-Catholique Lupeni en anderen*, voormeld, § 86) ».

Dit betekent dat, om als effectief te kunnen worden beschouwd, de rechtzoekende moet beschikken over een « duidelijke en concrete mogelijkheid om een handeling die een inmenging in zijn rechten vormt te betwisten » (EHRM, 4 december 1995, *Bellet t. Frankrijk*, ECLI:CE:ECHR:1995:1204JUD002380594, § 36) :

« Het feit dat men de interne rechtsmiddelen heeft kunnen aanwenden maar enkel om zijn vorderingen onontvankelijk te horen verklaren als gevolg van de wet, voldoet niet steeds aan de vereisten van artikel 6, lid 1 [...] : ook moet de graad van toegang die verschaft wordt door de nationale wetgeving volstaan om aan een individu het ‘ recht op een rechter ’ te verzekeren, gelet op het beginsel van de voorrang van het recht in een democratische samenleving. Een daadwerkelijke uitoefening van het recht op toegang vereist dat een individu beschikt over een duidelijke en concrete mogelijkheid om een handeling die een inmenging in zijn rechten vormt te betwisten ».

B.42.5. Die verdragsbepaling waarborgt de rechtzoekenden bovendien dat hun zaak wordt behandeld door een onafhankelijke en onpartijdige rechter die volle rechtsmacht heeft om hun grieven te onderzoeken. Het rechterlijk toezicht op maatregelen die de bewegingsvrijheid beperken, dient in dat opzicht overigens betrekking te hebben op zowel de rechtmatigheid als de evenredigheid ervan (EHRM, 25 januari 2007, *Sissanis t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2007:0125JUD002346802, § 70; 2 december 2014, *Battista t. Italië*, ECLI:CE:ECHR:2014:1202JUD004397809, § 42; 8 december 2020, *Rotaru t. Moldavië*, ECLI:CE:ECHR:2020:1208JUD002676412, § 25; 19 januari 2021, *Timofeyev et Postupkin t. Rusland*, ECLI:CE:ECHR:2021:0119JUD004543114, § 133).

Die verdragsbepaling houdt ook in dat de procedures zo dienen te worden georganiseerd dat aan eenieder het recht wordt gewaarborgd dat de rechter een finale uitspraak doet over de geschillen binnen een redelijke termijn (EHRM, grote kamer, 29 november 2016, *Paroisse Gréco-Catholique Lupeni e.a. t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2016:1129JUD007694311,

§ 142; grote kamer, 6 april 2000, *Comingersoll S.A. t. Portugal*, ECLI:CE:ECHR:2000:0406JUD003538297, § 24). De redelijkheid van de duur van de procedure moet worden beoordeeld in het licht van de omstandigheden van de zaak, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met de complexiteit van de zaak, het gedrag van de rechtzoekende en van de betrokken autoriteiten en het belang van het geschil voor de rechtzoekende (EHRM, grote kamer, 25 juni 2019, *Nicolae Virgiliu Tănase t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2019:0625JUD004172013, § 209; grote kamer, 29 november 2016, *Paroisse Gréco-Catholique Lupeni e.a. t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2016:1129JUD007694311, § 143).

B.42.6. Artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie voorziet eveneens in een recht op een doeltreffende voorziening. Aan die bepaling dient dezelfde draagwijdte te worden gegeven als aan de artikelen 6 en 13 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (HvJ, grote kamer, 19 november 2019, C-585/18, C-624/18 en C-625/18, *A. K./Krajowa Rada Sądownictwa en CP en DO/Sąd Najwyższy*, ECLI:EU:C:2019:982, punt 117).

B.43. De decreetgever heeft voorzien in een procedure bij een onafhankelijk samengesteld beroepscollege, dat bevoegd is om binnen een vervaltermijn van 10 werkdagen een bindende uitspraak te doen over beroepen tegen de afzonderingsmaatregelen, vermeld in artikel 47, § 1, 1° en 3°, van het decreet van 21 november 2003 (artikel 81 van het decreet van 21 november 2003).

Artikel 81 van het decreet van 21 november 2003 bepaalt :

« § 1. Tegen de maatregelen, bedoeld in artikel 47, § 1, 1° en 3°, kan de betrokkene beroep aantekenen met een gemotiveerde en aangetekende brief bij een door de Vlaamse regering aangesteld beroepscollege, op het adres van de administratie. Dit beroep is niet opschortend.

§ 2. Het beroepscollege bestaat uit drie onafhankelijke leden die deskundig zijn op het vlak van besmettelijke ziekten. De leden van dit beroepscollege mogen niet tewerkgesteld zijn bij de administratie en mogen niet betrokken zijn bij de behandeling van de persoon aan wie het bevel is gegeven.

§ 3. Het beroepscollege doet een bindende uitspraak binnen tien werkdagen na ontvangst van het beroep. Wanneer er binnen die termijn geen beslissing genomen wordt, vervalt de maatregel.

Het beroepscollege betekent zijn uitspraak over het beroep aan de betrokkene met een aangetekende brief en bezorgt een afschrift van de uitspraak aan de betrokken ambtenaar-arts.

§ 4. De Vlaamse regering werkt de beroepsprocedure nader uit, onder meer inzake de samenstelling van het beroepscollege en inzake de wijze van vergoeding van het beroepscollege ».

B.44. Wat de aard van die beroepsprocedure betreft, kan uit die bepaling worden afgeleid dat het beroepscollege beantwoordt aan enkele essentiële kenmerken van een jurisdictioneel orgaan. Zo dienen de leden onafhankelijk te zijn ten aanzien van de partijen in de procedure en heeft de uitspraak gezag van gewijsde (cf. het bindend karakter van de uitspraak).

Voorts dient weliswaar te worden vastgesteld dat het beroep niet opschortend werkt, maar dat de bestreden maatregel wel vervalt indien binnen 10 werkdagen na ontvangst van het gemotiveerd en aangetekend beroepschrift geen beslissing over het beroep van de betrokkene werd genomen. Aldus dient het beroepscollege de door de ambtenaar-arts opgelegde maatregel te bevestigen en dus het beroep van de betrokkene af te wijzen binnen de voormelde termijn voor uitspraak, zo niet wordt de afzonderingsmaatregel automatisch opgeheven.

Het beroepscollege dient zich dus binnen een wettelijke termijn met volle rechtsmacht uit te spreken over de rechtmatigheid van de bestreden administratieve maatregel en kan de eenzijdig bindende administratieve beslissing van de ambtenaar-arts bevestigen, opheffen of wijzigen. Tegen de uitspraak van het beroepscollege kan cassatieberoep worden ingesteld bij de Raad van State (artikel 14, § 2, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

Aldus beschikken de personen die worden onderworpen aan de door de ambtenaar-arts opgelegde afzondering, vermeld in artikel 47, § 1, 1° en 3°, van het decreet van 21 november 2003, over de waarborg van een voorziening bij een rechterlijke instantie die zich uitspreekt binnen een redelijke termijn.

B.45. De decreetgever heeft noch artikel 47/1 onder de bevoegdheid van het in artikel 81 bedoelde beroepscollege gebracht, noch voorzien in een specifieke procedure om de rechtmatigheid van de verplichting tot afzondering, die voortvloeit uit de toepassing van artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, aan een rechterlijke instantie voor te leggen en in voorkomend geval bij die instantie de opheffing ervan te verkrijgen.

Aangezien een betwisting van de verplichte afzondering door de persoon die eraan wordt onderworpen in wezen een geschil betreft over een subjectief « burgerlijk » recht, namelijk de bewegingsvrijheid, en derhalve over een maatregel die valt onder het toepassingsgebied van artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, en aangezien een dergelijk geschil in wezen betrekking heeft op de vraag of de persoon onder de toepassing van de maatregel valt, een geschil dat onder de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken ressorteert, die in voorkomend geval na onderzoek van de vordering voor recht kunnen zeggen dat de betrokkene niet onder de toepassing van artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003 valt - hetgeen de toepassing van de maatregel ten aanzien van de betrokkene zou opheffen -, beschikken de betrokkenen over een voorziening bij een rechterlijke instantie.

Aangezien de gewone rechter bij wege van kort geding kan worden aangesproken om zich over het voormelde geschil op korte termijn uit te spreken (artikelen 1035 en 1036 van het Gerechtelijk Wetboek), beschikt de rechtzoekende over de mogelijkheid om een uitspraak te krijgen over de rechtmatigheid van de verplichting tot afzondering binnen een redelijke termijn in het licht van de specifieke omstandigheden van de COVID-19-pandemie.

Aldus beschikken de personen die zijn onderworpen aan de verplichte afzondering, beoogd in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, over de waarborg van een voorziening in rechte bij een rechterlijke instantie, zoals vermeld in artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.46. De ordonnantiegever heeft niet voorzien in een specifieke voorziening in rechte, maar de door de geneesheer-gezondheidsinspecteur opgelegde quarantainemaatregel, vermeld in artikel 13, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, betreft een eenzijdig bindende beslissing, waartegen de persoon die aldus aan de quarantaineplicht wordt onderworpen, een beroep tot nietigverklaring alsook een vordering tot schorsing kan instellen bij de Raad van State, die de maatregel kan schorsen of vernietigen.

Het komt evenwel aan de Raad van State toe wanneer bij hem een beroep tot nietigverklaring of een vordering tot schorsing van een maatregel, beoogd in artikel 13, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, wordt ingesteld, een uitspraak te doen binnen een redelijke termijn die voldoet aan de waarborg in artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de

rechten van mens. Artikel 16 van het koninklijk besluit van 5 december 1991 « tot bepaling van de rechtspleging in kort geding voor de Raad van State » staat hoe dan ook een spoedige uitspraak die de tenuitvoerlegging van de bestreden quarantaine schorst, niet in de weg, hetgeen in wezen neerkomt op een opheffing van de quarantaine.

Aldus beschikken de personen die zijn onderworpen aan de verplichting tot quarantaine, beoogd in artikel 13, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, over de in artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens vermelde waarborg.

B.47. De ordonnantiegever heeft niet voorzien in een specifieke voorziening om de rechtmatigheid van de quarantaineplicht die voortvloeit uit de toepassing van artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007 aan een rechterlijke instantie voor te leggen en in voorkomend geval bij die instantie de opheffing ervan te verkrijgen.

Aangezien een betwisting van de verplichte quarantaine door de persoon die eraan wordt onderworpen in wezen een geschil betreft over een subjectief « burgerlijk » recht, namelijk de bewegingsvrijheid, en derhalve over een maatregel die valt onder het toepassingsgebied van artikel 2 van het Protocol nr. 4 bij het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, en aangezien een dergelijk geschil in wezen betrekking heeft op de vraag of de persoon onder de toepassing van de maatregel valt, een geschil dat onder de bevoegdheid van de hoven en rechtbanken ressorteert, die in voorkomend geval na onderzoek van de vordering voor recht kunnen zeggen dat de betrokkene niet onder de toepassing van artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007 valt - hetgeen de toepassing van de maatregel ten aanzien van de betrokkene zou opheffen -, beschikken de betrokkenen over een voorziening bij een rechterlijke instantie.

Aangezien de gewone rechter bij wege van kort geding kan worden aangesproken om zich over het voormelde geschil op korte termijn uit te spreken (artikelen 1035 en 1036 van het Gerechtelijk Wetboek), beschikt de rechtzoekende over de mogelijkheid om een uitspraak te krijgen over de rechtmatigheid van de verplichting tot afzondering binnen een redelijke termijn in het licht van de specifieke omstandigheden van de COVID-19-pandemie.

Aldus beschikken de personen die zijn onderworpen aan de verplichte afzondering, beoogd in artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, over de waarborg van een

voorziening in rechte bij een rechterlijke instantie, zoals vermeld in artikel 6, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

B.48. Uit hetgeen voorafgaat, vloeit voort dat het eerste onderdeel van de aangevoerde middelen, zoals het werd samengevat en vermeld in B.32, niet gegrond is.

II. Het wettigheidsbeginsel in strafzaken (derde middel in de zaak nr. 7494 en derde middel in de zaak nr. 7505)

B.49. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494 en 7505 leiden hun respectieve middelen af uit de schending van de artikelen 12 en 14 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 7 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met artikel 15 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten.

Zij voeren in essentie aan dat de strafbaarstelling, krachtens artikel 79, 1°, van het decreet van 21 november 2003 en artikel 15, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, van de niet-naleving van respectievelijk de verplichting tot afzondering of tot quarantaine, het wettigheidsbeginsel in strafzaken schendt doordat die verplichtingen worden omschreven door middel van vage begrippen, waardoor de betrokken personen niet zouden kunnen inschatten in welke omstandigheden hun handelen strafbaar kan worden gesteld. Meer bepaald zijn de grieven van de verzoekende partijen gericht tegen de begrippen :

« verhoogd risico » (artikel 47, § 1, 3°, van het decreet van 21 november 2003),

« hoogrisicogebied » (artikel 47/1, § 2, van hetzelfde decreet), « contact met een geïnfecteerde persoon of [...] contact met een andere besmettingsbron » (artikel 13, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007), « hoog risicoprofiel » (artikel 13/1, § 1, van dezelfde ordonnantie) en

« rode zone » (artikel 13/1, § 1, van dezelfde ordonnantie).

B.50.1. Artikel 7, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens bepaalt :

« Niemand kan worden veroordeeld wegens een handelen of nalaten, dat geen strafbaar feit naar nationaal of internationaal recht uitmaakte ten tijde dat het handelen of nalaten geschiedde. Evenmin zal een zwaardere straf worden opgelegd dan die welke ten tijde van het begaan van het strafbare feit van toepassing was ».

B.50.2. Artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten bepaalt :

« Niemand kan worden veroordeeld wegens een handelen of nalaten, dat geen strafbaar feit naar nationaal of internationaal recht uitmaakte ten tijde dat het handelen of nalaten geschiedde. Evenmin, mag een zwaardere straf worden opgelegd dan die welke ten tijde van het begaan van het strafbare feit van toepassing was. Indien, na het begaan van het strafbare feit de wet mocht voorzien in de oplegging van een lichtere straf, dient de overtreder daarvan te profiteren ».

B.50.3. In zoverre zij het wettigheidsbeginsel in strafzaken waarborgen, hebben artikel 7, lid 1, van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 15, lid 1, van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten een draagwijdte die analoog is aan die van de artikelen 12, tweede lid, en 14 van de Grondwet.

De door die bepalingen verstrekte waarborgen vormen in die mate dan ook een onlosmakelijk geheel.

B.51. Door aan de wetgevende macht de bevoegdheid te verlenen om te bepalen in welke gevallen strafvervolgning mogelijk is, waarborgt artikel 12, tweede lid, van de Grondwet aan elke rechtsonderhorige dat geen enkele gedraging strafbaar zal worden gesteld dan krachtens regels aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering.

Het wettigheidsbeginsel in strafzaken dat uit de voormelde grondwetsbepaling en internationale bepalingen voortvloeit, gaat bovendien uit van de idee dat de strafwet moet worden geformuleerd in bewoordingen op grond waarvan eenieder, op het ogenblik waarop hij een gedrag aanneemt, kan uitmaken of dat gedrag al dan niet strafbaar is. Het vereist dat de wetgever in voldoende nauwkeurige, duidelijke en rechtszekerheid biedende bewoordingen bepaalt welke feiten strafbaar worden gesteld, zodat, enerzijds, diegene die een gedrag aanneemt, vooraf op afdoende wijze kan inschatten wat het strafrechtelijke gevolg van dat gedrag zal zijn en, anderzijds, aan de rechter geen al te grote beoordelingsbevoegdheid wordt gelaten.

Het wettigheidsbeginsel in strafzaken staat evenwel niet eraan in de weg dat de wet aan de rechter een beoordelingsbevoegdheid toekent. Er dient immers rekening te worden gehouden met het algemene karakter van de wetten, de uiteenlopende situaties waarop zij van toepassing zijn en de evolutie van de gedragingen die zij bestraffen.

Aan het vereiste dat een misdrijf duidelijk moet worden omschreven in de wet is voldaan wanneer de rechtzoekende, op basis van de bewoordingen van de relevante bepaling en, indien nodig, met behulp van de interpretatie daarvan door de rechtscolleges, kan weten voor welke handelingen en welke verzuimen hij strafrechtelijk aansprakelijk kan worden gesteld.

Enkel bij het onderzoek van een specifieke strafbepaling is het mogelijk om, rekening houdend met de elementen eigen aan de misdrijven die zij wil bestraffen, te bepalen of de door de wetgever gehanteerde algemene bewoordingen zo vaag zijn dat ze het strafrechtelijk wettigheidsbeginsel zouden schenden.

B.52. Artikel 79, 1°, van het decreet van 21 november 2003, zoals gewijzigd bij artikel 6 van het decreet van 18 december 2020, bepaalt dat het niet-naleven van de overeenkomstig de artikelen 47 en 47/1 opgelegde maatregel om in afzondering te gaan, strafbaar wordt gesteld. Artikel 15, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, zoals gewijzigd bij artikel 3 van de ordonnantie van 17 juli 2020, bepaalt dat het niet-naleven van de uit de artikelen 13, 2°, en 13/1, § 1, 2°, voortvloeiende verplichting om in quarantaine te gaan, strafbaar wordt gesteld. Derhalve dienen de voormelde bepalingen te voldoen aan het in B.51 vermelde wettigheidsbeginsel in strafzaken.

B.53.1. Krachtens artikel 47, § 1, 1°, van het decreet van 21 november 2003 zijn de personen die « een verhoogd risico » hebben om de desbetreffende infectie te hebben opgelopen slechts ertoe verplicht om in afzondering te gaan, nadat zij daartoe een bevel hebben gekregen van een ambtenaar-arts.

B.53.2. Uit artikel 13, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007 volgt dat, opdat de personen die « na contact met een geïnfecteerde persoon of na contact met een andere besmettingsbron mogelijk besmet zijn en die, door contacten met anderen, deze infectie kunnen overdragen » kunnen worden onderworpen aan een quarantaine, een uitdrukkelijke beslissing vereist is van de geneesheer-gezondheidsinspecteur.

B.53.3. De personen die in quarantaine dienen te gaan omdat zij worden beschouwd als « contactpersoon die een hoog risicoprofiel vertoont » in de zin van artikel 13/1, § 1, van de ordonnantie van 19 juli 2007, worden in het kader van het contactonderzoek geïnformeerd over het desbetreffende contact, door het contactcentrum onder leiding van de geneesheer-gezondheidsinspecteur (artikel 3 van het besluit van bijzondere machten nr. 2020/006).

B.53.4. Door de kennisgeving van het bevel van de ambtenaar-arts of van de beslissing van de geneesheer-gezondheidsinspecteur, dan wel door de contactopname in het kader van het contactonderzoek, weten of behoren de in die bepalingen bedoelde personen te weten dat zij een verplichting tot afzondering of quarantaine dienen na te leven. Bijgevolg kunnen zij de strafrechtelijke gevolgen van hun gedragingen op afdoende wijze inschatten.

B.54.1. Artikel 47/1, § 2, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 verplicht iedere persoon « die in een hoogrisicogebied is geweest » tot een tijdelijke afzondering. Krachtens het zesde lid van die bepaling « wordt verstaan onder hoogrisicogebied : een gebied dat de bevoegde federale dienst heeft aangeduid als een gebied met een zeer hoog risico op besmetting met COVID-19 ». De parlementaire voorbereiding van het decreet van 18 december 2020 vermeldt dat « met de bevoegde federale dienst wordt verwezen naar de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken » (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/1, p. 8).

B.54.2. Artikel 13/1, § 1, van de ordonnantie van 19 juli 2007 verplicht ieder persoon « afkomstig uit een stad, gemeente, district, regio of land die door de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken als rode zone is bestempeld in het kader van [de] pandemie » om onmiddellijk een quarantaine te ondergaan. In dat verband vermeldt de parlementaire voorbereiding van de ordonnantie van 17 juli 2020 :

« De algemene aanpak van grensoverschrijdende reisbeperkingen en -aanbevelingen maakt een onderscheid tussen rode, oranje en groene zones. Deze zones worden gepubliceerd op de website van Buitenlandse Zaken.

Rode zones zijn steden, gemeenten, districten, regio's of landen die door het land in kwestie (opnieuw) in lockdown worden gebracht. De lijst van rode zones kan op basis van een advies van de evaluatiecel CELEVAL worden uitgebreid tot steden, gemeenten, districten, regio's of

landen die op basis van objectieve epidemiologische criteria worden geacht een zeer hoog risico te lopen, ook binnen de Schengen+-zone.

Voor deze zones vaardigt België een formeel reisverbod uit.

Reizigers die desondanks terugkeren uit deze zones zullen worden behandeld als ‘ hoogrisicocontacten ’, wat betekent dat ze verplicht getest moeten worden en in quarantaine moeten.

Oranje zones zijn steden, gemeenten, districten, regio’s of landen waarvoor een hoog gezondheidsrisico is vastgesteld door CELEVAL op basis van objectieve epidemiologische criteria.

Voor deze zones raadt België reizen sterk af.

Reizigers die toch terugkeren uit deze zones, zullen gevraagd worden om testen en quarantaine te ondergaan » (*Parl. St.*, Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, 2019-2020, nr. B-41/1, p. 2).

B.54.3. Uit het bovenstaande volgt dat de decreetgever en de ordonnantiegever ervoor hebben gekozen bepaalde aspecten van de omschrijving van het strafbare gedrag, namelijk de plaatsen waar een persoon dient te hebben verbleven opdat hij aan een verplichting tot afzondering of quarantaine wordt onderworpen, niet zelf vast te stellen. Zij beperken zich tot een verwijzing naar de plaatsen die door de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken werden aangeduid als gebieden « met een zeer hoog risico op besmetting met COVID-19 » (artikel 47/1, § 2, zesde lid, van het decreet van 21 november 2003) dan wel als « rode zone » (artikel 13/1, § 1, van de ordonnantie van 19 juli 2007). Aldus kennen de decreet- en ordonnantiegever bindende kracht toe aan de door die overheidsdienst opgestelde lijsten.

B.54.4. In het licht van de vereisten van voorzienbaarheid en duidelijkheid van de strafwet, die voortvloeien uit het wettigheidsbeginsel in strafzaken, dienen de elementen die bepalend zijn voor het toepassingsgebied van de strafbaarstelling te worden vastgesteld in een officiële tekst, die wordt bekendgemaakt op een wijze die elke persoon de mogelijkheid biedt om te allen tijde daarvan kennis te nemen. Zoals het Hof heeft aangegeven bij zijn arrest nr. 106/2004 van 16 juni 2004 (ECLI:BE:GHCC:2004:ARR.106), is een dergelijke mogelijkheid immers, rekening houdend met het feit dat de bekendmaking overeenkomstig artikel 190 van de Grondwet een noodzakelijke voorwaarde is om officiële teksten verbindend te maken, een recht dat inherent is aan de rechtsstaat, omdat het die kennisneming is die iedereen in staat stelt zich naar die teksten te gedragen.

In beginsel gebeurt een dergelijke bekendmaking, wanneer het gaat om besluiten op het niveau van de gemeenschappen die een belang hebben voor de algemeenheid van de burgers, in het *Belgisch Staatsblad* (zie onder meer artikel 190 van de Grondwet, artikel 84 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en de artikelen 39 en 70bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989). Zoals ook de afdeling wetgeving van de Raad van State reeds heeft opgemerkt, vormt de gecentraliseerde bekendmaking van alle teksten met wetskrachtige of verordenende waarde die bindende kracht hebben in de Belgische rechtsorde, een waarborg voor de toegankelijkheid van de rechtsregels (RvSt, advies nr. 54.199/2/3 van 25 oktober 2013).

Wanneer de bevoegde wetgever het evenwel, in uitzonderlijke omstandigheden, noodzakelijk acht om af te wijken van dat beginsel door te verwijzen naar door een overheidsinstantie uitgevaardigde teksten die niet in het *Belgisch Staatsblad* zijn bekendgemaakt en daaraan bindende gevolgen te verbinden ten aanzien van een algemeenheid van de burgers, is het minstens vereist dat hij in de desbetreffende wetskrachtige bepaling op nauwkeurige wijze de vindplaats en de wijze van bekendmaking van die teksten aangeeft. Daarenboven dient die wijze van bekendmaking soortgelijke waarborgen inzake voorzienbaarheid en duidelijkheid te bieden als een bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*, hetgeen onder meer veronderstelt dat de tekst voor eenieder eenvoudig raadpleegbaar is, dat er zekerheid bestaat over de tijdstippen van bekendmaking en van inwerkingtreding, en dat niet enkel de actuele tekstversie kan worden geraadpleegd, maar ook de tekstversies die in het verleden van kracht zijn geweest.

B.54.5. Te dezen is, noch wat het begrip « hoogrisicogebied » in artikel 47/1, § 2, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003, noch wat het begrip « rode zone » in artikel 13/1, § 1, van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreft, voldaan aan de voormelde vereisten. Die bepalingen bevatten immers niet de URL van de website « www.info-coronavirus.be » waarop de lijsten met hoogrisicogebieden en rode zones zijn bekendgemaakt. Aldus vermelden zij niet op nauwkeurige wijze de vindplaats en de wijze van bekendmaking van de desbetreffende lijsten, die onontbeerlijk zijn voor een persoon die terugkeert uit het buitenland om de strafrechtelijke gevolgen van zijn handelen in te schatten.

De uitzonderlijke context van de pandemie doet geen afbreuk aan die vaststelling. De zeer beperkte tijd die nodig is om een domeinnaam te registreren, is immers verenigbaar met de spoed waarmee de maatregelen in de strijd tegen het SARS-CoV-2-virus dienden te worden genomen.

B.55. Het derde middel in de zaak nr. 7494 en het derde middel in de zaak nr. 7505 zijn gegrond in zoverre zij betrekking hebben op de begrippen « hoogrisicogebied » en « rode zone » in respectievelijk artikel 47/1, § 1, van het decreet van 21 november 2003 en artikel 13/1, § 1, van de ordonnantie van 19 juli 2007.

III. Het recht op sociale, geneeskundige en juridische bijstand (eerste onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7494 en eerste onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7505)

B.56. Het eerste onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7494 en het eerste onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7505 zijn afgeleid uit de schending van artikel 23 van de Grondwet. De verzoekende partijen voeren in essentie aan dat de decreetgever en de ordonnantiegever niet hebben voorzien in sociale, geneeskundige en juridische bijstand ten aanzien van de personen die in afzondering of quarantaine dienen te gaan. In het bijzonder zijn zij van mening dat in compenserende maatregelen had moeten worden voorzien in geval van inkomensverlies te wijten aan een afzondering of quarantaine.

B.57. De beweerde tekortkomingen in financiële of sociale compensaties in het geval van een verplichting tot afzondering of quarantaine - die als een overmachtssituatie worden beschouwd met het oog op een financiële en sociale tegemoetkoming, behoudens in het geval van een bewuste reis naar een « rode zone » - zijn niet het gevolg van de bestreden bepalingen. Indien personen die aan een quarantaine of een afzondering zijn onderworpen wegens een verblijf in een « rode zone » of een « hoogrisicogebied » wetens en willens ervoor gekozen hebben naar een vooraf als dusdanig gekend gebied te reizen, vermochten de bevoegde wetgevers redelijkerwijs te oordelen dat er geen sprake is van een overmachtssituatie waarvoor met het oog op een vorm van solidariteit van de samenleving compensatie nodig is. De verzoekende partijen tonen voor het overige niet overtuigend aan dat de bestreden bepalingen een aanzienlijke achteruitgang met zich zouden meebrengen.

B.58. De verzoekende partijen tonen evenmin aan dat zij geen recht meer zouden hebben op juridische bijstand. In zoverre die grief zo dient te worden begrepen dat zij aanklagen dat personen die aan de verplichte afzondering of quarantaine zijn onderworpen, in tegenstelling tot personen die aan de wet van 26 juni 1990 « betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke » (hierna : de wet van 26 juni 1990) worden onderworpen, niet onmiddellijk van rechtswege een advocaat toegewezen krijgen, dient, los van het feit dat het gaat om een vergelijking met een maatregel die onder de bevoegdheid van de federale overheid valt, te worden vastgesteld dat uit niets blijkt dat de betrokkenen ondanks een besmetting met of een « verhoogd risico » op COVID-19 niet zelf in staat moeten worden geacht om juridische bijstand te vinden of daarvan verstoken zouden blijven. Voor het overige blijkt uit niets dat de betrokkenen, al dan niet als een gevolg van de bestreden maatregelen, verstoken zouden blijven van de reguliere medische bijstand indien zij daar nood aan zouden hebben.

B.59. De bestreden verplichtingen tot afzondering of quarantaine strekken overigens ertoe de verdere verspreiding van de ziekte COVID-19 tegen te gaan, en dragen aldus ertoe bij te vermijden dat de gezondheidszorg, en de ziekenhuizen in het bijzonder, als gevolg van een toenemend aantal besmettingen met die ziekte onder al te grote druk zouden komen te staan. Daardoor waarborgen die verplichtingen het recht op bescherming van de gezondheid en op geneeskundige bijstand ten aanzien van de personen die behoefte hebben aan acute medische zorg en voor wie een dergelijke bijstand dus het meest dringend is.

B.60. Het eerste onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7494 en het eerste onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7505 zijn niet gegrond.

IV. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (tweede onderdeel van het tweede middel en tweede onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7494, tweede onderdeel van het tweede middel, tweede onderdeel van het vierde middel en zevende middel in de zaak nr. 7505 en vijfde middel in zaak nr. 7526)

B.61. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494, 7505 en 7526 voeren aan dat artikel 47/1, § 2, van het decreet van 21 november 2003 en artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007 in strijd zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Zij zijn in essentie van

mening dat de afbakening van het toepassingsgebied van de verplichting om in afzondering of quarantaine te gaan na in een hoogrisicogebied of rode zone te zijn geweest, niet bestaanbaar is met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie (tweede onderdeel van het vierde middel in de zaken nrs. 7494 en 7505 en vijfde middel in de zaak nr. 7526). Dat beginsel zou eveneens worden geschonden door het bestaan van verschillende maatregelen op het niveau van de Vlaamse Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (zevende middel in de zaak nr. 7505 en vijfde middel in de zaak nr. 7526), alsook doordat de wet van 26 juni 1990, in tegenstelling tot de bestreden bepalingen, in specifieke waarborgen voorziet in geval van een gedwongen opname (tweede onderdeel van het tweede middel in de zaken nrs. 7494 en 7505).

B.62.1. Krachtens het bestreden artikel 47/1, § 2, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 dient iedere persoon die in een hoogrisicogebied is geweest onmiddellijk bij zijn aankomst in het Nederlandse taalgebied in tijdelijke afzondering te gaan. Drie categorieën van personen die in een hoogrisicogebied zijn geweest, kunnen evenwel door de Vlaamse Regering worden vrijgesteld van de verplichting tot afzondering. Het gaat om personen die voor een beperkte duur in dat gebied zijn geweest, personen bij wie de kans op besmetting door hun gedrag in dat gebied laag wordt ingeschat en personen die om essentiële redenen in dat gebied zijn geweest (artikel 47/1, § 2, vierde lid). De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels van die afwijking, wat onder beperkte duur wordt verstaan en op welke manier de kans op besmetting wordt ingeschat. Zij stelt eveneens de essentiële redenen vast waarvoor de tijdelijke afzondering niet geldt (artikel 47/1, § 2, vijfde lid).

Ter uitvoering van artikel 47/1, § 2, vijfde lid, heeft de Vlaamse Regering bij de in B.37.5 vermelde besluiten de essentiële redenen vastgesteld waarvoor de tijdelijke afzondering niet geldt.

B.62.2. Het bestreden artikel 13/1, § 1, 2°, van de ordonnantie van 19 juli 2007 verplicht iedere persoon die aankomt op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad en die afkomstig is uit een stad, gemeente, district, regio of land die door de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken als rode zone is bestempeld ertoe onmiddellijk een quarantaine te ondergaan. Krachtens artikel 13/1, § 3, kunnen sommige personen van die

verplichting worden ontheven door de omstandigheden van hun verplaatsing. Het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bepaalt de gevallen en de modaliteiten van die uitzonderingen.

Ter uitvoering van die bepaling heeft het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie bij de in B.37.6 vermelde besluiten bepaald welke categorieën van personen zijn ontheven van de verplichting tot quarantaine.

B.63. Het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie sluit niet uit dat een verschil in behandeling tussen categorieën van personen wordt ingesteld, voor zover dat verschil op een objectief criterium berust en het redelijk verantwoord is. Dat beginsel verzet er zich overigens tegen dat categorieën van personen, die zich ten aanzien van de betwiste maatregel in wezenlijk verschillende situaties bevinden, op identieke wijze worden behandeld, zonder dat daarvoor een redelijke verantwoording bestaat.

Het bestaan van een dergelijke verantwoording moet worden beoordeeld rekening houdend met het doel en de gevolgen van de betwiste maatregel en met de aard van de ter zake geldende beginselen; het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie is geschonden wanneer vaststaat dat geen redelijk verband van evenredigheid bestaat tussen de aangewende middelen en het beoogde doel.

B.64.1. Zoals is vermeld in B.15, moeten de middelen van het verzoekschrift, om te voldoen aan de vereisten van artikel 6 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, niet alleen te kennen geven welke van de regels waarvan het Hof de naleving waarborgt, zouden zijn geschonden, maar ook welke de bepalingen zijn die deze regels zouden schenden, en uiteenzetten in welk opzicht die regels door de bedoelde bepalingen zouden zijn geschonden.

Wanneer een schending van het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie wordt aangevoerd, moet in de regel worden gepreciseerd welke categorieën van personen met elkaar moeten worden vergeleken en in welk opzicht de bestreden bepaling een verschil in behandeling of een identieke behandeling teweegbrengt waarvoor geen redelijke verantwoording zou bestaan.

B.64.2. Uit de uiteenzettingen van het tweede onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7505 en van het vijfde middel in de zaak nr. 7526 kan niet worden afgeleid ten aanzien van

welke categorieën van personen de verzoekende partijen precies van mening zijn dat het niet redelijk verantwoord is om in een verplichting tot afzondering of quarantaine te voorzien, laat staan om welke redenen zulks het geval zou zijn. In zoverre zij betrekking hebben op de afbakening van het toepassingsgebied van de verplichting tot afzondering of quarantaine, zijn die middelen niet ontvankelijk.

B.65.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7494 zijn van mening dat, wat de maatregelen van de Vlaamse Gemeenschap betreft, een verschil in behandeling bestaat tussen, enerzijds, personen die zich naar een hoogrisicogebied hebben begeven om « essentiële professionele redenen » en, anderzijds, personen die zich naar een dergelijk gebied hebben begeven om « essentiële familiale redenen ». Het zou niet redelijk verantwoord zijn dat enkel de eerstgenoemde personen worden vrijgesteld van de verplichting om in afzondering te gaan.

B.65.2. Een dergelijk verschil in behandeling vloeit echter niet voort uit artikel 47/1, § 2, van het decreet van 21 november 2003, dat de aard van de daarin bedoelde essentiële redenen niet preciseert, maar wel uit de wijze waarop de Vlaamse Regering de haar krachtens artikel 47/1, § 2, vijfde lid, toegekende machtiging om die essentiële redenen vast te stellen, heeft aangewend.

Het Hof vermag zich slechts uit te spreken over het al dan niet verantwoorde karakter van een verschil in behandeling, ten aanzien van de bepalingen van de Grondwet op de naleving waarvan het Hof vermag toe te zien, wanneer dat verschil aan een norm met wetgevend karakter kan worden toegeschreven. Noch artikel 1 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, noch enige andere grondwettelijke of wettelijke bepaling verleent het Hof de bevoegdheid om uitspraak te doen over de vraag of een besluit van de Vlaamse Regering al dan niet bestaanbaar is met die bepalingen van de Grondwet.

B.65.3. Het tweede onderdeel van het vierde middel in de zaak nr. 7494 is niet ontvankelijk.

B.66.1. Ten slotte dient, in zoverre de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7505 en 7526 aanvoeren dat personen in het Nederlandse taalgebied en personen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad aan verschillende maatregelen en strafbaarstellingen worden onderworpen, te worden vastgesteld dat een verschil in behandeling in aangelegenheden waar de

gemeenschappen en de gewesten over eigen bevoegdheden beschikken, het mogelijke gevolg is van een onderscheiden beleid, dat is toegelaten door de autonomie die hun door of krachtens de Grondwet is toegekend. Een zodanig verschil kan op zich niet worden geacht strijdig te zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet. Die autonomie zou geen betekenis hebben, mocht een verschil in behandeling tussen adressaten van regels die in eenzelfde aangelegenheid in de verschillende gemeenschappen en gewesten toepasselijk zijn, als zodanig worden geacht strijdig te zijn met de artikelen 10 en 11 van de Grondwet.

B.66.2. Die vaststelling geldt eveneens in zoverre de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494 en 7505 in hun tweede middel aanvoeren dat de wet van 26 juni 1990 met betrekking tot een gedwongen opname in bepaalde waarborgen zoals rechtsmiddelen voorziet, terwijl de bestreden bepalingen geen dergelijke waarborgen bevatten. Een dergelijk verschil in behandeling vindt zijn oorsprong in de onderscheiden bevoegdheden van de gemeenschappen en de federale overheid, en kan om die reden evenmin worden geacht strijdig te zijn met het beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie.

B.66.3. In die mate zijn het tweede middel in de zaak nr. 7494, het tweede en het zevende middel in de zaak nr. 7505 en het vijfde middel in de zaak nr. 7526 niet gegrond.

V. De gevolgen van de afkondiging van de toestand van pandemie door de Wereldgezondheidsorganisatie (achtste middel in de zaak nr. 7505)

B.67. Het achtste middel in de zaak nr. 7505 is afgeleid uit de schending van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 33, 34, 35 en 187 van de Grondwet, door artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007.

De verzoekende partij voert aan dat de ordonnantiegever, door te bepalen dat de opgelegde verplichting geldt « zolang de op 11 maart 2020 door de Wereldgezondheidsorganisatie afgekondigde toestand van pandemie voor Covid-19 blijft bestaan » zijn beslissingsbevoegdheid, in het bijzonder wat de opheffing van artikel 13/1 betreft, zou hebben overgedragen aan de Wereldgezondheidsorganisatie.

B.68. In zoverre de verzoekende partij stelt dat artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007 kan worden opgeheven door een beslissing van de Wereldgezondheidsorganisatie waarbij het einde van de COVID-19-pandemie wordt vastgesteld, geeft zij een onjuiste draagwijdte aan de bekritiseerde bepaling. De ordonnantiegever heeft geen enkele beslissingsbevoegdheid toebedeeld aan de Wereldgezondheidsorganisatie. De ordonnantiegever heeft enkel beoogd te bepalen gedurende welke periode of in welke omstandigheden de verplichting tot quarantaine dient te worden toegepast. Hij vermocht daarbij de toepassing van die verplichting af te stemmen op het voortbestaan van de COVID-19-pandemie, zoals bepaald door de Wereldgezondheidsorganisatie.

Het middel is niet gegrond.

Het verplicht medisch onderzoek (maatregel van de Vlaamse Gemeenschap) en de verplichte medische testing (maatregel van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie) (tweede en zesde middel in de zaak nr. 7494 en tweede en zesde middel in de zaak nr. 7505)

B.69. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7494 voeren in hun zesde middel aan dat het verplicht medisch onderzoek bij terugkeer uit een « hoogrisicogebied » (artikel 47, § 1, 2°, van het decreet van 21 november 2003, gewijzigd bij artikel 3 van het bestreden decreet van 10 juli 2020) het recht op fysieke integriteit zou schenden. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7505 voeren in hun zesde middel aan dat de verplichte medische testing bij terugkeer uit een « rode zone » overeenkomstig artikel 13/1, § 1, 1°, van de ordonnantie van 19 juli 2007, ingevoegd bij artikel 2, 2°, van de ordonnantie van 17 juli 2020, het recht op fysieke integriteit zou schenden. Daarenboven stellen de verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494 en 7505 dat de criteria om een gebied als een « hoogrisicogebied » of een « rode zone » te beschouwen, onvoldoende duidelijk zijn. Voorts voeren zij in hun tweede middel en in hun zesde middel aan dat enkel een rechter de bestreden maatregelen kan opleggen en dat niet voorzien is in een daadwerkelijk rechtsmiddel.

B.70. Gelet op hetgeen is vermeld in B.49 tot B.55, dienen het zesde middel in de zaak nr. 7494 en het zesde middel in de zaak nr. 7505 niet meer te worden onderzocht in zoverre zij betrekking hebben op de voorzienbaarheid en duidelijkheid van het begrip « hoogrisicogebied »

in artikel 47/1, § 2, eerste lid, van het decreet van 21 november 2003 en van het begrip « rode zone » in artikel 13/1, § 1, van de ordonnantie van 19 juli 2007.

De verwerking van persoonsgegevens

B.71. In het vijfde middel in de zaak nr. 7494, het vijfde middel in de zaak nr. 7505, het derde middel in de zaak nr. 7526 en het eerste en het tweede middel in de zaak nr. 7606 voeren de verzoekende partijen aan dat de bestreden maatregelen artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, met de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, met artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en met de AVG schenden.

Uit de respectieve verzoekschriften blijkt dat de grieven als volgt kunnen worden samengevat :

I. De gegevensverwerking door het centrale contactcentrum, de lokale contactcentra, de COVID-19-teams en de gemeenten (B.75 tot B.77.4);

II. De rechtsgrond voor de verwerkingen (B.78 tot B.80.3);

III. Het wettigheidsbeginsel (B.81 tot B.86.3);

IV. De rectificatie en wissing van gegevens en het recht van bezwaar (B.87 tot B.88);

V. Het gebruik van persoonsgegevens (B.89 tot B.93);

VI. Een samenwerkingsverband met externe partners (B.94 tot B.95.2).

B.72.1. Artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, artikel 17 van het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten en artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie waarborgen het recht op eerbiediging van het privéleven.

B.72.2. De verzoekende partijen voeren bovendien de schending aan van enkele bepalingen van de AVG, die de artikelen 7 en 8 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, wat betreft de bescherming van persoonsgegevens, beoogt te concretiseren.

Artikel 5 van de AVG bepaalt :

« 1. Persoonsgegevens moeten :

a) worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene rechtmatig, behoorlijk en transparant is (‘ rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie ’);

b) voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt; de verdere verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden wordt overeenkomstig artikel 89, lid 1, niet als onverenigbaar met de oorspronkelijke doeleinden beschouwd (‘ doelbinding ’);

c) toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt (‘ minimale gegevensverwerking ’);

d) juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd; alle redelijke maatregelen moeten worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld te wissen of te rectificeren (‘ juistheid ’);

e) worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is; persoonsgegevens mogen voor langere perioden worden opgeslagen voor zover de persoonsgegevens louter met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden worden verwerkt overeenkomstig artikel 89, lid 1, mits de bij deze verordening vereiste passende technische en organisatorische maatregelen worden getroffen om de rechten en vrijheden van de betrokkene te beschermen (‘ opslagbeperking ’);

f) door het nemen van passende technische of organisatorische maatregelen op een dusdanige manier worden verwerkt dat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (‘ integriteit en vertrouwelijkheid ’).

2. De verwerkingsverantwoordelijke is verantwoordelijk voor de naleving van lid 1 en kan deze aantonen (‘ verantwoordingsplicht ’) ».

Artikel 6 van de AVG bepaalt :

« 1. De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan :

a) de betrokkene heeft toestemming gegeven voor de verwerking van zijn persoonsgegevens voor een of meer specifieke doeleinden;

b) de verwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of om op verzoek van de betrokkene vóór de sluiting van een overeenkomst maatregelen te nemen;

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust;

d) de verwerking is noodzakelijk om de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon te beschermen;

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de behartiging van de gerechtvaardigde belangen van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde, behalve wanneer de belangen of de grondrechten en de fundamentele vrijheden van de betrokkene die tot bescherming van persoonsgegevens nopen, zwaarder wegen dan die belangen, met name wanneer de betrokkene een kind is.

De eerste alinea, punt f), geldt niet voor de verwerking door overheidsinstanties in het kader van de uitoefening van hun taken.

2. De lidstaten kunnen specifiekere bepalingen handhaven of invoeren ter aanpassing van de manier waarop de regels van deze verordening met betrekking tot de verwerking met het oog op de naleving van lid 1, punten c) en e), worden toegepast; hiertoe kunnen zij een nadere omschrijving geven van specifieke voorschriften voor de verwerking en andere maatregelen om een rechtmatige en behoorlijke verwerking te waarborgen, ook voor andere specifieke verwerkingssituaties als bedoeld in hoofdstuk IX.

[...] ».

Artikel 9 van de AVG bepaalt :

« 1. Verwerking van persoonsgegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen, of het lidmaatschap van een vakbond blijken, en verwerking van genetische gegevens, biometrische gegevens met het oog op de unieke identificatie van een persoon, of gegevens over gezondheid, of gegevens met betrekking tot iemands seksueel gedrag of seksuele gerichtheid zijn verboden.

2. Lid 1 is niet van toepassing wanneer aan een van de onderstaande voorwaarden is voldaan :

a) de betrokkene heeft uitdrukkelijke toestemming gegeven voor de verwerking van die persoonsgegevens voor een of meer welbepaalde doeleinden, behalve indien in Unierecht of lidstatelijk recht is bepaald dat het in lid 1 genoemde verbod niet door de betrokkene kan worden opgeheven;

b) de verwerking is noodzakelijk met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of de betrokkene op het gebied van het arbeidsrecht en het socialezekerheids- en socialebeschermingsrecht, voor zover zulks is toegestaan bij Unierecht of lidstatelijk recht of bij een collectieve overeenkomst op grond van lidstatelijk recht die passende waarborgen voor de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene biedt;

c) de verwerking is noodzakelijk ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon indien de betrokkene fysiek of juridisch niet in staat is zijn toestemming te geven;

d) de verwerking wordt verricht door een stichting, een vereniging of een andere instantie zonder winstoogmerk die op politiek, levensbeschouwelijk, godsdienstig of vakbondsgebied werkzaam is, in het kader van haar gerechtvaardigde activiteiten en met passende waarborgen, mits de verwerking uitsluitend betrekking heeft op de leden of de voormalige leden van de instantie of op personen die in verband met haar doeleinden regelmatig contact met haar onderhouden, en de persoonsgegevens niet zonder de toestemming van de betrokkenen buiten die instantie worden verstrekt;

e) de verwerking heeft betrekking op persoonsgegevens die kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;

f) de verwerking is noodzakelijk voor de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering of wanneer gerechten handelen in het kader van hun rechtsbevoegdheid;

g) de verwerking is noodzakelijk om redenen van zwaarwegend algemeen belang, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, waarbij de evenredigheid met het nagestreefde doel wordt gewaarborgd, de wezenlijke inhoud van het recht op bescherming van persoonsgegevens wordt geëerbiedigd en passende en specifieke maatregelen worden getroffen ter bescherming van de grondrechten en de fundamentele belangen van de betrokkene.

h) de verwerking is noodzakelijk voor doeleinden van preventieve of arbeidsgeneeskunde, voor de beoordeling van de arbeidsgeschiktheid van de werknemer, medische diagnoses, het verstrekken van gezondheidszorg of sociale diensten of behandelingen dan wel het beheren van gezondheidszorgstelsels en -diensten of sociale stelsels en diensten, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht, of uit hoofde van een overeenkomst met een gezondheidswerker en behoudens de in lid 3 genoemde voorwaarden en waarborgen;

i) de verwerking is noodzakelijk om redenen van algemeen belang op het gebied van de volksgezondheid, zoals bescherming tegen ernstige grensoverschrijdende gevaren voor de gezondheid of het waarborgen van hoge normen inzake kwaliteit en veiligheid van de gezondheidszorg en van geneesmiddelen of medische hulpmiddelen, op grond van Unierecht of lidstatelijk recht waarin passende en specifieke maatregelen zijn opgenomen ter bescherming van de rechten en vrijheden van de betrokkene, met name van het beroepsgeheim;

[...] ».

Artikel 16 van de AVG bepaalt :

« De betrokkene heeft het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke onverwijld rectificatie van hem betreffende onjuiste persoonsgegevens te verkrijgen. Met inachtneming van de doeleinden van de verwerking heeft de betrokkene het recht vervollediging van onvolledige persoonsgegevens te verkrijgen, onder meer door een aanvullende verklaring te verstrekken ».

Artikel 21 van de AVG bepaalt :

« 1. De betrokkene heeft te allen tijde het recht om vanwege met zijn specifieke situatie verband houdende redenen bezwaar te maken tegen de verwerking van hem betreffende persoonsgegevens op basis van artikel 6, lid 1, onder e) of f), van artikel 6, lid 1, met inbegrip van profilering op basis van die bepalingen. De verwerkingsverantwoordelijke staakt de verwerking van de persoonsgegevens tenzij hij dwingende gerechtvaardigde gronden voor de verwerking aanvoert die zwaarder wegen dan de belangen, rechten en vrijheden van de betrokkene of die verband houden met de instelling, uitoefening of onderbouwing van een rechtsvordering.

[...] ».

Artikel 36 van de AVG bepaalt :

« [...] »

4. De lidstaten raadplegen de toezichthoudende autoriteit bij het opstellen van een voorstel voor een door een nationaal parlement vast te stellen wetgevingsmaatregel, of een daarop gebaseerde regelgevingsmaatregel in verband met verwerking.

[...] ».

Artikel 57 van de AVG bepaalt :

« 1. Onverminderd andere uit hoofde van deze verordening vastgestelde taken, verricht elke toezichthoudende autoriteit op haar grondgebied de volgende taken:

[...]

c) zij verleent overeenkomstig het recht van de lidstaat, advies aan het nationale parlement, de regering, en andere instellingen en organen over wetgevingsinitiatieven en

bestuursmaatregelen in verband met de bescherming van de rechten en vrijheden van natuurlijke personen op het gebied van verwerking;

[...]».

B.72.3. Krachtens artikel 52, lid 3, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie zijn, wanneer dat Handvest rechten bevat die corresponderen met rechten die zijn gewaarborgd door het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, « de inhoud en reikwijdte ervan dezelfde als die welke er door genoemd verdrag aan worden toegekend ». Die bepaling stemt de inhoud en reikwijdte van de door het Handvest gewaarborgde rechten af op de corresponderende rechten die worden gewaarborgd door het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

In de toelichtingen bij het Handvest (2007/C 303/02), bekendgemaakt in het *Publicatieblad* van 14 december 2007, wordt aangegeven dat, onder de artikelen met dezelfde inhoud en reikwijdte als de daarmee corresponderende artikelen van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, artikel 7 van het Handvest correspondeert met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie herinnert in dat verband eraan dat « artikel 7 van het Handvest, inzake de eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven, rechten bevat die corresponderen met de door artikel 8, lid 1, van het [Europees Verdrag voor de rechten van de mens] gegarandeerde rechten en dat, overeenkomstig artikel 52, lid 3, van het Handvest, aan dat artikel 7 dus dezelfde inhoud en reikwijdte moeten worden toegekend als die welke aan artikel 8, lid 1, van het [Europees Verdrag voor de rechten van de mens] worden toegekend, zoals uitgelegd in de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens » (HvJ, 17 december 2015, C-419/14, *WebMindLicenses Kft.*, ECLI:EU:C:2015:832, punt 70; 14 februari 2019, C-345/17, *Buivids*, ECLI:EU:C:2019:122, punt 65).

Wat artikel 8 van het Handvest betreft, oordeelt het Hof van Justitie dat, zoals in artikel 52, lid 3, tweede zin, daarvan uitdrukkelijk wordt bepaald, het Unierecht een ruimere bescherming kan bieden dan het Europees Verdrag voor de rechten van de mens, en dat artikel 8 van het Handvest betrekking heeft op een ander grondrecht dan het in artikel 7 van het Handvest

geformuleerde grondrecht, dat geen equivalent heeft in het Europees Verdrag voor de rechten van de mens (HvJ, grote kamer, 21 december 2016, C-203/15 en C-698/15, *Tele2 Sverige AB*, ECLI:EU:C:2016:970, punt 129).

B.72.4. Uit het voorgaande volgt dat, binnen de werkingssfeer van het Unierecht, artikel 22 van de Grondwet, artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en artikel 7 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie analoge grondrechten waarborgen, terwijl artikel 8 van dat Handvest een specifieke rechtsbescherming betreffende persoonsgegevens beoogt.

B.73.1. Het recht op eerbiediging van het privéleven heeft een ruime draagwijdte en omvat onder meer de bescherming van persoonsgegevens en van persoonlijke informatie met betrekking tot de gezondheid (EHRM, 25 februari 1997, *Z. t. Finland*, ECLI:CE:ECHR:1997:0225JUD002200993, § 95; 10 oktober 2006, *L.L. t. Frankrijk*, ECLI:CE:ECHR:2006:1010JUD000750802, § 32; 27 februari 2018, *Mockuté t. Litouwen*, ECLI:CE:ECHR:2018:0227JUD006649009, § 93; 13 oktober 2020, *Frâncu t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2020:1013JUD006935613, § 51).

De bescherming van persoonsgegevens met betrekking tot de gezondheid is niet alleen van fundamenteel belang voor de eerbiediging van het privéleven van de persoon, maar ook voor zijn vertrouwen in de gezondheidszorg (EHRM, 25 februari 1997, *Z. t. Finland*, ECLI:CE:ECHR:1997:0225JUD002200993, § 95). Zonder die bescherming zouden personen ervan kunnen worden afgehouden gevoelige en persoonlijke informatie te delen met zorgverstrekkers of met diensten van de gezondheidszorg waardoor ze niet alleen hun eigen gezondheid, maar, in geval van besmettelijke ziekten, ook de samenleving in gevaar kunnen brengen (*ibid.*, § 95).

B.73.2. De rechten die bij artikel 22 van de Grondwet en bij artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens worden gewaarborgd, zijn evenwel niet absoluut. Zoals is vermeld in B.64.2, sluiten zij een overheidsinmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven niet uit, maar vereisen dat zij wordt toegestaan door een voldoende precieze wettelijke bepaling, dat zij beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte in een democratische samenleving en dat zij evenredig is met de daarmee nagestreefde wettige doelstelling.

De in de artikelen 7 en 8 van het Handvest verankerde grondrechten hebben evenmin een absolute gelding (HvJ, grote kamer, 16 juli 2020, C-311/18, *Data Protection Commissioner*, ECLI:EU:C:2020:559, punt 172).

Overeenkomstig artikel 52, lid 1, eerste zin, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie moeten beperkingen op de uitoefening van de daarin erkende rechten en vrijheden, waaronder met name het door artikel 7 gewaarborgde recht op eerbiediging van het privéleven en het in artikel 8 ervan neergelegde recht op bescherming van persoonsgegevens, bij wet worden gesteld, de wezenlijke inhoud van die rechten eerbiedigen en, met inachtneming van het evenredigheidsbeginsel, noodzakelijk zijn en daadwerkelijk beantwoorden aan een doelstelling van algemeen belang of aan de eisen van de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen (HvJ, grote kamer, 6 oktober 2020, C-623/17, *Privacy International*, ECLI:EU:C:2020:790, punt 64). In diezelfde zin moeten overeenkomstig artikel 23 van de AVG beperkingen van bepaalde daarin opgenomen verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijken en de rechten van de betrokkenen worden ingesteld bij wet, de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laten, in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel zijn ter verwezenlijking van het nagestreefde doel, en de in het tweede lid geformuleerde specifieke vereisten naleven (HvJ, grote kamer, 6 oktober 2020, C-511/18, C-512/18 en C-520/18, *La Quadrature du Net*, ECLI:EU:C:2020:791, punten 209-210; 10 december 2020, C-620/19, *Land Nordrhein-Westfalen*, ECLI:EU:C:2020:1011, punt 46).

B.74.1. Bij artikel 22 van de Grondwet wordt aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehouden om te bepalen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan het recht op eerbiediging van het privéleven. Het waarborgt aldus aan elke burger dat geen inmenging in de uitoefening van dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering.

Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettigheidsbeginsel, voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld.

Bijgevolg moeten de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens in de wet, het decreet of de ordonnantie zelf worden vastgelegd. In dat verband maken de volgende elementen, ongeacht de aard van de betrokken aangelegenheid, in beginsel essentiële elementen uit : (1) de categorie van verwerkte gegevens, (2) de categorie van betrokken personen (3) de met de verwerking nagestreefde doelstelling, (4) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens en (5) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens (advies van de algemene vergadering van de afdeling wetgeving van de Raad van State nr. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet « betreffende de maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie » (*Parl. St.*, Kamer, 2020-2021, DOC 55-1951/001, p. 119).

B.74.2. Naast het formele wettigheidsvereiste legt artikel 22 van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens en met de artikelen 7, 8 en 52 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, de verplichting op dat de inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven en in het recht op bescherming van persoonsgegevens in duidelijke en voldoende nauwkeurige bewoordingen wordt geformuleerd die het mogelijk maken de hypothesen te voorzien waarin de wetgever een dergelijke inmenging in het recht op eerbiediging van het privéleven toestaat.

Inzake de bescherming van de persoonsgegevens impliceert dat vereiste van voorzienbaarheid dat voldoende precies moet worden bepaald in welke omstandigheden de verwerkingen van persoonsgegevens zijn toegelaten (EHRM, grote kamer, 4 mei 2000, *Rotaru t. Roemenië*, ECLI:CE:ECHR:2000:0504JUD002834195, § 57; grote kamer, 4 december 2008, *S. en Marper t. Verenigd Koninkrijk*, ECLI:CE:ECHR:2008:1204JUD003056204, § 99). Het vereiste dat de beperking bij wet dient te worden ingesteld, houdt met name in dat de rechtsgrond die de inmenging in die rechten toestaat, zelf de reikwijdte van de beperking op de uitoefening van het betrokken recht moet bepalen (HvJ, 6 oktober 2020, C-623/17, *Privacy International*, ECLI:EU:C:2020:790, punt 65).

Derhalve moet eenieder een voldoende duidelijk beeld kunnen hebben van de verwerkte gegevens, de bij een bepaalde gegevensverwerking betrokken personen en de voorwaarden voor en de doeleinden van de verwerking.

I. De gegevensverwerking door het centrale contactcentrum, de lokale contactcentra, de COVID-19-teams en de gemeenten (vijfde middel in de zaak nr. 7494, vijfde middel in de zaak nr. 7505, derde middel in de zaak nr. 7526 en tweede middel in de zaak nr. 7606)

B.75. De verzoekende partijen voeren in wezen aan dat de decreetgever in het kader van de gegevensverwerking door het centrale contactcentrum (artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020), de veldonderzoekers en hun supervisors (artikel 5 van hetzelfde decreet), de lokale contactcentra (artikel 6 van hetzelfde decreet) en de COVID-19-teams (artikel 6/2 van hetzelfde decreet) het recht op eerbiediging van het privéleven zou hebben geschonden doordat medische persoonsgegevens met een ruime kring van actoren worden gedeeld.

B.76. Met het oog op het bestrijden en tegengaan van de verdere verspreiding van een besmettelijke ziekte vermocht de decreetgever in te zetten op een systeem van contactopsporing en begeleiding van personen waarbij een aantal instanties en personen toegang hebben tot bepaalde medische gegevens van personen.

Naast het centrale contactcentrum, dat belast is met de opsporing en de begeleiding van personen met een bevestigde of vermoedelijke diagnose van COVID-19, die risicodragende contacten met besmette personen hebben gehad, of die vermoedelijk besmet zijn (artikel 3), heeft de decreetgever voorzien in de mogelijkheid tot oprichting van lokale contactcentra, die ter aanvulling of ter vervanging van het voormelde centrale contactcentrum zijn belast met identieke opdrachten inzake opsporing en begeleiding van personen (artikel 6). Met het oog op het afleggen van fysieke bezoeken heeft de decreetgever ook voorzien in een databank waarin persoonsgegevens met veldonderzoekers van het centrale contactcentrum en hun supervisors worden gedeeld teneinde fysieke bezoeken en de opvolging ervan mogelijk te maken (artikel 5). De COVID-19-teams bieden de artsen-ambtenaren en andere ambtenaren ondersteuning bij het contact- en omgevingsonderzoek, adviseren de lokale besturen over het nemen van maatregelen ter preventie van verdere verspreiding van COVID-19 en organiseren medische en psychologische ondersteuning van personen. Het aldus door de decreetgever ingestelde systeem van opsporing, opvolging en begeleiding brengt de verwerking van medische persoonsgegevens met zich mee.

B.77.1. De decreetgever heeft de verwerking van de persoonsgegevens door die kring van actoren bij wetskrachtige norm ingesteld. De actoren dragen allen bij aan de opsporing, opvolging en begeleiding van personen die (potentieel) geraakt zijn door COVID-19, waarvan de verdere verspreiding dient te worden tegengegaan. In het kader van hun opdrachten dienen zij bepaalde gegevens te verzamelen of toegang te hebben tot bepaalde gegevens om die doelstelling mee te bewerkstelligen.

B.77.2. Voorts dient te worden benadrukt dat al die actoren onderworpen zijn aan een wettelijke geheimhoudingsplicht waarvan de schending strafrechtelijk wordt bestraft. De medewerkers van het centrale contactcentrum dat is opgericht door de door de Vlaamse Regering aangewezen structuur, zijn onderworpen aan het beroepsgeheim krachtens artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020 (zie arrest nr. 110/2022 van 22 september 2022, ECLI:BE:GHCC:2022:ARR.110, B.60). Dit geldt eveneens voor personen die in opdracht van een lokaal contactcentrum opdrachten uitvoeren (artikel 6 van het decreet van 29 mei 2020) en de leden van het COVID-19-team (artikel 6/2 van het decreet van 29 mei 2020).

In de interpretatie volgens welke die actoren, met inbegrip van de veldonderzoekers en hun supervisors, verplicht zijn om de persoonsgegevens geheim te houden waarvan zij kennis krijgen bij de uitoefening van hun opdracht, schenden de bestreden bepalingen het recht op eerbiediging van het privéleven en het recht op bescherming van de persoonsgegevens niet (zie in dezelfde zin arrest nr. 110/2022, ECLI:BE:GHCC:2022:ARR.110, B.61).

B.77.3. De verzoekende partijen tonen overigens niet aan dat de betrokkenheid van die kring van actoren niet noodzakelijk zou zijn om de doelstelling van de decreetgever te bereiken, noch zetten zij uiteen dat de decreetgever in onvoldoende waarborgen heeft voorzien bij de gegevensverwerking door die actoren.

B.77.4. Onder voorbehoud van de in B.77.2 vermelde interpretatie is de grief is niet gegrond.

II. De rechtsgrond voor de verwerkingen (vijfde middel in de zaak nr. 7494 en vijfde middel in de zaak nr. 7505)

B.78. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494 en 7505 voeren aan dat artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003 en artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007 het delen van persoonsgegevens met lokale besturen toelaten, terwijl de voorafgaande verwerking van die persoonsgegevens zonder rechtsgrond is geschied.

B.79. De verzoekende partij in de zaak nr. 7505 voert aan dat met toepassing van artikel 13/1 van de ordonnantie van 19 juli 2007 persoonsgegevens zouden worden verwerkt en in het bijzonder zouden worden gedeeld met de burgemeester, zonder dat voorzien is in een rechtsgrond. Uit de bewoordingen van die bepaling blijkt echter dat zij geen verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens. De grief is bijgevolg niet gegrond.

B.80.1. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7494 bekritisieren artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003. Die bepaling voorziet in de mogelijkheid tot gegevensdeling met de gemeenten, binnen de bevoegdheden van de gemeenten conform artikel 135, § 2, van de Nieuwe Gemeentewet van 24 juni 1988, van de voor- en achternaam, het adres van de plaats van afzondering, en de duur van afzondering, van personen die zijn onderworpen aan de verplichte afzondering en de verplichte testing in het kader van COVID-19, met het oog op de handhaving van die maatregelen bedoeld in artikel 47/1 van hetzelfde decreet, door de burgemeester van de hoofdverblijfplaats of een andere gepaste plaats waar die persoon in tijdelijke afzondering gaat. De bestreden bepaling preciseert dat de persoonsgegevens kunnen worden gedeeld van (1) personen van wie bewezen is dat ze besmet zijn met COVID-19 of van wie de arts een ernstig vermoeden heeft dat zij besmet zijn met COVID-19 (artikel 47/1, § 1, eerste lid), (2) personen die in een hoogrisicogebied zijn geweest (artikel 47/1, § 2, eerste lid) en (3) personen die een verhoogd risico hebben op COVID-19 (artikel 47/1, § 3, eerste lid).

B.80.2. De persoonsgegevens die de door de Vlaamse Regering aangewezen verwerkingsverantwoordelijke krachtens de bestreden bepaling met de gemeenten kan delen, worden geput uit « Gegevensbank I », die is opgericht bij artikel 2, § 1, van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 en die wordt beheerd door Sciensano. In zoverre de verzoekende partijen aanvoeren dat die gegevens worden geput uit een databank waarin niet bij enige regel is voorzien, berusten de grieven bijgevolg op een foutief uitgangspunt.

B.80.3. Die verwerkingsverantwoordelijke beschikt overigens over de in Gegevensbank I vervatte persoonsgegevens op grond van artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020, dat voor de verwerking van persoonsgegevens door het centraal contactcentrum op zijn beurt verwijst naar het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020. Die normen, in samenhang gelezen met de artikelen 34/1 en 47/1 van het decreet van 21 november 2003, bieden een afdoende grondslag voor de doorgifte van de in de bestreden bepaling vermelde persoonsgegevens aan de gemeenten.

Bijgevolg is de grief niet gegrond.

III. Het wettigheidsbeginsel (tweede middel in de zaak nr. 7606)

B.81. De verzoekende partij in de zaak nr. 7606 voert in haar tweede middel aan dat de decreetgever niet zelf alle essentiële aspecten van de aangelegenheid heeft geregeld, maar dit heeft opgedragen aan de uitvoerende macht en onvoldoende precieze bepalingen heeft vastgesteld. De grieven zijn gericht tegen artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003, artikel 3, § 1, van het decreet van 29 mei 2020 en de artikelen 5, 6 en 6/2 van het decreet van 29 mei 2020.

B.82. De essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens, zoals vermeld in B.74.1, worden vastgelegd in artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003 : (1) de categorie van verwerkte gegevens (voor- en achternaam, het adres van de plaats waar de afzondering wordt ondergaan, en de termijn van de afzondering), (2) de categorie van betrokken personen (de personen die worden vermeld in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003), (3) de met de verwerking nagestreefde doelstelling (de handhaving van de maatregelen vermeld in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003), (4) de categorie van personen die toegang hebben tot de verwerkte gegevens (de gemeente) en (5) de maximumtermijn voor het bewaren van de gegevens (uiterlijk tot het einde van de maatregel, vermeld in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003).

B.83. Hieruit volgt dat de decreetgever de essentiële elementen van de verwerking van persoonsgegevens zelf heeft geregeld in overeenstemming met hetgeen in B.74.1 is vermeld.

B.84. Artikel 6/2, § 1, vierde lid, en artikel 6/2, § 2, derde en tiende lid, van het decreet van 29 mei 2020 omschrijven zelf de inhoud van de activiteiten van de COVID-19 teams. Zij machtigen de Vlaamse Regering slechts om die activiteiten nader te precisieren. De decreetgever is er niet toe gehouden zelf alle te nemen technische en organisatorische maatregelen ter bescherming van de verwerking van persoonsgegevens te bepalen. Het betreft immers bij uitstek een veeleer technische materie die onderhevig is aan evoluties en bijgevolg door de uitvoerende macht sneller en effectiever kan worden geregeld en bijgestuurd.

Voorts bevat ook artikel 6/2, § 2, achtste lid, van het decreet van 29 mei 2020 alle in B.74.1 vermelde essentiële elementen die bij wetkrachtige norm dienen te worden geregeld.

B.85. Uit het voorgaande volgt dat de grieven die zijn afgeleid uit de schending van het wettigheidsbeginsel niet gegrond zijn.

B.86.1. Wat de beweerde onduidelijkheid van artikel 3, § 1, en van artikel 6 van het decreet van 29 mei 2020 betreft, blijkt uit de bepalingen van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 duidelijk dat de in het geding zijnde gegevensverwerking door het centrale contactcentrum wordt beheerst door voormeld samenwerkingsakkoord, niet alleen wat betreft de doeleinden, maar ook wat de andere aspecten van de verwerking betreft waarvoor de decreetgever niet op grond van het voormelde akkoord in eigen regels heeft voorzien.

Wat de beweerde onduidelijkheid van artikel 5 van het decreet van 29 mei 2020 betreft, blijkt dat de grief in wezen is gericht tegen het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 waarnaar de bestreden bepaling verwijst. Aangezien noch het voormelde samenwerkingsakkoord, noch de instemmingsakten met dat akkoord het voorwerp zijn van het beroep in de zaak nr. 7606, is die grief onontvankelijk.

B.86.2. Artikel 6/2, § 2, van het decreet van 29 mei 2020 bepaalt welke persoonsgegevens door de COVID-19-teams worden verwerkt ten aanzien van « de personen bij wie een COVID-19-test heeft uitgewezen dat ze besmet zijn en van de personen van wie de arts een ernstig vermoeden heeft dat ze besmet zijn met COVID-19, maar bij wie geen COVID-19-test

is uitgevoerd of voorgeschreven, of bij wie de COVID-19-test heeft uitgewezen dat ze niet besmet waren ». De verzoekende partijen voeren aan dat verscheidene van die gegevens onduidelijk zijn geformuleerd.

Het in artikel 6/2, § 2, eerste lid, 1°, van het decreet van 29 mei 2020 gehanteerde begrip « identificatiegegevens » dient, rekening houdend met de context van de regeling en de betekenis in het normale spraakgebruik, te worden begrepen als gegevens die toelaten om de identiteit van de persoon vast te stellen. Het gaat om de naam en voornaam en in voorkomend geval het nummer waarmee de betrokkene in de registers van de overheid is opgenomen.

De in artikel 6/2, § 2, eerste lid, 9°, van het decreet van 29 mei 2020 bedoelde « relevante criteria voor de inschatting van een hoog of laag besmettingsrisico en het geven van advies » hebben op onder meer betrekking op de intensiteit, de afstand tussen personen, de duur van de contacten en de situatie waarin ze hebben plaatsgevonden (binnen, buiten, verluchting, gebruik van mondkap) (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/3, p. 15).

De in artikel 6/2, § 2, eerste lid, 10°, van het decreet van 29 mei 2020 bedoelde « gezondheidsgegevens die nodig zijn voor het contact- en omgevingsonderzoek » worden afgebakend doordat die bepaling verwijst naar artikel 6/2, § 1, tweede lid, 1°, van hetzelfde decreet, dat op zijn beurt verduidelijkt dat het contact- en omgevingsonderzoek betrekking heeft op artikel 40 en artikel 44, § 3, 3°, van het decreet van 21 november 2003. Er kan niet van de decreetgever worden verwacht dat hij die gegevens nader specificeert, aangezien zij kunnen verschillen per ziekte en zelfs wijzigingen kunnen ondergaan naarmate virussen muteren.

Het in artikel 6/2, § 2, eerste lid, 11°, van het decreet van 29 mei 2020 gehanteerde begrip « gegevens » heeft betrekking op de tijdsbesteding, de gewoontes, de thuissituatie, de gezinssamenstelling en de sociale gemeenschappen, in zoverre zij noodzakelijk zijn voor het contact- en omgevingsonderzoek en de ondersteuning (*Parl. St.*, Vlaams Parlement, 2020-2021, nr. 488/3, p. 16).

B.86.3. Uit het voorgaande volgt dat de grieven die verband houden met het onvoldoende precieze karakter van de bepalingen, niet gegrond zijn.

IV. De rectificatie en wissing van persoonsgegevens en het recht van bezwaar (vijfde middel in de zaak nr. 7494 en vijfde middel in de zaak nr. 7505)

B.87. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494 en 7505 voeren aan dat de decreetgever en de ordonnantiegever niet hebben voorzien in een mogelijkheid van bezwaar tegen de verwerking van persoonsgegevens of de rectificatie of het wissen ervan.

B.88. De ontstentenis van een recht op inzage, bezwaar, rectificatie of wissen van persoonsgegevens kan in het kader van de bestreden bepalingen niet worden gelijkgesteld met een beperking van die rechten. De betrokkenen die dergelijke rechten wensen uit te oefenen, putten hen immers uit de artikelen 12 tot 22 van de AVG, die een rechtstreekse werking hebben.

De grief is niet gegrond.

V. Het gebruik van persoonsgegevens (vijfde middel in de zaak nr. 7494 en vijfde middel in de zaak nr. 7505)

B.89. De verzoekende partijen in de zaken nrs. 7494 en 7505 voeren aan dat de bestreden bepalingen niet bestaanbaar zijn met het doelbindingsbeginsel, aangezien persoonsgegevens zouden worden verwerkt in strijd met het doeleinde waarvoor die gegevens oorspronkelijk werden verzameld.

B.90. Het in artikel 5, lid 1, b), van de AVG bedoelde beginsel van doelbinding heeft twee bestanddelen. Het vereist, enerzijds, dat persoonsgegevens voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en, anderzijds, dat die gegevens « niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt ».

B.91.1. Zoals is geoordeeld in B.14.2 van het arrest nr. 110/2022 van 22 september 2022 (ECLI:BE:GHCC:2022:ARR.110), zijn de persoonsgegevens die worden aangewend met het oog op de handhaving van de verplichting tot afzondering en medische testing, bedoeld in artikel 47/1 van het decreet van 21 november 2003, oorspronkelijk verzameld voor *in se* drie

samengebrachte doeleinden (zie artikel 3 van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020).

Het eerste doeleinde bestaat erin het de contactcentra mogelijk te maken (vermoedelijk) besmette personen en hun contacten manueel op te sporen. Daartoe ontvangen de contactcentra, via een gegevensuitwisseling tussen Gegevensbank I en Gegevensbank III, de categorieën van persoonsgegevens met betrekking tot de personen categorie II « voor zover de coronavirus COVID-19-test uitwees dat ze besmet zijn » en de vermoedelijk besmette personen (personen categorie III), teneinde hun eventuele aanbevelingen te geven maar vooral om hun te vragen informatie te verstrekken over de personen met wie zij contact hebben gehad (artikel 3, § 1, 1°, in samenhang gelezen met artikel 1, § 1, 14° en 15°, van het voormelde samenwerkingsakkoord; zie ook artikel 3, § 2, 1°, en artikel 10, § 1, van het voormelde samenwerkingsakkoord). Die informatie moet het de contactcentra vervolgens mogelijk maken de personen te contacteren met wie de positief geteste personen en de vermoedelijk besmette personen contact hebben gehad gedurende een periode van veertien dagen vóór en veertien dagen na de eerste tekenen van besmetting (personen categorie IV) om hun hygiëne- en preventierichtlijnen te verstrekken, quarantaine voor te stellen of uit te nodigen om te worden getest (artikel 3, § 1, 2°, A, in samenhang gelezen met artikel 1, § 1, 16°, van het voormelde samenwerkingsakkoord; zie ook artikel 3, § 2, 2°, A). Die informatie moet het de contactcentra ook mogelijk maken de referentiearts of de administratief verantwoordelijke van de collectiviteiten te contacteren waarmee die positief geteste en vermoedelijk besmette personen gedurende een periode van veertien dagen vóór en veertien dagen na de eerste symptomen van de besmetting met het coronavirus COVID-19 in contact zijn geweest (personen categorie VI) om hen te informeren over de (vermoedelijke) besmetting van de voornoemde personen (artikel 3, § 1, 2°, B, in samenhang gelezen met artikel 1, § 1, 18°, van het voormelde samenwerkingsakkoord; zie ook artikel 3, § 2, 2°, B, en artikel 10, § 1, van het voormelde samenwerkingsakkoord).

Het tweede doeleinde bestaat erin het de mobiele teams en de gezondheidsinspectiediensten van de gefedereerde entiteiten mogelijk te maken initiatieven te nemen om uitbreiding van schadelijke effecten die veroorzaakt zijn door COVID-19 tegen te gaan in het kader van het vervullen van hun reglementaire opdrachten. Daartoe hebben de teams en diensten die zijn bedoeld in het decreet van 21 november 2003, in het decreet van de Duitstalige Gemeenschap van 1 juni 2004 « betreffende de gezondheidspromotie en inzake

medische preventie » en de uitvoeringsbesluiten ervan, in de ordonnantie van 19 juli 2007, in het decreet van het Waalse Gewest van 2 mei 2019 « tot wijziging van het Waalse Wetboek van Sociale Actie en Gezondheid wat betreft de preventie en de bevordering van de gezondheid », in het besluit van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 23 april 2009 « betreffende de profylaxe tegen overdraagbare ziekten » en in het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juni 2009 « betreffende initiatieven om uitbreiding van schadelijke effecten, die veroorzaakt zijn door biotische factoren, tegen te gaan », toegang tot de persoonsgegevens die zijn verzameld in Gegevensbank I met betrekking tot de personen van categorie I tot IV (artikel 3, § 1, 3°; artikel 3, § 3, en artikel 10, § 2, van het voormelde samenwerkingsakkoord).

Het derde doeleinde bestaat erin de onderzoeksinstellingen, waaronder Sciensano, in staat te stellen wetenschappelijke of statistische studies uit te voeren inzake de strijd tegen de verspreiding van COVID-19 en/of het beleid op dat gebied te ondersteunen. Daartoe worden de persoonsgegevens met betrekking tot de personen van categorie I tot V die in Gegevensbank I zijn vervat, ter beschikking gesteld van Gegevensbank II in gepseudonimiseerde vorm en vervolgens ter beschikking gesteld van de onderzoeksinstellingen, waaronder Sciensano, in geanonimiseerde of minstens gepseudonimiseerde vorm (artikel 3, § 1, 4°; zie ook : artikel 1, § 2, 1°, *h*), artikel 1, § 2, 3°, en artikel 10, § 3, eerste zin, van het voormelde samenwerkingsakkoord).

B.91.2. Voorts bepaalt artikel 3, § 4, van het samenwerkingsakkoord van 25 augustus 2020 dat de krachtens dat samenwerkingsakkoord verzamelde gegevens niet voor politionele of strafrechtelijke doeleinden mogen worden gebruikt (zie arrest nr. 110/2022, ECLI:BE:GHCC:2022:ARR.110, B.14.3).

B.92. Artikel 5, lid 1, b), van de AVG schrijft voor dat persoonsgegevens niet mogen worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verzameld.

Artikel 6, lid 4, van de AVG laat evenwel toe dat persoonsgegevens worden verwerkt voor een ander doel dan waarvoor ze oorspronkelijk zijn verzameld op voorwaarde dat daarin is voorzien bij een wetsbepaling, die in een democratische samenleving een noodzakelijke en

evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, lid 1, van de AVG vermelde doelstellingen.

Artikel 23, lid 1, van de AVG bepaalt :

« De reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 kan, voor zover de bepalingen van die artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn, op voorwaarde dat die beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laat en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van :

- a) de nationale veiligheid;
- b) landsverdediging;
- c) de openbare veiligheid;
- d) de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid;
- e) andere belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Unie of van een lidstaat, met name een belangrijk economisch of financieel belang van de Unie of van een lidstaat, met inbegrip van monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden, volksgezondheid en sociale zekerheid;
- f) de bescherming van de onafhankelijkheid van de rechter en gerechtelijke procedures;
- g) de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van schendingen van de beroepscodes voor gereguleerde beroepen;
- h) een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houdt, al is het incidenteel, met de uitoefening van het openbaar gezag in de in de punten a), tot en met e) en punt g) bedoelde gevallen;
- i) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen;
- j) de inning van civielrechtelijke vorderingen ».

B.93. Aangezien de doorgifte aan de gemeenten met het oog op de handhaving door de burgemeester, zowel politionele als strafrechtelijke doeleinden met zich kan meebrengen, dient die verwerking krachtens artikel 6, lid 4, van de AVG bij wetskrachtige norm te worden vastgesteld. Artikel 34/1 van het decreet van 21 november 2003 voorziet in een rechtsgrond

voor een verwerking met een dergelijk handhavingsdoel. De decreetgever vermocht te oordelen dat de handhaving van de in artikel 47/1 vermelde maatregelen noodzakelijk was om de verdere verspreiding van de besmettelijke ziekte COVID-19 tegen te gaan en aldus de volksgezondheid en de individuele gezondheid van anderen te beschermen. Bovendien gaat de maatregel niet verder dan nodig om dat doel te verwezenlijken.

De grief is niet gegrond.

IV. Een samenwerkingsverband met externe partners (vijfde middel in de zaak nr. 7494)

B.94. De verzoekende partijen in de zaak nr. 7494 voeren aan dat het decreet van 18 december 2020 in strijd met de Grondwet een taak van de overheid met een ernstige impact op grondrechten zou hebben toevertrouwd aan externe partners.

B.95.1. Om de bevoegdheid over het tegengaan van de verspreiding van infecties te kunnen uitvoeren in het kader van de COVID-19-pandemie, kan de Vlaamse Regering, krachtens artikel 3 van het decreet van 29 mei 2020, zoals gewijzigd bij artikel 9 van het decreet van 18 december 2020, een samenwerkingsverband van externe partners aanstellen dat een centraal contactcentrum opricht dat belast wordt met opdrachten van opsporing en begeleiding van personen met een bevestigde of vermoedelijke diagnose van COVID-19, of van personen die mogelijk een risicodragend contact hebben gehad met een persoon die besmet is met COVID-19 of die vermoedelijk besmet is met COVID-19.

B.95.2. De verzoekende partijen zetten niet uiteen in welk opzicht dat samenwerkingsverband een schending zou inhouden van het recht op bescherming van het privéleven of het recht op vrijheid.

De grief is niet ontvankelijk.

Om die redenen,

het Hof

1.a. vernietigt de artikelen 2 en 7 tot 15 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 18 december 2020 « tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 »;

1.b. handhaaft de gevolgen van de vernietigde bepalingen tot de inwerkingtreding van een regeling die is aangenomen nadat voldaan is aan de vereisten van artikel 36, lid 4, van de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 « betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) » en uiterlijk tot en met 31 december 2023;

2. vernietigt artikel 47/1, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 21 november 2003 « betreffende het preventieve gezondheidsbeleid », zoals ingevoegd bij artikel 4 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 18 december 2020 « tot wijziging van het decreet van 21 november 2003 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid en van het decreet van 29 mei 2020 tot organisatie van de meldingsplicht en het contactonderzoek in het kader van COVID-19 »;

3. vernietigt de woorden « ieder persoon die aankomt op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, afkomstig uit een stad, gemeente, district, regio of land die door de federale overheidsdienst Buitenlandse Zaken als rode zone is bestempeld in het kader van die pandemie en » in artikel 13/1, § 1, van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 19 juli 2007 « betreffende het preventieve gezondheidsbeleid », zoals ingevoegd bij artikel 2, 2°, van de ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 17 juli 2020 « tot wijziging van de ordonnantie van 19 juli 2007 betreffende het preventieve gezondheidsbeleid »;

4. onder voorbehoud van de interpretatie vermeld in B.77.2, verwerpt de beroepen voor het overige.

Aldus gewezen in het Nederlands, het Frans en het Duits, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989, op 16 februari 2023.

De griffier,

De voorzitter,

F. Meersschaut

L. Lavrysen